

**Školní vzdělávací program
Základní školy Chomutov,
Kadaňská 2334**

PLATNOST OD 1. 9. 2013

Obsah

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	4
2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	5
2.1. Úplnost a velikost školy.....	5
2.2. Vybavení školy	5
2.3. Charakteristika pedagogického sboru	6
2.4. Charakteristika žáků	6
2.5. Dlouhodobé projekty	6
2.6. Spolupráce se zákonnými zástupci.....	7
2.7. Spolupráce s jinými subjekty.....	7
3. CHARAKTERISTIKA ŠVP	8
3.1. Zaměření školy.....	8
3.2. Výchovné a vzdělávací strategie.....	8
3.3. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	8
3.4. Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných.....	10
3.5. Začlenění průřezových témat.....	11
3.6. Školní projekty	25
4. UČEBNÍ PLÁN	29
5. UČEBNÍ OSNOVY	32
5.1. Jazyk a jazyková komunikace	32
5.1.1. Český jazyk.....	33
5.1.2. Cizí jazyk	60
5.1.2.1. Anglický jazyk	60
5.1.2.2. Německý jazyk	85
5.1.3. Další cizí jazyk	110
5.1.3.1. Anglický jazyk	110
5.1.3.2. Německý jazyk.....	121
5.1.3.3. Konverzace v anglickém jazyce.....	133
5.1.3.4. Konverzace v německém jazyce	143
5.2. Matematika a její aplikace	154
5.2.1. Matematika	155
5.3. Informační a komunikační technologie.....	180
5.3.1. Informatika	181
5.4. Člověk a jeho svět	189
5.5. Člověk a společnost.....	217
5.5.1. Dějepis	219
5.5.2. Občanská výchova	225
5.5.3. Globální výchova.....	235
5.6. Člověk a příroda	244
5.6.1. Fyzika	245
5.6.2. Chemie.....	261
5.6.3. Přírodopis	269
5.6.4. Zeměpis	284
5.7. Umění a kultura	296
5.7.1. Hudební výchova	298
5.7.2. Výtvarná výchova	318
5.8. Člověk a zdraví.....	334
5.8.1. Tělesná výchova.....	336
5.8.2. Výchova ke zdraví	355
5.9. Člověk a svět práce	364
5.9.1. Pracovní činnosti.....	365
5.9.2. Člověk a svět práce	376
5.10. Volitelné předměty	383
5.10.1. Seminář z českého jazyka	383
5.10.2. Seminář z matematiky	388

5.10.3. Dramatická výchova.....	393
5.10.4. Přírodovědné praktikum.....	396
5.10.5. Sportovní hry	400
5.10.6. Domácnost.....	404
6. HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ	407
<i>ZÁSADY HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ .....</i>	<i>408</i>
<i>ZÁSADY A PRAVIDLA PRO SEBEHODNOCENÍ ŽÁKŮ .....</i>	<i>409</i>
<i>STUPNĚ HODNOCENÍ CHOVÁNÍ .....</i>	<i>415</i>

1. Identifikační údaje

Název ŠVP

Školní vzdělávací program Základní školy Chomutov, Kadaňská 2334

Údaje o škole

Název školy	Základní škola Chomutov, Kadaňská 2334
Adresa školy	Kadaňská 2334, 430 03 Chomutov
IČ	46789707
Bankovní spojení	2234-441/0100
Telefon/fax	474 629 646 (škola), 474 626 417 (ŠD, ŠJ)
E-mail	skola@4zscv.cz ; reditelka@4zscv.cz
Webová adresa	www.4zscv.cz
Právní forma	příspěvková organizace
Zařazení do sítě škol	1.9.1996
Součásti školy	základní škola IZO 102 129 304 školní družina IZO 116 200 057 školní jídelna IZO 102 653 399
IZO ředitelství	600 077 357
Ředitel	Mgr. Radmila Zítková
Zástupce ředitele	Mgr. Sabina Dudová Fiedlerová
Koordinátor tvorby ŠVP	Ing. Šárka Bazalková

Údaje o zřizovateli školy

Název zřizovatele	Statutární město Chomutov
Adresa zřizovatele	Zborovská 4602, 430 28 Chomutov
Kontakty	Bc. Dagmar Mikovcová – vedoucí odboru školství d.mikovcova@chomutov-mesto.cz ; 474 637 470

Platnost ŠVP

Školní vzdělávací program Základní školy Chomutov, Kadaňská 2334 (č.j. ZŠK-490/2013) byl zpracován podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (verze platné od 1.9.2013) a je platný od 1.9.2013.

Mgr. Radmila Zítková, ředitelka školy

2. Charakteristika školy

2.1. Úplnost a velikost školy

Naše základní škola je druhou nejstarší školou v Chomutově. Tvoří ji historická dvoupatrová budova z roku 1910 a přístavba z roku 1960. Škola je situována na okraji města Chomutova, obklopena z jedné strany starší zástavbou, ze strany druhé moderním sídlištěm. Naše škola je úplná, žáci se vzdělávají v 1. až 9. postupovém ročníku, v každém ročníku jsou zpravidla 2 paralelní třídy. Kapacita školy činí 540 žáků, v posledních letech se v ní vzdělává v průměru 480 žáků nejen ze školského obvodu, ale i z dalších spádových obcí - Černovice, Málkov, Zelená, Místo, Krásná Lípa, Vysoká Jedle, Blahuňov, Křimov a Výsluní. Součástí školy jsou 2 školská zařízení: školní družina a školní jídelna. Do pěti oddělení školní družiny dochází 140 žáků (kapacita je 140 žáků). Ve školní jídelně se stravuje v průměru 300 žáků a 30 zaměstnanců (kapacita je 400 strážníků), školní jídelna nabízí denně možnost výběru ze dvou jídel.

2.2. Vybavení školy

Budova školy byla v letech 1997 až 2006 částečně rekonstruována (oprava střechy, nový okapový systém, výměna oken v celé budově, modernizace sociálního zařízení, rekonstrukce šaten pro žáky 1. stupně).

Během let 2007 až 2012 byly rekonstruovány šatny 2. stupně, každý žák má k dispozici svou uzamykatelnou skříňku. Nově byly zbudovány oddělené umývárny a šatny pro dívky a chlapce u velké tělocvičny a sociální zařízení u školní jídelny. Celkovou rekonstrukcí prošla také školní kuchyňka. Ke zlepšení vzhledu interiéru školy velmi přispěla nová výmalba chodeb ve všech patrech školní budovy včetně zbroušení hlavního schodiště, stejně jako vymalování 18 učeben. Byly vyměněny hlavní i několikery postranní vchodové dveře, zavedeny elektronické dveřníky, před školou je nová dlažba i parková úprava chodníku podél budovy. 17 kmenových tříd z 18 bylo vybaveno zcela novým žákovským výškově stavitelným nábytkem, do 11 tříd byly pořízeny nábytkové sestavy včetně kobereců, 3 druhostupňové učebny zcela zrekonstruovány – došlo k vybourání kabinetních příček, abychom zvětšili prostor tříd pro žáky, kterých je na 2. stupni v průměru již 27 na třídu. Nefunkční kabinety jsme nahradili novými kabinetními skříněmi. Kromě výmalby soklů a stěn došlo v těchto třídách k celkové rekonstrukci podlah.

Ve školním roce 2009/2010 bylo instalováno prvních 7 interaktivních tabulí a zakoupeno 19 počítačových sestav. O dva roky později, ve školním roce 2011/2012, bylo dalších 11 tříd vybaveno interaktivní technikou – v pěti třídách 2. stupně je k dispozici keramická tabule s interaktivním dataprojektorem, šest tříd 1. stupně bylo vybaveno dotykovými interaktivními tabulemi s pojezdem, čtyři z nich navíc tabulemi keramickými. První počítačová učebna byla vybavena novými počítačovými stoly a 30 počítači, do druhé počítačové učebny bylo ke stávajícím počítačům zakoupeno dalších 20 nových počítačových soustav. Škola tak disponuje dvěma počítačovými učebnami pro 30 žáků v každé z nich. Učebna výtvarné výchovy byla doplněna o klasický dataprojektor s plátnem a vizualizér. Během tří let se tak podařilo vybavit 18 tříd interaktivní technikou v té nejvyšší kvalitě

V 18ti kmenových učebnách je již počítač pro potřeby učitele a žáků. Komunikace mezi vedením a zaměstnanci školy probíhá mj. i prostřednictvím elektronické pošty. Škola dále disponuje školní dílnou a cvičnou kuchyňkou. Ve volné učebně jsme zřídili oddychové centrum pro žáky. Odborné kabinety (AJ, NJ, Z, D, P, F, M, I, OV, HV, TV, VV, kabinet

1. st.) jsou v rámci finančních možností vybavovány didaktickými pomůckami. Pro výuku tělesné výchovy a mimoškolní činnost jsou k dispozici 2 tělocvičny (velká a malá), 2 hřiště (víceúčelové hřiště s atletickou dráhou a malé antukové hřiště) a posilovna.

Škola má vlastní čítárnu obsahující přes 2100 odborných a beletristických knih, od roku 2008 také anglickou knihovničku, která umožňuje žákům číst anglické texty odpovídající úrovni jejich jazykových znalostí a dovedností.

V přízemí školy je instalována horolezecká stěna, na podlaze jsou k dispozici panáči na skákání. K aktivnímu trávení přestávek mohou žáci využít oddychové centrum zřízené od září 2012 v přízemí školy, 4 stolní fotbaly nebo sledovat preventivní a zpravodajské spoty na velkoplošné obrazovce školního informačního kanálu.

Žákům jsou k dispozici také 2 svačinové automaty – jeden s mlékem a ovocem, druhý s nápoji a svačinami.

Od školního roku 2006/2007 je zřízena konzultační místnost výchovného poradce a školního metodika prevence.

2.3. Charakteristika pedagogického sboru

Na škole pracuje celkem 29 učitelů (včetně ředitelky školy a zástupkyně ředitele) a 5 vychovatelek školní družiny.

Na 1. stupni působí 11 vyučujících a 1 asistent pedagoga, všichni splňují odbornou kvalifikaci. Na 2. stupni jsou ze 17 vyučujících 2 odborně nekvalifikovaní. Věkový průměr pedagogického sboru je přibližně 43 let.

Výchovný poradce, školní metodik prevence i koordinátor a metodik informačních a komunikačních technologií splňují odbornou kvalifikaci. Koordinátor environmentální výchovy není pro svou funkci kvalifikován.

Všechny paní vychovatelky školní družiny jsou odborně kvalifikovány.

2.4. Charakteristika žáků

Počet žáků školy vzrostl v letech 2008 až 2013 z 383 žáků na 510 žáků.

Na 1. stupni se vzdělává 56 % žáků školy, v jedné třídě průměrně 26 žáků. Na 2. stupni se vzdělává 44 % žáků školy, v jedné třídě průměrně 28 žáků.

Zhruba pětinu žáků školy tvoří žáci dojíždějící z okolních obcí.

Přestože je škola situována v části města, kde žije větší míra sociokulturně méně přizpůsobivých obyvatel, děti z tohoto rodinného prostředí tvoří jen nepatrný zlomek (přibližně 8 %) žáků školy.

Z celkového počtu žáků vykazuje škola každoročně kolem 15 % žáků s vývojovými poruchami učení nebo chování. Počet integrovaných žáků vzdělávajících se dle individuálního vzdělávacího plánu se každoročně liší, jejich počet se pohybuje mezi 1 až 2 % celkového počtu žáků školy.

Škola vykazuje jednu mimořádně nadanou žákyni.

2.5. Dlouhodobé projekty

V roce 1999 získala škola certifikát Státního zdravotního ústavu o přijetí školy do sítě projektu Zdravá škola. Stala se tak jednou z více jak sta škol v České republice, která užívá

titul Zdravá škola. Projekt je založen na interakčním pojetí zdraví – tj. vzájemné souvislosti mezi zdravím tělesným, duševním a sociálním. V rámci projektu je snahou všech zúčastněných splňovat 2 základní principy:

- respekt k potřebám jednotlivce
- rozvíjení komunikace a spolupráce

a usilovat o naplnění 3 základních pilířů projektu:

POHODA PROSTŘEDÍ

- věcné prostředí
- sociální prostředí
- organizační prostředí

ZDRAVÉ UČENÍ

- smysluplnost
- možnost výběru a přiměřenost
- spolupráce a spoluúčast
- motivující hodnocení

OTEVŘENÉ PARTNERSTVÍ

- škola = model demokratického společenství
- škola = kulturní a vzdělávací středisko obce.

2.6. Spolupráce se zákonnými zástupci

Vedení školy ani pedagogický sbor nemá vypsány pravidelné konzultační hodiny, neboť škola je zákonným zástupcům přístupná v době jejího provozu kdykoliv.

Čtyřikrát ročně informují učitelé zákonné zástupce o výsledcích výchovy a vzdělávání žáků na tradičních třídních schůzkách nebo dnech otevřených dveří. Měsíčně sdělují třídní učitelé zákonným zástupcům do žákovských knížek četnost zapomínání pomůcek, pochval a případných kázeňských prohrěšků žáka v daném měsíci.

Škola informuje zákonné zástupce o dění ve škole také prostřednictvím svých webových stránek www.4zscv.cz.

Zákonní zástupci se zapojují do dění školy např. vedením zájmových útvarů, spoluúčastí na akcích pořádaných školou či sponzorstvím.

Ve školním roce 2005/2006 byla zřizovatelem zřízena šestičlenná školská rada. Je složena ze 2 zástupců zřizovatele, 2 zástupců zákonných zástupců a 2 učitelů naší školy, z nichž 1 školské radě předsedá. Školská rada zasedá zpravidla dvakrát ročně a dále podle aktuální potřeby.

2.7. Spolupráce s jinými subjekty

Škola spolupracuje převážně s těmito organizacemi a subjekty:

- Státní zdravotní ústav – v rámci projektu Zdravá škola
- Středisko ekologické výchovy SEVER Litoměřice - škola je každoročně zapojena do sítě škol zabývajících se ekologickou výchovou – M. R. K. E. V.
- společnosti ASEKOL s. r. o., ECOBAT s. r. o. a EKO-KOM, a.s. – organizátoři celorepublikového recyklačního programu Recyklohraní – škola zapojena do programu na třídění a odvoz baterií, akumulátorů a elektrozařízení

- Magistrát města Chomutova – prevence sociálně patologických jevů, péče o žáky z problémového rodinného prostředí (OSPOD), každoroční dopravní soutěž, vědomostní soutěž o Chomutovu 4x4, třídění odpadu (zajištění sběrných nádob)
- Pedagogicko-psychologická poradna v Chomutově – péče o žáky se specifickými vzdělávacími potřebami, projekty primární prevence, DVPP
- Středisko výchovné péče Most – odloučené pracoviště Chomutov, Cihlářská 4132 – péče o žáky se specifickými poruchami chování
- Asociace školních sportovních klubů (AŠSK) – organizace tělovýchovných soutěží
- MŠ Sluníčko v Alešově ul. a MŠ v Palachově ul. v Chomutově – spolupráce s 1. třídami
- Tělovýchovná jednota ZŠ Sport pro všechny – pronájem tělocvičen a hřiště, žáci školy členy
- Dům dětí a mládeže Chomutov – organizace soutěží a olympiád
- Podkrušnohorský zoopark Chomutov – ekologické programy tamějšího Ekocentra pro žáky
- Policie ČR – přednášková činnost, řešení patologických jevů
- Městská policie – přednášky (o bezpečnosti, o dopravní výchově, o chování v kritických situacích, o dárcích pro psí útulky), schránka důvěry
- Úřad práce Chomutov - profesní orientace žáků
- Suroviny Švarc s. r. o. - výkup a recyklace surovin (Stavbařů 45, Most – Velebudice) - sběr papíru a plastových víček
- spolupráce se zákonnými zástupci - sponzorské dary hmotné i finanční, pomoc při výzdobě školy, při organizaci školních akcí, při sběrových soutěžích

3. Charakteristika ŠVP

3.1. Zaměření školy

Naše základní škola má všeobecné zaměření.

3.2. Výchovné a vzdělávací strategie

Základní škola Chomutov, Kadaňská 2334 je školou užívající titul Zdravá škola - již několik let se pokoušíme vést školu ve zdravém životním stylu. Společně usilujeme o to, aby naše škola byla místem, kde se dětem dostává nejen kvalitního vzdělání, ale kde se také cítí spokojeně. Zdravá škola je místem, které žáky motivuje a podporuje k aktivnímu učení se. Snažíme se upřednostňovat u žáků samostatnou tvůrčí činnost, vést žáky k získávání nových poznatků objevováním, hledáním souvislostí, v maximální míře podporovat činnostní učení. Učitelé kladou důraz vybavit žáky v oblasti vzdělání a výchovy vedle předmětových vědomostí a dovedností také znalostmi, dovednostmi, postoji a hodnotami, které budou moci využít nejen ve škole či při dalším studiu, ale především v běžném osobním životě a později ve své profesní kariéře.

3.3. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami jsou žáci se zdravotním postižením, se zdravotním nebo sociálním znevýhodněním. Na základě speciálně pedagogického, popřípadě psychologického vyšetření školským poradenským zařízením (pedagogicko - psychologická

poradna /PPP/, speciálně pedagogické centrum /SPC/) se speciální vzdělávání poskytuje žákům, u kterých byly zjištěny speciální vzdělávací potřeby. Vzdělávání těchto žáků je na naší škole zajišťováno formou individuální integrace v běžné třídě. Škola vytváří žákům podmínky pro jejich úspěšné vzdělávání a uspokojování jejich speciálních vzdělávacích potřeb.

Při výuce je zohledňován druh a míra specifické poruchy. V případě doporučení školského poradenského zařízení je žák se speciálními vzdělávacími potřebami /SVP/ vzděláván dle individuálního vzdělávacího plánu. Učitelé při samotné práci s těmito žáky zohledňují výsledky vyšetření PPP či SPC, spolupracují se školským poradenským zařízením, používají k nápravě specifických poruch učení /SPU/ korekčních pomůcek (bzučák, okénko pro čtení apod.), logopedických pomůcek, speciálních pomůcek – speciální učebnice a pracovní sešity, hry, testy a výukový software. Po dohodě se zákonnými zástupci se žáci účastní tzv. nápravy SPU, kdy se žákem učitel pracuje individuálně v době mimo vyučování.

Zvýšená pozornost je věnována žákům s poruchami chování. Výchovná poradkyně a školní metodik prevence sledují a doporučují metody práce s těmito žáky. Při práci s dětmi s poruchami chování usilujeme o co největší spolupráci se zákonnými zástupci. Vhodná řešení jsou volena často za osobní účasti zákonných zástupců. Škola spolupracuje s Pedagogicko-psychologickou poradnou v Chomutově, Střediskem výchovné péče DYÁDA a s oddělením sociálně-právní ochrany dětí Magistrátu města Chomutova. Žáci se v rámci každoročního plnění Minimálního preventivního programu školy zúčastňují přednášek, besed a dalších akcí (organizuje např. škola, DYÁDA, Střední zdravotnická škola v Chomutově, PPP Chomutov, Policie ČR). Největší prevenci výchovných problémů však spatřujeme v každodenní důsledné výchově žáků, v nabídce zajímavých činností o přestávkách a v době mimo vyučování, ve smysluplném trávení volného času žáků.

Podmínky vzdělávání žáků se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním

Pro úspěšné vzdělávání žáků se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním zabezpečujeme tyto podmínky:

- uplatňujeme zdravotní hlediska a respektujeme individualitu a potřeby žáka,
- uplatňujeme princip diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností, při stanovování obsahu, forem i metod výuky,
- zabezpečujeme odbornou výuku předmětů speciálně pedagogické péče,
- zohledňujeme druh, stupeň a míru postižení nebo znevýhodnění při hodnocení výsledků vzdělávání,
- odstraňujeme architektonické bariéry a provádíme potřebné změny, případně úpravy školního prostředí,
- spolupracujeme se zákonnými zástupci žáka, školskými poradenskými zařízeními a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště,
- spolupracujeme s ostatními školami, které vzdělávají žáky se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním,
- podporujeme nadání a talent žáků vytvářením vhodné vzdělávací nabídky,
- umožňujeme využití vyšší časové dotace (ve všech ročnících) k posílení předmětů, které vzhledem k postižení žáků vyšší časovou dotaci vyžadují,
- upravujeme a formulujeme očekávané výstupy vzdělávacích oborů v jednotlivých obdobích tak, aby byly pro tyto žáky z hlediska jejich možností reálné a splnitelné, a těmto výstupům přizpůsobujeme i výběr učiva,

- umožňujeme v případě potřeby, v souladu s právními předpisy, působení asistenta pedagoga ve třídě nebo studijní skupině.

Podmínky vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním

Pro úspěšné vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním (žáci ze sociálně nebo kulturně a jazykově odlišného prostředí) je nejdůležitější činitel především učitel, který své žáky i jejich rodinné prostředí dobře zná, dovede volit vhodné přístupy a vytvářet ve třídě i ve škole příznivé společenské klima.

Škola využívá výukové postupy vhodné pro rozmanité učební styly žáků a různé způsoby organizace výuky, plánuje výuku tak, aby vycházela ze zájmů, zkušeností a potřeb žáků různých kultur, etnik a sociálního prostředí.

Pro úspěšné vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním zabezpečujeme tyto podmínky:

- individuální nebo skupinovou péči,
- pomoc asistenta pedagoga,
- odpovídající metody a formy práce,
- specifické učebnice a materiály,
- pravidelnou komunikaci a zpětnou vazbu,
- spolupráci s psychologem, speciálním pedagogem – etopedem, sociálním pracovníkem, případně s dalšími odborníky.

3.4. Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Stejnou péči, jakou věnujeme žákům s SVP, věnujeme i žákům mimořádně nadaným.

Rozezná-li učitel u žáka následující specifika mimořádně nadaného žáka:

- žák svými znalostmi přesahuje stanovené požadavky,
- problematický přístup k pravidlům školní práce,
- tendence k vytváření vlastních pravidel,
- sklon k perfekcionismu a s tím související způsob komunikace s učiteli, který může být i kontroverzní,
- vlastní pracovní tempo,
- vytváření vlastních postupů řešení úloh, které umožňují kreativitu,
- malá ochota ke spolupráci v kolektivu,
- rychlá orientace v učebních postupech,
- záliba v řešení problémových úloh zvláště ve spojitosti s vysokými schopnostmi oboru, přeceňování svých schopností u žáků s pohybovým nadáním,
- kvalitní koncentrace, dobrá paměť, hledání a nacházení kreativních postupů,
- vhled do vlastního učení,
- zvýšená motivace k rozšiřování základního učiva do hloubky, především ve vyučovacích předmětech, které reprezentují nadání dítěte,
- potřeba projevení a uplatnění znalostí a dovedností ve školním prostředí,

po dohodě se zákonnými zástupci navštíví žák školské poradenské zařízení (PPP, SPC), které mimořádné nadání žáka zjišťuje. Na základě závěrů odborného vyšetření škola sestaví a realizuje individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka.

Při vzdělávání mimořádně nadaných žáků vycházíme důsledně z principů individualizace a vnitřní diferenciaci a zabezpečujeme tyto pedagogicko-organizační úpravy:

- individuální vzdělávací plány,
- doplnění, rozšíření a prohloubení vzdělávacího obsahu,
- zadávání specifických úkolů,
- zapojení do samostatných a rozsáhlejších prací a projektů,
- vnitřní diferenciaci žáků v některých předmětech,
- občasné (dočasné) vytváření skupin pro vybrané předměty s otevřenou možností volby na straně žáka,
- účast ve výuce některých předmětů se staršími žáky.

Mimořádně nadaným žákům je za podmínek stanovených školským zákonem (§17 zákona č. 561/2004 Sb.) umožněno přeřazení do vyššího ročníku bez absolvování ročníku předešlého. Nedílnou součástí je další vzdělávání pedagogických pracovníků v této oblasti. Semináře a kurzy zaměřené na problematiku žáků s SVP a žáků mimořádně nadaných poskytují pedagogům další náměty pro práci s těmito dětmi.

3.5. Začlenění průřezových témat

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet životní dovednosti.

Specifikou Osobnostní a sociální výchovy je, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žakovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu.

Vztah osobnostní a sociální výchovy k oblasti Jazyk a jazyková komunikace je založen na samotném faktu komunikační podstaty jazyka s tím, že se zaměřuje na každodenní verbální komunikaci jako klíčový nástroj jednání v různých životních situacích. Prohlubuje vztah mezi verbální a neverbální složkou komunikace a rozšiřuje specifické aplikace jazyka o sociální dovednosti. Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět lze naplňovat prostřednictvím témat směřujících k sebepoznání, seberegulaci a k udržení psychického zdraví, tj. „psychohygiena, komunikace, role a situace“. Osobnostní a sociální výchova navazuje na vzdělávací obsah této oblasti a prohlubuje jej. Úzká je vazba ke vzdělávací oblasti Člověk a společnost, a to zejména k Výchově k občanství a k jejím částem „Člověk ve společnosti“ a „Člověk jako jedinec“. Konkrétně k tématům „lidská setkání, vztahy mezi lidmi, zásady lidského soužití“ (Člověk ve společnosti) a „podobnost a odlišnost lidí, vnitřní svět člověka, osobní rozvoj“ (Člověk jako jedinec). Všechna tato témata jsou v Osobnostní a sociální výchově vnímána jako samostatná. Osobnostní a sociální výchova klade důraz na učení se praktickým dovednostem spjatým s uvedenými tématy. Vazba ke vzdělávací oblasti Člověk a příroda se týká evoluce lidského chování, zvířecí a lidské komunikace a seberegulujícího jednání jako základního ekologického principu. Nabízí též možnosti rozvoje emocionálních vztahů, osobních postojů a praktických dovedností ve vztahu k přírodnímu prostředí. Vazba na oblast

Umění a kultura se týká především společného zaměření na rozvoj smyslového vnímání, kreativity, vnímání a utváření mimouměleckého estetického - jako např. estetiky chování a mezilidských vztahů a chápání umění jako prostředku komunikace a osvojování si světa. V osobnostní a sociální výchově lze účinně využít různých postupů dramatické výchovy. Dramatická výchova užívá jako základní metody nástroje dramatické a inscenační tvorby, osobnostní a sociální výchova vedle toho užívá i tréninkové postupy sociálně psychologické povahy, které nemají divadelní podstatu. Propojení se vzdělávací oblastí Člověk a zdraví je vhodné v tématech reflektujících sociální vztahy, komunikaci a rozhodování v běžných i vypjatých situacích. Osobnostní a sociální výchova tak může napomoci k získání dovedností vztahujících se k zdravému duševnímu a sociálnímu životu. Rovněž výrazně přispívá k oblasti Člověk a svět práce, zejména vybavením dovedností týkajících se spolupráce a komunikace v týmu a v různých pracovních situacích.

Tematické okruhy průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova:

Rozvoj schopností poznávání

- pokrytí projektem:

Město Chomutov a jeho okolí - určen pro 7. ročník

Uklidme svět - určen pro 1. – 9. ročník

Den zdraví a sportu - určen pro 1. – 9. ročník

- integrace ve výuce:

Český jazyk 1. - 9.ročník, Anglický jazyk 3. – 9.ročník, Německý jazyk 3. - 9.ročník, Anglický jazyk (další cizí jazyk) 7. - 9.ročník, Německý jazyk (další cizí jazyk) 7. - 9.ročník, Konverzace v anglickém jazyce (další cizí jazyk) 7. - 9.ročník, Konverzace v německém jazyce (další cizí jazyk) 7. - 9.ročník, Matematika 1. - 9.ročník, Informatika 5., 8 a 9.ročník, Člověk a jeho svět 2. – 5.ročník, Dějepis 6. a 8.ročník, Občanská výchova 6. a 7.ročník, Globální výchova 7.ročník, Fyzika 6. - 9.ročník, Chemie 8.ročník, Přírodopis 6. - 9.ročník, Zeměpis 6. - 9.ročník, Hudební výchova 1. - 4.ročník a 6. - 9.ročník, Výtvarná výchova 2., 4., 6. - 9.ročník, Tělesná výchova 1. – 9.ročník, Výchova ke zdraví 6. a 9.ročník, Pracovní činnosti 1. - 4.ročník, Člověk a svět práce 7. – 9.ročník, Seminář z českého jazyka 9.ročník, Seminář z matematiky 7. – 9.ročník a Sportovní hry 7. - 9.ročník.

Sebepoznání a sebepojetí

- pokrytí projektem:

Město Chomutov a jeho okolí - určen pro 7. ročník

Uklidme svět - určen pro 1. – 9. ročník

Den zdraví a sportu - určen pro 1. – 9. ročník

- integrace ve výuce:

Český jazyk 1. a 8.ročník, Anglický jazyk 4. – 9.ročník, Anglický jazyk (další cizí jazyk) 9.ročník, Německý jazyk (další cizí jazyk) 7. - 9.ročník, Konverzace v německém jazyce (další cizí jazyk) 7. - 9.ročník, Matematika 1.ročník, Informatika 5.ročník, Člověk a jeho svět 2. a 5.ročník, Občanská výchova 7. a 8.ročník, Chemie 8.ročník, Přírodopis 8.ročník, Hudební výchova 9.ročník, Výtvarná výchova 5. a 6. ročník, Tělesná výchova 3. – 9.ročník, Výchova ke zdraví 6. a 9.ročník, Člověk a svět práce 8. a 9.ročník a Seminář z matematiky 8.ročník.

Seberegulace a sebeorganizace

- pokrytí projektem:

Město Chomutov a jeho okolí - určen pro 7. ročník
Uklid'me svět - určen pro 1. – 9. ročník
Den zdraví a sportu - určen pro 1. – 9. ročník

- integrace ve výuce:

Český jazyk 3. a 9.ročník, Anglický jazyk 9.ročník, Německý jazyk 5.ročník, Konverzace v německém jazyce (další cizí jazyk) 7. - 9.ročník, Člověk a jeho svět 2. a 5.ročník, Občanská výchova 7. a 8.ročník, Zeměpis 6. a 8.ročník, Hudební výchova 4., 5. a 9.ročník, Výtvarná výchova 4., 6. a 7. ročník, Tělesná výchova 1. – 9.ročník, Výchova ke zdraví 6. a 9.ročník, Člověk a svět práce 7.ročník a Dramatická výchova 8. a 9.ročník.

Psychohygiena

- pokrytí projektem:

Město Chomutov a jeho okolí - určen pro 7. ročník
Uklid'me svět - určen pro 1. – 9. ročník
Den zdraví a sportu - určen pro 1. – 9. ročník

- integrace ve výuce:

Český jazyk 5.ročník, Anglický jazyk 9.ročník, Německý jazyk 5.ročník, Konverzace v německém jazyce (další cizí jazyk) 7. - 9.ročník, Informatika 5.ročník, Člověk a jeho svět 2., 3. a 5.ročník, Občanská výchova 7. a 8.ročník, Hudební výchova 4.ročník, Výtvarná výchova 2., 6. a 9. ročník, Tělesná výchova 4. a 9.ročník, Výchova ke zdraví 6. a 9.ročník, Člověk a svět práce 8.ročník.

Kreativita

- pokrytí projektem:

Město Chomutov a jeho okolí - určen pro 7. ročník
Uklid'me svět - určen pro 1. – 9. ročník
Den zdraví a sportu - určen pro 1. – 9. ročník

- integrace ve výuce:

Český jazyk 4. - 9.ročník, Matematika 6. - 9.ročník, Informatika 5., 8 a 9.ročník, Člověk a jeho svět 2.ročník, Dějepis 7. a 8.ročník, Občanská výchova 7. a 8.ročník, Globální výchova 7. a 8.ročník, Zeměpis 6. - 9.ročník, Výtvarná výchova 1. - 9.ročník, Pracovní činnosti 1. - 5.ročník, Člověk a svět práce 7.ročník, Seminář z českého jazyka 7. a 8.ročník, Seminář z matematiky 7.ročník, Dramatická výchova 7. – 9.ročník a Domácnost 7. – 9.ročník.

Poznávání lidí

- pokrytí projektem:

Uklid'me svět - určen pro 1. – 9. ročník
Den zdraví a sportu - určen pro 1. – 9. ročník

- integrace ve výuce:

Český jazyk 3. - 9.ročník, Anglický jazyk 3. – 9.ročník, Německý jazyk 3. - 9.ročník, Anglický jazyk (další cizí jazyk) 7. - 9.ročník, Německý jazyk (další cizí jazyk) 7. - 9.ročník, Konverzace v anglickém jazyce (další cizí jazyk) 7. - 9.ročník, Konverzace v německém jazyce (další cizí jazyk) 7. - 9.ročník, Matematika 7. a 9.ročník, Informatika 5. a 8.ročník, Člověk a jeho svět 1., 2. a 5.ročník, Občanská výchova 8.ročník, Globální výchova 8.ročník, Přírodopis 8.ročník, Zeměpis 6. - 9.ročník, Výtvarná výchova 6. - 8.ročník, Tělesná výchova

1. a 2.ročník, Výchova ke zdraví 6. a 9.ročník, Člověk a svět práce 8. a 9.ročník, Seminář z českého jazyka 7.ročník a Dramatická výchova 7. - 9.ročník.

Mezilidské vztahy

- pokrytí projektem:

Město Chomutov a jeho okolí - určen pro 7. ročník

Uklid'me svět - určen pro 1. – 9. ročník

Den zdraví a sportu - určen pro 1. – 9. ročník

- integrace ve výuce:

Český jazyk 6. - 9.ročník, Anglický jazyk 3. – 9.ročník, Německý jazyk 3. - 9.ročník, Anglický jazyk (další cizí jazyk) 7. - 9.ročník, Německý jazyk (další cizí jazyk) 7. - 9.ročník, Konverzace v anglickém jazyce (další cizí jazyk) 7. - 9.ročník, Konverzace v německém jazyce (další cizí jazyk) 7. - 9.ročník, Matematika 7. - 9.ročník, Člověk a jeho svět 1., 2. a 5.ročník, Dějepis 7.ročník, Občanská výchova 6. - 8.ročník, Globální výchova 8.ročník, Přírodopis 8.ročník, Zeměpis 6. - 9.ročník, Tělesná výchova 1. – 9.ročník, Výchova ke zdraví 6. a 9.ročník, Praktické činnosti 2. – 5.ročník, Člověk a svět práce 7. - 9.ročník, Seminář z českého jazyka 7.ročník, Dramatická výchova 7. - 9.ročník, Sportovní hry 7. - 9.ročník a Domácnost 7. - 9.ročník.

Komunikace

- pokrytí projektem:

Město Chomutov a jeho okolí - určen pro 7. ročník

Uklid'me svět - určen pro 1. – 9. ročník

Den zdraví a sportu - určen pro 1. – 9. ročník

- integrace ve výuce:

Český jazyk 1. - 9.ročník, Anglický jazyk 3. – 9.ročník, Německý jazyk 3. - 9.ročník, Anglický jazyk (další cizí jazyk) 7. a 8.ročník, Německý jazyk (další cizí jazyk) 7. - 9.ročník, Konverzace v anglickém jazyce (další cizí jazyk) 7. - 9.ročník, Konverzace v německém jazyce (další cizí jazyk) 7. - 9.ročník, Matematika 1. - 9.ročník, Informatika 5. a 8.ročník, Člověk a jeho svět 1. – 3. a 5.ročník, Dějepis 6., 8. a 9.ročník, Občanská výchova 6. - 8.ročník, Fyzika 6. - 9.ročník, Zeměpis 6., 8. a 9.ročník, Hudební výchova 1. - 5.ročník, Výtvarná výchova 1. – 5. a 9.ročník, Tělesná výchova 1. – 9.ročník, Výchova ke zdraví 6. a 9.ročník, Pracovní činnosti 1. - 5.ročník, Člověk a svět práce 7. – 9.ročník, Seminář z českého jazyka 7. - 9.ročník, Dramatická výchova 7. – 9.ročník, Sportovní hry 7. - 9.ročník a Domácnost 7. – 9.ročník.

Kooperace a kompetice

- pokrytí projektem:

Město Chomutov a jeho okolí - určen pro 7. ročník

Uklid'me svět - určen pro 1. – 9. ročník

Den zdraví a sportu - určen pro 1. – 9. ročník

- integrace ve výuce:

Český jazyk 4. a 5.ročník, Konverzace v německém jazyce (další cizí jazyk) 9.ročník, Matematika 4. - 9.ročník, Člověk a jeho svět 5.ročník, Občanská výchova 6. - 8.ročník, Globální výchova 7.ročník, Fyzika 6. - 9.ročník, Zeměpis 6., 8. a 9.ročník, Hudební výchova 1. - 5.ročník, Výtvarná výchova 4. – 6. a 8. - 9.ročník, Tělesná výchova 1. – 9.ročník, Výchova ke zdraví 6. a 9.ročník, Pracovní činnosti 2. - 5.ročník, Člověk a svět práce 7.ročník,

Seminář z českého jazyka 7.ročník, Seminář z matematiky 7. a 8.ročník a Domácnost 7. – 9.ročník.

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

- pokrytí projektem:

Město Chomutov a jeho okolí - určen pro 7. ročník

Uklidme svět - určen pro 1. – 9. ročník

Den zdraví a sportu - určen pro 1. – 9. ročník

- integrace ve výuce:

Český jazyk 1. - 9.ročník, Anglický jazyk 8. a 9.ročník, Německý jazyk 8. a 9.ročník, Anglický jazyk (další cizí jazyk) 7. - 9.ročník, Německý jazyk (další cizí jazyk) 7. - 9.ročník, Konverzace v anglickém jazyce (další cizí jazyk) 7. - 9.ročník, Konverzace v německém jazyce (další cizí jazyk) 7. - 9.ročník, Matematika 1. - 9.ročník, Informatika 5., 8. a 9.ročník, Člověk a jeho svět 1. – 3. a 5.ročník, Dějepis 8.ročník, Občanská výchova 6. - 9.ročník, Globální výchova 7.ročník, Fyzika 9.ročník, Chemie 8.ročník, Přírodopis 6., 7. a 9.ročník, Zeměpis 6., 8. a 9.ročník, Hudební výchova 3. - 5.ročník, Výtvarná výchova 3. - 5.ročník, Tělesná výchova 3. – 9.ročník, Výchova ke zdraví 6. a 9.ročník, Pracovní činnosti 3. - 5.ročník, Člověk a svět práce 7. – 9.ročník, Seminář z českého jazyka 7.ročník, Seminář z matematiky 7. - 9.ročník, Přírodovědné praktikum 9.ročník, Sportovní hry 7. – 9.ročník a Domácnost 7. – 9.ročník.

Hodnoty, postoje, praktická etika

- pokrytí projektem:

Město Chomutov a jeho okolí - určen pro 7. ročník

Uklidme svět - určen pro 1. – 9. ročník

Den zdraví a sportu - určen pro 1. – 9. ročník

- integrace ve výuce:

Český jazyk 1. - 9.ročník, Anglický jazyk (další cizí jazyk) 8. a 9.ročník, Německý jazyk (další cizí jazyk) 7. - 9.ročník, Konverzace v anglickém jazyce (další cizí jazyk) 8.ročník, Konverzace v německém jazyce (další cizí jazyk) 7. - 9.ročník, Informatika 5.ročník, Člověk a jeho svět 1. – 5.ročník, Dějepis 9.ročník, Občanská výchova 6. - 9.ročník, Globální výchova 7. a 8.ročník, Chemie 8.ročník, Přírodopis 6., 7. a 9.ročník, Zeměpis 6. - 9.ročník, Hudební výchova 3. - 5.ročník, Výtvarná výchova 4., 5. a 9.ročník, Tělesná výchova 3. – 5.ročník, Výchova ke zdraví 6. a 9.ročník, Pracovní činnosti 3.ročník, Člověk a svět práce 8. a 9.ročník, Seminář z českého jazyka 7. a 8.ročník, Seminář z matematiky 8.ročník, Dramatická výchova 8. a 9.ročník a Přírodovědné praktikum 7. a 9.ročník.

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Průřezové téma Výchova demokratického občana má interdisciplinární a multikulturní charakter. V obecné rovině představuje hodnotový fenomén reprezentující syntézu hodnot spravedlnosti, tolerance a odpovědnosti, v konkrétní rovině pak především rozvoj kritického myšlení, vědomí svých práv a povinností a porozumění demokratickému uspořádání společnosti a demokratickým způsobům řešení konfliktů a problémů.

Výchova demokratického občana má vybavit žáka základní úrovni občanské gramotnosti. Občanskou gramotností rozumíme „orientaci ve složitostech, problémech a konfliktech otevřené, demokratické a pluralitní společnosti“, přičemž tato orientace není samoúčelná, ale

má vyústit ve způsobilost konstruktivně řešit problémy. To znamená řešit problémy se svou lidskou důstojností, respektem k druhým, ohledem na zájem celku, vědomím svých práv a povinností, svobod a odpovědností, se znalostí a dovednostmi uplatňovat zásady slušné komunikace a demokratických způsobů řešení.

Průřezové téma v základním vzdělávání využívá ke své realizaci nejen tematických okruhů, nýbrž i zkušeností a prožitků žáků, kdy celkové klima školy (vztahy mezi všemi subjekty vzdělávání založené na spolupráci, partnerství, dialogu a respektu) vytváří demokratickou atmosféru třídy, sloužící jako „laboratoř demokracie“. V ní budou žáci více motivováni k diskusím a projevům svých názorů a budou si tak moci vyzkoušet, co obnáší demokraticky se podílet na rozhodnutích celku, společenství, komunity. Zároveň si sami na sobě mohou ověřit nejen význam dodržování pravidel, eventuálně v zájmu spravedlnosti vytváření pravidel nových, ale i to, jak je důležité se o udržování demokracie starat, protože překročení hranice k anarchii či naopak k despotismu je neustále přítomným nebezpečím. Tato zkušenost pak rozvíjí schopnost kritického myšlení.

Průřezové téma Výchova demokratického občana má blízkou vazbu především na vzdělávací oblast Člověk a společnost, v níž jsou tematizovány principy demokracie a demokratického rozhodování a řízení, lidská a občanská práva, ve kterých se klade důraz na participaci jednotlivců – občanů na společenském a politickém životě demokratické společnosti. V oblasti Člověk a jeho svět se uplatňuje v tématech reflektujících vztah k domovu a vlasti.

Průřezové téma má vazbu i na ostatní vzdělávací oblasti, zejména pak na ty, v nichž se tematizuje vztah k sobě samému i ostatním lidem, k okolnímu prostředí, k normám i hodnotám.

Tematické okruhy průřezového tématu Výchova demokratického občana:

Občanská společnost a škola

- pokrytí předmětem: Globální výchova

- pokrytí projektem: Uklid'me svět - určen pro 1. - 9. ročník

- integrace ve výuce:

Český jazyk 5.ročník, Člověk a jeho svět 1.ročník, Občanská výchova 6. - 9.ročník, Globální výchova 8.ročník a Výchova ke zdraví 6.ročník.

Občan, občanská společnost a stát

- pokrytí předmětem: Globální výchova

- pokrytí projektem:

Město Chomutov a jeho okolí - určen pro 7. ročník

Uklid'me svět - určen pro 1. – 9. ročník

- integrace ve výuce:

Informatika 9.ročník, Člověk a jeho svět 2.ročník, Občanská výchova 6. - 9.ročník, Globální výchova 7. a 8.ročník, Fyzika 6.ročník, Zeměpis 6. – 8.ročník, Hudební výchova 9.ročník, Člověk a svět práce 8.ročník a Seminář z českého jazyka 7. a 8.ročník.

Formy participace občanů v politickém životě

- pokrytí předmětem: Globální výchova

- integrace ve výuce: Člověk a jeho svět 4.ročník, Občanská výchova 6. - 8.ročník, Globální výchova 8.ročník a Zeměpis 8.ročník.

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

- pokrytí předmětem: Globální výchova

- integrace ve výuce: Člověk a jeho svět 4.ročník, Dějepis 9.ročník, Občanská výchova 8.ročník, Globální výchova 8.ročník a Zeměpis 8.ročník.

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech akcentuje ve vzdělávání evropskou dimenzi. Tu je třeba chápat jako princip prostupující celým základním vzděláváním, který podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění. Podstatnou součástí evropské dimenze v základním vzdělávání je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, v dospělosti schopných mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i při rozhodování o svém budoucím osobním životě.

Průřezové téma rozvíjí vědomí evropské identity při respektování identity národní. Otevírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje je s možnostmi, které jim tento prostor poskytuje.

Průřezové téma prolíná všemi vzdělávacími oblastmi, integruje a prohlubuje poznatky a umožňuje uplatnit dovednosti, které si žáci osvojili v jednotlivých vzdělávacích oborech. Podporuje ve vědomí a jednání žáků tradiční evropské hodnoty, k nimž patří humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, uplatňování práva a osobní zodpovědnost spolu s racionálním uvažováním, kritickým myšlením a tvořivostí.

Příležitosti k realizaci tématu poskytuje na prvním stupni vzdělávací oblast Člověk a jeho svět. Ve výuce se využívají zkušenosti a poznatky žáků z běžného života i mimořádných událostí v rodině, v obci a nejbližším okolí. Na druhém stupni navazuje průřezové téma na vzdělávací oblast Člověk a společnost, využívá, aktualizuje a propojuje poznatky z oboru historie a politické geografie. Prohlubuje porozumění klíčovému historickým a politickým událostem, které ovlivnily vývoj Evropy a světa, měly podstatný význam pro evropskou integraci a začlenění České republiky do integračního procesu. Podstatným základem průřezového tématu se stává obor Výchova k občanství. Průřezové téma akcentuje v jeho vzdělávacím obsahu sociální, ekonomické, právní a kulturní souvislosti v evropské a globální dimenzi. Objasňuje také vazby mezi lokální, národní, evropskou a globální úrovní uvažování, rozhodování a jednání. Ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda se průřezové téma uplatňuje při objasňování důsledků globálních vlivů na životní prostředí v okolí žáků s důrazem na potřebu a závažnost ochrany tohoto prostředí především v dané lokalitě. Významnou oblastí pro realizaci průřezového tématu se stává oblast Jazyk a jazyková komunikace. Český jazyk je nejen nezastupitelným nástrojem učení, zpracování informací a prezentace postojů a názorů, ale má také významnou propedeutickou funkci při osvojování dalších jazyků, které jsou klíčem k bezprostřednímu dorozumění a poznávání kultury jiných národů. Cizí jazyky mají praktický význam pro mobilitu občanskou, vzdělávací i pracovní. Jsou prostředkem pro práci s originálními zdroji poznávání života a kultury evropské a světové. Dovednosti osvojené žáky ve vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie, zejména při práci s internetem, jsou využívány k samostatnému získávání informací o zemích Evropy a světa, o životě a událostech v nich. Tyto informace se následně stávají prostředkem pro orientaci v nabídce vzdělávacích, pracovních, kulturních a zájmových příležitostí a při navazování kontaktů. Ve vzdělávací oblasti Umění a kultura rozvíjí průřezové téma vztah k evropské a

světové kultuře. Prohlubuje porozumění evropským kulturním kořenům a chápání mezikulturních souvislostí při respektování svébytnosti národních a regionálních kultur a jejich přínosu ke kultuře světové. Ozřejmuje smysl zachrany a uchování světového kulturního dědictví. Posiluje se emotivnost a prožitkovost v daném tématu a vícezdrojovost kulturního poznání. Dramatická výchova, jako doplňkový obor vzdělávací oblasti, umožňuje žákům vciťovat se, vyjasňovat, vyjadřovat a prezentovat své postoje, přijímat role a simulovat řešení situací, v nichž se uplatňují širší souvislosti evropské a globální. Vzdělávací oblast Člověk a zdraví orientuje žáky v kulturně odlišném životním stylu, prostředí a v méně obvyklých situacích. V oboru tělesná výchova využívá průřezové téma zájmu žáků o sport k hlubšímu pochopení souvislostí evropských kořenů a idejí olympismu, významu etického a čestného chování v soutěžích.

Tematické okruhy průřezového tématu Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech:

Evropa a svět nás zajímá

- pokrytí předmětem: Globální výchova

- pokrytí projektem: Město Chomutov a jeho okolí - určen pro 7. ročník

- integrace ve výuce:

Anglický jazyk 3. – 9.ročník, Německý jazyk 3. – 5. a 9.ročník, Anglický jazyk (další cizí jazyk) 7. - 9.ročník, Německý jazyk (další cizí jazyk) 7. a 8.ročník, Konverzace v anglickém jazyce (další cizí jazyk) 7. - 9.ročník, Konverzace v německém jazyce (další cizí jazyk) 8. a 9.ročník, Člověk a jeho svět 5.ročník, Dějepis 8.ročník, Občanská výchova 6., 7. a 9.ročník, Globální výchova 7.ročník, Chemie 8.ročník, Přírodopis 6. - 9.ročník, Zeměpis 8. a 9.ročník, Hudební výchova 8. a 9.ročník a Přírodovědné praktikum 8. a 9.ročník.

Objevujeme Evropu a svět

- pokrytí předmětem: Globální výchova

- integrace ve výuce:

Anglický jazyk 3. – 9.ročník, Německý jazyk 3. – 5. a 7.ročník, Anglický jazyk (další cizí jazyk) 7. a 9.ročník, Německý jazyk (další cizí jazyk) 7. a 8.ročník, Konverzace v anglickém jazyce (další cizí jazyk) 9.ročník, Konverzace v německém jazyce (další cizí jazyk) 8. a 9.ročník, Člověk a jeho svět 5.ročník, Dějepis 7.ročník, Občanská výchova 6., 7. a 9.ročník, Globální výchova 7.ročník, Přírodopis 7. a 9.ročník, Zeměpis 6. - 9.ročník a Hudební výchova 6. a 7.ročník.

Jsme Evropané

- pokrytí předmětem: Globální výchova

- integrace ve výuce:

Anglický jazyk 5., 6., 8. a 9.ročník, Německý jazyk 8.ročník, Konverzace v anglickém jazyce (další cizí jazyk) 9.ročník, Člověk a jeho svět 5.ročník, Dějepis 8. a 9.ročník, Občanská výchova 6., 7. a 9.ročník, Globální výchova 7.ročník, Přírodopis 6. a 8.ročník, Zeměpis 8. a 9.ročník, Hudební výchova 7. - 9.ročník. a Přírodovědné praktikum 9.ročník.

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Průřezové téma Multikulturní výchova v základním vzdělávání umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur - tradicemi a hodnotami. Na pozadí této rozmanitosti si pak budou moci žáci lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturu, tradice a hodnoty.

Multikulturní výchova zprostředkovává poznání vlastního kulturního zakotvení a porozumění odlišným kulturám. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti. U menšinového etnika rozvíjí jeho kulturní specifika a současně poznávání kultury celé společnosti, majoritní většinu seznamuje se základními specifiky ostatních národností žijících ve společném státě, u obou skupin pak pomáhá nacházet styčné body pro vzájemné respektování, společné aktivity a spolupráci.

Multikulturní výchova se hluboce dotýká i mezilidských vztahů ve škole, vztahů mezi učiteli a žáky, mezi žáky navzájem, mezi školou a rodinou, mezi školou a místní komunitou. Škola jako prostředí, v němž se setkávají žáci z nejrůznějšího sociálního a kulturního zázemí, by měla zabezpečit takové klima, kde se budou všichni cítit rovnoprávně, kde budou v majoritní kultuře úspěšní i žáci minorit a žáci majority budou poznávat kulturu svých spolužáků - příslušníků minorit. Takové klima přispěje ke vzájemnému poznávání obou skupin, ke vzájemné toleranci, k odstraňování nepřátelství a předsudků vůči „nepoznanému“.

Multikulturní výchova svojí podstatou prolíná všemi vzdělávacími oblastmi. Blízkou vazbu má zejména na vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, Člověk a společnost, ICT, Umění a kultura, z oblasti Člověk a příroda se dotýká např. zeměpisu. Vazba na tyto oblasti je dána především tématy, která se zabývají vzájemným vztahem mezi příslušníky různých národů a etnických skupin.

Tematické okruhy průřezového tématu Multikulturní výchova:

Kulturní diference

- pokrytí předmětem: Globální výchova

- pokrytí projektem: Město Chomutov a jeho okol - určen pro 7. ročník

- integrace ve výuce:

Anglický jazyk 9.ročník, Německý jazyk 8. a 9.ročník, Konverzace v německém jazyce (další cizí jazyk) 8.ročník, Člověk a jeho svět 5.ročník, Dějepis 8.ročník, Občanská výchova 7. - 9.ročník, Globální výchova 7.ročník, Zeměpis 6. - 9.ročník, Hudební výchova 9.ročník, Výtvarná výchova 8.ročník a Výchova ke zdraví 6.ročník, Člověk a jeho svět 4.ročník.

Lidské vztahy

- pokrytí předmětem: Globální výchova

- pokrytí projektem:

Město Chomutov a jeho okolí - určen pro 7. ročník

Uklid'me svět - určen pro 1. – 9. ročník

Den zdraví a sportu - určen pro 1. – 9. ročník

- integrace ve výuce:

Český jazyk 6.ročník, Anglický jazyk 3. – 9.ročník, Německý jazyk 5. - 9.ročník, Anglický jazyk (další cizí jazyk) 7. a 9.ročník, Německý jazyk (další cizí jazyk) 7. a 9.ročník, Konverzace v anglickém jazyce (další cizí jazyk) 7. - 9.ročník, Konverzace v německém

jazyce (další cizí jazyk) 7. a 8.ročník, Člověk a jeho svět 3. a 5.ročník, Dějepis 6., 8. a 9.ročník, Občanská výchova 6. - 8.ročník, Globální výchova 7. a 8.ročník, Zeměpis 6. - 9.ročník, Hudební výchova 4. a 9.ročník, Výtvarná výchova 7.ročník a Výchova ke zdraví 6. a 9.ročník.

Etnický původ

- pokrytí předmětem: Globální výchova

- pokrytí projektem: Město Chomutov a jeho okolí - určen pro 7. ročník

- integrace ve výuce:

Anglický jazyk 6. – 9.ročník, Německý jazyk 6. - 9.ročník, Anglický jazyk (další cizí jazyk) 9.ročník, Německý jazyk (další cizí jazyk) 9.ročník, Konverzace v anglickém jazyce (další cizí jazyk) 9.ročník, Konverzace v německém jazyce (další cizí jazyk) 9.ročník, Občanská výchova 7.ročník, Globální výchova 7. a 8.ročník, Zeměpis 6. - 9.ročník, Hudební výchova 9.ročník a Výtvarná výchova 7.ročník, Člověk a jeho svět 4.ročník.

Multikulturalita

- pokrytí předmětem: Globální výchova

- pokrytí projektem: Uklid'me svět - určen pro 1. - 9. ročník

- integrace ve výuce:

Anglický jazyk 3. – 9.ročník, Německý jazyk 3. - 9.ročník, Anglický jazyk (další cizí jazyk) 7. - 9.ročník, Německý jazyk (další cizí jazyk) 7. - 9.ročník, Konverzace v anglickém jazyce (další cizí jazyk) 7. - 9.ročník, Konverzace v německém jazyce (další cizí jazyk) 9.ročník, Dějepis 6.ročník, Globální výchova 7.ročník, Zeměpis 6. - 9.ročník a Hudební výchova 9.ročník.

Princip sociálního smíru a solidarity

- pokrytí předmětem: Globální výchova

- integrace ve výuce:

Občanská výchova 8.ročník, Globální výchova 7.ročník, Zeměpis 6. - 9.ročník a Výchova ke zdraví 9.ročník, Člověk a jeho svět 4.ročník.

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Průřezové téma Environmentální výchova v základním vzdělávání vychází z komplexního pojmání vztahu člověka k životnímu prostředí, za něj je považováno vše - od nejbližšího okolí po biosféru planety. Propojuje tak hlediska přírodovědná, sociální, technicko - ekonomická i estetická.

Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědeckotechnických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy), i možnosti

různých variant řešení environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků.

Na realizaci průřezového tématu se podílí většina vzdělávacích oblastí. Postupným propojováním, rozšiřováním, upevňováním i systematizací vědomostí a dovedností získávaných v těchto oblastech umožňuje Environmentální výchova utváření integrovaného pohledu. Každá z oblastí má svůj specifický význam v ovlivňování racionální stránky osobnosti i ve vlivu na stránku emocionální a volně aktivní. V oblasti Člověk a jeho svět poskytuje průřezové téma ucelený elementární pohled na okolní přírodu i prostředí. Učí pozorovat, citlivě vnímat a hodnotit důsledky jednání lidí, přispívá k osvojování si základních dovedností a návyků aktivního odpovědného přístupu k prostředí v každodenním životě. V maximální míře využívá přímých kontaktů žáků s okolním prostředím a propojuje rozvíjení myšlení s výrazným ovlivňováním emocionální stránky osobnosti jedince. V oblasti Člověk a příroda zdůrazňuje pochopení objektivní platnosti základních přírodních zákonitostí, dynamických souvislostí od nejméně složitých ekosystémů až po biosféru jako celek, postavení člověka v přírodě a komplexní funkce ekosystémů ve vztahu k lidské společnosti, tj. pro zachování podmínek života, pro získávání obnovitelných zdrojů surovin a energie i pro mimoprodukční hodnoty (inspiraci, odpočinek). Klade základy systémového přístupu zvyrazňujícího vazby mezi prvky systémů, jejich hierarchické uspořádání a vztahy k okolí. V oblasti Člověk a společnost téma odkrývá souvislosti mezi ekologickými, technicko - ekonomickými a sociálními jevy s důrazem na význam preventivní obezřetnosti v jednání a další principy udržitelnosti rozvoje. V oblasti Člověk a zdraví se téma dotýká problematiky vlivů prostředí na vlastní zdraví i na zdraví ostatních lidí. V souvislosti s globálními jevy a problémy současného světa vede k péči o základní podmínky života. V oblasti Informační a komunikační technologie umožňuje průřezové téma aktivně využívat výpočetní techniku (internet) při zjišťování aktuálních informací o stavu prostředí, rozlišovat závažnost ekologických problémů a poznávat jejich propojenost. Komunikační technologie podněcují zájem o způsoby řešení ekologických problémů možnostmi navazovat kontakty v této oblasti a vyměňovat si informace v rámci kraje, republiky i EU a světa. Oblast Umění a kultura poskytuje Environmentální výchově mnoho příležitostí pro zamýšlení se nad vztahy člověka a prostředí, k uvědomování si přírodního i sociálního prostředí jako zdroje inspirace pro vytváření kulturních a uměleckých hodnot a přispívá k vnímání estetických kvalit prostředí. Propojení tématu s oblastí Člověk a svět práce se realizuje prostřednictvím konkrétních pracovních aktivit ve prospěch životního prostředí. Umožňuje poznávat význam a role různých profesí ve vztahu k životnímu prostředí.

Tematické okruhy průřezového tématu Environmentální výchova:

Ekosystémy

- pokrytí předmětem: Globální výchova

- pokrytí projektem:

Město Chomutov a jeho okolí - určen pro 7. ročník

Ukličme svět - určen pro 1. – 9. ročník

- integrace ve výuce:

Člověk a jeho svět 1. - 4.ročník, Globální výchova 7.ročník, Chemie 8.ročník, Přírodopis 6., 7. a 9.ročník, Zeměpis 6. - 9.ročník a Přírodovědné praktikum 8. a 9.ročník.

Základní podmínky života

- pokrytí předmětem: Globální výchova

- pokrytí projektem:

Uklid'me svět - určen pro 1. – 9. ročník

Den zdraví a sportu - určen pro 1. – 9. Ročník

- integrace ve výuce:

Člověk a jeho svět 2. - 5.ročník, Globální výchova 7.ročník, Fyzika 9.ročník, Chemie 8.ročník, Přírodopis 6. - 9.ročník, Zeměpis 6.ročník a Přírodovědné praktikum 7. a 8.ročník.

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

- pokrytí předmětem: Globální výchova

- pokrytí projektem:

Uklid'me svět - určen pro 1. – 9. ročník

Den zdraví a sportu - určen pro 1. – 9. ročník

- integrace ve výuce:

Konverzace v anglickém jazyce (další cizí jazyk) 9.ročník, Konverzace v německém jazyce (další cizí jazyk) 9.ročník, Člověk a jeho svět 2. - 4.ročník, Dějepis 8.ročník, Občanská výchova 9.ročník, Globální výchova 7.ročník, Fyzika 6., 8. a 9.ročník, Chemie 8.ročník, Přírodopis 6. - 9.ročník, Zeměpis 6. – 9.ročník, Výchova ke zdraví 9.ročník a Přírodovědné praktikum 7. - 9.ročník.

Vztah člověka k prostředí

- pokrytí předmětem: Globální výchova

- pokrytí projektem:

Město Chomutov a jeho okolí - určen pro 7. ročník

Uklid'me svět - určen pro 1. – 9. ročník

Den zdraví a sportu - určen pro 1. – 9. ročník

- integrace ve výuce:

Anglický jazyk 9.ročník, Německý jazyk 9.ročník, Člověk a jeho svět 3. a 4.ročník, Dějepis 6.ročník, Občanská výchova 6.ročník, Globální výchova 7.ročník, Fyzika 8. a 9.ročník, Chemie 8.ročník, Přírodopis 6. - 9.ročník, Zeměpis 6. – 9.ročník, Hudební výchova 9.ročník, Člověk a svět práce 7.ročník, Přírodovědné praktikum 7. - 9.ročník a Domácnost 7. – 9.ročník.

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Průřezové téma Mediální výchova v základním vzdělávání nabízí základní poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Média a komunikace představují velmi významný zdroj zkušeností, prožitků a poznatků pro stále větší okruh příjemců. Uplatnění jednotlivce ve společnosti vyžaduje schopnosti umět zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa, což se stále více rovná schopnostem zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z médií - zatím především z tisku, rozhlasu a televize, ve stále větší míře však i z „nových“ médií, která se stávají součástí veřejné

komunikace (elektronické deníky a časopisy apod.). Média se stávají důležitým socializačním faktorem, mají výrazný vliv na chování jedince a společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života vůbec. Přitom sdělení, jež jsou médiu nabízena, mají velmi nestejný charakter, vyznačují se velmi svébytným vztahem k přírodní i sociální realitě a jsou vytvářeny s různými (namnoze nepřiznanými, a tedy potenciálně manipulativními) záměry. Správné vyhodnocení těchto sdělení z hlediska záměru jejich vzniku (informovat, přesvědčit, manipulovat, pobavit) a z hlediska jejich vztahu k realitě (věcná správnost, logická argumentační stavba, hodnotová platnost) vyžaduje značnou průpravu.

Mediální výchova má vybavit žáka základní úrovni mediální gramotnosti. Ta zahrnuje jednak osvojení si některých základních poznatků o fungování a společenské roli současných médií (o jejich historii, struktuře a fungování), jednak získání dovedností podporujících sebevědomé, aktivní a nezávislé zapojení jednotlivce do mediální komunikace. Především se jedná o schopnost analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost a vyhodnotit jejich komunikační záměr, popřípadě je asociovat s jinými sděleními. Dále pak orientaci v mediovaných obsazích a schopnost volby odpovídajícího média jako prostředku pro naplnění nejrůznějších potřeb - od získávání informací přes vzdělávání až po naplnění volného času.

Mediální výchova má blízkou vazbu na oblast Člověk a společnost, zejména tím, že média, jako sociální instituce, se podílejí na utváření podob a hodnot moderní doby, umožňují hledat paralely mezi minulými a současnými událostmi a porovnávat jevy a procesy v evropském i celosvětovém měřítku. Mediální výchova je zaměřena na systematické vytváření kritického odstupu od mediovaných sdělení a na schopnost interpretovat mediální sdělení z hlediska jeho informační kvality (zpravodajství z hlediska významu a věrohodnosti zprávy a události, reklamu z hlediska účelnosti nabízených informací apod.). Propojení s oblastí Jazyk a jazyková komunikace se týká zejména vnímání mluveného i psaného projevu, jeho stavby, nejrůznějších typů obsahu a uplatňování odpovídající škály výrazových prostředků. Přiblížení základních pravidel veřejné komunikace, dialogu a argumentace. V rámci Informační a komunikační technologie se pak jedná o využívání tištěných i digitálních dokumentů jako zdroje informací. Pozornost se obrací k věcné správnosti a přesnosti sdělení a to jak kritickou analýzou existujících textů, tak vlastní produkcí a utváření návyku ověřovat si co nejdůkladněji veškeré údaje. Vztah k oblasti Umění a kultura je založen na vnímání specifické „řeči“ znakových kódů, jež média využívají, a jejich kombinací, a to nejen přirozeného jazyka, ale i obrazu a zvuku. Umožňuje seznámení se základními pravidly „filmové“ a „televizní“ řeči, a tím přispívá ke schopnosti vnímat, interpretovat a kriticky hodnotit i filmové a televizní artefakty.

Tematické okruhy průřezového tématu Mediální výchova:

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

- pokrytí předmětem: Globální výchova

- integrace ve výuce:

Český jazyk 5. a 9. ročník, Anglický jazyk 7. ročník, Občanská výchova 7. ročník, Globální výchova 8. ročník, Zeměpis 6. – 9. ročník, Výtvarná výchova 8. a 9. ročník, Člověk a svět práce 8. ročník, Seminář z českého jazyka 8. ročník a Dramatická výchova 7. ročník.

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

- pokrytí předmětem: Globální výchova

- integrace ve výuce:

Globální výchova 8.ročník, Výchova ke zdraví 6. a 9.ročník a Seminář z českého jazyka 8.ročník, Člověk a jeho svět 3.ročník.

Stavba mediálních sdělení

- pokrytí předmětem: Globální výchova

- integrace ve výuce:

Český jazyk 4. a 9. ročník, Globální výchova 8. ročník, Výtvarná výchova 9. ročník a Seminář z českého jazyka 8. ročník.

Vnímání autora mediálních sdělení

- pokrytí předmětem: Globální výchova

- integrace ve výuce:

Globální výchova 8.ročník, Výtvarná výchova 7. a 9.ročník, Seminář z českého jazyka 8.ročník a Dramatická výchova 7.ročník, Český jazyk 4.ročník.

Fungování a vliv médií ve společnosti

- pokrytí předmětem: Globální výchova

- pokrytí projektem: Město Chomutov a jeho okolí - určen pro 7. ročník

- integrace ve výuce: Hudební výchova 4.ročník, Konverzace v anglickém jazyce (další cizí jazyk) 9.ročník, Konverzace v německém jazyce (další cizí jazyk) 9.ročník, Občanská výchova 7.ročník, Globální výchova 8.ročník, Výtvarná výchova 7. a 9.ročník, Výchova ke zdraví 9.ročník a Seminář z českého jazyka 8.ročník.

Tvorba mediálního sdělení

- pokrytí předmětem: Globální výchova

- pokrytí projektem:

Uklidme svět - určen pro 1. – 9. ročník

Den zdraví a sportu - určen pro 1. – 9. ročník

- integrace ve výuce:

Český jazyk 5.ročník, Globální výchova 8.ročník, Výtvarná výchova 7. a 9.ročník, Seminář z českého jazyka 7. a 8.ročník a Dramatická výchova 7.ročník.

Práce v realizačním týmu

- pokrytí předmětem: Globální výchova

- pokrytí projektem:

Město Chomutov a jeho okolí - určen pro 7. ročník

Uklidme svět - určen pro 1. – 9. ročník

Den zdraví a sportu - určen pro 1. – 9. ročník

- integrace ve výuce:

Český jazyk 5.ročník, Globální výchova 7. a 8.ročník, Výtvarná výchova 9.ročník, Seminář z českého jazyka 7. a 8.ročník a Dramatická výchova 7. – 9. ročník.

3.6. Školní projekty

MĚSTO CHOMUTOV A JEHO OKOLÍ

Projekt Město Chomutov a jeho okolí je obsahem učebního bloku Environmentální výchova předmětu Globální výchova v 7. ročníku.

Cílem projektu je utváření integrovaného pohledu žáka na již získané vědomosti a dovednosti z ostatních vzdělávacích oblastí – Člověk a jeho svět, Člověk a příroda, Člověk a zdraví, Člověk a společnost, Informační a komunikační technologie, Umění a kultura a Člověk a svět práce.

Všechny tematické okruhy průřezového tématu Environmentální výchova jsou probírány v těsné souvztáznosti k našemu městu Chomutov a jeho přilehlému okolí.

Projekt je tvořen čtyřmi tematickými okruhy:

1. Ekosystémy Chomutova a okolí
  - ekosystémy přírodní – les, pole, vodní zdroje
  - ekosystémy umělé – město Chomutov, přilehlé obce
2. Základní podmínky života ve městě a v blízkém okolí
  - voda a vodní zdroje v okolí Chomutova
  - ovzduší, kvalita ovzduší
  - půda, rekultivace půdy
  - energie, místní podmínky
  - přírodní zdroje – surovinové a energetické zdroje v okolí
3. Lidské aktivity a problémy životního prostředí
  - doprava v našem městě a okolních obcích, ekologická zátěž
  - místní průmysl a jeho vliv na životní prostředí
  - odpady, řešení odpadů
  - ochrana přírody a kulturních památek v našem městě
4. Vztah člověka k prostředí
  - lokální ekologické problémy
  - změny v okolní krajině – krajina Chomutovska dříve a dnes
  - prostředí a zdraví, přístup obyvatel a obce

Žáci v rámci projektu shromažďují, třídí a zpracovávají získané informace (z knih, tisku, internetu, z vlastního šetření – pozorování, experiment, anketa aj.) Výstupem je souborná práce o městu Chomutov a jeho okolí, kterou žáci prezentují ostatním žákům školy těmito formami:

- ústní prezentace pro žáky jiné třídy
- výstava souborné práce pro všechny žáky školy.

Pokrytí průřezových témat:

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

- Psychohygiena
- Mezilidské vztahy
- Hodnoty, postoje, praktická etika

- Rozvoj schopností poznávání
- Kreativita
- Seberegulace a sebeorganizace
- Kooperace a kompetence
- Komunikace
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- Sebepoznání a sebepojetí

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBYČANA

- Občan, občanská společnost a stát

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

- Evropa a svět nás zajímá

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

- Kulturní diference
- Etnický původ
- Lidské vztahy

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

- Ekosystémy
- Vztah člověka k životnímu prostředí

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

- Fungování a vliv médií ve společnosti
- Práce v realizačním týmu

UKLIĎME SVĚT

V rámci Světového dne Uklidme svět, který připadá na 19. září, škola realizuje projekt Uklidme svět (termín konání je každoročně upřesněn).

Jedná se o projekt celoškolský, do kterého se dle svých možností a schopností zapojí všichni žáci 1. - 9. ročníku. Každá třída absolvuje jednu teoretickou a jednu praktickou aktivitu.

třída	teoretická část	praktická část
1.	<i>Třídění odpadu</i> - seznámení se s nádobami na tříděný odpad - rozmístění nádob v prostorách školy	Třídění odpadu - praktické činnosti na dané téma (roztřídění konkrétních odpadů)
2.	<i>ABCD ekologie aneb ŽIVOTABUDIČ</i> - filmové etudy na téma ekologie	Tvorba výtvarného díla - výtvarné dílo z víček od PET láhví
3.	<i>Znečišťování okolí</i> - beseda na téma	Tvorba koláže výtvarné dílo z odpadového materiálu
4.	<i>Krušné hory, místo, kde žijeme</i> - spolupráce s místními ekologickými organizacemi a středisky ekologické výchovy	<i>Fauna, flóra</i> - výtvarná práce na dané téma

5.	<i>Poznej své město</i> - beseda, přednáška, exkurse	Poznej své město - vycházka - vytvoření výtvarného díla
6.	<i>Tonda Obal na cestách</i> - program firmy EKO-KOM, a.s.	Odpady - vybrat formu zpracování dle vlastního uvážení
7.	<i>Skládky</i> - návštěva skládky	Módní přehlídka - tvorba modelů z odpadového materiálu
8.	<i>Likvidace</i> odpadu (průmyslového, nebezpečného) - exkurze	Nástěnné a výukové tabule
9.	<i>Zdroje energie</i> - návštěva elektrárny nebo elektrického zařízení	Tvorba pracovních listů - vytvoření pracovních listů na téma: zdroje energie a alternativní zdroje

Zadané aktivity je možno doplnit o další činnosti v rámci vyučování i volnočasových aktivit (např. úklid v okolí školy, úklid určité lokality - sportoviště, dětská hřiště, park, okolí řeky aj.).

Každá třída realizaci praktické i teoretické části následně prezentuje ostatním žákům školy (fotografie, obrázky, prezentace, články aj.) formou celoškolské výstavy.

Pokrytí průřezových témat:

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

- Rozvoj schopností poznávání
- Sebepoznání a sebepojetí
- Seberegulace a sebeorganizace
- Psychohygienu
- Kreativita
- Poznávání lidí
- Mezilidské vztahy
- Komunikace
- Kooperace a kompetence
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- Hodnoty, postoje, praktická etika

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

- Občanská společnost a škola
- Občan, občanská společnost a stát

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

- Lidské vztahy
- Multikulturalita

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

- Ekosystémy
- Základní podmínky života
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Vztah člověka k prostředí

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

- Tvorba mediálního sdělení
- Práce v realizačním týmu

DEN ZDRAVÍ A SPORTU

V rámci Světového dne zdraví, který každoročně připadá na 7. dubna, se celá škola zapojí do projektu Den zdraví a sportu. V tento den realizuje každá třída zadané téma:

1. třídy: Zdravá výživa a pitný režim
2. třídy: Zdraví a nemoc
3. třídy: Bylinky a jejich využití
4. třídy: Bezpečnost silničního provozu
5. třídy: Zdravý životní styl
6. třídy: Anorexie, bulimie
7. třídy: Úrazy a sporty
8. třídy: Sexuální problematika, bezpečná ochrana
9. třídy: Doping a anabolika

Na vybrané téma budou mít třídní kolektivy možnost se připravit, shromáždit materiál a v den projektu vytvořit ve škole třídní prezentaci.

Pokrytí průřezových témat:

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

- Rozvoj schopností poznávání
- Sebepoznání a sebepojetí
- Seberegulace a sebeorganizace
- Psychohygienu
- Kreativita
- Poznávání lidí
- Mezilidské vztahy
- Komunikace
- Kooperace a kompetence
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- Hodnoty, postoje, praktická etika

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

- Lidské vztahy

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

- Základní podmínky života
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Vztah člověka k prostředí

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

- Práce v realizačním týmu
- Tvorba mediálního sdělení

4. Učební plán

Učební plán 1. stupně						
Předmět	Ročník					Časová dotace dle ŠVP
	1.	2.	3.	4.	5.	
Český jazyk	7+2*	7+2*	7+2*	7+1*	7	35+7*
Anglický jazyk	X	X	3	3	3	9
Německý jazyk						
Matematika	4+1*	4+2*	4+1*	4+1*	4+1*	20+6*
Informatika	X	X	X	X	1	1
Člověk a jeho svět	2	2	2	3	3	12
Hudební výchova	1	1	1	1	1	5
Výtvarná výchova	1	1	1+1*	2	2	7+1*
Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5
Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10
Celkem základní	18	18	21	23	24	104
Disponibilní dotace*	3	4	4	2	1	14
Týdenní dotace povinných předmětů	21	22	25	25	25	118

Poznámky k učebnímu plánu 1. stupně

- Český jazyk**

Předmět Český jazyk má již od 1. do 5. ročníku komplexní charakter – je členěn na Jazykovou výchovu, Komunikační a slohovou výchovu a Literární výchovu. V 1., 2. a 3. ročníku je posílen o 2 vyučovací hodiny z disponibilní časové dotace, ve 4. ročníku o 1 vyučovací hodinu z disponibilní časové dotace.

- Cizí jazyk – Anglický jazyk nebo Německý jazyk**

Od 3. ročníku se žáci učí jeden cizí jazyk v dotaci 3 hodiny týdně. Žáci volí z nabídky Anglický jazyk nebo Německý jazyk.

- Matematika**

V 1., 3., 4. a 5. ročníku je předmět Matematika posílen o 1 vyučovací hodinu z disponibilní časové dotace, ve 2. ročníku o 2 vyučovací hodiny z disponibilní časové dotace.

- Informatika**

Předmět Informatika se vyučuje v 5. ročníku.

- Člověk a jeho svět**

Předmět Člověk a jeho svět se vyučuje v 1., 2. a 3. ročníku v časové dotaci 2 hodiny týdně, ve 4. a 5. ročníku v časové dotaci 3 hodin týdně.

- Výtvarná výchova**

Předmět Výtvarná výchova je ve 3. ročníku posílen o 1 vyučovací hodinu z disponibilní časové dotace.

Učební plán 2. stupně

Předmět	Ročník				Časová dotace dle ŠVP
	6.	7.	8.	9.	
Český jazyk	4+1*	4+1*	3+1*	4	15+3*
Anglický jazyk	3+1*	3	3	3	12+1*
Německý jazyk					
Anglický jazyk	X	0+2*	0+2*	0+2*	0+6*
Německý jazyk					
Konverzace v anglickém jazyce					
Konverzace v německém jazyce					
Matematika	4	4	3+1*	4	15+1*
Informatika	X	X	0+1*	1	1+1*
Chemie	X	X	2	1+1*	3+1*
Fyzika	2	1+1*	2	2	7+1*
Přírodopis	1+1*	1	2	2	6+1*
Zeměpis	1+1*	1+1*	1+1*	2	5+3*
Dějepis	2	2	2	2	8
Občanská výchova	0+1*	1	1	1	3+1*
Globální výchova	X	0+1*	0+1*	X	0+2*
Hudební výchova	1	1	1	1	4
Výtvarná výchova	2	2	1	1	6
Člověk a svět práce	X	1	1	1	3
Tělesná výchova	2	2	2	2	8
Výchova ke zdraví	1	X	X	1	2
Volitelné předměty	X	0+1*	0+1*	0+1*	0+3*
Celkem základní	23	23	24	28	98
Disponibilní dotace*	5	7	8	4	24
Týdenní dotace povinných předmětů	28	30	32	32	122

Poznámky k učebnímu plánu 2. stupně

- **Český jazyk**

Předmět Český jazyk je posílen v 6., 7. a 8. ročníku o 1 vyučovací hodinu z disponibilní časové dotace

- **Cizí jazyk - Anglický jazyk nebo Německý jazyk**

Od 6. do 9. ročníku pokračují žáci ve výuce cizího jazyka (Anglický jazyk nebo Německý jazyk), který zvolili ve 3. ročníku. V 6. ročníku se cizí jazyk vyučuje v dotaci 4 hodiny týdně, z toho je 1 hodina disponibilní. V 7., 8. a 9. ročníku je cizí jazyk vyučován v časové dotaci 3 hodin týdně.

- **Další cizí jazyk - Anglický jazyk, Německý jazyk, Konverzace v anglickém jazyce, Konverzace v německém jazyce**

Od 7. do 9. ročníku se žák učí dalšímu cizímu jazyku (Německý jazyk nebo Anglický jazyk), který je vyučován v časové dotaci 2 hodin týdně.

V odůvodněných případech, kterými jsou zejména speciální vzdělávací potřeby žáka podle § 16 školského zákona, rozhodne ředitelka školy po projednání se zákonnými zástupci žáka o jeho zařazení do skupiny, ve které je upevňován a rozvíjen původně volený cizí jazyk. V takových případech žák nevolí další cizí jazyk, nýbrž upevňuje a rozvíjí své znalosti a dovednosti v původně voleném cizím jazyce v rámci Konverzace v anglickém jazyce nebo Konverzace v německém jazyce v časové dotaci 2 hodin týdně.

- **Matematika**

Předmět Matematika je posílen v 8. ročníku o 1 vyučovací hodinu z disponibilní časové dotace.

- **Informatika**

Předmět Informatika je vyučován v 8. a 9. ročníku v časové dotaci 1 hodina týdně, v 8. ročníku je tato hodina z disponibilní časové dotace.

- **Chemie**

Předmět Chemie je posílen v 9. ročníku o 1 vyučovací hodinu z disponibilní časové dotace.

- **Fyzika**

Předmět Fyzika je posílen v 7. ročníku o 1 vyučovací hodinu z disponibilní časové dotace.

- **Přírodopis**

Předmět Přírodopis je vyučován od 6. do 9. ročníku. V 6. ročníku v časové dotaci 2 hodin týdně, z toho 1 hodina z disponibilní časové dotace, v 7. ročníku je předmět vyučován v časové dotaci 1 hodina týdně, v 8. a 9. ročníku v časové dotaci 2 hodin týdně.

- **Zeměpis**

Předmět Zeměpis je posílen v 6., 7. a 8. ročníku o 1 hodinu z disponibilní časové dotace.

- **Občanská výchova**

Předmět Občanská výchova se vyučuje od 6. do 9. ročníku v dotaci 1 hodiny týdně. V 6. ročníku je tato hodina dotována z disponibilní časové dotace.

- **Globální výchova**

Předmět Globální výchova je realizován pouze v 7. a 8. ročníku s dotací 1 hodiny týdně (z disponibilní časové dotace). Skládá se ze čtyř učebních bloků, které v sobě zahrnují 5 průřezových témat: Multikulturní výchovu, Výchovu k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Environmentální výchovu, Mediální výchovu a Výchovu demokratického občana.

V 7. ročníku jsou realizovány 2 učební bloky:

1. blok (integrován): Multikulturní výchova a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

2. blok: Environmentální výchova

V 8. ročníku jsou realizovány 2 učební bloky:

3. blok: Mediální výchova

4. blok: Výchova demokratického občana

- **Výchova ke zdraví**

Předmět Výchova ke zdraví se vyučuje v 6. a 9. ročníku v dotaci 1 hodiny týdně.

- **Člověk a svět práce**

Předmět Člověk a svět práce se vyučuje od 7. do 9. ročníku v dotaci 1 hodiny týdně.

- **Volitelné předměty**

Volitelné předměty jsou realizovány v 7. až 9. ročníku a dotovány každý 1 hodinou týdně z disponibilní časové dotace. Žák volí na toto tříleté období 1 volitelný předmět z nabídky: Seminář z českého jazyka, Seminář z matematiky, Dramatická výchova, Přírodovědné praktikum, Sportovní hry a Domácnost.

5. Učební osnovy

5.1. Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu, neboť dobré jazykové vzdělání a jazyková kultura patří k podstatným znakům všeobecné kulturnosti a vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožní správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat a prosazovat výsledky svého poznávání.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje v oborech Český jazyk, Cizí jazyk (AJ, NJ) a Další cizí jazyk (AJ, NJ, JAK, KNJ). Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

Dovednosti získané ve výuce Českého jazyka jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Osvojení a užívání českého jazyka jako jazyka mateřského v jeho mluvené i písemné podobě otevírá cestu k poznání a pochopení přírodních i společenských skutečností a duchovního bohatství minulosti i dneška. Vytváří se tak předpoklady k úspěšnému dorozumívání s lidmi tím, že učí interpretovat jejich vyjádření a reagovat na ně, učí však také porozumět sám sobě, své roli v různých komunikačních situacích, nalézt vlastní místo mezi vrstevníky i ve společnosti. Vede k formování hodnotové orientace a k citlivému a esteticky účinnému vnímání okolního světa i sebe sama.

V komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení (mluvená i psaná), číst s porozuměním, kultivovaně psát a mluvit a rozhodovat se na základě přečteného i vnímaného textu. Žáci se učí výstižně formulovat a sdělovat své myšlenky, prožitky a pocity, rozumět různým typům textů, jež se vztahují k nejrůznějším situacím ve škole i mimo ni, analyzovat je a kriticky posuzovat jejich obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat a hodnotit také formální stránku textů a jejich výstavbu.

V jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka a k poznávání a rozlišování jeho dalších forem. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvíjení potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy a jejich shody a odlišnosti, třídít je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora i formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život. Verbální i neverbální komunikace se může vhodně rozvíjet i prostřednictvím volitelného předmětu Dramatické výchovy, zařazené jako doplňující obor vzdělávací oblasti Umění a kultura.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa, důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

Vzdělávání v Cizím jazyce (AJ, NJ) předpokládá dosažení úrovně A2, vzdělávání v Dalším cizím jazyce (AJ, NJ, JAK, KNJ) předpokládá dosažení úrovně A1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Společný evropský referenční rámec pro jazyky vymezuje kompetence komunikativní (lingvistické, sociolingvistické, pragmatické) a všeobecné (předpokládající znalost sociokulturního prostředí a reálií zemí, ve kterých se studovaným jazykem hovoří) jako cílové kompetence jazykové výuky.

Úroveň A2: Žák – rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se ho/jí bezprostředně týkají (např. základní informace o něm/ní a jeho/její rodině, o nakupování, místopisu a zaměstnání). Komunikuje prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech. Popíše jednoduchým způsobem svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitostí týkající se jeho nejnaléhavějších potřeb.

Úroveň A1: Žák – rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a tyto výrazy a fráze používá. Představí sebe a ostatní a klade jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní, a na podobné otázky odpovídá. Jednoduchým způsobem se domluví, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu pomoci.

Úspěšnost jazykového vzdělávání jako celku je závislá nejen na výsledcích vzdělávání v jazyce mateřském a v cizích jazycích, ale závisí i na tom, do jaké míry se jazyková kultura žáků stane předmětem zájmu i všech ostatních oblastí základního vzdělávání.

5.1.1. Český jazyk

Vzdělávací oblast Český jazyk vede k poznání a chápání jazyka jako důležitého a nezbytného nástroje celoživotního vzdělávání. Rozvíjí pozitivní vztah k mateřskému jazyku.

Poskytuje vědomosti a dovednosti nutné pro zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace, vytváří prostor pro samostatné získávání informací z různých zdrojů.

Rozvíjí emocionální a estetické vnímání, kladný vztah k literatuře a dalším druhům umění. Vede k tvořivému myšlení a psaní, k přijímání a toleranci odlišných názorů druhých,

k orientaci v nabídce divadel, kin i dalších médií, k rozvoji čtenářského vkusu a zájmu o četbu.

Poznatky a dovednosti získané v této oblasti jsou důležité nejen pro školu, ale i mimo ni, jsou i základním předpokladem úspěšného vzdělávání i v dalších předmětech.

Komunikační a slohová výchova

V této oblasti žáci vnímají a chápou různá jazyková sdělení, čtou s porozuměním. Posuzují formální stránku textu a jeho výstavbu. Dbají na kultivovanost mluveného i psaného projevu.

Jazyková výchova

Žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka a aplikují je v každodenním životě. Učí se jasně, přehledně a srozumitelně vyjadřovat.

Literární výchova

Žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, získávají základní literárněvědné poznatky důležité pro pochopení čteného textu, pro jeho rozbor a na 2. stupni i jeho hodnocení.

Rozlišují fikci od skutečnosti, seznamují se se světem fantazie. Poznávají bohatost českého jazyka, jeho slovní zásobu a seznamují se s funkcí divadla, filmu, televize a ostatních médií.

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu Český jazyk jsou na 1. stupni začleněna průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana a Mediální výchova. Na 2. stupni jsou to Osobnostní a sociální výchova a Multikulturní výchova.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- rozvíjíme u žáků dovednosti potřebné k osvojování učiva v mateřském jazyce
- učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat informace z různých zdrojů
- předkládáme žákům možnosti využití osvojených dovedností z jazykového vzdělání v jiných oblastech
- pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- vedeme žáky k aplikaci naučených pravidel pravopisu a jejich vzájemnému propojování s dalšími oblastmi vzdělávání
- vedeme žáky, aby samostatně a aktivně nacházeli pravidla probíraných mluvnických jevů

Kompetence k řešení problémů

- hledáme více způsobů řešení
- vedeme žáky k aktivnímu přístupu při řešení problémů, k vyslechnutí názoru druhých

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke správné formulaci obsahu sdělení, k získávání dovednosti efektivně diskutovat
- vedeme žáky k uvědomění si projevu neverbální komunikace
- rozšiřujeme slovní zásobu žáků
- vedeme žáky k umění naslouchat druhým a vhodně reagovat, budujeme pravidla pro vzájemnou komunikaci

Kompetence sociální a personální

- volíme formy práce se zřetelem na různorodost kolektivu
- podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování

Kompetence občanské

- pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa
- pěstujeme v žácích národní hrdost a vztah ke kulturnímu a historickému dědictví
- podporujeme poznávání a respektování odlišných kultur

- do slohových cvičení zařazujeme témata vztahující se k ochraně životního prostředí a k ekologickému myšlení

Kompetence pracovní

- na základě získaných informací vedeme žáky k estetickému cítění

Vyučovací předmět Český jazyk je realizován ve všech ročnících 1. i 2. stupně v tomto rozsahu: 1. ročník - 7 hodin + 2 disponibilní hodiny, 2. ročník - 7 hodin + 2 disponibilní hodiny, 3. ročník - 7 hodin + 2 disponibilní hodina, 4. ročník - 7 hodin + 1 disponibilní hodina, 5. ročník - 7 hodin, 6. ročník - 4 hodiny + 1 disponibilní hodina, 7. ročník - 4 hodiny + 1 disponibilní hodina, 8. ročník - 3 hodiny + 1 disponibilní hodina, 9. ročník - 4 hodiny.

1. ROČNÍK

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
rozlišuje zvukovou a grafickou podobu (přípravná zřetělovací a sluchová cvičení)	hláska, písmeno, slabika, slovo - mluvený projev
rozlišuje zřetělovací tvary stejné a odlišné (písmeno velké, malé, psací, tiskací), určuje pravou a levou stranu, orientuje se v prostoru (vpředu - vzadu, nahoře – dole, ...)	hláska, písmeno, slabika, slovo - písemný projev
určuje hlásku na začátku a konci slova, přiřazuje písmena k obrázku podle začátku slova	slabika, slovo, věta - mluvený projev slabika, slovo, věta - písemný projev
tvoří tvary písmen z různých materiálů (modelína, provázek, drátek, ...)	slabiky di, ti, ni; dě, tě, ně; bě, pě, vě, mě
dodržuje základní hygienické návyky (sezení, držení psacího náčiní, poloha a sklon sešitu, hygiena zraku)	
píše správně jednotlivé prvky písmen a číslic	
dodržuje při psaní správnou velikost, sklon a tvary písmen	
orientuje se v liniatuře	
rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slabik, slov	
rozlišuje délku samohlásek ve slabikách a slovech	
člení slova na slabiky a hlásky, hlásky a písmena skládá a spojuje do slabik a slov	
dodržuje správné pořadí písmen, doplňuje chybějící písmena a slabiky do slov, skládá slova z přeházených písmen	

čte slova i jednoduché věty převádí slabiky, slova a jednoduché věty z mluvené podoby do podoby psané (diktát) opisuje podle předlohy, přepisuje slabiky, slova, později kratší věty vytváří základ vlastního rukopisu kontroluje svůj vlastní písemný projev vědomě píše větu s počátečním velkým písmenem a končí tečkou, zvládá psací abecedu čte a píše správně slabiky di, ti, ni; dě, tě, ně; bě, pě, vě, mě	
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Komunikace	

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
uvědoměle správně dýchá, správně vyslovuje všechny hlásky, volí vhodné tempo a hlasitost řeči, opravuje nesprávnou výslovnost vyjadřuje své přání, dokáže se omluvit, zdvořile vystupuje, správně pozdraví, požádá o pomoc, poděkuje, vyřídí jednoduchý vzkaz respektuje základní komunikační pravidla rozhovoru, vyjádří se i nonverbálně dokáže naslouchat ostatním, reaguje otázkami porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené náročnosti vypravuje krátký příběh vlastní, částečně reprodukuje čtený text vyjadřuje se spisovně z hlediska slovní zásoby a gramatické správnosti odpovídající možnostem žáka 1. třídy	rozvíjení znělého hlasu, výslovnost, artikulace technika čtení jednoduché komunikační žánry - pozdrav, poděkování, vzkaz, rozhovor krátké mluvené projevy základní hygienické návyky (sezení, držení psacího náčiní, sklon sešitu, hygiena zraku) přípravné cviky pro uvolnění ruky kvalitativní znaky písma
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání	

Sebepoznání a sebepojetí
Komunikace

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

výstupy	učivo
poslouchá předčítaný text, reaguje na jeho obsah poznává postavy pohádky nebo povídky, zařadí postavu do správné pohádky, příběhu, vypravuje krátký příběh podle několika obrázků rozlišuje dobro a zlo, pozná kladné a záporné postavy plynule čte jednoduchý text s porozuměním orientuje se v textu Slabikáře, textu pro děti recituje kratší básnický text přiměřený věku z paměti rozlišuje základní literární pojmy - říkadlo, hádanka, rozpočítadlo, báseň, pohádka, povídka pro děti nakreslí ilustraci příběhu hovoří o svých zážitcích zná některý dětský časopis	poslech literárních textů pro děti práce s literárním textem základy literatury - říkadlo, hádanka, rozpočítadlo, báseň, pohádka, povídka pro děti, ilustrace dětský časopis
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika	

2. ROČNÍK

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
pozná větu a její hranice v textu psaném i mluveném dodržuje pravidla pro psaní věty (začátek - velké písmeno; konec - znaménko) rozlišuje melodii věty a určí podle postoje mluvčího druh věty a znaménko za větou určí počet vět a pořadí vět v textu	věta - začátek, konec věty počet a pořádek vět v textu druhy vět počet slov ve větě, pořádek slov ve větě slabiky- počet slabik, slova neslabičná, dělení slov na konci řádku hlásky a písmena - počet ve slově dělení slov na hlásky hlásk a písmeno samohlásky krátké, dlouhé, dvojhlásky

seřadí podle významu přeházené věty (pořádek vět) dodržuje pořádek slov ve větě, hranice slov, určí počet slov ve větě rozlišuje grafickou a zvukovou podobu slova rozdělí slovo na slabiky, určí jejich počet, rozdělí slovo na konci řádku podle slabik rozdělí slovo na jednotlivé hlásky vysvětlí rozdíl mezi pojmy hláska a písmeno správně vyslovuje krátké a dlouhé samohlásky (slabiky) rozliší a správně doplní krátkou a dlouhou samohlásku, dvojhlásku rozliší, co je samohláska a co souhláska doplní a odůvodní pravopis i/y po tvrdých a měkkých souhláskách rozlišuje větu jednoduchou seznamuje se se spojkami a, i, nebo, ani a rozlišuje, kdy spojují slova a kdy věty vyhledává v souvětí čárku a další spojovací výrazy určuje podstatná jména a slovesa rozpozná předložku v mluveném, čteném a psaném textu rozliší obecná a vlastní jména, píše velké písmeno u vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování uvede příklady slov opačných, slov nadřazených, podřazených a souřadných ke slovu nadřazenému volí slova podřazená, jmenuje řadu slov souřadných dodržuje správnou výslovnost a psaní skupin dě,tě, ně; bě, pě, vě, mě zdůvodní a správně použije slova s párovou souhláskou na konci a uvnitř slova	pravopis u, ú, ů souhlásky tvrdé, měkké, pravopis i/y po tvrdých a měkkých souhláskách věta jednoduchá, souvětí spojovací výrazy (spojky) podstatná jména slovesa spojky předložky vlastní jména, obecná jména slova protikladná (opačná), slova nadřazená, podřazená, souřadná výslovnost a psaní skupin di, ti, ni, dy, ty, ny; dě, tě, ně; bě, pě, vě, mě slabikotvorné r, l souhlásky znělé, neznělé slovo příbuzné, jiný tvar slova párové souhlásky - b-p, d-t, d'-t', v-f, h-ch, z-s, ž-š, g-k
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Komunikace	

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
dodržuje požadavky na čitelnost, celkovou úpravu projevu, hygienické a pracovní návyky píše úhledně všechna písmena psací (velká, malá) i tiskací (velká) abecedy správně spojuje písmena, slabiky, zachovává rozestup písmen rozumí písemným nebo mluveným pokynům používá větu při vyprávění i v písemném projevu pečlivě vyslovuje, opravuje své chyby ve výslovnosti cvičí se ve schopnosti vypravovat a popisovat napíše adresu, krátký dopis, pozdrav, blahopřání, vzkaz pracuje s obrázkovou osnovou respektuje základní formy společenského styku - oslovení, pozdrav, poděkování ústně i písemně vytváří krátké souvislé projevy plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti při čtení správně dýchá, volí správnou intonaci využívá hlasité a tiché čtení s porozuměním	písmo vypravování - dodržování posloupnosti dějů role posluchače a mluvčího popis - jednoduché pojmenování předmětů a jejich vlastností základní formy společenského styku - oslovení, pozdrav, poděkování, vzkaz, odpověď, prosba technika čtení, čtení pozorné, plynulé
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace	

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

výstupy	učivo
dovede naslouchat četbě poezie a prózy přednáší z paměti texty přiměřené věku rozlišuje a používá pojmy - pohádka, hádanka, říkanka, báseň, sloka, rým, verš, kniha, knihovna, čtenář, básník, spisovatel,	technika čtení práce s textem základy literatury - báseň, verš, rým, vyprávění, vypravěč, děj, spisovatel, kniha, čtenář povídání nad knihou

ilustrátor, divadlo, herec, jeviště, režisér, divadelní hra, hlavní postavy domýšlí jednoduché příběhy, převypráví příběh dramatizuje pohádku, povídku pro děti čte samostatně knihy, zaznamenává si název, autora, ilustrátora kreslí ke knize vlastní ilustrace vypráví, co se mu v knize líbilo, doporučuje knihu spolužákům orientuje se v textu pro děti - vyhledá hlavní postavy, popíše jejich vlastnosti, rozliší kladné a záporné postavy, určí, kde se děj odehrává, přiřadí ilustraci k určité části textu	
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika	

3. ROČNÍK

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
rolišuje melodii věty, podle postoje mluvčího určuje druh věty, zdokonaluje se v jejich poznávání odlišuje větu jednoduchou a souvětí vyhledává spojovací výrazy, zjišťuje počet vět v souvětí respektuje písemnou podobu souvětí, správně zaznamená čárku a spojovací výraz ve větě jednoduché vyhledává a vyznačuje základní skladební dvojici rozezná větu holou a rozvitou, tvoří věty rozvité i souvětí rozezná souhlásky znělé a neznělé využívá slova příbuzná k odůvodnění pravopisu u párových souhlásek uprostřed i na konci slova (b-p, d-t, d'-t', v-f, z-s, ž-š, h-ch)	skladba věta jednoduchá souvětí spojovací výrazy holá a rozvitá věta párové souhlásky (znělé, neznělé) vyjmenovaná slova pravopis i/y po obojetných souhláskách třídění slov - slovní druhy podstatná jména slovesa předložky spojky další slovní druhy - přídavná jména, číslovky, příslovce, citoslovce slovní zásoba stavba slova význam slova slova podobná, opačná, nadřazená, podřazená, souřadná

vyjmenuje řady vyjmenovaných slov, používá jejich tvary ve větách porozumí významu vyjmenovaných slov poznává slova příbuzná a přiřazuje je ke slovům vyjmenovaným rozeznává slova stejně znějící (být - bít), zdůvodňuje jejich pravopis ve větách a slovních spojeních vysvětluje a odůvodňuje pravopis i/y po obojetných souhláskách vyhledává v textu a třídí slova podle slovních druhů rozeznává podstatná jména, poznává mluvnické kategorie podstatných jmen - rod, číslo, pád rozeznává slovesa, poznává mluvnické kategorie sloves - osobu, číslo, čas rozpoznává předložky a spojky, v textu vyhledává přídavná jména, číslovky, citoslovce chápe význam nových slov, v praxi je využívá přiměřeně svému věku rozlišuje hlásku, písmeno, slabiku, slovo, větu rozpozná tvary slova, vyhledává slova příbuzná rozumí pojmům - kořen slova, předpona, příponová část vyhledává a rozeznává slova stejného, podobného a opačného významu rozlišuje slova nadřazená, podřazená a souřadná správně používá slovní přízvuk	
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo

píše úhledně všechna písmena psací, tiskací dbá na úpravu psaného textu při zvyšování rychlosti psaní kontroluje svůj písemný projev upevňuje si správné tvary písmen a číslic vytváří osobitý rukopis píše římské číslice dodržuje hygienické návyky správného psaní osvojí si základy neverbální komunikace komunikuje se spolužáky, s dospělými, dokáže pozdravit, omluvit se, požádat o pomoc, poděkovat rozpozná a v praxi realizuje společenská pravidla chování v prostorách školy souvisle se vyjadřuje a klade otázky vypravuje dle názorných pomůcek (obrázky) pracuje s obrázkovou osnovou, tvoří jednoduché věty (osnovu), vypravuje podle osnovy obohacuje si aktivně slovní zásobu, nahrazuje slova slovy stejného i podobného významu, odstraňuje přebytečná slova popisuje jednoduché předměty a činnosti reprodukuje přečtený text, zapojuje fantazii k dotváření konce příběhu dokáže napsat a odeslat dopis s dodržením formy seznamuje se s vyplňováním poštovní poukázky, orientuje se v psaní e-mailu	psaný projev čtení pozorné, plynulé, orientační prvky v textu komunikace mezi lidmi pravidla komunikace možnosti neverbální komunikace, postoj těla, mimika, zrakový kontakt, gesta, podání ruky komunikační formy - pozdrav, poděkování, omluva, žádost o pomoc vypravování osnova vypravování popis dopis, e-mail
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace Poznávání lidí Komunikace	

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

výstupy	učivo
čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti se správnou intonací	čtení a naslouchání - upevňování čtenářských dovedností, porozumění

rozumí přečtenému a reprodukuje jeho obsah čte nahlas i potichu, chápe četbu jako zdroj informací, využívá ji k další činnosti orientuje se v textu, rozeznává různé typy vyjadřování autorů odliší pohádku od dalších typů textů vyjadřuje své dojmy z četby, poslechu aj., domýšlí příběhy orientuje se v literárních druzích a žánrech - poezie a próza, pohádka, pověst, povídka, bajka recituje básně přiměřené věku charakterizuje literární postavy, líčí atmosféru příběhu rozlišuje a používá pojmy - divadlo, herec, jeviště, režisér, divadelní představení	čtenému textu, reprodukce orientace v textu literární žánry - pohádka, povídka, pověst, bajka, literární pojmy - báseň, básník, ilustrace, ilustrátor, divadlo, divadelní představení, herec, režisér
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika	

4. ROČNÍK

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
vyhledává, tvoří a aktivně používá slova jednoznačná, mnohoznačná, souznačná, souzvučná, protikladná, nadřazená, podřazená a souřadná rozlišuje slova spisovná a nespisovná v psaném projevu používá spisovné tvary slov a slova spisovná vyhledá v textu slova nespisovná a nahradí je slovy spisovnými rozlišuje u slov citové zabarvení, odliší slova hanlivá a lichotná určí části slova - kořen, předponu a příponovou část, tvoří slova odvozená odlišuje předpony a předložky, správně píše	slovní zásoba a tvoření slov význam slova slova spisovná a nespisovná stavba slova tvoření slov předpony a předložky tvarosloví slovní druhy - ohebné, neohebné podstatná jména mluvnické kategorie podstatných jmen - rod, číslo, pád, vzor vzory podstatných jmen skloňování podstatných jmen slovesa (tvary jednoduché, složené) mluvnické kategorie sloves - osoba, číslo, čas časování sloves

slova s předponami a s předložkami v textu najde a určí podstatná jména, přídavná jména, slovesa, předložky pozná neohebné slovní druhy, vyhledává jejich příklady v textu ohebné slovní druhy- zájmena, číslovky pouze rozpoznává u podstatných jmen určuje mluvnické kategorie - pád, číslo, rod seznamuje se se vzory podstatných jmen, přiřazuje slova ke vzorům, určuje životnost podstatných jmen rodu mužského rozlišuje spisovné i nespisovné tvary slov, skloňuje podstatná jména s pomocí přehledu skloňování vzorů odůvodňuje psaní koncovek podstatných jmen, ovládá pravopis koncovek podstatných jmen u sloves určitých určuje mluvnické kategorie - osoba, číslo, čas odliší infinitiv od určitého tvaru slovesa, k infinitivu utvoří sloveso určité a naopak vyhledává a rozlišuje slovesné tvary jednoduché a složené časuje slovesa v přítomném čase používá i/y po obojetných souhláskách u vyjmenovaných a příbuzných slov rozliší věty jednoduché a souvětí v souvětí vyhledává slovesa určitá, spojovací výrazy a určuje počet vět v souvětí, vytváří vzorec souvětí samostatně sestaví souvětí podle vzorce ve větě vyhledává základní skladební dvojici, podmět a přísudek respektuje shodu přísudku s podmětem a správně doplňuje i/y v příčestí minulém	vyjmenovaná slova - upevňování znalostí skladba věta jednoduchá, souvětí vzorce souvětí základní skladební dvojice podmět přísudek
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
čte s porozuměním potichu i nahlas zlepšuje dovednost tichého čtení, odpovídá na otázky k textu, samostatně nebo výběrem z možností zdokonaluje se ve věcném naslouchání, reaguje otázkami osvojí si základy neverbální komunikace aktivně používá komunikační žánry - pozdraví, osloví, správně formuluje omluvu, prosbu a vzkaz, snaží se vést dialog dovede samostatně vést telefonický rozhovor při mluveném projevu používá přiměřená gesta a mimiku aktivně používá základní hygienické návyky psaní a techniku psaní používá aktivně známý pravopis, vhodně volí slova, slovní spojení, využívá slovní zásobu, rozlišuje spisovná a hovorová slova a správně je používá píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché žánry písemného projevu - adresa, blahopřání, pozdrav, oznámení, pozvánka, e-mail, jednoduché tiskopisy, popis, pracovní postup činnosti sestavuje osnovu, člení text na odstavce zná různé druhy popisů vypravuje s použitím plnovýznamových sloves a s využitím vhodných spojek, používá souvětí	čtení a naslouchání možnosti neverbální komunikace, postoj těla, mimika, zrakový kontakt, gesta, podání ruky komunikační žánry - prosba, omluva, vzkaz, adresa, pozdrav, blahopřání, oznámení, pozvánka, e-mail popis jednoduché činnosti vypravování - osnova, členění na odstavce
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita Komunikace Kooperace a kompetice	MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Stavba mediálních sdělení Vnímání autora mediálních sdělení

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

výstupy	učivo
docvičuje plynulost a techniku čtení	technika čtení reprodukce

volně reprodukuje text podle svých schopností využívá poznatků z četby v dalších školních činnostech vyjadřuje své dojmy a pocity z četby, poslechu pořadu, divadelního a televizního představení orientuje se v učebnicích, encyklopediích a vyhledává v nich informace odlišuje poesii od prózy, všímá si rozdílů zpracování textu krásné literatury a literatury umělecko-naučné recituje určité texty z paměti hodnotí postavy literárního díla, určuje jejich vzájemný vztah, hledá motivy jejich činů pokouší se o dramaturgii textu rozumí literárním pojmům (přirovnání, zosobnění, bajka, dramaturgie, próza, poezie) povídá si o knihách, divadle, rozhlasových a televizních pořadech, všímá si různých vydání stejné knihy, hodnotí hrdiny seriálů, filmů, doporučuje přečtené knihy spolužákům všímá si ilustrací v knihách, sám ilustruje přečtený text	práce s literárním textem rozdíl poezie - próza recitace básní dramaturgii textu literární pojmy - přirovnání, zosobnění, bajka, dramaturgie, próza, poezie besedy o literatuře ilustrace v literatuře divadlo
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika	

5. ROČNÍK

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
využívá jazyka jako nástroje k ústnímu i písemnému dorozumívání odlišuje nespisovné tvary slov od spisovných, rozšiřuje si svou slovní zásobu rozumí slovům vícevýznamovým,	národní jazyk - prostředek k dorozumívání modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) slovní zásoba, tvoření slov stavba slova význam slova

porovnává významy slov, rozlišuje slova stejného, podobného významu bezpečně určí základní části slova, rozliší slovo základové a odvozené tvoří slova pomocí předpon, přípon, rozlišuje ve slově kořen a další části slova odliší předponu od předložky rozlišuje, jakým způsobem byla slova utvořena, odvozena tvoří slova se samohláskovými a souhláskovými změnami určuje všechny slovní druhy, rozlišuje slova ohebná a neohebná skloňuje podstatná jména, určí rod, životnost, číslo, pád a vzory podstatných jmen využívá podstatná jména v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu odůvodňuje pravopis koncovek podstatných jmen časuje slovesa, určí osobu, číslo, čas a způsob jednotlivých tvarů sloves gramaticky správné tvary sloves užívá ve svém mluveném projevu ovládá psaní koncovek přičestí minulého pozná přídavná jména, určí správně jejich druh, ovládá vzory přídavných jmen, skloňuje správně přídavná jména, zvládne určování rodu, čísla a pádu přídavných jmen užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary přídavných jmen pozná a odliší zájmena od ostatních slovních druhů, seznámí se s jejich druhy, dokáže jimi nahradit jména podstatná i přídavná a naopak užívá gramaticky správné tvary zájmen ve svém mluveném projevu pozná číslovky a určí jejich druh osvojuje si základní význam předpon, správně užívá a píše předpony nad-, pod-, před-, od-, roz-, bez-, s-, z-, vz-, které	tvarosloví slovní druhy podstatná jména, mluvnické kategorie podstatných jmen - rod, číslo, pád, vzor slovesa, mluvnické kategorie sloves - osoba, číslo, čas, způsob přídavná jména, druhy přídavných jmen, skloňování přídavných jmen, vzory zájmena číslovky základní skladební dvojice podmět přísudek věta jednoduchá souvětí přímá řeč vyjmenovaná slova

rozlišuje od předložek seznamuje se s pravopisem skupin bě - bje, pě, vě - vje, mě - mně (morfologický šev) poznává souhláskové skupiny na styku předpony, přípony s kořenem určí základní skladební dvojice ve větách, rozliší podmět vyjádřený a nevyjádřený, několikanásobný, využívá různé druhy podmětů ve větách pozná a tvoří přísudek slovesný - holý, rozvitý, několikanásobný, seznámí se s přísudkem jmenným osvojuje si pravidla pravopisu při shodě přísudku s podmětem rozlišuje větu holou a rozvitou tvoří a v textu vyhledává větu jednoduchou a souvětí rozlišuje počet vět v souvětí, vyhledá spojovací výrazy vhodně mění větu jednoduchou v souvětí, ze souvětí utvoří několik vět jednoduchých rozšiřuje si zásobu spojovacích výrazů o další spojky, vztažná zájmena a příslovce - podle potřeby projevu je dokáže obměňovat píše větné vzorce nebo podle vzorců tvoří věty, souvětí v textu vyhledává přímou řeč a různé typy uvozovacích vět upraví přímou řeč na nepřímou a naopak ovládá grafický zápis nepřímé řeči dokáže odříkat celé řady vyjmenovaných slov (i slova vyjmenovaná méně užívaná) tvoří slova příbuzná, zná význam všech těchto slov ovládá pravopis slov vyjmenovaných a příbuzných, dokáže slova vyjmenovaná správně užívat ve svém projevu mluveném i písemném zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	
pokrytí průřezových témat	

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Rozvoj schopností poznávání

Komunikace

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
při hlasitém čtení vhodně využívá modulace souvislé řeči - tempo, intonaci, přízvuk, využívá různé zabarvení hlasu podle obsahu textu samostatně reprodukuje text po tichém čtení odlišuje podstatné informace od okrajových, vybere hlavní body a slova textu, důležité události textu zaznamenává posuzuje charakter postav v písemném i ústním projevu odlišuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení, rozezná, co ve sdělení chybí zapamatuje si podstatná fakta textu a reprodukuje jeho obsah vede správně dialog, střídá role mluvčího a posluchače, zdvořile vystupuje, dodržuje pravidla telefonického rozhovoru, zanechá vzkaz na záznamníku (ve formě přiměřené věku) rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji používá při řeči volí náležitá gesta a mimiku, poradí si v běžném společenském styku zhodnotí reklamní texty, posuzuje komunikaci v reklamě, odlišuje tvrzení od mínění píše správně po stránce obsahové i formální další žánry jednoduché komunikace (omluvenka, vzkaz, inzerát, dopis, referát, zpráva, výpisky, jednoduché tiskopisy) uspořádává rozvržení textu v ploše sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří mluvený či písemný projev přiměřený věku s dodržením posloupnosti člení psaný text na odstavce	modulace hlasu úplnost sdělení role mluvčího a posluchače reklama komunikační žánry - omluvenka, vzkaz, inzerát, referát, dopis, zpráva, výpisky vyprávění, osnova vyprávění popis předmětu, děje, pracovního postupu práce se slovníky, encyklopediemi

orientuje se v encyklopediích určených dětem a mládeži pracuje s Pravidly českého pravopisu a slovníky aktivně používá své znalosti z pravopisu lexikálního i syntaktického	
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita Komunikace Kooperační a kompetice VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBYČANA Občanská společnost a škola MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Tvorba mediálního sdělení Práce v realizačním týmu	

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

výstupy	učivo
hovoří souvisle o přečteném textu, vyjadřuje své dojmy, názory a pocity v mluveném i písemném projevu vybírá hlavní myšlenku literárního díla nebo jeho ukázky volně reprodukuje text podle svých schopností tvoří vlastní literární text na určité dané téma - dramatizuje úryvek z literárního díla rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých děl a textů hodnotí postoje literárních postav vytváří vlastní výtvarný doprovod k literárnímu textu, který přečetl rozezná, zda je ukázka pohádka, pověst, bajka rozumí dalším pojmům z literární teorie - próza, poezie, román, lyrika, epika - je schopen uplatnit tyto pojmy při rozborech literárních textů při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	práce s textem rozbor textu tvorba literárního textu dramatizace ilustrace literární žánry – pohádka, pověst, bajka literární pojmy - próza, poezie, román, epika, lyrika

pokrytí průřezových témat
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA
 Psychohygienu
 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
 Hodnoty, postoje, praktická etika

6. ROČNÍK

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
spisovně vyslovuje česká slova a běžně užívaná cizí slova (chápe význam, ovládá výslovnost) správně třídí slovní druhy a tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů dle komunikační situace samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	zvuková stránka jazyka zásady spisovné výslovnosti, modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný) intonace členění souvislé řeči (pauzy, frázování) hláskosloví tvarosloví slovní druhy s důrazem na ohebné mluvnické významy podstatných jmen, přídavných jmen, sloves podstatná jména pomnožná, hromadná, látková, konkrétní, abstraktní stupňování přídavných jmen zájmena - druhy, skloňování zájmen číslovky - druhy, skloňování pravopis pravopis - lexikální, morfologický, syntaktický (shoda přísudku s podmětem) obecné poučení o jazyce jazykové příručky čeština - jazyk národní skladba – stavba věty, pořádek slov ve větě, výpověď a věta základní větné členy různé způsoby vyjádření podmětu druhy přísudku rozvíjející větné členy - předmět, příslovečné určení místa, času, způsobu, přívlastek shoda přísudku s podmětem věta jednoduchá a souvětí, rozlišení věty hlavní a vedlejší stavba slova slovotvorný základ, předpona, přípona, kořen

pokrytí průřezových témat
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Rozvoj schopností poznávání
 Kreativita
 Komunikace
 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
poznává hlavní myšlenku textu, formuluje ji reprodukuje jednoduchý text, učí se vyhledávat klíčová slova v textu chápe subjektivní a objektivní sdělení, učí se dorozumívat kultivovaně, jazykovými prostředky vhodnými vzhledem ke komunikační situaci rozlišuje spisovný jazyk od nespisovného používá poznatků o jazyce ve svém ústním i písemném projevu popisuje jednoduché věci, osoby hodnotí funkci masmédií	mluvený projev: zásady dorozumívání dle komunikační situace, jednoduché prostředky verbální a nonverbální komunikace, komunikační normy, základní mluvené žánry písemný projev: na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech, vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní komunikační žánry: dopis (osobní), popis předmětu, popis pracovního postupu, osoby, jednoduché vypravování, zpráva, oznámení, výpisky, výtah jednoduché komunikační žánry: vzkaz, objednávka, sms, inzerát čtení: praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), kritické (analytické, hodnotící), prožitkové naslouchání: praktické (výchova k empatii, podnět k jednání), věcné (soustředěné, aktivní), kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, manipulativní působení projevu, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové), zážitkové
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita Mezilidské vztahy Komunikace	

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

výstupy	učivo

čte plynule a nahlas text, reprodukuje text poznává smysl literárního díla a základní jazykové prostředky rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní vyhledává informace v různých typech katalogů, knihovně a dalších informačních zdrojích pracuje s textem, formuluje vlastní názor na umělecké dílo rozlišuje základní literární druhy, žánry, figury, tropy a další literární termíny	přednes vhodných literárních textů reprodukce textu dramatizace vhodných částí textu čtení s rozdělením úloh vybrané jazykové prostředky díla poezie, próza literární druhy - lyrika, epika, drama, literární žánry - pohádka, báje, mýtus, pověst, povídka, hororové prvky v pohádce, román, kronika figury - přirovnání tropy - personifikace, epiteton, metafora další literární termíny - literární hrdina, sloka, verš, rým, rytmus, ústní lidová slovesnost, grafická báseň, skutečnost, fikce, er-forma, ich-forma vydavatelství, filmová a televizní tvorba pro děti knižní ilustrace časopisy pro děti a mládež interpretace literárního textu
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Hodnoty, postoje, praktická etika MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy	

7. ROČNÍK

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov, ovládá pravopisné jevy morfologické rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování zvláště ve frazémeh, používá slovníky pro určení významu slova ovládá základní pravopisné jevy syntaktické ve větě jednoduché, vyhledává v textech, užívá ve slohových pracích	tvarosloví ohebné slovní druhy s důrazem na slovesa neohebné slovní druhy psaní velkých písmen význam slov slovo, sousloví, rčení slova jednoznačná, mnohoznačná synonyma, homonyma, antonyma odborné názvy slovní zásoba a její jednotky, slohové rozvrstvení slovní zásoby, význam slova obohacování slovní zásoby odvozování, skládání, zkracování

rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	skladba věty jednočlenné a dvojčlenné základní větné členy: přísudek, vedlejší věta přísudková podmět, vedlejší věta podmětová shoda přísudku s podmětem rozvíjející větné členy: předmět, vedlejší věta předmětová přísluvečná určení, vedlejší věty přísluvečné přívlastek a jeho druhy, přívlastek shodný, přívlastek neshodný, přístavek, přívlastek postupně rozvíjející, přívlastek několikanásobný, přívlastek volný, přívlastek těsný, vedlejší věta přívlastková doplňek, vedlejší věta doplňková
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Kreativita Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
výstižně vyjadřuje vlastní pocity, postoje a nálady tvořivě pracuje s textem dorozumí se kultivovaně a výstižně jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci prohloubí poznatky o vhodných jazykových prostředcích, používá odborné názvy, výstižně formuluje a sděluje pocity a prožitky, využívá rčení a přirovnání, odliší spisovný a nespisovný projev sestaví strukturovaný životopis, výstižně zachytí základní údaje, využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu uspořádá informace z textu s ohledem na jeho účel zpracuje výtah z odborného textu, vybírá vhodné jazykové prostředky, vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu	mluvený projev - zásady dorozumívání dle komunikační situace písemný projev - vlastní tvořivé psaní: vypravování, popis (uměleckého díla, pracovního postupu, subjektivně zabarvený popis, charakteristika), životopis, žádost, pozvánka, výtah čtení: praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), kritické (analytické, hodnotící), prožitkové naslouchání: praktické (výchova k empatii, podnět k jednání), věcné (soustředěné, aktivní), kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, manipulativní působení projevu, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové), zážitkové

pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Kreativita Poznávání lidí Hodnoty, postoje, praktická etika

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

výstupy	učivo
pozná útvary starší literatury reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu literárního díla vyhledává informace v knihovně i v dalších informačních zdrojích, porovnává různé zpracování stejného námětu rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní	přednes vhodných literárních textů reprodukce slyšeného i čteného textu reprodukce hlavních myšlenek lyrika, epika, drama, lyricko - epický žánr: legenda, mýtus, kronika, balada (lidová, umělá, sociální), poezie (jazyk básně, přenesený význam), povídka, životopisná a memoárová literatura, cestopis, román, sci- fi literatura, detektivní literatura, divadlo, televize, film (dialog, monolog, scénář), drama - tragédie, komedie, fejton, anekdota, epigram, aforismus interpretace literárního textu
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika	

8. ROČNÍK

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
rozlišuje spisovný jazyk, nářečí, obecnou češtinu, zdůvodní jejich užití vyhledává slova cizího původu, nahrazuje přejatá slova slovy domácími vyhledává daný pojem v různých typech slovníků a jazykových příruček v písemném projevu procvičuje a opakuje pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický a syntaktický	obecné výklady o českém jazyce slovanské jazyky – především slovenština – a jiné, jazyky menšinové útvary českého jazyka a kultura jazyka a řeči nauka o slovní zásobě slovní zásoba slova přejatá, skloňování, pravopis tvarosloví nepravidelnost skloňování podstatných jmen skloňování přejatých jmen a cizích vlastních jmen

rozlišuje jednotlivé větné členy, graficky znázorní stavbu souvětí, využívá znalostí o významovém poměru při komunikaci	slovesný vid slovesné třídy využití různých slovesných tvarů pravopis koncovek jmen a sloves skladba věta jednoduchá, souvětí větné členy a vedlejší věty souvětí souřadné a podřadné významové poměry významové poměry v několikanásobném větném členu interpunkce v souvětí
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
používá jazykové prostředky pro daný slohový útvar, vystihne povahu člověka, jeho schopnosti a zájmy, využívá rčení a přirovnání, charakterizuje na základě čtyř literární postavu (filmovou, divadelní) výstižně formuluje a sděluje pocity, prožitky, rozvíjí emocionální vnímání, vhodně užívá spisovné jazykové prostředky k vlastnímu tvořivému psaní formuluje hlavní myšlenky textu, pracuje s odborným textem rozliší subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních a paralingválních prostředků řeči rozliší různé slohové útvary, vhodně využívá slovní zásobu, dorozumí se kultivovaně a výstižně jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	mluvený projev - zásady dorozumívání podle komunikační situace, příprava a přednes jednoduchého výkladu písemný projev - vlastní tvořivé psaní: charakteristika literární postavy, líčení, výklad, výtah, jednoduchá úvaha čtení: praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), kritické (analytické, hodnotící), prožitkové naslouchání: praktické (výchova k empatii, podnět k jednání), věcné (soustředěné, aktivní), kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, manipulativní působení projevu, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové), zážitkové
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebepojetí	

Kreativita
 Poznávání lidí
 Mezilidské vztahy
 Komunikace
 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
 Hodnoty, postoje, praktická etika

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

výstupy	učivo
uvádí základní literární směry, má přehled o významných představitelích české a světové literatury rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně a dalších informačních zdrojích rozdívá čtenářské dovednosti, reprodukuje text, přednese referát o spisovateli, prohlubuje si poznatky z literární teorie porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém a filmovém zpracování rozlišuje základní literární žánry a druhy, porovnává je i jejich funkci, uvede představitele	přednes vhodných textů, reprodukce textu, záznam hlavní myšlenky textu, interpretace textu jazyk literárního díla fikce versus skutečnost literatura faktu, autobiografie, biografie, populárně-naučná, publicistické žánry adaptace literárního díla, filmová a televizní tvorba lyrika, epika, drama, lyricko-epický žánr: román, povídka, romaneto, písňové texty (kramářská, lidová a současná píseň), detektivní literatura, horor, epigram, aforismus, deník, divadlo, film, memoáry interpretace literárních textů vytváření dalších textů struktura literárního díla (námět a téma díla, kompozice literárního příběhu)
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Hodnoty, postoje, praktická etika	

9. ROČNÍK

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché a v souvětí rozlišuje a dokládá příklady v textu zásady tvoření českých slov, používá a dodržuje	skladba věta jednoduchá věta jednočlenná a dvojčlenná skladební dvojice, základní a rozvíjející větné členy samostatný větný člen, oslovení, vsuvka,

pravopis související se stavbou slova a s tvořením slov třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě je používá ve vhodné komunikační situaci, procvičuje a upevňuje tvaroslovný pravopis rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova rozlišuje rozvrstvení českého jazyka, vhodně užívá spisovné tvary samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché i souvětí	neúplná věta souvětí podřadné, souřadné interpunkce v souvětí přímá a nepřímá řeč stavba textu, pořádek slov ve větě, složitá souvětí tvoření slov a slovní zásoba stavba slova slovotvorný základ, slova příbuzná a odvozená obohacování slovní zásoby - odvozování, zkracování, skládání, přejatá slova slova jednoznačná a mnohoznačná synonyma, homonyma, antonyma tvarosloví slovní druhy mluvnické významy a tvary slov pravopis opakování a procvičování pravopisu lexikálního, morfologického, syntaktického zvuková stránka jazyka zásady spisovné výslovnosti, spodoba znělosti hláskosloví psaní a výslovnost přejatých slov obecné výklady o jazyce vývoj českého jazyka útvary českého jazyka - spisovná čeština, obecná čeština, nářečí slovanské jazyky jazyk a komunikace, jazyková norma a kodifikace
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Kreativita Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
rozlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, fakta ověřuje pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji reprodukuje přečtený, vyslechnutý text dorozumívá se kultivovaně, souvisle a	mluvený projev - kultura projevu, jazykové prostředky, diskuse, projev, interview psaný projev - publicistické žánry, úvaha, charakteristika, vypravování, životopis komunikační žánry – připravený i

výstižně jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci používá vhodné jazykové prostředky, odlišuje spisovná slova od nespisovných a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru aktivně se zapojuje do diskuse – řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu dokáže najít v tiskovinách příklady publicistických útvarů uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj využívá základy studijního čtení - vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek – referát, teze čtení: praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), kritické (analytické, hodnotící), prožitkové naslouchání: praktické (výchova k empatii, podnět k jednání), věcné (soustředěné, aktivní), kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, manipulativní působení projevu, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové), zážitkové
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika	

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

výstupy	učivo
uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla formuluje dojmy ze své četby, návštěvy	tvořivá činnost s literárním textem způsoby interpretace literárních i jiných děl přednes vhodných literárních textů shrnutí základů literární teorie jazyk literárního díla

filmového či divadelního představení, vysloví vlastní názor na umělecké dílo tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém a filmovém zpracování vyhledává základní literární směry a jejich představitele vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně, v dalších informačních zdrojích rozlišuje literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	základní literárně historický vývoj – hlavní vývojová období národní i světové literatury, typické žánry a jejich představitelé epické, lyrické žánry drama: opera, opereta (libreto), scénář, autorské divadlo, divadlo malých forem, muzikál, absurdní drama
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita Mezilidské vztahy Komunikace Hodnoty, postoje, praktická etika MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Stavba mediálních sdělení	

5.1.2. Cizí jazyk

5.1.2.1. Anglický jazyk

Cizí jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Požadavky na vzdělávání v cizích jazycích formulované v RVP ZV vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládnutí cizího jazyka. V tomto období je důraz kladen na ústní komunikaci a vytváření základu (zejména ve fonetice a syntaxi) pro další osvojování jazyka. Rovněž je cílem rozvoj jazykového povědomí ve vztahu k mateřskému a případně dalším jazykům

Vzdělávání v Cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A2 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Úroveň A2: Žák – rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se ho bezprostředně týkají (např. základní informace o něm/ní a jeho/její rodině, o nakupování, místopisu a zaměstnání). Komunikuje prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech. Popíše jednoduchým způsobem svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitosti týkající se jeho nejnaléhavějších potřeb.

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu Anglický jazyk jsou začleněna průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova a Mediální výchova.

Vzdělávání v Cizím jazyce směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení jazyka a jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebevědomí při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- výuku vždy vhodně a zajímavě motivujeme a tím probouzíme aktivitu žáků

Kompetence sociální a personální

- volíme formy a metody práce se zřetelem na různorodý kolektiv třídy

Kompetence komunikativní

- rozvíjíme komunikační dovednosti žáků v cizím jazyce v písemném i ústním projevu

Kompetence občanské

- podporujeme poznávání a respektování odlišných kultur.

Vyučovací předmět Anglický jazyk je realizován v 3., 4., 5., 7., 8. a 9. ročníku v rozsahu 3 hodin týdně a v 6. ročníku 4 hodiny týdně (3+1 disponibilní).

3. ROČNÍK

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Výstupy	učivo
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně pozdraví a rozloučí se zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem tematické okruhy – domov, škola, volný čas, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, hračky mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) – slovosled věty oznamovací – kladné (I have got a dog.), záporné (I haven't got a dog.), tázací (Have you got a dog?) a rozkazovací kladné (Sit down!), používání sloves <i>to be</i> a <i>to have</i> v přítomném čase, číslovky 0-20, základní předložky místa: <i>in, on, under</i>; spojka: <i>and</i> typy textů (jednoduché a přehledné) – báseň, říkanka, píseň, komiks, příběh
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět Evropa a svět nás zajímá MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita Lidské vztahy	

4. ROČNÍK

POSLECH S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám	tematické okruhy – domov, povolání,

učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	volný čas, jídlo, rodina, bydliště, dopravní prostředky, zvířata, počasí typy textů (jednoduché a přehledné) – báseň, říkanka, píseň, komiks, příběh, pohádka, jídelní lístek, návod
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Sebepoznání a sebepojetí VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět Evropa a svět nás zajímá MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy Multikulturalita	

MLUVENÍ

výstupy	učivo
zapojí se do jednoduchých rozhovorů sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	tematické okruhy – domov, povolání, volný čas, jídlo, rodina, bydliště, dopravní prostředky, zvířata, počasí zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) – slovosled věty oznamovací – kladné, záporné, tázací a rozkazovací kladné, používání sloves <i>to be</i> a <i>to have</i> v přítomném čase, číslovky 0-100, základní předložky místa; spojka: <i>and</i>, člen neurčitý, vazba <i>there is/are</i>,

	množné číslo podstatných jmen, přivlastňovací pád, zájmena osobní, plnovýznamová slovesa v přítomném čase prostém typy textů (jednoduché a přehledné) – báseň, říkanka, píseň
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Mezilidské vztahy Poznávání lidí Komunikace VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita	

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí jednoduchým nápisům z běžného života a krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	tematické okruhy – domov, povolání, volný čas, jídlo, rodina, bydliště, dopravní prostředky, zvířata, počasí typy textů (jednoduché a přehledné) – báseň, říkanka, píseň, komiks, příběh, pohádka, jídelní lístek, návod
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebepojetí Mezilidské vztahy Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Komunikace VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět Evropa a svět nás zajímá MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita	

PSANÍ

výstupy	učivo
napiše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života vyplní osobní údaje do formuláře	tematické okruhy – domov, povolání, volný čas, jídlo, rodina, bydliště, dopravní prostředky, zvířata, počasí vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) – slovosled věty oznamovací – kladné, záporné, tázací a rozkazovací kladné, používání sloves to be a to have v přítomném čase, číslovky 0-100, základní předložky místa; spojka: and, člen neurčitý, vazba there is/are, množné číslo podstatných jmen, přivlastňovací pád, zájmena osobní, plnovýznamová slovesa v přítomném čase prostém
pokrytí průřezových témat pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebepojetí Mezilidské vztahy Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Komunikace VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět Evropa a svět nás zajímá MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita	

5. ROČNÍK

POSLECH S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí jednoduchému poslechovému textu,	tematické okruhy – domov, volný čas a zájmová činnost, město a venkov, názvy povolání, rodina, škola a vyučovací předměty, bydliště, dopravní prostředky, zvířata, počasí, lidské tělo, zdraví, oblékání, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), příroda, jídlo a potraviny, tradice a zvyky, svátky, základní důležité zeměpisné údaje,

pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	děti a mládež v jiných zemích Evropy typy textů (jednoduché a přehledné) – báseň, říkanka, píseň, komiks, příběh, pohádka, blahopřání, instrukce, omluva, pohlednice, popis, rozvrh hodin, pokyn, příkaz
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebezpojetí Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy Multikulturalita	

MLUVENÍ

výstupy	učivo
aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem, poskytne požadovanou informaci sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá reprodukuje ústně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace	zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem tematické okruhy – domov, volný čas, rodina, bydliště, škola, dopravní prostředky, zvířata, počasí, lidské tělo, zdraví, oblékání, obec, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), příroda mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) – slovosled věty oznamovací a tázací (zjišťovací i doplňovací), rozkazovací věty kladné a záporné, souvětí souřadné se spojkami and, but a or, časování sloves <i>to be</i> a <i>to have</i> v přítomném čase, modální slovesa:

	can, can't, must (přítomný čas), číslovky 0-100 základní, řadové, základní předložky místa a času; spojka: <i>and, but, or</i>, množné číslo podstatných jmen, přivlastňovací pád, zájmena osobní, přivlastňovací, ukazovací, tázací; tázací příslovce (<i>when, where, how, why</i>), známá plnovýznamová slovesa v přítomném čase prostém a průběhovém, člen určitý, neurčitý, přídavná jména (základní a přivlastňovací), rozkazovací způsob, vazba <i>there is/there are</i> typy textů (jednoduché a přehledné) – báseň, říkanka, píseň, blahopřání, instrukce, omluva, popis, rozvrh hodin, žádost
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Komunikace VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Lidské vztahy MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita	

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí jednoduchým nápisům z běžného života a krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu srozumitelně vyslovuje čtený text obsahující známou slovní zásobu používá dvojjazyčný slovník, vyhledá neznámé slovo v anglicko-české i česko-	tematické okruhy – domov, volný čas, rodina, bydliště, škola, dopravní prostředky, zvířata, počasí, lidské tělo, zdraví, oblékání, obec, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), příroda typy textů (jednoduché a přehledné) – báseň, říkanka, píseň, komiks, příběh, pohádka, blahopřání, e-mail, formulář, instrukce, leták, nápis, omluva, plakát, pohlednice, popis, rozvrh hodin, SMS zpráva, jízdní řád

anglické části slovníku obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu.	
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Komunikace VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita	

PSANÍ

výstupy	učivo
napiše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života vyplní osobní údaje do formuláře reprodukuje písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace	vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov, pravopis osvojených slov a tvarů tematické okruhy – domov, volný čas, rodina, bydliště, škola, dopravní prostředky, zvířata, počasí, lidské tělo, zdraví, oblékání, obec, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), příroda mluvnice – mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) – slovosled věty oznamovací a tázací (zjišťovací i doplňovací), rozkazovací věty kladné a záporné, souvětí souřadné se spojkami <i>and</i>, <i>but</i> a <i>or</i>, časování sloves <i>to be</i> a <i>to have</i> v přítomném čase, modální slovesa: <i>can</i>, <i>can't</i>, <i>must</i> (přítomný čas), číslovky 0-100 základní, řadové, základní předložky místa a času; spojka: <i>and</i>, <i>but</i>, <i>or</i>, množné číslo podstatných jmen, přivlastňovací pád, zájmena osobní, přivlastňovací, ukazovací, tázací; tázací příslovce (<i>when</i>, <i>where</i>, <i>how</i>, <i>why</i>), známá plnovýznamová slovesa v přítomném čase prostém a průběhovém, člen určitý, neurčitý, přídavná jména (základní a přivlastňovací), rozkazovací způsob, vazba <i>there is/there are</i> typy textů (jednoduché a přehledné) – krátký neformální dopis, pozvánka, vzkaz, pohlednice

pokrytí průřezových témat
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA
 Rozvoj schopností poznávání
 Sebepoznání a sebepojetí
 Mezilidské vztahy
 Poznávání lidí
 Komunikace
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH
 Objevujeme Evropu a svět
 Evropa a svět nás zajímá
 Jsme Evropané
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA
 Multikulturalita
 Lidské vztahy

6. ROČNÍK

POSLECH S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, kultura, počasí, příroda a město, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí typy textů (jednoduché) – komiks, kuchařský recept, návod, píseň, popis, příběh, vzkaz

pokrytí průřezových témat
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA
 Sebepoznání a sebepojetí
 Rozvoj schopností poznávání
 Poznávání lidí
 Mezilidské vztahy
 Komunikace
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH
 Objevujeme Evropu a svět
 Evropa a svět nás zajímá
 Jsme Evropané
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA
 Lidské vztahy
 Etnický původ
 Multikulturalita

MLUVENÍ

výstupy	učivo
zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, kultura, počasí, příroda a město, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) – množné číslo podstatných jmen – nepravidelnosti tvoření; počitatelnost a nepočitatelnost podstatných jmen (včetně použití s tázacími příslovci how much a how many); stupňování přídavných jmen; číslovky základní 101 a více; číslovky řadové; přítomný čas prostý a průběhový; minulý čas prostý; minulé tvary častých nepravidelných sloves; modální sloveso could; vazba have to; vazba going to; tvoření příslovcí; předložky místa a času typy textů (jednoduché) - jídelní lístek, komiks, kuchařský recept, nápis, návod, píseň, popis, pozvánka, příběh, televizní program, vzkaz
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebepojetí Mezilidské vztahy Poznávání lidí Rozvoj schopností poznávání Komunikace VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA	

Lidské vztahy
Multikulturalita
Etnický původ

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, kultura, počasí, příroda a město, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí typy textů (jednoduché) – dopis, e-mail, formulář, jídelní lístek, komiks, kuchařský recept, nápis, návod, píseň, plakát, pohlednice, popis, pozvánka, příběh, televizní program, vzkaz

pokrytí průřezových témat
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA
 Sebepoznání a sebepojetí
 Mezilidské vztahy
 Poznávání lidí
 Rozvoj schopností poznávání
 Komunikace
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH
 Evropa a svět nás zajímá
 Objevujeme Evropu a svět
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA
 Lidské vztahy
 Multikulturalita
 Etnický původ

PSANÍ

výstupy	učivo
vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat reaguje na jednoduché písemné sdělení	ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím tematické okruhy – domov, rodina, bydlení,

	škola, kultura, počasí, příroda a město, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) – množné číslo podstatných jmen – nepravidelnosti tvoření; počitatelnost a nepočitatelnost podstatných jmen (včetně použití s tázacími příslovci how much a how many); stupňování přídavných jmen; číslovky základní 101 a více; číslovky řadové; přítomný čas prostý a průběhový; minulý čas prostý; minulé tvary častých nepravidelných sloves; modální sloveso could; vazba have to; vazba going to; tvoření příslovcí; předložky místa a času typy textů (jednoduché) – dopis, e-mail, formulář, jídelní lístek, kuchařský recept, nápis, návod, plakát, pohlednice, popis, pozvánka, vzkaz
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebezpoznání a sebepojetí Mezilidské vztahy Poznávání lidí Rozvoj schopností poznávání Komunikace VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy Multikulturalita Etnický původ	

7. ROČNÍK

POSLECH S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace,	zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace,

který se týká osvojovaných témat	slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, kultura, péče o zdraví, pocity a nálady, příroda a město, realie zemí příslušných jazykových oblastí typy textů, dotazník, komiks, návod, oznámení, píseň, popis, pozvánka, příběh
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebepojetí Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	

MLUVENÍ

výstupy	učivo
zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, kultura, péče o zdraví, pocity a nálady, příroda a město, realie zemí příslušných jazykových oblastí mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou

	tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)- věty uvozené spojkami because and so; člen určitý a neurčitý; zájmena neurčitá- složeniny; přítomný čas prostý a průběhový; minulý čas prostý a průběhový; minulé tvary častých nepravidelných sloves; předpřítomný čas (neprůběhový tvar); modální sloveso should; vazba going to; vyjadřování budoucnosti pomocí will; předložky místa a času; spojky because, so, when typy textů – dotazník, komiks, nápis, návod, oznámení, píseň, popis, pozvánka, příběh

pokrytí průřezových témat
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH
Evropa a svět nás zajímá
Objevujeme Evropu a svět
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA
Multikulturalita
Lidské vztahy
Etnický původ
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA
Rozvoj schopností poznávání
Sebepoznání a sebepojetí
Mezilidské vztahy
Komunikace
Poznávání lidí
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, kultura, péče o zdraví, pocity a nálady, příroda a město, realie zemí příslušných jazykových oblastí typy textů – dopis, e-mail, formulář, dotazník, komiks, nápis, návod, oznámení, píseň, plakát, popis, pozvánka, příběh

pokrytí průřezových témat
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA
 Sebepoznání a sebezpojetí
 Mezilidské vztahy
 Poznávání lidí
 Rozvoj schopností poznávání
 Komunikace
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH
 Evropa a svět nás zajímá
 Objevujeme Evropu a svět
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA
 Lidské vztahy
 Multikulturalita
 Etnický původ
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA
 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

PSANÍ

výstupy	učivo
vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat reaguje na jednoduché písemné sdělení	ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, kultura, péče o zdraví, pocity a nálady, příroda a město, realie zemí příslušných jazykových oblastí mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)- věty uvozené spojkami because and so; člen určitý a neurčitý; zájmena neurčitá-složeniny; přítomný čas prostý a průběhový; minulý čas prostý a průběhový; minulé tvary častých nepravidelných sloves; předpřítomný čas (neprůběhový tvar); modální sloveso should; vazba going to; vyjadřování budoucnosti pomocí will; předložky místa a času; spojky because , so, when typy textů – dopis, e-mail, formulář, dotazník, nápis, návod, oznámení, plakát, popis, pozvánka

pokrytí průřezových témat
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA
 Rozvoj schopností poznávání
 Sebepoznání a sebepojetí
 Mezilidské vztahy
 Poznávání lidí
 Komunikace
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH
 Evropa a svět nás zajímá
 Objevujeme Evropu a svět
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA
 Lidské vztahy
 Multikulturalita
 Etnický původ
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA
 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělen

8. ROČNÍK

POSLECH S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem tematické okruhy – volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, moderní technologie a média, realie zemí příslušných jazykových oblastí typy textů, dotazník, komiks, návod, oznámení, píseň, popis, pozvánka, příběh
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Mezilidské vztahy Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Evropa a svět nás zajímá

Jsme Evropané

Objevujeme Evropu a svět

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Lidské vztahy

Etnický původ

Multikulturalita

MLUVENÍ

výstupy	učivo
zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem tematické okruhy – volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, moderní technologie a média, realie zemí příslušných jazykových oblastí mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)- věty vedlejší předmětné uvozené spojkou that; podmínková souvětí se strukturou if + přítomný čas (If you come, I will be happy.); věty vedlejší vztažné se zájmeny who, which, that; věty vedlejší příslovečné časové uvozené spojkou when (When the film is over, we will go out.); pořadí přídavných jmen v přívlastku před podstatným jménem; zájmena vztažná; přítomný čas prostý a průběhový; minulý čas prostý a průběhový; minulé tvary častých nepravidelných sloves; předpřítomný čas (neprůběhový tvar); modální slovesa should a could; vazba have to; vazba going to; vyjadřování budoucnosti pomocí will; předložky místa

	a času; spojky because, if, so, that, when typy textů – dotazník, komiks, nápis, návod, oznámení, píseň, popis, pozvánka, příběh
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy Multikulturalita Etnický původ	

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem tematické okruhy – volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, moderní technologie a média, realie zemí příslušných jazykových oblastí typy textů – dopis, e-mail, formulář, dotazník, komiks, nápis, návod, oznámení, píseň, plakát, popis, pozvánka, příběh
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Mezilidské vztahy Poznávání lidí Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Komunikace VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH	

Evropa a svět nás zajímá
 Objevujeme Evropu a svět
 Jsme Evropané
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA
 Lidské vztahy
 Multikulturalita
 Etnický původ

PSANÍ

výstupy	učivo
vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat reaguje na jednoduché písemné sdělení	slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem ovládnutí pravopisu slov osvojené slovní zásoby tematické okruhy – volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, moderní technologie a média, realie zemí příslušných jazykových oblastí mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)- věty vedlejší předmětné uvozené spojkou that; podmínková souvětí se strukturou if + přítomný čas (If you come, I will be happy.); věty vedlejší vztažné se zájmeny who, which, that; věty vedlejší příslovečné časové uvozené spojkou when (When the film is over, we will go out.) pořadí přídavných jmen v přívlastku před podstatným jménem; zájmena vztažná; přítomný čas prostý a průběhový; minulý čas prostý a průběhový; minulé tvary častých nepravidelných sloves; předpřítomný čas (neprůběhový tvar); modální slovesa should a could; vazba have to; vazba going to; vyjadřování budoucnosti pomocí will; předložky místa a času; spojky because, if, so, that, when typy textů – dopis, e-mail, formulář, dotazník, nápis, návod, oznámení, plakát, popis, pozvánka

pokrytí průřezových témat
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA
 Rozvoj schopností poznávání
 Sebepoznání a sebepojetí
 Mezilidské vztahy
 Poznávání lidí
 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
 Komunikace
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH
 Evropa a svět nás zajímá
 Objevujeme Evropu a svět
 Jsme Evropané
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA
 Lidské vztahy
 Multikulturalita
 Etnický původ

9. ROČNÍK

POSLECH S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas a zájmová činnost, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, vnitřní a vnější charakteristika člověka, různé stravovací návyky, město, nákupy a móda, příroda a životní prostředí, počasí, člověk a společnost, volba povolání, moderní technologie a média, zeměpisné údaje, cestování, problémy mládeže typy textů – komiks, návod, oznámení, píseň, popis, pozvánka, reklama, vzkaz, zpráva, oslovení, pozdrav, reakce na přivítání, představování, omluva, reakce na omluvu, poděkování a reakce na poděkování, prosba, formální a neformální žádost, návrh a nabídka, souhlas,

	nesouhlas, telefonování, detailní popis osoby, věci, události, příkaz, zákaz a rada, recept, příběh, ilustrovaný příběh, adaptované literární dílo
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Sebepoznání a sebepojetí Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá Jsme Evropané Objevujeme Evropu a svět MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní diference Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí	

MLUVENÍ

výstupy	učivo
zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života v reálných situacích si vyžádá informaci a při nepochopení klade doplňující otázky ústně shrne hlavní myšlenky krátkého textu nebo konverzace	zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas a zájmová činnost, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, vnitřní a vnější charakteristika člověka, různé stravovací návyky, město, nákupy a móda, příroda a životní prostředí, počasí, člověk a společnost, volba povolání, moderní technologie a média, zeměpisné údaje, cestování, problémy mládeže

	mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) fonetický přepis slov, základní pravidla výslovnosti větných celků a hlásek, frázování, slovní a větný přízvuk, výška a síla hlasu, tempo řeči; fonetická transkripce člen určitý a neurčitý, abstraktní podstatná jména, stupňování přídavných jmen, pořadí rozvíjejících přídavných jmen, zájmena (osobní, přivlastňovací, ukazovací, tázací, vztažná, neurčitá a jejich složeniny), číslovky (řadové), příslovce (neurčitá), tvoření a stupňování příslovcí, předložky místa a času, spojovací výrazy slovesné časy – přítomný prostý, průběhový, minulý prostý, průběhový, vyjadřování budoucnosti, předpřítomný čas prostý, modální slovesa, rod činný a trpný, podmiňovací způsob, základní slovesné vazby stavba věty, druhy vět dle postoje mluvčího (tvorba otázek a záporu) - pravopis – psaní malých a velkých písmen, dělení slov, pravidla interpunkce typy textů – oslovení, pozdrav, reakce na oslovení, přivítání, představování, omluva, reakce na omluvu, poděkování a reakce na poděkování, prosba, formální a neformální žádost, návrh a nabídka, zpráva, přání, souhlas/nesouhlas, telefonování, detailní popis osoby, věci a události, příkaz, zákaz a rada, recept
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání lidí Seberegulace a sebeorganizace Sebepoznání a sebepojetí Rozvoj schopností poznávání Psychohygiena Mezilidské vztahy Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH	

Evropa a svět nás zajímá
 Objevujeme Evropu a svět
 Jsme Evropané
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA
 Lidské vztahy
 Etnický původ
 Multikulturalita
 Kulturní diference
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA
 Vztah člověka k prostředí

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovídi na otázky čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu při výslovnosti užívá správné frázování, slovní a větný přízvuk, výšku a sílu hlasu, tempo řeči pro zajištění plynulosti promluvy přiměřeného rozsahu odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu	slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas a zájmová činnost, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, vnitřní a vnější charakteristika člověka, různé stravovací návyky, město, nákupy a móda, příroda a životní prostředí, počasí, člověk a společnost, volba povolání, moderní technologie a média, zeměpisné údaje, cestování, problémy mládeže typy textů – oslovení, pozdrav, reakce na oslovení, přivítání, představování, omluva, reakce na omluvu, poděkování a reakce na poděkování, prosba, formální a neformální žádost, návrh a nabídka, zpráva, přání, souhlas/nesouhlas, telefonování, osobní dopis, email, formulář, dotazník, detailní popis osoby, věci a události, příkaz, zákaz a rada, recept, referát, příběh, komiks, adaptované literární dílo
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Mezilidské vztahy Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Poznávání lidí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Komunikace	

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Evropa a svět nás zajímá

Jsme Evropané

Objevujeme Evropu a svět

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Lidské vztahy

Etnický původ

Multikulturalita

Kulturní diference

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Vztah člověka k prostředí

PSANÍ

výstupy	učivo
vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat reaguje na jednoduché písemné sdělení písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace	slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas a zájmová činnost, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, vnitřní a vnější charakteristika člověka, různé stravovací návyky, město, nákupy a móda, příroda a životní prostředí, počasí, člověk a společnost, volba povolání, moderní technologie a média, zeměpisné údaje, cestování, problémy mládeže mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) fonetický přepis slov, základní pravidla výslovnosti větných celků a hlásek, frázování, slovní a větný přízvuk, výška a síla hlasu, tempo řeči; fonetická transkripce člen určitý a neurčitý, abstraktní podstatná jména, stupňování přídavných jmen, pořadí rozvíjejících přídavných jmen, zájmena (osobní, přivlastňovací, ukazovací, tázací, vztažná, neurčitá a jejich složeniny), číslovky (řadové), příslovce (neurčitá), tvoření a stupňování příslovcí, předložky místa a času, spojovací výrazy slovesné časy – přítomný prostý,

	průběhový, minulý prostý, průběhový, vyjadřování budoucnosti, předpřítomný čas prostý, modální slovesa, rod činný a trpný, podmiňovací způsob, základní slovesné vazby stavba věty, druhy vět dle postoje mluvčího (tvorba otázek a záporu) - pravopis – psaní malých a velkých písmen, dělení slov, pravidla interpunkce typy textů – osobní dopis, e-mail, formulář, dotazník, nápis, návod, oznámení, plakát, pohlednice, popis, pozvánka, příběh, reklama, vzkaz, zpráva, přání, recept, referát
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Mezilidské vztahy Poznávání lidí Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Seberegulace a sebeorganizace Psychohygienu Komunikace VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy Kulturní diference Multikulturalita Etnický původ ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí	

5.1.2.2. Německý jazyk

Cizí jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Požadavky na vzdělávání v cizích jazycích formulované v RVP ZV vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládnutí cizího jazyka. V tomto období je důraz kladen na ústní komunikaci a vytváření základu (zejména ve fonetice a syntaxi) pro další osvojování jazyka. Rovněž je cílem rozvoj jazykového povědomí ve vztahu k mateřskému a případně dalším jazykům

Vzdělávání v Cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A2 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Úroveň A2: Žák – rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se ho bezprostředně týkají (např. základní informace o něm/ní a jeho/její rodině, o nakupování, místopisu a zaměstnání). Komunikuje prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech. Popíše jednoduchým způsobem svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitosti týkající se jeho nejnáléhavějších potřeb.

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu Německý jazyk jsou začleněna průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova a Mediální výchova.

Vzdělávání v Cizím jazyce směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení jazyka a jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- výuku vždy vhodně a zajímavě motivujeme a tím probouzíme aktivitu žáků

Kompetence sociální a personální

- volíme formy a metody práce se zřetelem na různorodý kolektiv třídy

Kompetence komunikativní

- rozvíjíme komunikační dovednosti žáků v cizím jazyce v písemném i ústním projevu

Kompetence občanské

- podporujeme poznávání a respektování odlišných kultur.

Vyučovací předmět Německý jazyk je realizován v 3., 4., 5., 7., 8. a 9. ročníku v rozsahu 3 hodin týdně a v 6. ročníku 4 hodiny týdně (3+1 disponibilní).

3. ROČNÍK

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Výstupy	učivo
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně pozdraví a rozloučí se zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem tematické okruhy – domov, škola, rodina, dny v týdnu, měsíce mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) – slovosled ve větě oznamovací, tázací, rozkazovací, časování sloves v přítomném čase, pomocná slovesa haben a sein, rozkazovací způsob pravidelných sloves, tvoření záporu: nein, nicht, rod podstatných jmen a používání členu, přídavné jméno v přísudku, tázací zájmena (wer, was, wo), číslovky základní 0-20, předložky (<i>auf, in, nach</i>), spojky: <i>und, aber, oder</i>, přívlastňovací zájmena typy textů (jednoduché a přehledné) – báseň, říkanka, píseň, příběh
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět Evropa a svět nás zajímá MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita Lidské vztahy	

4. ROČNÍK

POSLECH S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	tematické okruhy – domov, rodina, nákupy, roční období, svátky, volný čas, bydliště, škola, měsíce, dny v týdnu typy textů (jednoduché a přehledné) – báseň, říkanka, píseň, komiks, příběh, pohádka
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Sebezpoznání a sebepojetí VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět Evropa a svět nás zajímá MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy Multikulturalita	

MLUVENÍ

výstupy	učivo
zapojí se do jednoduchých rozhovorů sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	tematické okruhy – domov, volný čas, rodina, bydliště, škola, nákupy, roční období, svátky zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - souvětí souřadné se spojkami <i>und</i>, <i>aber</i>, <i>oder</i>, rámcová konstrukce <i>Ich kann nicht schwimmen.</i>;

	Ich habe lange geschlafen.; Wann stehst du am Sonntag auf?, modální slovesa mögen, müssen, können, wollen, slovesa s odlučitelnou předponou: ein-kaufen, zumachen, rozkazovací způsob vybraných nepravidelných sloves, množné číslo vybraných podstatných jmen, skloňování podstatných jmen v 1. a 4. pádu, osobní zájmena, přivlastňovací zájmena v 1. a 4. pádu, číslovky 20-100 typy textů (jednoduché a přehledné) – báseň, říkanka, píseň
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Mezilidské vztahy Poznávání lidí Komunikace VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita	

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí jednoduchým nápisům z běžného života a krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	tematické okruhy – domov, nákupy, roční období, svátky, volný čas, rodina, bydliště, škola, měsíce, dny v týdnu typy textů (jednoduché a přehledné) – báseň, říkanka, píseň, komiks, příběh, pohádka, návod, reportáž
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebepojetí Mezilidské vztahy Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Komunikace VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět	

Evropa a svět nás zajímá
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA
Multikulturalita

PSANÍ

výstupy	učivo
napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života vyplní osobní údaje do formuláře	tematické okruhy – domov, nákupy, roční období, svátky, volný čas, rodina, bydliště, škola, měsíce, dny v týdnu vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) – souvětí souřadné se spojkami <i>und, aber, oder</i>, rámcová konstrukce <i>Ich kann nicht schwimmen.; Ich habe lange geschlafen.; Wann stehst du am Sonntag auf?</i>, modální slovesa <i>möden, müssen, können, wollen</i>, slovesa s odlučitelnou předponou: <i>ein-kaufen, zumachen</i>, rozkazovací způsob vybraných nepravidelných sloves, množné číslo vybraných podstatných jmen, skloňování podstatných jmen v 1. a 4. pádu, osobní zájmena, přivlastňovací zájmena v 1. a 4. pádu, číslovky 20-100 typy textů (jednoduché a přehledné)- krátký neformální dopis, pozvánka, vzkaz, pohlednice
pokrytí průřezových témat pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebepojetí Mezilidské vztahy Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Komunikace VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět Evropa a svět nás zajímá MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita	

5. ROČNÍK

POSLECH S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	tematické okruhy – názvy povolání, dopravní prostředky, zvířata, počasí, lidské tělo, oblékání, příroda, jídlo a potraviny, děti a mládež v jiných zemích Evropy typy textů (jednoduché a přehledné) – báseň, říkanka, píseň, komiks, příběh, pohádka, blahopřání, instrukce, omluva, pohlednice, popis, pokyn, příkaz
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebepojetí Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy Multikulturalita	

MLUVENÍ

výstupy	učivo
aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem, poskytne požadovanou informaci sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá reprodukuje ústně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace	zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem tematické okruhy – dopravní prostředky, zvířata, počasí, lidské tělo, jídlo a potraviny, názvy povolání, oblékání, příroda mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) – préteritum pomocných sloves: haben a sein a modálních sloves: machen, spielen atd. a vybraných

	frekventovaných silných sloves: gehen, fahren, sprechen, schlafen, nehmen, essen, trinken, kommen, schreiben, lesen, tvoření záporu: kein, skloňování podstatných jmen 3. pád pouze ve vazbách (mit dem Zug, bei dir, zum Bahnhof, zur Schule), skloňování osobních zájmen, osobní zájmena ve 3. pádu pouze ve vazbách (Wie geht es dir?), neosobní zájmeno es v pevných vazbách (Wie geht es dir? Es regnet.), neurčitá zájmena (viele, nichts, etwas ...), předložky (např. <i>an, auf, in, vor, um, nach, ...</i>) typy textů (jednoduché a přehledné) – báseň, říkanka, píseň, blahopřání, instrukce, omluva, popis, žádost
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Komunikace VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Lidské vztahy MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita	

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí jednoduchým nápisům z běžného života a krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu srozumitelně vyslovuje čtený text obsahující známou slovní zásobu používá dvojjazyčný slovník, vyhledá neznámé slovo v německo-české i česko-	tematické okruhy – dopravní prostředky, zvířata, počasí, lidské tělo, jídlo a potraviny, názvy povolání, oblékání, příroda typy textů (jednoduché a přehledné) – báseň, říkanka, píseň, komiks, příběh, pohádka, blahopřání, e-mail, formulář, leták, nápis, omluva, plakát, pohlednice, popis, SMS zpráva, jízdní řád

německé části slovníku obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu.	
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Komunikace VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita	

PSANÍ

výstupy	učivo
napiše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života vyplní osobní údaje do formuláře reprodukuje písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace	vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov, pravopis osvojených slov a tvarů tematické okruhy – dopravní prostředky, zvířata, počasí, lidské tělo, jídlo a potravinu, názvy povolání, oblékání, příroda mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - préteritum pomocných sloves: haben a sein a modálních sloves: machen, spielen atd. a vybraných frekventovaných silných sloves: gehen, fahren, sprechen, schlafen, nehmen, essen, trinken, kommen, schreiben, lesen, tvoření záporu: kein, skloňování podstatných jmen 3. pád pouze ve vazbách (mit dem Zug, bei dir, zum Bahnhof, zur Schule), skloňování osobních zájmen, osobní zájmena ve 3. pádu pouze ve vazbách (Wie geht es dir?), neosobní zájmeno es v pevných vazbách (Wie geht es dir? Es regnet.), neurčitá zájmena (viele, nichts, etwas ...), předložky (např. <i>an, auf, in, vor, um, nach, ...</i>) typy textů (jednoduché a přehledné) – krátký neformální dopis, pozvánka, vzkaz, pohlednice
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí	

Mezilidské vztahy
 Poznávání lidí
 Komunikace
 VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH
 Objevujeme Evropu a svět
 Evropa a svět nás zajímá
 Jsme Evropané
 MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA
 Multikulturalita
 Lidské vztahy

6. ROČNÍK

POSLECH S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, kultura, počasí, příroda a město, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí typy textů (jednoduché) – komiks, kuchařský recept, návod, píseň, popis, příběh, vzkaz
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebepojetí Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět Evropa a svět nás zajímá Jsme Evropané MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita	

MLUVENÍ

výstupy	učivo
zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, volný čas, nákupy a móda, počasí, příroda a město, realie zemí příslušných jazykových oblastí mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) – další způsobová slovesa: dürfen, sollen, slovesa s odlučitelnou předponou v rozkazovacím způsobu (Mach das Fenster zu!), préteritum pomocných a způsobových sloves, 3. pád podstatných jmen a zájmen osobních, předložky s 3. pádem, tázací zájmena: welcher, was, für ein, číslovky 101 a výše typy textů (jednoduché) - jídelní lístek, komiks, kuchařský recept, nápis, návod, píseň, popis, pozvánka, příběh, televizní program, vzkaz
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebepojetí Mezilidské vztahy Poznávání lidí Rozvoj schopností poznávání Komunikace VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy Multikulturalita	

Etnický původ

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, volný čas, nákupy a móda, počasí, příroda a město, reálie zemí příslušných jazykových oblastí typy textů (jednoduché) – dopis, e-mail, formulář, jídelní lístek, komiks, kuchařský recept, nápis, návod, píseň, plakát, pohlednice, popis, pozvánka, příběh, televizní program, vzkaz
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebepojetí Mezilidské vztahy Poznávání lidí Rozvoj schopností poznávání Komunikace VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy Multikulturalita Etnický původ	

PSANÍ

výstupy	učivo
vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat reaguje na jednoduché písemné sdělení	ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, volný čas, nákupy a móda, počasí, příroda

	a město, realie zemí příslušných jazykových oblastí mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) – další způsobová slovesa: dürfen, sollen, slovesa s odlučitelnou předponou v rozkazovacím způsobu (Mach das Fenster zu!), préteritum pomocných a způsobových sloves, 3. pád podstatných jmen a zájmen osobních, předložky s 3. pádem, tázací zájmena: welcher, was, für ein, číslovky 101 a výše typy textů (jednoduché) – dopis, e-mail, formulář, jídelní lístek, kuchařský recept, nápis, návod, plakát, pohlednice, popis, pozvánka, vzkaz
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebepojetí Mezilidské vztahy Poznávání lidí Rozvoj schopností poznávání Komunikace VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy Multikulturalita Etnický původ	

7. ROČNÍK

POSLECH S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace,	zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace,

který se týká osvojovaných témat	slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem tematické okruhy – volný čas, počasí, nákupy a móda, stravovací návyky, příroda a město, realie zemí příslušných jazykových oblastí typy textů, dotazník, komiks, návod, oznámení, píseň, popis, pozvánka, příběh
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebezpoznání a sebepojetí Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	

MLUVENÍ

výstupy	učivo
zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem tematické okruhy – volný čas, počasí, nákupy a móda stravovací návyky, příroda a město, realie zemí příslušných jazykových oblastí

	mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - 3. pád zájmen osobních a přivlastňovacích, předložky se 3. pádem, 4. pádem, 3. a 4. pádem, neurčitá zájmena: einer, man, keiner, jemand, alles, viele, etwas, jeder, perfektum dalších frekventovaných silných sloves typy textů – dotazník, komiks, nápis, návod, oznámení, píseň, popis, pozvánka, příběh

pokrytí průřezových témat
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH
 Evropa a svět nás zajímá
 Objevujeme Evropu a svět
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA
 Multikulturalita
 Lidské vztahy
 Etnický původ
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA
 Rozvoj schopností poznávání
 Sebepoznání a sebepojetí
 Mezilidské vztahy
 Komunikace
 Poznávání lidí
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA
 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem tematické okruhy – volný čas, počasí, nákupy a móda, příroda a město, realie zemí příslušných jazykových oblastí typy textů – dopis, e-mail, formulář, dotazník, komiks, nápis, návod, oznámení, píseň, plakát, popis, pozvánka, příběh

pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebepojetí Mezilidské vztahy Poznávání lidí Rozvoj schopností poznávání Komunikace VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy Multikulturalita Etnický původ MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	

PSANÍ

výstupy	učivo
vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat reaguje na jednoduché písemné sdělení	ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem tematické okruhy – volný čas, počasí, nákupy a móda stravovací návyky, příroda a město, realie zemí příslušných jazykových oblastí mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - 3. pád zájmen osobních a přivlastňovacích, předložky se 3. pádem, 4. pádem, 3. a 4. pádem, neurčitá zájmena: einer, man, keiner, jemand, alles, viele, etwas, jeder, perfektum dalších frekventovaných silných sloves typy textů – dopis, e-mail, formulář, dotazník, nápis, návod, oznámení, plakát, popis, pozvánka

pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Mezilidské vztahy Poznávání lidí Komunikace VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy Multikulturalita Etnický původ MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělen	

8. ROČNÍK

POSLECH S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem tematické okruhy – kultura, sport, péče o zdraví, stravovací návyky, společnost a její problémy, realie zemí příslušných jazykových oblastí typy textů, dotazník, komiks, návod, oznámení, píseň, popis, pozvánka, příběh
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Mezilidské vztahy	

Komunikace
 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH
 Evropa a svět nás zajímá
 Jsme Evropané
 Objevujeme Evropu a svět
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA
 Lidské vztahy
 Etnický původ
 Multikulturalita

MLUVENÍ

výstupy	učivo
zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem tematické okruhy – kultura, sport, péče o zdraví, stravovací návyky, společnost a její problémy, realie zemí příslušných jazykových oblastí mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)-pomocné sloveso werden – zejména pro vyjádření budoucího času (Er wird noch kommen), perfektum dalších frekventovaných silných sloves, skloňování přídavných jmen v přívlastku (1., 3. a 4. pád), stupňování přídavných jmen a příslovcí, vztažná zájmena typy textů – dotazník, komiks, nápis, návod, oznámení, píseň, popis, pozvánka, příběh
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	

Rozvoj schopností poznávání
 Sebezpoznání a sebepojetí
 Poznávání lidí
 Mezilidské vztahy
 Komunikace
 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH
 Evropa a svět nás zajímá
 Objevujeme Evropu a svět
 Jsme Evropané
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA
 Lidské vztahy
 Multikulturalita
 Etnický původ

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem tematické okruhy – kultura, sport, péče o zdraví, stravovací návyky, společnost a její problémy, realie zemí příslušných jazykových oblastí typy textů – dopis, e-mail, formulář, dotazník, komiks, nápis, návod, oznámení, píseň, plakát, popis, pozvánka, příběh
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebezpoznání a sebepojetí Mezilidské vztahy Poznávání lidí Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Komunikace VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy Multikulturalita	

Etnický původ

PSANÍ

výstupy	učivo
vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat reaguje na jednoduché písemné sdělení	slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby tematické okruhy – kultura, sport, péče o zdraví, stravovací návyky, společnost a její problémy, realie zemí příslušných jazykových oblastí mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)- pomocné sloveso werden – zejména pro vyjádření budoucího času (Er wird noch kommen.), perfektum dalších frekventovaných silných sloves, skloňování přídavných jmen v přívlastku (1., 3. a 4. pád), stupňování přídavných jmen a příslovcí, vztažná zájmena typy textů – dopis, e-mail, formulář, dotazník, nápis, návod, oznámení, plakát, popis, pozvánka
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Mezilidské vztahy Poznávání lidí Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Komunikace VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy	

Multikulturalita
Etnický původ

9. ROČNÍK

POSLECH S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas a zájmová činnost, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, různé stravovací návyky, město, nákupy a móda, příroda, počasí, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, zeměpisné údaje typy textů – komiks, návod, oznámení, píseň, popis, pozvánka, reklama, vzkaz, zpráva, oslovení, pozdrav, reakce na přivítání, představování, omluva, reakce na omluvu, poděkování a reakce na poděkování, prosba, formální a neformální žádost, návrh a nabídka, souhlas, nesouhlas, telefonování, detailní popis osoby, věci, události, příkaz, zákaz a rada, recept, příběh, ilustrovaný příběh, adaptované literární dílo
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Psychohygienu Sebepoznání a sebepojetí Poznávání lidí Mezilidské vztahy	

Komunikace
 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH
 Evropa a svět nás zajímá
 Jsme Evropané
 Objevujeme Evropu a svět
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA
 Kulturní diference
 Lidské vztahy
 Etnický původ
 Multikulturalita
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA
 Vztah člověka k prostředí

MLUVENÍ

výstupy	učivo
zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života v reálných situacích si vyžádá informaci a při nepochopení klade doplňující otázky ústně shrne hlavní myšlenky krátkého textu nebo konverzace	zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas a zájmová činnost, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, různé stravovací návyky, město, nákupy a móda, příroda, počasí, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, zeměpisné údaje mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) věty vedlejší uvozené spojkou dass, weil, wenn, wie (Ich freue mich, dass du gekommen bist. Ich komme nicht, weil ich noch lernen muss. Ich helfe dir, wenn du willst. Ich weis nicht, wie man das macht.) věty vztažné (Das Buch, das du mir gegeben hast, ist sehr interessant.) konjunktiv ve vazbách (Ich hätte jetzt Zeit.)

	spojky dass, weil, wenn, wie, deshalb typy textů – oslovení, pozdrav, reakce na oslovení, přivítání, představování, omluva, reakce na omluvu, poděkování a reakce na poděkování, prosba, formální a neformální žádost, návrh a nabídka, zpráva, přání, souhlas/nesouhlas, telefonování, detailní popis osoby, věci a události, příkaz, zákaz a rada, recept

pokrytí průřezových témat   OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA   Poznávání lidí   Seberegulace a sebeorganizace   Sebepoznání a sebepojetí   Rozvoj schopností poznávání   Psychohygiena   Mezilidské vztahy   Komunikace   Řešení problémů a rozhodovací dovednosti   VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH   Evropa a svět nás zajímá   Objevujeme Evropu a svět   Jsme Evropané   MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA   Lidské vztahy   Etnický původ   Multikulturalita   Kulturní diference   ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA   Vztah člověka k prostředí

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovídi na otázky čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu při výslovnosti užívá správné frázování,	slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas a zájmová činnost, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, různé stravovací návyky, město, nákupy a móda, příroda, počasí, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a

slovní a větný přízvuk, výšku a sílu hlasu, tempo řeči pro zajištění plynulosti promluvy přiměřeného rozsahu odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu	média, zeměpisné údaje typy textů – oslovení, pozdrav, reakce na oslovení, přivítání, představování, omluva, reakce na omluvu, poděkování a reakce na poděkování, prosba, formální a neformální žádost, návrh a nabídka, zpráva, přání, souhlas/nesouhlas, telefonování, osobní dopis, email, formulář, dotazník, detailní popis osoby, věci a události, příkaz, zákaz a rada, recept, referát, příběh, komiks, adaptované literární dílo
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Mezilidské vztahy Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Poznávání lidí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Komunikace VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá Jsme Evropané Objevujeme Evropu a svět MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita Kulturní diference ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí	

PSANÍ

výstupy	učivo
vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat reaguje na jednoduché písemné sdělení písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty	slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas a zájmová činnost, kultura,

stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace	sport, péče o zdraví, pocity a nálady, různé stravovací návyky, město, nákupy a móda, příroda, počasí, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, zeměpisné údaje mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) věty vedlejší uvozené spojkou dass, weil, wenn, wie (Ich freue mich, dass du gekommen bist. Ich komme nicht, weil ich noch lernen muss. Ich helfe dir, wenn du willst. Ich weis nicht, wie man das macht.) věty vztažné (Das Buch, das du mir gegeben hast, ist sehr interessant.) konjunktiv ve vazbách (Ich hätte jetzt Zeit.) spojky dass, weil, wenn, wie, deshalb typy textů – osobní dopis, e-mail, formulář, dotazník, nápis, návod, oznámení, plakát, pohlednice, popis, pozvánka, příběh, reklama, vzkaz, zpráva, přání, recept, referát
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Mezilidské vztahy Poznávání lidí Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Komunikace VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy Kulturní diference Multikulturalita Etnický původ ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí	

5.1.3. Další cizí jazyk

5.1.3.1. Anglický jazyk

Další cizí jazyk Anglický jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Vzdělávání v Další cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Úroveň A1: Žák – rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a tyto výrazy a fráze používá. Představí sebe a ostatní a klade jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní, a na podobné otázky odpovídá. Jednoduchým způsobem se domluví, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu pomoci.

Vzdělávání v Další cizím jazyce směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama.

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu jsou začleněna průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Multikulturní výchova.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- výuku vždy vhodně a zajímavě motivujeme a tím probouzíme aktivitu žáků

Kompetence sociální a personální

- volíme formy a metody práce se zřetelem na různorodý kolektiv třídy

Kompetence komunikativní

- rozvíjíme komunikační dovednosti žáků v cizím jazyce v písemném i ústním projevu

Kompetence občanské

- podporujeme poznávání a respektování odlišných kultur.

Vyučovací předmět Anglický jazyk (jako Další cizí jazyk) je realizován v 7., 8. a 9. ročníku v rozsahu 2 hodin týdně.

7. ROČNÍK

POSLECH S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem tematické okruhy - domov, rodina, škola, dopravní prostředky, zvířata, realie zemí příslušných jazykových oblastí mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - časování sloves to be a to have v přítomném čase; plnovýznamová slovesa v přítomném čase prostém; vazba there is/are; člen určitý a neurčitý; množné číslo podstatných jmen; přivlastňovací pád; zájmena osobní, přivlastňovací a ukazovací; číslovky základní 0-1000; slovosled věty oznamovací - kladné i záporné typy textů - báseň, říkanka, píseň, blahopřání, formulář, pohádka, komiks, příběh, rozvrh hodin (jednoduché)
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita	

MLUVENÍ

výstupy	učivo
zapojí se do jednoduchých rozhovorů sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem tematické okruhy - domov, rodina, škola, dopravní prostředky, zvířata, realie zemí příslušných jazykových oblastí mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - časování sloves to be a to have v přítomném čase; plnovýznamová slovesa v přítomném čase prostém; vazba there is/are; člen určitý a neurčitý; množné číslo podstatných jmen; přivlastňovací pád; zájmena osobní, přivlastňovací a ukazovací; číslovky základní 0-1000; slovosled věty oznamovací -kladné i záporné typy textů - báseň, říkanka, píseň, blahopřání, formulář, pohádka, komiks, příběh, rozvrh hodin (jednoduché)
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Komunikace VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět Lidské vztahy MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita	

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní

rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem tematické okruhy - domov, rodina, škola, dopravní prostředky, zvířata, reálie zemí příslušných jazykových oblastí mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) typy textů - báseň, říkanka, píseň, blahopřání, formulář, pohádka, komiks, příběh, rozvrh hodin (jednoduché)

pokrytí průřezových témat
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA
Rozvoj schopností poznávání
Komunikace
Poznávání lidí
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH
Objevujeme Evropu a svět
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA
Multikulturalita

PSANÍ

výstupy	učivo
vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat reaguje na jednoduché písemné sdělení	zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem tematické okruhy - domov, rodina, škola, dopravní prostředky, zvířata, reálie zemí příslušných jazykových oblastí mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a

	porozumění) - časování sloves to be a to have v přítomném čase; plnovýznamová slovesa v přítomném čase prostém; vazba there is/are; člen určitý a neurčitý; množné číslo podstatných jmen; přivlastňovací pád; zájmena osobní, přivlastňovací a ukazovací; číslovky základní 0-1000; slovosled věty oznamovací - kladné i záporné typy textů - báseň, říkanka, píseň, blahopřání, formulář, pohádka, komiks, příběh, rozvrh hodin (jednoduché)
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita	

8. ROČNÍK

POSLECH S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem tematické okruhy - lidské tělo, zdraví, jídlo, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), počasí, realie zemí příslušných jazykových oblastí mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

	slovosled věty tázací – zjišťovací i doplňovací, a rozkazovací (kladné i záporné); plnovýznamová slovesa v přítomném čase prostém a průběhovém; tázací příslovce when, where, how, why; číslovky řadové; základní předložky místa a času typy textů - jídelní lístek, báseň, říkanka, píseň, komiks, plakát, příběh, instrukce, nápis (jednoduché)
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita	

MLUVENÍ

výstupy	učivo
zapojí se do jednoduchých rozhovorů sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem tematické okruhy - lidské tělo, zdraví, jídlo, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), počasí, realie zemí příslušných jazykových oblastí mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - slovosled věty tázací – zjišťovací i doplňovací, a rozkazovací (kladné i záporné); plnovýznamová slovesa v přítomném čase prostém a průběhovém;

	tázací příslovce when, where, how, why; číslovky řadové; základní předložky místa a času typy textů - jídelní lístek, báseň, říkanka, píseň, komiks, plakát, příběh, instrukce, nápis (jednoduché)
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Hodnoty, postoje a praktická etika VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita	

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem tematické okruhy - lidské tělo, zdraví, jídlo, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), počasí, realie zemí příslušných jazykových oblastí mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) typy textů - jídelní lístek, báseň, říkanka, píseň, komiks, plakát, příběh, instrukce, nápis (jednoduché)

pokrytí průřezových témat
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA
 Rozvoj schopností poznávání
 Komunikace
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA
 Multikulturalita
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH
 Evropa a svět nás zajímá

PSANÍ

výstupy	učivo
vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat reaguje na jednoduché písemné sdělení	zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem tematické okruhy - lidské tělo, zdraví, jídlo, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), počasí, realie zemí příslušných jazykových oblastí mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - slovosled věty tázací – zjišťovací i doplňovací - a rozkazovací (kladné i záporné); plnovýznamová slovesa v přítomném čase prostém a průběhovém; tázací příslovce when, where, how, why; číslovky řadové; základní předložky místa a času typy textů - jídelní lístek, báseň, říkanka, píseň, komiks, plakát, příběh, instrukce, nápis (jednoduché)

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA
 Rozvoj schopností poznávání
 Poznávání lidí
 Mezilidské vztahy
 Komunikace
 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH
 Evropa a svět nás zajímá
 MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA
 Multikulturalita

9. ROČNÍK

POSLECH S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem tematické okruhy - volný čas, povolání, oblékání, nákupy, obec, příroda, realie zemí příslušných jazykových oblastí mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - souvětí souřadné se spojkami and, but, or, so ; souvětí podřadné se spojkou because; časování sloves to be a to have v minulém čase; modální slovesa can a must; plnovýznamová slovesa v minulém čase prostém (pasivní osvojení); přítomný čas průběhový pro vyjádření budoucnosti; zájmena neurčitá – some, any; zájmena tázací; spojky – and, because, but, or, so typy textů - e-mail, leták, návod, omluva, pohlednice, popis, SMS zpráva (jednoduché)
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Poznávání lidí Mezilidské vztahy VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět	

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Lidské vztahy
Etnický původ
Multikulturalita

MLUVENÍ

výstupy	učivo
zapojí se do jednoduchých rozhovorů sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem tematické okruhy - volný čas, povolání, oblékání, nákupy, obec, příroda, realie země příslušných jazykových oblastí mluvnické - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - souvětí souřadné se spojkami and, but, or, so ; souvětí podřadné se spojkou because; časování sloves to be a to have v minulém čase; modální slovesa can a must; plnovýznamová slovesa v minulém čase prostém (pasivní osvojení); přítomný čas průběhový pro vyjádření budoucnosti; zájmena neurčitá – some, any; zájmena tázací; spojky – and, because, but, or, so typy textů - e-mail, leták, návod, omluva, pohlednice, popis, SMS zpráva (jednoduché)

pokrytí průřezových témat

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Rozvoj schopností poznávání

Sebepoznání a sebepojetí

Poznávání lidí

Mezilidské vztahy

Hodnoty, postoje a praktická etika

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Evropa a svět nás zajímá
 Objevujeme Evropu a svět
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA
 Lidské vztahy
 Multikulturalita
 Etnický původ

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem tematické okruhy - volný čas, povolání, oblékání, nákupy, obec, příroda, reálie zemí příslušných jazykových oblastí mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) typy textů - e-mail, leták, návod, omluva, pohlednice, popis, SMS zpráva (jednoduché)

pokrytí průřezových témat
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA
 Rozvoj schopností poznávání
 Komunikace
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH
 Evropa a svět nás zajímá
 Objevujeme Evropu a svět
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA
 Lidské vztahy
 Multikulturalita
 Etnický původ

PSANÍ

výstupy	učivo
vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	zvuková a grafická podoba jazyka –

napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat reaguje na jednoduché písemné sdělení	fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem tematické okruhy - volný čas, povolání, oblékání, nákupy, obec, příroda, realie zemí příslušných jazykových oblastí mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) souvětí souřadné se spojkami and, but, or, so ; souvětí podřadné se spojkou because; časování sloves to be a to have v minulém čase; modální slovesa can a must; plnovýznamová slovesa v minulém čase prostém (pasivní osvojení); přítomný čas průběhový pro vyjádření budoucnosti; zájmena neurčitá – some, any; zájmena tázací; spojky – and, because, but, or, so typy textů - e-mail, leták, návod, omluva, pohlednice, popis, SMS zpráva (jednoduché)
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Poznávání lidí Mezilidské vztahy Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy Multikulturalita Etnický původ	

5.1.3.2. Německý jazyk

Další cizí jazyk Německý jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Osvojování cizích

jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Vzdělávání v Další cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Úroveň A1: Žák – rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a tyto výrazy a fráze používá. Představí sebe a ostatní a klade jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní, a na podobné otázky odpovídá.

Jednoduchým způsobem se domluví, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu pomoci.

Vzdělávání v Další cizím jazyce směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebevědomí při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama.

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu jsou začleněna průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Multikulturní výchova.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- výuku vždy vhodně a zajímavě motivujeme a tím probouzíme aktivitu žáků

Kompetence sociální a personální

- volíme formy a metody práce se zřetelem na různorodý kolektiv třídy

Kompetence komunikativní

- rozvíjíme komunikační dovednosti žáků v cizím jazyce v písemném i ústním projevu

Kompetence občanské

- podporujeme poznávání a respektování odlišných kultur.

Vyučovací předmět Německý jazyk (jako Další cizí jazyk) je realizován v 7., 8. a 9. ročníku v rozsahu 2 hodin týdně.

7. ROČNÍK

POSLECH S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem tematické okruhy - dny v týdnu, měsíce, rodina, škola, volný čas, realie zemí příslušných jazykových oblastí mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) – slovosled ve větě oznamovací, tázací, rozkazovací; zjišťovací a doplňovací otázky; časování pravidelných sloves v přítomném čase; pomocné sloveso <i>sein</i>; modální sloveso <i>mögen</i>, tvoření záporu <i>nein, nicht</i>; rod podstatných jmen a používání členu; podstatná jména v 1. pádu; přídavná jména v přísudku; zájmena osobní, přivlastňovací; tázací a ukazovací; přivlastňovací vazba <i>s von</i>; stupňování příslovcí (<i>gern, am liebsten</i>); neosobní zájmeno <i>es</i> (<i>Wie geht es dir?</i>); předložky <i>in, aus, um, bis</i>; číslovky 1 - 100 typy textů – báseň, říkanka, píseň, formulář, e-mail, blahopřání, dopis, odpověď na dopis, popis, rozvrh hodin (jednoduché)
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita	

MLUVENÍ

výstupy	učivo

zapojí se do jednoduchých rozhovorů sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem tematické okruhy - dny v týdnu, měsíce, rodina, škola, volný čas, reálie zemí příslušných jazykových oblastí mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - slovosled ve větě oznamovací, tázací, rozkazovací; zjišťovací a doplňovací otázky; časování pravidelných sloves v přítomném čase; pomocné sloveso <i>sein</i>; modální sloveso <i>mögen</i>; tvoření záporu <i>nein, nicht</i>, rod podstatných jmen a používání členu; podstatná jména v 1. pádu; přídavná jména v přísudku; zájmena osobní, přivlastňovací; tázací a ukazovací; přivlastňovací vazba <i>s von</i>; stupňování příslovcí (<i>gern, am liebsten</i>); neosobní zájmeno <i>es</i> (<i>Wie geht es dir?</i>); předložky <i>in, aus, um, bis</i>; číslovky 1 - 100 typy textů - – báseň, říkanka, píseň, formulář, e-mail, blahopřání, dopis, odpověď na dopis, popis, rozvrh hodin (jednoduché)
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Komunikace VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět Lidské vztahy MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita	

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou

rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	a grafickou podobou slov slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem tematické okruhy - dny v týdnu, měsíce, rodina, škola, volný čas, realie zemí příslušných jazykových oblastí mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) typy textů - báseň, říkanka, píseň, formulář, e-mail, blahopřání, dopis, odpověď na dopis, popis, rozvrh hodin (jednoduché)
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Komunikace Poznávání lidí VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita	

PSANÍ

výstupy	učivo
vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat reaguje na jednoduché písemné sdělení	zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem tematické okruhy - dny v týdnu, měsíce, rodina, škola, volný čas, realie zemí příslušných jazykových oblastí mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - slovosled ve větě oznamovací, tázací, rozkazovací; zjišťovací a doplňovací otázky; časování pravidelných sloves v přítomném čase; pomocné sloveso <i>sein</i>; modální sloveso <i>mögen</i>; tvoření záporu <i>nein, nicht</i>; rod

	podstatných jmen a používání členu; podstatná jména v 1. pádu; přídavná jména v přísudku; zájmena osobní, přivlastňovací; tázací a ukazovací; přivlastňovací vazba <i>s von</i>; stupňování příslovcí (<i>gern, am liebsten</i>); neosobní zájmeno <i>es</i> (<i>Wie geht es dir?</i>); předložky <i>in, aus, um, bis</i>; číslovky 1 - 100 typy textů – báseň, říkanka, píseň, formulář, e-mail, blahopřání, dopis, odpověď na dopis, popis, rozvrh hodin (jednoduché)
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita	

8. ROČNÍK

POSLECH S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem tematické okruhy – cestování, prázdniny, dopravní prostředky, zvířata, příroda, technika – počítač, domov, obec, hodiny, realie zemí příslušných jazykových oblastí mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) – souvětí souřadné se spojkami <i>und, aber, oder</i>; časování slovesa <i>haben</i> v přítomném čase; slovesa s odlučitelnou předponou; časování frekventovaných nepravidelných sloves

	v přítomném čase; skloňování podstatných jmen ve 3. a 4. pádu; zápor <i>kein</i>; zájmena osobní, přivlastňovací, neurčitá; poziční předložky; předložky se zeměpisnými názvy a s časovými údaji; určování času; vazby <i>ich möchte, es gibt</i>; typy textů – SMS zpráva, báseň, píseň, pohlednice, pozvánka, plakát, komiks (jednoduché)
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita	

MLUVENÍ

výstupy	učivo
zapojí se do jednoduchých rozhovorů sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem tematické okruhy - cestování, prázdniny, dopravní prostředky, zvířata, příroda, technika – počítač, domov, obec, hodiny, realie zemí příslušných jazykových oblastí mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) – souvětí souřadné se spojkami <i>und, aber, oder</i>; časování slovesa <i>haben</i> v přítomném čase; slovesa s odlučitelnou předponou; časování frekventovaných nepravidelných sloves v přítomném čase; skloňování podstatných jmen ve 3. a 4. pádu; zápor <i>kein</i>; zájmena osobní, přivlastňovací, neurčitá; poziční předložky; předložky se zeměpisnými názvy a s časovými údaji; určování času;

	vazby <i>ich möchte, es gibt</i> ; typy textů - SMS zpráva, báseň, píseň, pohlednice, pozvánka, plakát, komiks (jednoduché)
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Hodnoty, postoje a praktická etika VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita	

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem tematické okruhy - cestování, prázdniny, dopravní prostředky, zvířata, příroda, technika – počítač, domov, obec, hodiny, realie zemí příslušných jazykových oblastí mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) typy textů - SMS zpráva, báseň, píseň, pohlednice, pozvánka, plakát, komiks (jednoduché)
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Komunikace MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá	

PSANÍ

výstupy	učivo
vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat reaguje na jednoduché písemné sdělení	zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem tematické okruhy - cestování, prázdniny, dopravní prostředky, zvířata, příroda, technika – počítač, domov, obec, hodiny, realie zemí příslušných jazykových oblastí mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) – souvětí souřadné se spojkami <i>und, aber, oder</i>; časování slovesa <i>haben</i> v přítomném čase; slovesa s odlučitelnou předponou; časování frekventovaných nepravidelných sloves v přítomném čase; skloňování podstatných jmen ve 3. a 4. pádu; zápor <i>kein</i>; zájmena osobní, přivlastňovací, neurčitá; poziční předložky; předložky se zeměpisnými názvy a s časovými údaji; určování času; vazby <i>ich möchte, es gibt</i>; typy textů - SMS zpráva, báseň, píseň, pohlednice, pozvánka, plakát, komiks (jednoduché)

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Rozvoj schopností poznávání

Poznávání lidí

Mezilidské vztahy

Komunikace

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Evropa a svět nás zajímá

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Multikulturalita

9. ROČNÍK**POSLECH S POROZUMĚNÍM**

výstupy	učivo

rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem tematické okruhy – nákupy, jídlo, lidské tělo, zdraví, nemoci, roční období, počasí, svátky, oblékání, povolání, realie zemí příslušných jazykových oblastí mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) – rámcová konstrukce; přítomný čas způsobových sloves <i>müssen, können, wollen, dürfen</i>; préteritum sloves <i>sein</i> a <i>haben</i> a modálních sloves <i>müssen, können, wollen</i>; perfektum frekventovaných pravidelných a nepravidelných sloves; rozkazovací způsob, množné číslo vybraných podstatných jmen; stupňování přídavných jmen a příslovčí; předložky se 3. pádem typy textů – pohádka, příběh, instrukce, návod, popis, jídelní lístek, leták, nápis, omluva (jednoduché)
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Poznávání lidí Mezilidské vztahy VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita	

MLUVENÍ

výstupy	učivo
zapojí se do jednoduchých rozhovorů	zvuková a grafická podoba jazyka –

sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem tematické okruhy - nákupy, jídlo, lidské tělo, zdraví, nemoci, roční období, počasí, svátky, oblékání, povolání, realie zemí příslušných jazykových oblastí mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) – rámcová konstrukce; přítomný čas způsobových sloves <i>müssen, können, wollen, dürfen</i>; préteritum sloves <i>sein</i> a <i>haben</i> a modálních sloves <i>müssen, können, wollen</i>; perfektum frekventovaných pravidelných a nepravidelných sloves; rozkazovací způsob, množné číslo vybraných podstatných jmen; stupňování přídavných jmen a příslovcí; předložky se 3. pádem typy textů - pohádka, příběh, instrukce, návod, popis, jídelní lístek, leták, nápis, omluva (jednoduché)
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Poznávání lidí Mezilidské vztahy Hodnoty, postoje a praktická etika VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy Multikulturalita Etnický původ	
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM	
výstupy	učivo

rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem tematické okruhy - nákupy, jídlo, lidské tělo, zdraví, nemoci, roční období, počasí, svátky, oblékání, povolání, realie zemí příslušných jazykových oblastí mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) typy textů - pohádka, příběh, instrukce, návod, popis, jídelní lístek, leták, nápis, omluva (jednoduché)
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Komunikace VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy Multikulturalita Etnický původ	

PSANÍ

výstupy	učivo
vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat reaguje na jednoduché písemné sdělení	zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem tematické okruhy - nákupy, jídlo, lidské tělo, zdraví, nemoci, roční období, počasí, svátky, oblékání, povolání, realie zemí příslušných jazykových oblastí mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a

	porozumění) - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) – rámcová konstrukce; přítomný čas způsobových sloves <i>müssen, können, wollen, dürfen</i>; préteritum sloves <i>sein</i> a <i>haben</i> a modálních sloves <i>müssen, können, wollen</i>; perfektum frekventovaných pravidelných a nepravidelných sloves; rozkazovací způsob, množné číslo vybraných podstatných jmen; stupňování přídavných jmen a příslovčí; předložky se 3. pádem typy textů - pohádka, příběh, instrukce, návod, popis, jídelní lístek, leták, nápis, omluva (jednoduché)
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Poznávání lidí Mezilidské vztahy Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy Multikulturalita Etnický původ	

5.1.3.3. Konverzace v anglickém jazyce

Předmět Konverzace v anglickém jazyce umožňuje dokonalejší osvojení již studovaného cizího jazyka, a to zejména při poslechu s porozuměním a při samostatném ústním vyjadřování. Žáci mají získat větší samostatnost a jistotu v užívání již známého jazykového materiálu v tematicky širších a obsahově náročnějších projevech. Při rozvíjení ústního vyjadřování se zdokonaluje dovednost dorozumět se v běžných každodenních situacích. V návaznosti na povinnou výuku a poznatky z ostatních předmětů žáci získávají další informace z oblasti reálií příslušných jazykových oblastí. Prohlubuje se vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního dorozumění.

Vzdělávání v Konverzaci v anglickém jazyce předpokládá dosažení úrovně A2 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Úroveň A2: Žák – rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se ho bezprostředně týkají (např. základní informace o něm/ní a jeho/její rodině, o nakupování, místopisu a zaměstnání). Komunikuje prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech. Popíše jednoduchým způsobem svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitosti týkající se jeho nejnaléhavějších potřeb.

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu Konverzace v anglickém jazyce jsou začleněna průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- výuku vždy vhodně a zajímavě motivujeme a tím probouzíme aktivitu žáků

Kompetence sociální a personální

- volíme formy a metody práce se zřetelem na různorodý kolektiv třídy

Kompetence komunikační

- rozvíjíme komunikační dovednosti žáků v cizím jazyce v písemném i ústním projevu

Kompetence občanské

- podporujeme poznávání a respektování odlišných kultur.

Vzdělávání v Konverzaci v anglickém jazyce směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama

Vyučovací předmět Konverzace v anglickém jazyce je realizován v 7., 8. a 9. ročníku v rozsahu 2 hodin týdně.

7. ROČNÍK

POSLECH S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky

rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	fonologického systému jazyka; slovní a větný přízvuk; intonace slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem tematické okruhy – seznámení s Velkou Británií, školství, jídlo a stravovací návyky, bydlení, sport, rodina, doprava, USA, New York, hrdinové Británie, pohotovostní služby typy textů - dotazník, komiks, návod, oznámení, píseň, popis, pozvánka, příběh
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy Multikulturalita	

MLUVENÍ

výstupy	učivo
zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka; slovní a větný přízvuk; intonace slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem tematické okruhy – seznámení s Velkou Británií, školy a školství, jídlo a stravovací návyky, bydlení, sport, rodina, doprava, USA, New York, hrdinové Británie, pohotovostní služby mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - přítomný čas prostý a průběhový; zájmena osobní; přivlastňovací příslovce; like, don't like, can, can't; množné číslo podstatných jmen; předložky

	typy textů – dotazník, komiks, nápis, návod, oznámení, píseň, popis, pozvánka, příběh
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy Multikulturalita	

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem tematické okruhy - seznámení s Velkou Británií, školy a školství, jídlo a stravovací návyky, bydlení, sport, rodina, doprava, USA, New York, hrdinové Británie, pohotovostní služby typy textů – dopis, email, formulář, dotazník, komiks, nápis, návod, oznámení, píseň, plakát, popis, pozvánka, příběh
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy Multikulturalita VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá	

PSANÍ

výstupy	učivo
vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času	ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k písemné komunikaci vztahující se k

a dalších osvojovaných témat reaguje na jednoduché písemné sdělení	probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem tematické okruhy – seznámení s Velkou Británií, školy a školství, jídlo a stravovací návyky, bydlení, sport, rodina, doprava, USA, New York, hrdinové Británie, pohotovostní služby typy textů – dopis, e-mail, formulář, dotazník, nápis, návod, oznámení, plakát, popis, pozvánka mluvnice- rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)- přítomný čas prostý a průběhový; zájmena osobní; přivlastňovací příslovce; like, don't like, can, can't; množné číslo podstatných jmen; předložky
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy Multikulturalita VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá	

8. ROČNÍK

POSLECH S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka; slovní a větný přízvuk; intonace, slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem

	tematické okruhy – svátky, hudba, Londýn, svět práce, prázdniny, historie Británie, sporty, Austrálie, charita typy textů - dotazník, komiks, návod, oznámení, píseň, popis, pozvánka, příběh
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Hodnoty, postoje, praktická etika VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy Multikulturalita	

MLUVENÍ

výstupy	učivo
zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech vypráví jednoduchý příběh či událost; popisuje osoby, místa a věci ze svého každodenního života	zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka; slovní a větný přízvuk; intonace, slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem tematické okruhy – svátky, hudba, Londýn, svět práce, prázdniny, historie Británie, sporty, Austrálie, charita mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - tázací zájmena, must, vazba going to, minulý čas prostý typy textů – dotazník, komiks, nápis, návod, oznámení, píseň, popis, pozvánka, příběh
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Mezilidské vztahy	

Komunikace
 Hodnoty, postoje, praktická etika
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH
 Evropa a svět nás zajímá
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA
 Multikulturalita
 Lidské vztahy

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem tematické okruhy – svátky, hudba, Londýn, svět práce, prázdniny, historie Británie, sporty, Austrálie, charita typy textů – dopis, e-mail, formulář, dotazník, komiks, nápis, návod, oznámení, píseň, plakát, popis, pozvánka, příběh
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Mezilidské vztahy Hodnoty, postoje, praktická etika Komunikace MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy Multikulturalita VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá	

PSANÍ

výstupy	učivo
vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat reaguje na jednoduché písemné sdělení	slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem ovládnutí pravopisu slov osvojené slovní zásoby tematické okruhy – svátky, hudba, Londýn, svět práce, prázdniny, historie Británie, sporty, Austrálie, charita mluvnice – rozvíjení používání

	gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)- tázací zájmena, must, vazba going to, minulý čas prostý typy textů – dopis, e-mail, formulář, dotazník, nápis, návod, oznámení, plakát, popis, pozvánka
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Mezilidské vztahy Hodnoty, postoje, praktická etika Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy Multikulturalita VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá	

9. ROČNÍK

POSLECH S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem tematické okruhy – zvířata, hromadné sdělovací prostředky, volný čas, životní prostředí, zdraví, zákony, systém vzdělávání v USA, regiony v Anglii, Oxford, Cambridge typy textů – komiks, návod, oznámení, píseň, popis, pozvánka, příběh, reklama, vzkaz, zpráva
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání	

Poznávání lidí
 Mezilidské vztahy
 Komunikace
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH
 Evropa a svět nás zajímá
 Objevujeme Evropu a svět
 Jsme Evropané
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA
 Lidské vztahy
 Etnický původ
 Multikulturalita
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA
 Lidské aktivity a problémy životního prostředí
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA
 Fungování a vliv médií ve společnosti

MLUVENÍ

výstupy	učivo
zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka; slovní a větný přízvuk; intonace slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem tematické okruhy – zvířata, hromadné sdělovací prostředky, volný čas, životní prostředí, zdraví, zákony, systém vzdělávání v USA, regiony v Anglii, Oxford, Cambridge mluvnice – přítomný čas prostý a průběhový, minulý čas prostý, vazba going to, počítatelná a nepočítatelná podstatná jména, přídavná jména - druhý a třetí stupeň, budoucnost – will, předpřítomný čas typy textů – dotazník, komiks, návod, jízdní řád, oznámení, píseň, pohlednice, popis, pozvánka, příběh, reklama, vzkaz, zpráva
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá	

Objevujeme Evropu a svět
 Jsme Evropané
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA
 Lidské vztahy
 Etnický původ
 Multikulturalita
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA
 Lidské aktivity a problémy životního prostředí

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem tematické okruhy – zvířata, hromadné sdělovací prostředky, volný čas, životní prostředí, zdraví, zákony, systém vzdělávání v USA, regiony v Anglii, Oxford, Cambridge typy textů – dopis, e-mail, formulář, dotazník, komiks, nápis, návod, jízdní řád, oznámení, píseň, plakát, pohlednice, popis, pozvánka, příběh, reklama, vzkaz, zpráva
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Komunikace Poznávání lidí Mezilidské vztahy VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí	

PSANÍ

výstupy	učivo
vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času	slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a

a dalších osvojovaných témat reaguje na jednoduché písemné sdělení	komunikačním situacím; práce se slovníkem ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby tematické okruhy – zvířata, hromadné sdělovací prostředky, volný čas, životní prostředí, zdraví, zákony, systém vzdělávání v USA, regiony v Anglii, Oxford, Cambridge mluvnice – přítomný čas prostý a průběhový, minulý čas prostý, vazba going to, počitatelná a nepočitatelná podstatná jména, přídavná jména - druhý a třetí stupeň, budoucnost – will, předpřítomný čas typy textů – dopis, e-mail, formulář, dotazník, nápis, návod, oznámení, plakát, pohlednice, popis, pozvánka, příběh, reklama, vzkaz, zpráva
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Komunikace Poznávání lidí Mezilidské vztahy Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí	

5.1.3.4. Konverzace v německém jazyce

Předmět Konverzace v německém jazyce umožňuje dokonalejší osvojení již studovaného cizího jazyka, a to zejména při poslechu s porozuměním a při samostatném ústním vyjadřování. Žáci mají získat větší samostatnost a jistotu v užívání již známého jazykového materiálu v tematicky širších a obsahově náročnějších projevech. Při rozvíjení ústního vyjadřování se zdokonaluje dovednost dorozumět se v běžných každodenních situacích. V návaznosti na povinnou výuku a poznatky z ostatních předmětů žáci získávají další informace z oblasti reálií příslušných jazykových oblastí. Prohlubuje se vědomí závažnosti vzájemného

ezinárodního dorozumění.

Vzdělávání v Konverzaci v německém jazyce předpokládá dosažení úrovně A2 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Úroveň A2: Žák – rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se ho bezprostředně týkají (např. základní informace o něm/ní a jeho/její rodině, o nakupování, místopisu a zaměstnání). Komunikuje prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech. Popíše jednoduchým způsobem svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitostí týkající se jeho nejnaléhavějších potřeb.

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu Konverzace v německém jazyce jsou začleněna průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- výuku vždy vhodně a zajímavě motivujeme a tím probouzíme aktivitu žáků

Kompetence sociální a personální

- volíme formy a metody práce se zřetelem na různorodý kolektiv třídy

Kompetence komunikační

- rozvíjíme komunikační dovednosti žáků v cizím jazyce v písemném i ústním projevu

Kompetence občanské

- podporujeme poznávání a respektování odlišných kultur.

Vzdělávání v Konverzaci v německém jazyce směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama.

Vyučovací předmět Konverzace v německém jazyce je realizován v 7., 8. a 9. ročníku v rozsahu 2 hodin týdně.

7. ROČNÍK

POSLECH S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo

rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka; slovní a větný přízvuk; intonace slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem tematické okruhy – seznámení s Německou spolkovou republikou, Berlín, škola, jídlo a stravovací návyky, bydlení, sport, rodina typy textů - dotazník, komiks, návod, oznámení, píseň, popis, pozvánka, příběh
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy Multikulturalita	

MLUVENÍ

výstupy	učivo
zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka; slovní a větný přízvuk; intonace slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem tematické okruhy – seznámení s Německou spolkovou republikou, Berlín, škola, jídlo a stravovací návyky, bydlení, sport, rodina mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) – zvrtná slovesa; skloňování přídavných jmen; neurčitá zájmena; směrová příslovce; vazby sloves, podstatných a přídavných

	jmen; zájmenná příslovce; geografické názvy typy textů – dotazník, komiks, nápis, návod, oznámení, píseň, popis, pozvánka, příběh
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy Multikulturalita	

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem tematické okruhy – seznámení s Německou spolkovou republikou, Berlín, škola, jídlo a stravovací návyky, bydlení, sport, rodina, typy textů – dotazník, komiks, nápis, návod, oznámení, píseň, popis, pozvánka, příběh
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy Multikulturalita VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá	

PSANÍ

výstupy	učivo
vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k písemné komunikaci vztahující se k

reaguje na jednoduché písemné sdělení	probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem tematické okruhy – seznámení s Německou spolkovou republikou, Berlín, škola, jídlo a stravovací návyky, bydlení, sport, rodina mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) – zvrtná slovesa; skloňování přídavných jmen; neurčitá zájmena; směrová příslovce; vazby sloves, podstatných a přídavných jmen; zájmenná příslovce; geografické názvy typy textů – dotazník, komiks, nápis, návod, oznámení, píseň, popis, pozvánka, příběh
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy Multikulturalita VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá	

8. ROČNÍK

POSLECH S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka; slovní a větný přízvuk; intonace, slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem tematické okruhy – seznámení s Rakouskem, Vídeň, svátky a zvyky, kultura, pamětihodnosti, cestování, dovolená,

	prázdniny, dopravní prostředky, Česká republika, Praha typy textů – dopis, e-mail, formulář, dotazník, nápis, návod, oznámení, jízdní řád, plakát, popis, pozvánka
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Hodnoty, postoje, praktická etika VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy Multikulturalita	

MLUVENÍ

výstupy	učivo
zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech vypráví jednoduchý příběh či událost; popisuje osoby, místa a věci ze svého každodenního života	zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka; slovní a větný přízvuk; intonace, slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem tematické okruhy – seznámení s Rakouskem, Vídeň, svátky a zvyky, kultura, pamětihodnosti, cestování, dovolená, prázdniny, dopravní prostředky, Česká republika, Praha mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) – préteritum a perfektum; podřadné spojky; postavení příslovečných určení; řadové číslovky; předložky se 2. pádem typy textů – dopis, e-mail, formulář, dotazník, nápis, návod, oznámení, jízdní řád, plakát, popis, pozvánka
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání	

Poznávání lidí
 Mezilidské vztahy
 Komunikace
 Hodnoty, postoje, praktická etika
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH
 Evropa a svět nás zajímá
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA
 Multikulturalita
 Lidské vztahy

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem tematické okruhy – seznámení s Rakouskem, Vídeň, svátky a zvyky, kultura, pamětihodnosti, cestování, dovolená, prázdniny, dopravní prostředky, Česká republika, Praha typy textů – dopis, e-mail, formulář, dotazník, nápis, návod, oznámení, jízdní řád, plakát, popis, pozvánka
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Mezilidské vztahy Hodnoty, postoje, praktická etika Komunikace MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy Multikulturalita VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá	

PSANÍ

výstupy	učivo
vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat reaguje na jednoduché písemné sdělení	slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem ovládnutí pravopisu slov osvojené slovní zásoby

	tematické okruhy – seznámení s Rakouskem, Vídeň, svátky a zvyky, kultura, pamětihodnosti, cestování, dovolená, prázdniny, dopravní prostředky, Česká republika, Praha mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) – préteritum a perfektnum; podřadné spojky; postavení příslovečných určení; řadové číslovky; předložky se 2. pádem typy textů – dopis, e-mail, formulář, dotazník, nápis, návod, oznámení, jízdní řád, plakát, popis, pozvánka
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Mezilidské vztahy Hodnoty, postoje, praktická etika Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy Multikulturalita VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá	

9. ROČNÍK

POSLECH S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojených témat	zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem tematické okruhy – seznámení se Švýcarskem, Lucemburskem a Lichtenštejnem, systém vzdělávání v německy mluvících zemích, životní prostředí, věda a technika, média

	typy textů – komiks, návod, oznámení, píseň, popis, pozvánka, příběh, reklama, vzkaz, zpráva
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Fungování a vliv médií ve společnosti	

MLUVENÍ

výstupy	učivo
zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka; slovní a větný přízvuk; intonace slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem tematické okruhy - seznámení se Švýcarskem, Lucemburskem a Lichtenštejnskem, systém vzdělávání v německy mluvících zemích, životní prostředí, věda a technika, média mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) – konjunktiv préterita; opis s <i>würde</i>; infinitivní konstrukce; závislý infinitiv; vespolečné zájmeno <i>einander</i>; nepřímé otázky typy textů – komiks, návod, oznámení,

	píseň, popis, pozvánka, příběh, reklama, vzkaz, zpráva
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí	

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem tematické okruhy – seznámení se Švýcarskem, Lucemburskem a Lichtenštejnskem, systém vzdělávání v německy mluvících zemích, životní prostředí, věda a technika, média typy textů – komiks, návod, oznámení, píseň, popis, pozvánka, příběh, reklama, vzkaz, zpráva
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Komunikace Poznávání lidí Mezilidské vztahy VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita	

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA
Lidské aktivity a problémy životního prostředí

PSANÍ

výstupy	učivo
vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat reaguje na jednoduché písemné sdělení	slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby tematické okruhy – seznámení se Švýcarskem, Lucemburskem a Lichtenštejnem, systém vzdělávání v německy mluvících zemích, životní prostředí, věda a technika, média mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) – konjunktiv préterita; opis s <i>würde</i>; infinitivní konstrukce; závislý infinitiv; vespolečné zájmeno <i>einander</i>; nepřímé otázky typy textů – komiks, návod, oznámení, píseň, popis, pozvánka, příběh, reklama, vzkaz, zpráva
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Komunikace Poznávání lidí Mezilidské vztahy Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí	

5.2. Matematika a její aplikace

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace v základním vzdělávání je založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním od 1. do 9. ročníku a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Vzdělávací obsah oboru Matematika a její aplikace je rozdělen na čtyři tematické okruhy. V tematickém okruhu Čísla a početní operace na prvním stupni, na který navazuje a dále ho prohlubuje na druhém stupni tematický okruh Číslo a proměnná, si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmičké porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit s reálnou situací). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

V dalším tematickém okruhu Geometrie v rovině a v prostoru žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (resp. v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (resp. povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

V tematickém okruhu Závislosti, vztahy a práce s daty žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a vyjadřují matematickým předpisem nebo je podle možností modelují s využitím vhodného počítačového softwaru nebo grafických kalkulátorů. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.

Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou Nestandardní aplikační úlohy a problémy, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Tyto úlohy by měly prolínat všemi tematickými okruhy v průběhu celého základního vzdělávání. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh, jejichž obtížnost je závislá na míře rozumové vyspělosti žáků, posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

5.2.1. Matematika

Matematika tvoří osu v základním vzdělávání. Poskytuje žákům vědomosti a dovednosti potřebné pro úspěšné uplatnění v praktickém životě. Vzdělávání je zaměřeno na porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům a jejich vzájemným vztahům. Žáci si osvojují matematický jazyk (pojmy, terminologii, symboliku). Vzdělávací obsah je tvořen třemi tematickými okruhy (podrobně popsáno v charakteristice vzdělávací oblasti). Výuka matematiky probíhá na 1. st. v kmenových třídách, na 2. st. v učebnách nebo v počítačové učebně. Metody práce jsou zaměřeny především na samostatnou práci žáků, na řešení problémů, na práci ve skupinách i počítačovou soutěž.

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu Matematika je začleněno průřezové téma Osobnostní a sociální výchova.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k osvojení a využívání matematických pojmů a symbolů
- podporujeme u žáka rozvoj abstraktního a logického myšlení při řešení matematických problémů
- vytváříme zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh)
- zadáváme úlohy, při kterých žák může volit různé postupy, porovnávat a hodnotit výsledky své práce

Kompetence k řešení problémů

- nabízíme žákům dostatek úkolů vycházejících z reálného života, k řešení problému a samostatnému uvažování
- vytváříme u žáků dovednost hledat více způsobů řešení
- učíme žáky nebát se problému (hledat pomoc v učebnicích, ve vzájemné spolupráci se spolužáky, učitelem)
- vedeme žáky k rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, aplikaci známých postupů řešení, vyhodnocování správnosti výsledku

Kompetence komunikativní

- rozvíjíme komunikační dovednosti žáka v matematickém jazyce
- vedeme žáky k vyjadřování myšlenek, postupů a názorů v logickém sledu
- vedeme žáky k zvládnutí argumentovat a obhajovat své způsoby řešení, poučit se od druhých a naslouchat učiteli

Kompetence pracovní

- podporujeme zvládnutí základních pracovních činností (modely těles, sítě těles)
- vedeme k manuální zručnosti, preciznosti práce a rozvoji osvojení technické gramotnosti

Kompetence sociální a personální

- volíme formy a metody práce se zřetelem na různorodý kolektiv třídy
- umožňujeme diskusi při řešení úkolů ve skupinách i v kolektivu třídy
- vedeme žáky k rozvoji důvěry ve vlastní schopnosti, k sebekontrolě
- vedeme k ohleduplnosti a uznávání druhých, k poskytnutí rady a pomoci při společné práci

Vyučovací předmět Matematika je realizován v tomto rozsahu: 1. ročník - 4 hodiny +1 disponibilní hodina, 2. ročník - 4 hodiny + 2 disponibilní hodiny, 3. ročník - 4 hodiny + 1 disponibilní hodina, 4. ročník - 4 hodiny +1 disponibilní hodina, 5. ročník - 4 hodiny +1 disponibilní hodina, 6. ročník - 4 hodiny, 7. ročník - 4 hodiny, 8. ročník - 3 hodiny +1 disponibilní hodina, 9. ročník - 4 hodiny týdně.

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE / NUMERACE V OBOU ČÍSEL DO 20

výstupy	učivo
přečte, napíše číslice od 0 do 20 určí počet prvků (užívá pojmy méně, více, první, poslední, větší, menší) seřadí čísla vzestupně, sestupně zakreslí čísla do 20 na číselnou osu používá matematické symboly zapiše, přečte, vyřeší příklady na sčítání a odčítání do 20 bez přechodu přes 10 provádí rozklad čísla na desítky a jednotky s pomocí učitele řeší jednoduché slovní úlohy v oboru čísel do 20 vytváří konkrétní soubor s daným počtem prvků rozlišuje mince v hodnotě do 20 a dovede s nimi manipulovat	numerace v oboru přirozených čísel do 20 zápis čísel vyvozování čísel řazení čísel vzestupně, sestupně rozklad čísel matematické symboly záměna sčítanců číselná osa sčítání a odčítání v oboru čísel do 20 bez přechodu přes 10 sčítání a odčítání v oboru čísel do 20 s přechodem přes 10 s pomocí učitele vytváření a řešení jednoduchých slovních úloh v oboru čísel do 20 mince v hodnotě do 20
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

výstupy	učivo
určí počet prvků (užívá pojmy méně, více, první, poslední, větší, menší) pojmenuje jednoduché geometrické útvary rozlišuje geometrická tělesa- krychle, kvádr koule, válec geometrické útvary třídí podle velikosti, barev, tvaru orientuje se v prostoru vytváří konkrétní soubor s daným počtem prvků	orientace v prostoru - pojmy (nahore, dole, vpředu, vzadu, vpravo, vlevo) rozlišování geometrický útvarů podle tvaru, barev, velikosti jednoduché geometrické útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh) geometrická tělesa (krychle, koule, kvádr, válec)

pokrytí průřezových témat
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA
 Rozvoj schopností poznávání
 Sebepoznání a sebepojetí
 Komunikace
 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

2. ROČNÍK

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE / NUMERACE V OBORU ČÍSEL DO 100

výstupy	učivo
samostatně zapíše, přečte, vyřeší příklady na sčítání a odčítání do 20 bez přechodu přes 10 zapíše a vyřeší příklady na sčítání a odčítání do 20 s přechodem přes 10 zakreslí čísla na číselnou osu porovnává čísla a seřadí je vzestupně a sestupně zapíše a přečte čísla do 100 sčítá a odčítá čísla do 100 počítá příklady se závorkami provede zápis slovní úlohy řeší samostatně i s pomocí učitele slovní úlohy v oboru čísel do 100 odliší minci od bankovky počítá s mincemi a bankovkami v hodnotě do 100 násobí a dělí v oboru čísel do 50 s pomocí učitele pozná a používá matematické symboly pro násobení a dělení	sčítání a odčítání v oboru čísel do 20 bez přechodu přes 10 sčítání a odčítání v oboru čísel do 20 s přechodem přes 10 číselná osa řazení čísel vzestupně a sestupně rozklad čísel zápis čísel v oboru čísel do 100, jejich znázornění na číselné ose sčítání a odčítání v oboru čísel do 100 bez přechodu přes 10 sčítání a odčítání v oboru čísel do 100 s přechodem přes 10 užívání závorek vytváření a řešení jednoduchých slovních úloh s pomocí i bez pomoci učitele v oboru čísel do 100 vytváření souborů s daným počtem prvků zaokrouhlování čísel na 10 porovnávání hodnot mincí a bankovek sčítání a odčítání mincí a bankovek využití mincí a bankovek při řešení jednoduchých slovních úloh násobení v oboru násobitek do 50 násobení jednou násobení dvěma násobení třemi násobení čtyřmi

čte údaje na hodinách zakreslí časový údaj do hodin	násobení pěti dělení čísly 1, 2, 3, 4 a 5 využití násobení a dělení v jednoduchých slovních úlohách čtení údajů na hodinách (ručičkové, digitální) zápis a porovnávání časového údaje
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU

výstupy	učivo
objasní pojem bod, přímka, čára, úsečka a odliší je samostatně narýsuje přímku, lomenou čáru a úsečku dané délky určí rozdíl mezi přímou a křivou čarou měří a odhaduje délku úsečky, porovná úsečky podle velikosti pojmenuje a vymodeluje jednoduché geometrické útvary	geometrické pojmy bod, čára, přímka, úsečka úsečka - porovnání, rýsování, zápis velikosti označení bodů a úseček jednotky délky (centimetr, metr) jednoduché geometrické útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh)
rozliší geometrická tělesa- krychle, kvádr, koule, válec, jehlan, kužel nachází v realitě reprezentaci geometrických útvarů a těles	geometrická tělesa (krychle, koule, kvádr, válec, jehlan, kužel)
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

3. ROČNÍK

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE /NUMERACE V OBORU ČÍSEL DO 1000/

výstupy	učivo
pozná a používá symboly pro násobení a dělení	násobení a dělení šesti násobení a dělení sedmi

násobí a dělí v oboru čísel do 100 zapíše a přečte čísla do 1 000 zakreslí čísla na číselné ose, užívá lineární uspořádání porovnává a třídí čísla sčítá a odčítá dvojciferná čísla písemně i z paměti tvoří a řeší samostatně slovní úlohy v oboru čísel do 1 000, ve kterých aplikuje osvojené početní operace řeší jednoduché rovnice řeší jednoduché nerovnice zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti odhaduje výsledek provádí kontrolu svého výpočtu	násobení a dělení osmi násobení a dělení devíti násobení a dělení desíti dělení se zbytkem pojmy součín, podíl, zbytek násobení a dělení dvojciferných čísel číslem jednociferným číselná řada v oboru čísel do 1 000 vzestupně i sestupně číselná osa v oboru čísel do 1 000 porovnávání v oboru čísel do 1000 rozklad čísel v desítkové soustavě sčítání a odčítání dvojciferných čísel písemně sčítání a odčítání dvojciferných čísel z paměti zaokrouhlování čísel na desítky, stovky slovní úlohy v oboru čísel do 1 000 využití násobení a dělení ve slovních úlohách zápis řešení jednoduchých rovnic a nerovnic odhad a kontrola výsledku
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY /JEDNOTKY/

výstupy	učivo
orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času odliší a používá jednotky času, délky, objemu popisuje jednoduché závislosti z praktického života	převody jednotek jednotky času, délky, objemu porovnávání jednotek využití jednotek ve slovních úlohách závislosti a jejich vlastnosti grafy, tabulky

doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel změří rozměry geometrických útvarů a vyjádří je ve vhodných jednotkách odhaduje výsledek provádí kontrolu svého výpočtu	měření obvodu geometrických útvarů
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU

výstupy	učivo
narýsuje a označí bod, přímku, polopřímku, úsečku najde a zakreslí opačnou polopřímku narýsuje trojúhelník, obdélník, čtverec a další rovinné útvary rozliší kruh a kružnici změří rozměry geometrických útvarů a vyjádří je ve vhodných jednotkách odliší a používá jednotky času, délky, objemu určí průsečík provádí kontrolu svého výpočtu odhaduje výsledek rozezná a modeluje jednotlivé souměrné útvary v rovině	bod, přímka, polopřímka, opačná polopřímka, úsečka různoběžky, rovnoběžky, mimoběžky trojúhelník, obdélník, čtverec, čtyřúhelník, mnohoúhelník kružnice, kruh měření stran rovinného obrazce obvod rovinného obrazce převody jednotek délky, času a objemu průsečík osová souměrnost v rovině
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

4. ROČNÍK

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE /NUMERACE V OBORU ČÍSEL DO 100 000/

výstupy	učivo
určí, přečte a zapíše čísla v oboru čísel do 100 000 porovnává a zaokrouhluje přirozená čísla sčítá a odčítá z paměti i písemně v oboru čísel do 100 000 orientuje se na číselné ose v oboru čísel do 100 000 ovládá dělení se zbytkem násobí písemně jednociferným a dvojciferným činitelem dělí písemně jednociferným dělitelem řeší a tvoří slovní úlohy v oboru čísel do 100 000, aplikuje osvojené početní operace řeší rovnice a nerovnice samostatně pracuje s kalkulátorem odhaduje výsledek a provádí kontrolu	zápis čísel v desítkové soustavě a jeho znázornění řazení čísel v oboru do 100 000 vzestupně, sestupně porovnávání a zaokrouhlování čísel vlastnosti sčítání a odčítání v oboru čísel do 100 000 vztahy mezi sčítáním a odčítáním číselná osa, teploměr, model dělení se zbytkem písemné násobení jednociferným činitelem písemné násobení dvojciferným činitelem písemné dělení jednociferným dělitelem pamětné násobení a dělení jednociferným činitelem příklady se závorkami slovní úlohy v oboru čísel do 100 000 s osvojenými početními operacemi zápis a řešení jednoduchých rovnic a nerovnic v oboru čísel do 100 000 sčítání, odčítání, dělení a násobení na kalkulátoru odhad a kontrola výpočtu
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

výstupy	učivo
vyhledává, sbírá a třídí data čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy převádí samostatně jednotky hmotnosti a délky	diagramy, grafy, tabulky – jejich sestavování, jízdní řády jednotky hmotnosti, délky, času, objemu převody jednotek hmotnosti a délky
pokrytí průřezových témat	

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Rozvoj schopností poznávání

Komunikace

Kooperace a kompetice

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU

výstupy	učivo
převádí samostatně jednotky hmotnosti a délky narýsuje trojúhelník, čtverec, obdélník a kružnici, užívá jednoduché konstrukce určí kolmici, pravoúhlý trojúhelník, rovnoběžky a různoběžky sestrojí rovnoběžky a kolmice dokáže určit vzájemnou polohu přímek v rovině určí jehlan a kužel najde souřadnice bodů ve čtvercové síti, rozpozná a znázorní jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti překládáním papíru odhaduje výsledek a provádí kontrolu řeší rovnice a nerovnice	jednotky hmotnosti a délky a jejich převody rýsování (trojúhelník, čtverec, obdélník, kružnice) střed a poloměr kružnice, jednoduché konstrukce kolmice, kolmost, pravý úhel různoběžky a rovnoběžky vzájemná poloha přímek v rovině jehlan, kužel čtvercová síť, osa souměrnosti, osa a střed úsečky, osově souměrné útvary vyznačování průsečíku obvod rovinných obrazců slovní úlohy
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

5. ROČNÍK**ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE**

výstupy	učivo
zapiše, přečte, sčítá a odčítá z paměti i písemně čísla do 1 000 000 orientuje se na číselné ose násobí 10, 100, 1000 porozumí znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose využívá při pamětném a písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	porovnávání a zápis přirozených a celých čísel řazení čísel vzestupně, sestupně číselná osa v oboru čísel do 1 000 000 znaménko „-“ pro zápis záporného čísla a jeho vyznačení na číselné ose komutativnost a asociativnost sčítání a násobení

zaokrouhluje přirozená čísla na desítky, sta, tisíce, desetitisíce, statisíce provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel násobí písemně trojčiferným činitelem dělí písemně jednociferným a dvojčiferným dělitelem provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel řeší a tvoří slovní úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel řeší samostatně rovnice a nerovnice modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku pozná a dokáže vyznačit polovinu, třetinu, čtvrtinu z celku porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel řeší slovní úlohy se zlomkem přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty porovná a zaokrouhlí desetinná čísla slovní úlohy s desetinným číslem	zaokrouhlování na desítky, sta, tisíce, desetitisíce, statisíce písemné sčítání a odčítání přirozených čísel v oboru čísel do 1 000 000 pamětné sčítání a odčítání přirozených čísel v oboru čísel do 1 000 000 násobení a dělení čísel násobení 10, 100, 1 000 písemné násobení dvojčiferným činitelem písemné násobení trojčiferným činitelem tvoření, zápis a řešení složených slovních úloh odhad výsledku provádění kontroly zápis a řešení rovnic a nerovnic čtení a zápis zlomku se jmenovatelem 10, 100 a jejich zápis desetinným číslem porovnávání zlomku se stejným základem (polovina, třetina, čtvrtina) sčítání a odčítání zlomků se stejným základem zobrazování zlomků na číselné ose slovní úlohy se zlomky desetinná čárka, desetina, setina zápis desetinného čísla, vyznačení desetinného čísla na číselné ose zaokrouhlování desetinných čísel na celky a desetiny porovnávání desetinných čísel slovní úlohy s desetinným číslem rovnice, nerovnice s desetinnými čísly
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

ZÁVISLOSTI, VZTAHY, PRÁCE S DATY

výstupy	učivo
vyhledává, sbírá a třídí data, doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	vyhledávání, sběr, třídění dat diagramy, grafy, tabulky – jejich sestavování, jízdní řády

pokrytí průřezových témat
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA
 Rozvoj schopností poznávání
 Komunikace
 Kooperace a kompetice
 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

výstupy	učivo
řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	nestandardní aplikační úlohy magické čtverce prostorová představivost číselné a obrázkové řady
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU

výstupy	učivo
pracuje s pojmy rovina, polorovina, prostor sestrojí trojúhelník sestrojí trojúhelník rovnoramenný, pravoúhlý, rovnostranný sestrojí čtverec a obdélník a pozná další čtyřúhelníky narýsuje kružnici určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu zapisuje data z grafu ve čtvercové síti sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry a obvod mnohoúhelníku (sečtením délek jeho stran) rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru orientuje se v čase, převádí jednotky času, délky a objemu řeší slovní úlohy s časovými údaji dbá na přesnost a čistotu při rýsování	rovina, polorovina, prostor trojúhelník- rovnoramenný, pravoúhlý, rovnostranný čtyřúhelníky (kosočtverec, kosodélník) kružnice - jednoduchá konstrukce obsah čtverce a obdélníku, jednotky obsahu zápis dat ve čtvercové síti grafický součet a rozdíl úseček určování délky lomené čáry odhady obvodu čtverce, obdélníku, trojúhelníku výpočet obvodu rovinných útvarů, obvod mnohoúhelníku součtem stran osová souměrnost převody jednotek délky, času, objemu diagramy slovní úlohy

pokrytí průřezových témat
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA
 Rozvoj schopností poznávání
 Komunikace
 Kooperace a kompetice
 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

6. ROČNÍK

OPAKOVÁNÍ UČIVA Z 1. - 5. ROČNÍKU

výstupy	učivo
čte, zapisuje, porovnává a zaokrouhluje přirozená čísla provádí početní operace v oboru přirozených čísel (písemně i z paměti) řeší úlohy, kde aplikuje osvojené početní operace definuje a rozlišuje pojmy přímka, polopřímka, úsečka třídí, charakterizuje a narýsuje základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, kružnice, trojúhelník) převádí jednotky délky, času, hmotnosti provádí odhad a výpočet obvodu čtverce, obdélníka a trojúhelníka řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy užívá základní jednotky obsahu samostatně sestrojí rovnoběžky a kolmice	přirozená čísla desítková soustava - čtení a rozvinutý zápis přirozených čísel číselná osa a čísla v oboru přirozených čísel početní operace (vlastnosti a písemné algoritmy) základní útvary v rovině (bod, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, obdélník, kružnice, kruh) převody jednotek délky, času, hmotnosti obvod čtverce, obdélníku, trojúhelníku rovnoběžky, kolmice
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

DESETINNÁ ČÍSLA

výstupy	učivo
čte a zapisuje desetinná čísla do milióntin zobrazí desetinné číslo na číselné ose porovnává a zaokrouhluje desetinná čísla (na desetiny, setiny)	zápis čísla v desítkové soustavě číselná osa s desetinnými čísly porovnávání desetinných čísel zaokrouhlování desetinných čísel vlastnosti početních operací

provádí početní operace s desetinnými čísly písemně a v jednoduchých případech z paměti odhaduje s danou přesností a kontroluje výsledky při početních operacích i řešení úloh vyzkouší si při výpočtech s desetinnými čísly kalkulátor převádí jednotky délky, hmotnosti, času vypočítá aritmetický průměr řeší úlohy a zjišťuje možná řešení	převody jednotek délky, času, hmotnosti, obsahu a objemu aritmetický průměr
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Kreativita Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

DĚLITELNOST PŘIROZENÝCH ČÍSEL

výstupy	učivo
vysvětlí pojem násobek a dělitel (uvede příklady) užívá znaky dělitelnosti 2,3,4,5,9,10,25,50, 100 rozezná prvočísla a čísla složená rozloží číslo na součin prvočísel určuje a užívá násobky a dělitele včetně nejmenšího společného násobku a největšího společného dělitele (dvou až tři přirozených čísel) navrhne postup a řeší slovní úlohy s využitím dělitelnosti a společných násobků a dělitelů provede diskusi o počtu řešení a zapíše odpověď zadané úlohy	násobek, dělitel znaky dělitelnosti prvočísla, čísla složená společný násobek společný dělitel
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

ÚHEL

výstupy	učivo
charakterizuje pojem úhel narýsuje a změří pomocí úhlooměru daný úhel rozliší a pojmenuje druhy úhlů užívá jednotky stupně a minuty graficky přenesse úhel a sestrojí osu úhlu provede početní operace s velikostmi úhlů - graficky a početně (ve stupních i minutách) rozpozná dvojice vedlejších a vrcholových úhlů, střídavých a souhlasných úhlů užívá poznatky o vedlejších a vrcholových úhlech při řešení geometrických úloh	matematický zápis úhlů rýsování úhlů, měření úhlooměrem ostrý, tupý, pravý a přímý úhel odhady velikosti úhlů jednotky úhlů osa úhlu početní operace s velikostmi úhlů vrcholové a vedlejší úhly střídavé a souhlasné úhly
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

OSO VÁ SOUMĚRNOST

výstupy	učivo
najde a zdůvodní osově souměrné obrazce určí osy souměrnosti rovin útvaru načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti	osově souměrné obrazce osová souměrnost, osa souměrnosti konstrukce obrazu v osově souměrnosti
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Kreativita Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

TROJÚHELNÍK

výstupy	učivo
rozliší, znázorní a popíše vlastnosti jednotlivých trojúhelníků pojmenuje, znázorní a správně užije základní pojmy - strana, výška, těžnice,	druhy trojúhelníků výška, těžnice vnitřní a vnější úhly trojúhelníková nerovnost matematické symboly, rozbor (náčrt)

vnitřní a vnější úhly trojúhelníku řeší konstrukce trojúhelníku ze tří stran (rozbor, postup, řešení a ověření) sestrojí výšky a těžnice trojúhelníků sestrojí kružnici opsanou a vepsanou trojúhelníku	osy vnitřních úhlů a stran trojúhelníků kružnice opsaná a vepsaná
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

OBDELNÍK A ČTVEREC (OBSAH)

výstupy	učivo
převeďte jednotky obsahu odhadne a vypočítá obsah čtverce a obdélníka řeší úlohy z praxe	jednotky obsahu obsah obdélníka, čtverce
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

KRYCHLE A KVÁDR (OBJEM A POVRCH)

výstupy	učivo
charakterizuje jednotlivá tělesa (krychle, kvádr, kolmý hranol) užívá základních pojmů - podstava tělesa, stěna, hrana, vrchol, úhlopříčka načrtne a sestrojí obraz krychle a kvádru ve volném rovnoběžném promítání načrtne a narýsuje síť krychle, kvádru odhaduje a vypočítá povrch a objem krychle, kvádru užívá a převádí jednotky objemu	tělesa - krychle, kvádr, hranol podstava, plášť, stěna, hrana, vrchol, úhlopříčky volné rovnoběžné promítání síť kvádru, krychle jednotky objemu objem a povrch krychle, kvádru
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Kreativita	

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

GRAFY A DIAGRAMY

výstupy	učivo
porovná soubory dat zadaných tabulkami, grafy a diagramy interpretuje výsledky získané porovnáním souborů dat	diagramy, grafy, tabulky pravoúhlá soustava souřadnic
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

7. ROČNÍK

ZLOMKY

výstupy	učivo
modeluje a zapisuje zlomkem část celku rozumí pojmu zlomek, pojmenuje části zlomku zobrazí zlomky na číselné ose porovná velikost zlomků převádí zlomky na smíšená čísla a naopak provádí základní úpravy zlomku ovládá početní operace se zlomky řeší slovní úlohy se zlomky převádí zlomky na desetinná čísla a naopak	pojem zlomku zobrazení na číselné ose krácení a rozšiřování zlomku porovnávání zlomku smíšená čísla zlomek v základním tvaru sčítání a odčítání zlomků slovní úlohy převrácené číslo násobení a dělení zlomků převod zlomku na desetinná čísla složené zlomky
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Kreativita Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

SHODNOST A STŘEDOVÁ SOUMĚRNOST

výstupy	učivo
pozná shodné útvary	shodnost geometrických útvarů shodnost trojúhelníků

sestrojí trojúhelník z daných prvků používá při výpočtech věty o shodnosti provádí jednoduché konstrukce trojúhelníku s náčrtem a postupem konstrukce dbá na přesnost a kvalitu rýsování načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti určí středově souměrný útvar, určí střed souměrnosti	věty o shodnosti trojúhelníků středová souměrnost konstrukční úlohy shodná zobrazení v rovině (posunutí a otáčení)
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Kreativita Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

CELÁ ČÍSLA

výstupy	učivo
rozlišuje kladná a záporná čísla zobrazí čísla na číselné ose určí opačné číslo určí absolutní hodnotu čísla a chápe její geometrický význam ovládá početní operace s celými čísly dodržuje pravidla pro pořadí početních operací řeší reálné situace s využitím dělitelnosti v oboru celých čísel	kladná a záporná čísla číselná osa absolutní hodnota porovnávání čísel opačná čísla sčítání, odčítání, násobení a dělení celých čísel
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

RACIONÁLNÍ ČÍSLA

výstupy	učivo
operuje se zlomky, orientuje se v přirozených a desetinných číslech řeší reálné situace v oboru racionálních čísel	zlomky, přirozená a desetinná čísla porovnávání racionálních čísel sčítání, odčítání, násobení a dělení racionálních čísel

porovnává racionální čísla zobrazí racionální čísla a čísla k nim opačná na číselné ose ovládá početní operace s racionálními čísly dodržuje pravidla pro pořadí početních operací vyjádří racionální číslo více způsoby a vzájemně je převede	
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

ČTYŘÚHELNÍKY

výstupy	učivo
charakterizuje pojem rovnoběžník rozlišuje různé druhy rovnoběžníků načrtne a sestrojí rovnoběžník, zapíše postup konstrukce, určí počet řešení a ověří správnost rýsování se zadáním odhaduje a vypočítá obvod, obsah čtyřúhelníku a trojúhelníku rozezná lichoběžník vypočítá obvod a obsah lichoběžníku	rovnoběžníky lichoběžníky vlastnosti úhlopříček trojúhelník (obvod, obsah)
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Kreativita Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

POMĚR, PŘÍMÁ A NEPŘÍMÁ ÚMĚRNOST

výstupy	učivo
vyjádří poměr mezi danými hodnotami zmenšuje a zvětšuje veličiny v daném poměru dělí celek na části v daném poměru pracuje s měřítkem map a plánů	poměr převrácený poměr měřítko plánu a mapy přímá úměrnost nepřímá úměrnost slovní úlohy - úměra, trojčlenka

řeší výpočtem situace vyjádřené poměrem definuje pojem úměra používá trojčlenku při řešení slovních úloh určí vztah mezi přímou a nepřímou úměrností rozdělí použití výpočtů přímé a nepřímé úměrnosti ve slovních úlohách	
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

HRANOLY

výstupy	učivo
pozná hranol vysvětlí a charakterizuje hranol vypočítá povrch a objem hranolu s pomocí kalkulačky načrtne a sestrojí obraz tělesa ve volném rovnoběžném promítání rozpozná z jakých základních těles je dané těleso složeno načrtne a narýsuje síť hranolu	hranoly - základní pojmy (podstava, plášť, hrana, stěna, vrchol, stěnová a tělesová úhlopříčka) povrch a objem hranolu síť hranolu
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Kreativita Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

PROCENTA

výstupy	učivo
vyjádří pojem procento vypočítá jednoduché slovní úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je	pojem procenta, základ, procentová část, počet procent základní úlohy na procenta

větší než celek) užívá různé způsoby vyjádření vztahu celek - část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Kreativita Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

8. ROČNÍK

DRUHÁ MOCNINA A ODMOCNINA

výstupy	učivo
stanoví druhou mocninu a odmocninu čísla určuje mocninu a odmocninu pomocí tabulek a kalkulačky užívá mocninu a odmocninu ve výpočtech	druhá mocnina a odmocnina
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

PYTHAGOROVA VĚTA

výstupy	učivo
vysvětlí Pythagorovu větu odvozuje ze vzorce Pythagorovu větu řeší úlohy na výpočty odvěsen či přepony pravoúhlého trojúhelníku zaokrouhluje výsledky výpočtů odůvodní i rozdíl mezi iracionálním a racionálním číslem	Pythagorova věta výpočet délek stran u pravoúhlého trojúhelníku jednoduché úlohy- užití Pythagorovy věty iracionální a reálná čísla
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

MOCNINY S PŘIROZENÝM MOCNITELEM

výstupy	učivo
charakterizuje pojem mocnina s mocnitelem počítá příklady s mocninami, záporných i kladných čísel, desetinných čísel a zlomků vypočítá n-tou mocninu a odmocninu pomocí tabulek a kalkulačky rozepíše číslo v desítkové soustavě	mocniny s přirozeným mocnitelem třetí a vyšší mocniny mocniny záporného čísla, nuly a kladného čísla sčítání, odčítání, násobení a dělení mocnin mocnina součinu zlomku a mocniny rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

KRUŽNICE A KRUH

výstupy	učivo
rozezná pojem kružnice a kruh odvodí vzájemnou polohu kružnice a přímek určí tětivy kružnic, tečnu a sečnu kružnice sestrojí jednoduché konstrukce kružnice stanoví vzájemnou polohu dvou kružnic vypočítá obvod a obsah kruhu pomocí kalkulátoru rozlišuje kružnicový oblouk a kruhovou výseč	základní pojmy - kružnice, kruh, poloměr, průměr vzájemná poloha kružnice a přímky, tětiva Thaletova věta vzájemná poloha dvou kružnic délka kružnice, obsah kruhu kružnicový oblouk kruhová výseč
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Kreativita Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

VÁLEC

výstupy	učivo
charakterizuje těleso válec vytvoří síť válce vypočítá objem a povrch válce pomocí kalkulátoru vyhledá v textu úlohy potřebné údaje a	základní pojmy - podstava, plášť síť válce objem a povrch válce

vztahy volí vhodný postup pro řešení úlohy a vyhodnotí její výsledek	
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

VÝRAZY A JEJICH UŽITÍ

výstupy	učivo
vysvětlí pojem výraz a jeho hodnoty určí hodnotu číselných výrazů zapiše slovní text pomocí výrazu matematizuje jednoduché reálné situace řeší a tvoří slovní úlohy pomocí proměnných dosazuje do výrazu s proměnnou a vypočte hodnotu výrazu rozpozná jednočlen od mnohočlenu provádí početní operace s jednočleny a mnohočleny využívá při sčítání a násobení výrazů komutativnost, asociativnost, distributivnost provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním užívá ve výpočtech výrazů mocniny a odmocniny	výraz s proměnnou, číselný výraz jednočlen a mnohočlen sčítání, odčítání, násobení a dělení jednočlenů sčítání, odčítání, násobení mnohočleny násobení mnohočlenu jednočlenem dělení mnohočlenu jednočlenem druhá mocnina dvojčlenu rozdíl druhých mocnin
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

KONSTRUKČNÍ ÚLOHY V ROVINĚ

výstupy	učivo
využívá vlastností základních rovinných útvárů při konstrukčních úlohách, využívá potřebnou matematickou symboliku osvojuje si základní konstrukce	základní konstrukční úlohy vzájemná poloha bodů a přímek, vzdálenost bodu od přímky množiny všech bodů dané vlastnosti konstrukční úlohy řešené pomocí bodů dané

seznamuje se s novým pojmem množina všech bodů dané vlastnosti využívá pojmu množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh načrtne a sestrojí rovinné útvary, popíše postup konstrukce, určí počet řešení a ověří narýsovaný útvar se zadáním využívá znalostí o sestrojování kružnice opsané a vepsané trojúhelníku konstruuje čtyřúhelníky a využívá poznatků z předešlých ročníků o čtyřúhelnících	vlastnosti konstrukce trojúhelníků a čtyřúhelníků
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Kreativita Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

LINEÁRNÍ ROVNICE

výstupy	učivo
zapisuje a uvádí vztah rovnosti řeší a formuluje reálnou situaci pomocí rovnic počítá pomocí ekvivalentních úprav kontroluje výpočty pomocí zkoušek řeší slovní úlohy, odůvodňuje zvolený postup řešení a analyzuje dle logické úvahy, zformuluje odpověď	rovnost a její vlastnosti lineární rovnice s jednou neznámou slovní úlohy řešené rovnicí výpočet neznámé veličiny ze vzorce
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

ZÁKLADY STATISTIKY

výstupy	učivo
ovládá základní pojmy statistiky analyzuje a řeší jednoduché úkoly	základní pojmy statistiky, četnost, nejmenší a největší hodnota aritmetický průměr

využívá matematický aparát při statistických výpočtech vypočítá aritmetický průměr sestavuje jednoduché grafy a tabulky se statistickými údaji vyhledá potřebné údaje a vyjádří vztahy mezi údaji v tabulce, diagramu a grafu statisticky vyhodnocuje určité situace (slovní úlohy) a zaznamenává výsledky do diagramu či tabulek převádí údaje mezi tabulkou, diagramem a grafem vyhledá data na internetu, v tisku a hodnotí jejich reálnost umí číst ze statistických tabulek, porovnává soubory dat	diagramy, grafy a tabulky
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Kreativita Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

9. ROČNÍK

VÝRAZY

výstupy	učivo
rozkládá mnohočlen na součin pomocí vzorců a vytýkáním provádí jednoduché početní operace s lomenými výrazy využívá vlastností operace sčítání a násobení (komutativnost, asociativnost, distributivnost)	úprava výrazů pomocí vzorců, vytýkáním lomené výrazy - pojem početní operace s lomenými výrazy
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

SOUSTAVY LINEÁRNÍCH ROVNIC SE DVĚMA NEZNÁMÝMI

výstupy	učivo
řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými (metoda dosazovací, sčítací) využívá ekvivalentních úprav, provádí zkoušku, ověří, zda řešení patří do zadaného číselného oboru používá soustav dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými při řešení jednoduchých slovních úloh užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení daných situací	soustava dvou rovnic se dvěma neznámými slovní úlohy řešené pomocí soustav lineárních rovnic
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

NEROVNICE

výstupy	učivo
užívá a zapisuje vztah nerovnosti řeší lineární nerovnice znázorní řešení lineárních nerovnic na číselné ose, pracuje s intervaly	nerovnost lineární nerovnice
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

FUNKCE

výstupy	učivo
zakreslí a zapíše body v pravouhlé soustavě souřadnic pozná funkční závislost z textu úlohy, z tabulky, z grafu a z rovnice vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí a grafem vyčte z grafu význačné hodnoty	pravouhlá soustava souřadnic lineární funkce - přímá úměrnost, kvadratická funkce, nepřímá úměrnost

rozlišuje lineární a kvadratickou funkci přiřadí funkční vztah vyjádřený tabulkou, (rovnici) k příslušnému grafu a naopak užívá funkční vztahy při řešení úloh	
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Kreativita Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

FINANČNÍ MATEMATIKA

výstupy	učivo
řeší úlohy z praxe na jednoduché úrokování, používá procentového počtu orientuje se v nabídce bankovních institucí, vyhledává a porovnává potřebné údaje	základní pojmy finanční matematiky jednoduché úrokování
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

PODOBNOST

výstupy	učivo
objasní útvary shodné a podobné užívá k argumentaci a při výpočtech věty o podobnosti trojúhelníků v početních i konstrukčních úlohách aplikuje poměr podobnosti při práci s mapou a plány definuje goniometrické funkce vyhledá v tabulkách hodnoty goniometrických funkcí a určuje úhly pro známé hodnoty funkce používá goniometrické funkce při řešení úloh z praxe	podobnost, poměr podobnosti věty o podobnosti trojúhelníků mapy, plány, technické výkresy goniometrické funkce - poměry stran v pravoúhlém trojúhelníku funkce sinus, cosinus, tangens jednoduché úlohy

pokrytí průřezových témat
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA
 Rozvoj schopností poznávání
 Komunikace
 Kooperace a kompetice
 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

TĚLESA - JEHLAN, KUŽEL, KOULE

výstupy	učivo
určí a charakterizuje jednotlivá tělesa - jehlan, rotační kužel, koule načrtne a narýsuje síť jehlanu, kužele odhaduje a vypočítá povrch a objem jehlanu, kužele a koule analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	jehlan, kužel, koule síť jehlanu, kužele povrch a objem jehlanu, kužele, koule

pokrytí průřezových témat
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA
 Rozvoj schopností poznávání
 Kreativita
 Komunikace
 Kooperace a kompetice
 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

5.3. Informační a komunikační technologie

Vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie umožňuje všem žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti - získat elementární dovednosti v ovládnutí výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě. Vzhledem k narůstající potřebě osvojení si základních dovedností práce s výpočetní technikou byla vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie zařazena jako povinná součást základního vzdělávání na 1. a 2. stupni. Získané dovednosti jsou v informační společnosti nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce i podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní i zájmové činnosti.

Zvládnutí výpočetní techniky, zejména rychlého vyhledávání a zpracování potřebných informací pomocí internetu a jiných digitálních médií, umožňuje realizovat metodu „učení kdekoliv a kdykoliv“, vede k žádoucímu odlehčení paměti při současné možnosti využít

mnohonásobně většího počtu dat a informací než dosud, urychluje aktualizaci poznatků a vhodně doplňuje standardní učební texty a pomůcky.

Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru Informační a komunikační technologie umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku s bohatou škálou vzdělávacího softwaru a informačních zdrojů ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání. Tato aplikační rovina přesahuje rámec vzdělávacího obsahu vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie a stává se součástí všech vzdělávacích oblastí základního vzdělávání.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- poznání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderních informačních a komunikačních technologií
- porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím
- schopnosti formulovat svůj požadavek a využívat při interakci s počítačem algoritmické myšlení
- porovnávání informací a poznatků z většího množství alternativních informačních zdrojů, a tím k dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací
- využívání výpočetní techniky, aplikačního i výukového software ke zvýšení efektivity učení a racionálnější organizaci práce
- tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce
- pochopení funkce výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů
- respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání softwaru
- zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu či jiných médiích
- šetrné práci s výpočetní technikou.

5.3.1. Informatika

Žáci jsou vedeni k chápání a správnému užívání pojmů z oblasti hardwaru, softwaru a práce v síti. Jsou seznamováni se základním nastavením počítače, poznávají nejčastější závady a poruchy počítače. Při práci na počítači se snaží proniknout do ovládání operačních systémů, měli by být schopni porovnávat jednotlivé typy operačních systémů. Dále jsou vedeni k praktickému zvládnutí práce s textovými editory, s bitmapovými a vektorovými editory, s tabulkovými kalkulátory. Dovedou vytvářet jednoduché databáze pro uložení a vyhledávání osobních údajů. Žáci znají základní typy sítí, ví, co je potřeba k připojení k internetu, dokáží s pomocí učitele vyhledávat na internetu důležité informace, jsou schopni vytvořit a prezentovat vlastní webové stránky. Všechny tyto nástroje se žáci učí používat pro zpracování informací, které se učí vyhledávat na internetu. Pro vzájemnou komunikaci a předávání souborů se učí používat elektronickou poštu.

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu je začleněno průřezové téma Osobnostní a sociální výchova.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- zadáváme úkoly tak, aby žáci samostatně objevovali možnosti využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě a mohli využít zkušenosti s jiným softwarem a spolupráci s ostatními žáky

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k tvořivému přístupu při řešení zadaných úloh a projektů
- učíme je chápat, že se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které mají více způsobů řešení

Kompetence komunikativní

- učíme žáky komunikaci na dálku, využívat vhodné technologie, některé práce odevzdávají prostřednictvím elektronické pošty
- při komunikaci se učí dodržovat správné konvence a pravidla

Kompetence sociální a personální

- při projektech učíme žáky pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod.
- práce hodnotíme i společně - žák se učí hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci jsou žáci vedeni k ohleduplnosti a taktu, učí se chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný

Kompetence občanské

- seznamujeme s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (softwarové pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla ...) tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální software, žáci si chrání své heslo aj.)

Kompetence pracovní

- dodržujeme bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou
- využíváme ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst.

Vyučovací předmět Informatika je realizován na 1. stupni v 5. ročníku (1 hodina týdně) a na 2. stupni v 8. ročníku (1 hodina týdně z disponibilní časové dotace) a v 9. ročníku (1 hodina týdně).

5. ROČNÍK

ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM

výstupy	učivo
využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie – zapne a vypne správným způsobem PC pojmenuje základní sestavu počítače ovládá práci s myší na nejzákladnější úrovni používá některé klávesy na klávesnici, uvědomuje si jejich význam	základní pojmy informační činnosti – informace, informační zdroje, informační instituce základní části počítače - struktura, funkce, popis počítače a přídatných zařízení operační systémy a jejich základní funkce seznámení s formáty souborů / doc, gif / multimediální využití počítače jednoduchá údržba počítače, postupy při běžných problémech s hardware a software

pracuje s jednoduchými programy užívanými k výuce jiných předmětů (ČJ, M..) dokáže udat důvody k využití počítače respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady uvědomuje si, že nesprávným způsobem práce na PC může ohrozit své zdraví chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím vysvětlí, jak může dojít ke ztrátě, poškození či zneužití dat	zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Psychohygiena Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE

výstupy	učivo
vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení vyjmenuje základní pravidla pro práci s internetem na internetu vyhledává informace a používá při nich jednoduché a vhodné cesty pracuje s e-mailem	společenský tok informací / vznik, přenos, transformace, zpracování, distribuce informací / základní způsoby komunikace / e-mail, chat, telefonování / metody a nástroje vyhledávání informací formulace požadavku při vyhledávání na internetu, vyhledávací atributy
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Poznávání lidí Komunikace	

ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ

výstupy	učivo

pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru využívá textového editoru k zapsání jednoduchého textu orientuje se na klávesnici při práci v textovém editoru	základní funkce textového a grafického editoru
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Kreativita Hodnoty, postoje, praktická etika	

8. ROČNÍK

ZÁSADY PRÁCE S POČÍTAČEM

výstupy	učivo
popíše způsoby umístění počítačů dodržuje zásady správného sezení u PC	umístění počítačů hygiena u práce s PC
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

HARDWARE

výstupy	učivo
vysvětlí význam pojmu hardware rozdělí mezi jednotlivými komponenty uvnitř casu popíše jednotlivé periferie a vysvětlí jejich účel chápe význam jednotek udávaných u hardwarových komponentů vysvětlí význam pojmu port vyjmenuje typy nejdůležitějších portů porovná mezi jednotlivými druhy záznamových medií	skříň (základní jednotka) periferie: vstupní zařízení (klávesnice, myš, skener, mikrofon, digitální fotoaparát) výstupní zařízení (monitor, tiskárna, reproduktory ...) vstupně-výstupní zařízení výkon procesoru, kapacity pamětí, násobky jednotek porty záznamová media
pokrytí průřezových témat	

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA
 Rozvoj schopností poznávání
 Komunikace

SOFTWARE

Výstupy	učivo
software, který zná, zařadí do příslušné skupiny rozliší mezi souborem a složkou, je schopen je vytvářet, měnit, mazat chápe význam důležitých kláves využívá klávesové zkratky pro zrychlení práce na PC vhodným způsobem zabezpečuje svůj PC proti napadení popíše způsoby šíření virů	skupiny SW operační systémy a jeho ovládání klávesy a klávesové zkratky viry
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

TEXTOVÉ EDITORY

Výstupy	učivo
popíše účel textového editoru ukládá upravený dokument na jiné místo nebo pod jiným názvem dokáže upravit vlastnosti písma a odstavce, vložit obrázek, změnit jeho vlastnosti a umístit jej v textu k úpravě dokumentu používá styly je schopen přesouvat a kopírovat text a obrázky nejen v textovém editoru, ale i z internetového prohlížeče vytváří tabulku a naplní ji daty a upraví její vzhled rozliší mezi pojmy buňka, řada, sloupec vytvoří seznam s odrážkami v několika úrovních k odsazování textu využívá zarážky aplikuje na tvorbu dokumentů znalost typografických pravidel	textové editory: WordPad, Word, Writer otevírání a ukládání dokumentu nabídky úprav v textovém editoru kopírování a přesun textu a obrázku tvorba tabulky v textovém editoru odrážky a číslování zarážky typografická pravidla

pokrytí průřezových témat
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA
 Rozvoj schopností poznávání
 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
 Kreativita

INTERNET A E-MAIL

výstupy	učivo
popíše historii internetu rozliší mezi jednotlivými službami internetu vysvětlí princip fungování internetu rozliší mezi IP adresou počítače a DNS adresou v síti je schopen si nastavit filtrování příchozí pošty ve své e-mailovém účtu rozpozná nevyžádanou poštu aplikuje znalosti položek e-mailu na jejich využívání v praxi	historie internetu služby a fungování internetu adresování v internetu filtrování e-mailové pošty SPAM a HOAX položky e-mailu – předmět zprávy, odpovědět x neodpovědět všem, kopie x skrytá kopie
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

9. ROČNÍK

HISTORIE A SOUČASNOST POČÍTAČŮ

výstupy	učivo
popíše historický vývoj počítačů uvědomuje si trendy ve vývoji výpočetní techniky – obrovské využití počítačů popíše, k jakému účelu využívá počítač a k jakému účelu ho využívají jeho rodiče	historie počítačů vývojové trendy informačních technologií kancelářská aplikace, databáze, grafické systémy, řídicí systémy, programování, zábava, internetové bankovníctví
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

WEBOVÉ STRÁNKY

výstupy	učivo

volí vhodná slova při vyhledávání na webu využívá různých internetových vyhledávačů (českých i zahraničních) ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost	hypertextový odkaz internetové vyhledávače hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občan, občanská společnost a stát	

ÚPRAVY MULTIMEDIÁLNÍCH SOUBORŮ

výstupy	učivo
charakterizuje rozdíl mezi bitmapovou a vektorovou grafikou upraví vzhled a vlastnosti fotografie (obrázku) vytvoří krátký film (upraví existující soubor)	počítačová grafika, rastrové a vektorové programy základy práce s editorem fotografií úprava videa a zvuku
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Kreativita	

POČÍTAČOVÉ LICENCE

výstupy	učivo
objasní význam softwarových licencí rozdělí mezi typy softwarových licencí je schopen rozpoznat počítačové pirátství	ochrana práv k duševnímu vlastnictví, copyright, informační etika typy licencí počítačové pirátství
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občan, občanská společnost a stát	

TABULKOVÉ PROCESORY

výstupy	učivo
popíše účel tabulkového procesoru vytváří tabulku, naplní ji údaji a upraví její vzhled	nabídka tabulkového procesoru základní funkce tabulkového procesoru grafy

pohybuje se v sešitu, používá listy využívá různé formáty buněk využívá funkcí automatického kopírování dat aplikuje na data základní výpočtové funkce na základě dat v tabulce vytvoří graf	
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Kreativita Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

TVORBA WEBOVÝCH STRÁNEK

výstupy	učivo
používá vhodný software pro tvorbu HTML aplikuje znalosti základní struktury HTML dokumentu na tvorbu vlastní webové stránky využívá základních tagů pro úpravu webové stránky – úprava textu, vkládání odkazů a obrázků, tvorba seznamů	tvorba internetových stránek
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Kreativita Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

TVORBA PREZENTACÍ

výstupy	učivo
vysvětlí účel SW na tvorbu prezentací ovládá základní funkce tvorby prezentací – přechody, animace, časování, vzhled vytvoří interaktivní prezentaci dle zásad	počítačové prezentace základní funkce: přechody, animace, časování, vzhled zásady tvorby prezentací interaktivní prvky – hypertextové odkazy na přesun v rámci dokumentu i na internetové stránky
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Kreativita Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

GRAFIKA

výstupy	učivo
charakterizuje rozdíl mezi bitmapovou a vektorovou grafikou, upraví jas a kontrast obrázku, případně provede další operace	srovnání bitmapové a vektorové grafiky formáty grafických dat geometrické tvary a čáry přesun, kopírování objektů transformace manipulace s objekty práce s textem úpravy digitálních fotografií
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Kreativita Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

VIRY

výstupy	učivo
rozpozná základní virovou problematiku	opakování způsobů šíření virů nové druhy virů v počítači antivirové programy (AVG, AVAST...)
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

5.4. Člověk a jeho svět

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je jedinou vzdělávací oblastí RVP ZV, která je koncipována pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání. Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Svým široce pojatým syntetickým (integrovaným) obsahem spoluutváří povinné základní vzdělávání na 1. stupni. Vzdělávání v oblasti Člověk a jeho svět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti; utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa.

Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat lidi, a vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat, a přemýšlet o nich a chránit je. Na základě poznání sebe, a svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, (včetně situací ohrožení), učí se

vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Podmínkou úspěšného vzdělávání v dané oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. K tomu významně přispívá i osobní příklad učitelů. Propojení této vzdělávací oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládnutí nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků.

Vzdělávací oblast tak připravuje základy pro specializovanější výuku ve vzdělávacích oblastech Člověk a společnost, Člověk a příroda a ve vzdělávacím oboru Výchova ke zdraví. Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět je členěn do pěti tematických okruhů.

V tematickém okruhu Místo, kde žijeme se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami, hledat nové i zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově). Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

V tematickém okruhu Lidé kolem nás si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy). Celý tematický okruh tak směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.

V tematickém okruhu Lidé a čas se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od nejnámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky, sbírky regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou knihovnu atd.

V tematickém okruhu Rozmanitost přírody žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.

V tematickém okruhu Člověk a jeho zdraví žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z

hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.

Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnost lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu
- orientaci ve světě informací a k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, a bezkonfliktní komunikaci i v méně běžných situacích, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení
- poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- žáky vedeme k osvojování a poznávání všeho, co je zajímá a v čem by mohli v budoucnu uspět
- vytváříme pro žáky takové prostředí, aby měli radost z učení
- vhodně a zajímavě motivujeme a probouzíme aktivitu žáků - podněcujeme samostatnou tvořivost, zodpovědnost za své vzdělání a orientaci ve světě informací
- motivujeme žáky pro celoživotní učení
- učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat informace o živé a neživé přírodě, o Zemi ve vesmíru a o člověku z literatury a internetu

- vedeme žáky k aktivnímu užívání obecně známých přírodovědných termínů, znaků a symbolů
- pomáháme žákům plánovat, organizovat a sebekriticky hodnotit svoji činnost
- připravujeme takové úkoly, aby si děti uvědomily zodpovědnost za své učení a vzdělávání
- učíme žáky vyhledávat, rozpoznávat a používat informace z různých zdrojů a materiálů (mapy, mapky, knihovny)
- vedeme žáky k práci s obecně užívanými vlastivědnými termíny, kartografickými znaky a symboly, uvádět věci do souvislosti a propojovat do širších celků

Kompetence sociální a personální

- využíváme práci ve skupině
- volíme formy práce se zřetelem na různorodý kolektiv třídy
- budujeme pozitivní třídní klima
- učíme žáky respektovat názory druhých
- podporujeme integraci žáků se sociálními vzdělávacími potřebami do třídního kolektivu
- vytváříme dostatek situací k poznání potřeby chránit přírodu
- budujeme pozitivní vztah k přírodě a k vlastnímu zdraví
- učíme žáky pracovat v týmech a podporujeme kooperaci, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce
- upevňujeme v žácích morální hodnoty a důsledně vyžadujeme neporušování základních lidských práv a demokratických principů (učitel vzorem dětem)

Kompetence komunikativní

- rozšiřujeme u žáků slovní zásobu v osvojených tématech
- vedeme žáky k získání dovednosti efektivně diskutovat, budujeme pravidla vzájemné komunikace
- vybízíme žáky k formulování vlastních názorů
- napomáháme žákům k získání dovednosti efektivně diskutovat
- vedeme žáky k získání dovedností efektivně diskutovat - vyjádřit a obhájit své názory, ale zároveň připustit i omyl

Kompetence pracovní

- budujeme v žácích utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- žákům jdeme příkladem v uvědomění si hodnoty pomůcek a materiálů
- vedeme žáky k estetickému cítění a manuální zručnosti
- zohledňujeme soudobý stav a poznání a technického rozvoje
- používáme názorné ukázky živé a neživé přírody
- učíme žáky organizaci práce při pokusech
- snažíme se o to, aby si žáci uvědomili výhody aplikování získaných poznatků do běžného života

Kompetence řešení problémů

- všichni řešíme situace, které vznikají v době vyučování
- vedeme žáky k aktivnímu přístupu při řešení problému, k vyslechnutí názoru druhých
- učíme žáky nebýt lhostejný k problému
- využíváme odbornou literaturu, encyklopedie apod.
- využíváme různých informačních zdrojů
- vyvoláváme diskuse k hledání způsobů řešení ochrany přírody
- pomáháme žákům při navrhování reálných možností zlepšení životního prostředí města

Kompetence občanské

- vštěpujeme základní principy chování vycházející ze základních společenských norem
- pěstujeme v žácích národní hrdost, vztah ke kulturnímu a historickému dědictví
- vedeme žáky k negativnímu postoji k hrubému zacházení, útlaku a projevům rasismu, xenofobii a nacionalismu
- vštěpujeme základní zásady chování v lidské společnosti
- vedeme žáky k ekologickému myšlení a k ochraně životního prostředí
- pěstujeme v žácích národní hrdost a vztah ke kulturnímu a historickému dědictví
- podporujeme poznávání a respektování odlišných kultur a náboženství.

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu Člověk a jeho svět jsou zařazena tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Mediální výchova.

Předmět Člověk a jeho svět je realizován v 1. až 3. ročníku v časové dotaci 2 hodin týdně, ve 4. a 5. ročníku v časové dotaci 3 hodin týdně.

1. ROČNÍK

MÍSTO, KDE ŽIJEME

výstupy	učivo
používá nejkratší cestu do školy a zpět podle dopravních značek a světelných signálů, rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí vyjmenuje dopravní prostředky, které jezdí ve městě, obci používá spojení na rodiče -adresa, telefon uvede název školy zná jméno třídní učitelky a ředitele školy orientuje se ve škole, ve třídě	domov škola, bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace vstup do školy - změna v dosavadním způsobu života obec, místní krajina
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občanská společnost a škola	

LIDÉ A ČAS

výstupy	učivo

rozlišuje pojmy v čase - rok, měsíc, týden, den, hodina vyjmenuje dny v týdnu charakterizuje jednotlivá roční období vyjmenuje měsíce jednotlivých ročních období popíše proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích zařadí Vánoce a Velikonoce, Silvestr, Nový rok orientuje se v kalendáři rozlišuje dny pracovní a dny volna zapisuje záznamy (značky) do kalendáře přírody rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti, budoucnosti	orientace v čase a časový řád současnost a minulost v našem životě
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Hodnoty, postoje, praktická etika	

ROZMANITOST PŘÍRODY

výstupy	učivo
určí různé živočišné druhy popíše stavbu těla ptáků jmenuje domácí a hospodářská zvířata - samec, samice, mládě popíše stavbu těla kočky	živočiškové živočiškové žijící ve volné přírodě hospodářská a domácí zvířata
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy	

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

výstupy	učivo
chová se ukázněně ve škole i mimo školu rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času dokáže si připravit pomůcky do školy udržuje pořádek ve svých věcech, ve školní aktovce, uspořádá si své místo rozlišuje čas k práci a odpočinku uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví uveče základy zdravé životosprávy-výživa, vitamíny, odpočinek, spánek, pitný režim, pohybový režim dodržiuje zásady správného chování u lékaře, v nemocnici pojmenuje části lidského těla podle skutečnosti a obrázku vyjmenuje rozdíly mezi lidmi v různých částech světa vyjmenuje názvy běžných onemocnění ví, co má dělat v případě úrazu uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné rozlišuje nežádoucí formy chování	osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru práce a odpočinek péče o zdraví lidské tělo bezpečné chování v silničním provozu osobní bezpečí
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání lidí Mezilidské vztahy	

Komunikace
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Hodnoty, postoje, praktická etika

LIDÉ KOLEM NÁS

výstupy	učivo
vyjmenuje práva a povinnosti dítěte pojmenuje některé kulturní instituce v obci, v okolí obce uvede příklady některých vánočních a velikonočních zvyků a tradic rozlišuje základní i příbuzenské vztahy (rodiče, děti, prarodiče, teta...) charakterizuje rozdělení rolí v rodině jmenuje základní povinnosti členů rodiny orientuje se v profesi svých rodičů reprezentuje svoji rodinu vhodným chováním ve škole svěří se s osobním problémem - rozchod rodičů, smrt člena rodiny projevuje radost ze zdařilých rodinných akcí a událostí, umí o nich vyprávět osvojí si formy vhodného chování- mezilidské vztahy mezi spolužáky přiměřeně se chová ke starším lidem dodržuje pravidla slušného chování ke spolužákům a k dospělým požádá učitele o pomoc vyjmenuje zásady chování k neznámým lidem	chování lidí právo a spravedlnost kultura rodina, role členů rodiny soužití lidí
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika	

2. ROČNÍK

MÍSTO, KDE ŽIJEME

výstupy	učivo
začlení svou obec do příslušného kraje a oblužného centra ČR popíše význačné orientační body v obci, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	obec, místní krajina
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Komunikace	

LIDÉ A ČAS

výstupy	učivo
užívá časové pojmy (ráno, odpoledne) využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě uplatňuje elementární poznatky o sobě a rodině pojmenuje některé rodáky, kulturní, či historické památky, významné události regionu interpretuje některé pověsti nebo báje spojené s místem, kde žije uvede některé významné postavy českých dějin	orientace v čase a časový řád, určování času, denní režim současnost a minulost v našem životě regionální památky báje mýty pověsti
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Psychohygienu Kreativita Komunikace Hodnoty, postoje, praktická etika	

ROZMANITOST PŘÍRODY

výstupy	učivo
pozoruje, popíše a porovnává viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích uvědomuje si důležitost vody a vzduchu pro život na Zemi	voda, vzduch charakteristika ročních období pozorování změn počasí reakce rostlin a živočichů na roční období půda rostliny, houby a živočichové

zdůvodní význam půdy pro člověka a živočichy rozlišuje a popíše charakteristické znaky-les, pole, louka, park, zahrada, potok, řeka určí vybrané běžné pokojové rostliny a popíše péči o ně rozlišuje stromy jehličnaté a listnaté pojmenuje běžně se vyskytující stromy, keře, byliny a zemědělské plodiny pojmenuje vybraná čtyřnohá zvířata jmenuje některé živočichy chované pro radost a chápe potřebu péče o ně pojmenuje vybraná volně žijící zvířata a ptáky porovnává rozmanitost podmínek života na Zemi vysvětlí význam ovzduší na Zemi chápe vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly má povědomí o významu životního prostředí pro člověka	životní podmínky rovnováha v přírodě ohleduplné chování k přírodě ochrana přírody
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Komunikace Hodnoty, postoje, praktická etika ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí	

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

výstupy	učivo
vyjmenuje a dodržuje základní pravidla chodce a cyklisty správně přechází vozovku pojmenuje vybrané dopravní značky rozlišuje dopravní prostředky pojmenuje základní části a vybavení	osobní bezpečí dopravní výchova předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky) dopravní značky

jízdního kola a vybavení pro cyklisty	
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Poznávání lidí Komunikace Hodnoty, postoje, praktická etika	

LIDÉ KOLEM NÁS

výstupy	učivo
uplatňuje základní pravidla slušného chování v rodině a ve společnosti osvojí si základy neverbální komunikace (zrakový kontakt, podání ruky) vyjádří příbuzenské vztahy v rodině a činnosti členů rodiny-slovem, kresbou slušně požádá o pomoc a poděkuje dokáže pomoci při péči o nemocné v rodině rozlišuje přednosti a nedostatky spolužáků orientuje se v síti obchodů a služeb simuluje situaci v obchodě při komunikaci s prodávčem dodržuje školní řád projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům zdůvodní potřebu různých povolání a pracovních činností vysvětlí pojem nezaměstnanost formuluje svá přání o budoucím povolání popíše, jak tráví volný čas pojmenuje běžně užívané výrobky a jejich využití charakterizuje význam a potřebu nástrojů, přístrojů a zařízení v domácnosti (televizor, vysavač, pračka aj.) a ve škole (lavice, židle aj.) dodržuje pravidla ochrany majetku doma i	rodina chování lidí soužití lidí vztahy mezi lidmi základy neverbální komunikace - zrakový kontakt, podání ruky osvojování vhodného chování k ostatním spolužákům právo a spravedlnost vlastnictví chování lidí, ohleduplnost, etické zásady zvládání vlastní emocionality rizikové situace rizikové chování předcházení konfliktům pracovní činnosti lidí tělesná a duševní práce volný čas a jeho využití vlastnictví kultura rodina

ve škole vyjmenuje kulturní instituce v obci vyhledá informace ve školní knihovně vysvětlí, v čem spočívají některá povolání (lékař, učitel, řidič aj.) ocení jednotlivé práce a její výsledky	
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občan, občanská společnost a stát	

3. ROČNÍK

MÍSTO, KDE ŽIJEME

výstupy	učivo
orientuje se v místě bydliště, v okolí školy, v místní krajině vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo rozlišuje rozdíly mezi městem a vesnicí pojmenuje místo, kde je muzeum, divadlo, radnice, nádraží... určí hlavní a vedlejší světové strany v přírodě se orientuje podle světových stran (růžice) uplatňuje zásady bezpečného chování v přírodě, formuluje, kdy „les pláče, kdy se směje“ rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří její estetické hodnoty zvládá základy stolování a reaguje na vhodné a nevhodné chování při jídle připraví jednoduchou tabuli	domov práce s plánem škola obec, místní krajina poloha v krajině obec, místní a okolní krajina ochrana přírody, okolní krajina rodina

pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Psychohygiena Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy Lidské aktivity a problémy životního prostředí

LIDÉ A ČAS

výstupy	učivo
hovoří o některých lidových a místních zvycích a tradicích uplatňuje elementární poznatky o lidské společnosti porovnává na příkladech minulost a současnost obce a bydlení uvědomuje si nutnost péče o historické památky	kultura současnost a minulost v našem životě regionální památky
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Psychohygiena Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika	MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

ROZMANITOST PŘÍRODY

výstupy	učivo
roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků uveče příklad výskytu organismů ve známé lokalitě popíše některé vlastnosti a změny látek - barva, chuť, rozpustnost, hořlavost, skupenství aj. provádí jednoduché pokusy skupiny známých látek změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	látky a jejich vlastnosti voda a vzduch nerosty a horniny půda vážení a měření veličin živá a neživá příroda životní podmínky živočichové rovnováha v přírodě ohleduplné chování v přírodě ochrana přírody rostliny zelenina ovocné stromy

popíše oběh vody v přírodě, proudění vzduchu a vysvětlí jejich význam pro život třídí podle znaků rostliny a živočichy pozoruje a porovnává vlastnosti přírodnin vysvětluje zvětrávání, vznik půdy a její význam rozeznává některé hospodářsky významné horniny a nerosty užívá vhodné pomůcky k měření veličin změří délku, čas, hmotnost, objem, teplotu rozlišuje přírodniny, suroviny, lidské výtvořy odvodí význam ovzduší, vodstva, rostlinstva a živočišstva na Zemi třídí živočichy na savce, ptáky, obojživelníky, ryby a hmyz porovná, pozoruje a popíše reakce živočichů na roční období uvede hlavní rozlišovací znaky a popíše stavbu těla vybraných živočichů charakterizuje, čím se liší rozmnožování jednotlivých skupin živočichů jmenuje vybraná volně žijící zvířata v určitých přírodních společenstvích - pole, les, louka, rybník aj. začlení vybrané živočichy do příslušného společenství hledá možnosti, jak ve svém věku může přispět k ohleduplnému chování v přírodě podílí se na ochraně životního prostředí rostlin a živočichů uplatňuje základní pravidla pro třídění odpadu rozlišuje části rostliny pojmenuje části rostlin popíše projevy života rostlin rozpozná vybrané druhy plodů a semen vysvětlí význam semen pojmenuje vybrané kvetoucí a nekvetoucí	houby životní podmínky rovnováha v přírodě ohleduplné chování v přírodě

rostliny a dřeviny pojmenuje vybrané hospodářské a léčivé rostliny rozlišuje základní druhy zeleniny rozliší ovocné stromy a jejich plody pojmenuje běžně se vyskytující jedlé a jedovaté houby hodnotí vliv podnebí a počasí na výskyt rostlin a živočichů provádí pozorování, zaznamenávání a zhodnocení výsledku poznávání, práce s tabulkou objevuje a hodnotí princip rovnováhy přírody porovnává propojenost prvků živé a neživé přírody uvědomuje si význam životního prostředí pro člověka	
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Psychohygiena Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

výstupy	učivo
popíše vnější i vnitřní části těla, vyjmenuje smysly rozlišuje etapy vývoje dítěte dodržuje základní hygienické návyky, životosprávu projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	člověk - lidské tělo stavba těla, základní funkce a projevy životní potřeby člověka zdravý životní styl, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin vhodná skladba stravy, pitný režim osobní bezpečí, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku

ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek reaguje na pokyny dospělých při mimořádných událostech, chová se správně a bezpečně	
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Psychohygienu Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika	

LIDÉ KOLEM NÁS

výstupy	učivo
respektuje pravidla pro soužití ve škole mezi chlapci a dívkami připouští svůj omyl	soužití lidí, principy demokracie chování lidí, právo a spravedlnost
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Psychohygienu Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy	

4. ROČNÍK

MÍSTO, KDE ŽIJEME

výstupy	učivo
určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu s pomocí vhodné mapy charakterizuje zeměpisné a přírodní prvky místní krajiny uvede významná města, místa a stavby regionu rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam jmenuje některá práva a povinnosti občana	obec ve vyšším územním a správním celku minulost a současnost obce mapa místní oblasti společenské, hospodářské, historické a technické objekty v místní krajině Praha a vybrané oblasti ČR - významná zemědělská, průmyslová, rekreační a kulturní střediska význam regionu

ČR na mapě ČR vyhledá významné vodní toky, nádrže, nížiny, hory, CHKO, národní parky rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky charakterizuje přírodní tvářnost území ČR, k tomu používá následující pojmy - krajina, nížina, vrchovina, pahorkatina, hory, nadmořská výška, jezero, rybník, přehrada, řeka, povodí, úmoří popíše současný stav a aktuální problémy životního prostředí v ČR	regionální tradice a zvláštnosti životní prostředí místní krajiny a regionu naše vlast – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly, armáda ČR druhy map měřítko mapy vysvětlivky mapy orientace v krajině povrch České republiky vodstvo ČR počasí a podnebí ČR půda a zemědělství ochrana přírody
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy	VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Formy participace občanů v politickém životě Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

LIDÉ KOLEM NÁS

výstupy	učivo
poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)	základní globální problémy – významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy přírodního prostředí
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Hodnoty, postoje, praktická etika ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života	MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní diference Princip sociálního smíru a solidarity Etnický původ

LIDÉ A ČAS

výstupy	učivo
pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti	časová osa pravěk – starověk – středověk regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost báje, mýty, pověsti – minulost kraje a

zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů přirazuje jednotlivé historické události k časové ose a zdůvodňuje jejich historickou následnost	předků, domov, vlast, rodný kraj státní svátky a významné dny
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Hodnoty, postoje, praktická etika	

ROZMANITOST PŘÍRODY

výstupy	učivo
objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka vyjmenuje základní podmínky organismů pro život roztřídí přírodu na živou a neživou vysvětlí závislost přírody živé na neživé a naopak formuluje význam sousloví „potravní řetězec“ sestaví příklady potravních vazeb na příkladu vysvětlí propojení pojmů horniny - nerosty rozliší typy hornin určí význam hornin pro vznik půdy (zvětrávání) zhodnotí význam hornin pro člověka (žula, mramor, uhlí aj.)	voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život nerosty a horniny, půda – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi, význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi, podnebí a počasí základní podmínky pro život živá příroda neživá příroda potravní řetězec rovnováha v přírodě - význam horniny, nerosty typy hornin význam hornin vzájemné vztahy mezi organismy základní společenstva

zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí vymezí princip, na jehož základě se vytváří různá přírodní společenstva uvede příklady různých přírodních společenstev vyhledá typické zástupce jednotlivých společenstev v jednotlivých společenstvech nalézá příklady škodlivých organismů (pír plazivý, lýkožrout smrkový, mandelinka bramborová aj.) porovná na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech vyjmenuje základní veličiny a k nim přiřadí měřidla a základní jednotky provede měření některé základní veličiny prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá jednoduché klíče a atlasy roztřídí rostliny na jednoleté, dvouleté a vytrvalé porovná rostliny z hlediska užitku pro člověka (kulturní, plané) vyjmenuje hospodářské rostliny a zdůvodní jejich pěstování popíše stavbu těla rostlin (dřeviny, byliny, keře) a určí jejich význam rozpozná u jednotlivých druhů rostlin jejich specifika u nejznámějších druhů živočichů popíše stavbu těla a určí druh potravy rozdělí živočichy podle vnitřní stavby těla na obratlovce a bezobratlé	přírodní společenstva škodlivé organismy život rostlin a živočichů v jednotlivých ročních obdobích, v částech dne látky a jejich vlastnosti – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek základní veličiny měřidla jednotky skupenství vody rostliny, houby a živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka rostliny jednoleté, dvouleté, vytrvalé rostliny kulturní, plané hospodářské rostliny stavba těla rostlin význam rostlin stavba těla obratlovců, bezobratlých zástupci obratlovců a bezobratlých

k jednotlivým skupinám obratlovců uveďte vhodné příklady zástupců podle druhu přijímané potravy rozdělí živočichy na všežravce, masožravce a býložravce vyjmenuje životní potřeby domácích zvířat uveďte příklady vhodné a nevhodné péče člověka o domácí zvířata (týrání) odůvodní vyčlenění hub jako samostatné skupiny živých organismů popíše stavbu těla hub vyhledá příklady jedovatých hub a rostlin založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky postupu zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat uveďte příklady chráněných rostlin a živočichů v jednotlivých společenstvech lokalizuje výskyt chráněných rostlin a živočichů v regionu rozliší pozitivní a negativní vliv lidských aktivit na ochranu životního prostředí nalézá v okolí příklady vhodného ekologického jednání (třídění odpadů, recyklace, ...) uveďte příklady osobního přičinění na ochraně vody, půdy, vzduchu objasní význam ochranného zbarvení živočichů v přírodě posoudí vliv těžby na region objasní pojem rekultivace a její realizaci (vzhledem k regionu) uveďte příklady alternativních zdrojů energie a objasní důvod jejich zvýšeného využívání	všežravci masožravci býložravci péče o domácí zvířata jedovaté houby a rostliny stavba těla hub pravidla pro sběr hub ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí chráněné rostliny chránění živočichové chránění živočichové a rostliny v regionu ochrana prostředí ochranné zbarvení ekologie třídění odpadů recyklace rekultivace živelné pohromy a ekologické katastrofy alternativní zdroje energie
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání	

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Základní podmínky života

Ekosystémy

Vztah člověka k prostředí

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

výstupy	učivo
uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události předvede v modelové situaci volání na tísňové linky uvede příklady situací, jež mohou ohrožovat jeho zdraví vysvětlí důsledky nevhodného chování v situacích ohrožujících zdraví (hašení požárů elektroinstalace vodou, špatná záchrana tonoucího aj.) sestaví obsah evakuačního zavazadla objasní význam varovných signálů vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	bezpečné chování v rizikovém prostředí označování nebezpečných látek přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví - služby odborné pomoci čísla tísňového volání správný způsob volání na tísňovou linku mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén) požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru) integrováný záchranný systém tísňové linky situace ohrožující zdraví evakuační zavazadlo varovné signály šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích bezpečné chování v silničním provozu dopravní značky předcházení rizikovým situacím v dopravě a dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky)
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života Ekosystémy Vztah člověka k prostředí Lidské aktivity a problémy životního prostředí	

5. ROČNÍK

MÍSTO, KDE ŽIJEME

výstupy	učivo
vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích popíše polohu ČR v Evropě uvede příklady státních zřízení (republika, knížectví, konstituční monarchie) ve státech Evropy	Evropa a svět – kontinenty, evropské státy, EU, cestování mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky kontinenty hranice Evropa – Asie podnebná pásma rostlinstvo a živočišstvo ČR v Evropě - poloha sousední státy ČR vyspělost sousedních států významné evropské státy významná evropská střediska cestovního ruchu cestování po Evropě státní zřízení pohoří Evropy poloostrovy Evropy ostrovy Evropy oceány, moře, zálivy, průlivy a průplavy Evropy nížiny Evropy podnebí a počasí podnebná pásma evropské řeky, jezera, moře
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané Objevujeme Evropu a svět Evropa a svět nás zajímá	

LIDÉ KOLEM NÁS

výstupy	učivo
vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy významné sociální problémy problémy konzumní společnosti nesnášenlivost mezi lidmi

rozdlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy uveče příklady kulturních institucí obce a prakticky vyhledá kulturní akce uvědomí si nevhodnost pokleslého druhu zábavy (filmy o násilí, erotické filmy)	chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci, soukromého vlastnictví, duševních hodnot kultura – podoby a projevy kultury, kulturní instituce, masová kultura a subkultura
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Hodnoty, postoje, praktická etika Sebepoznání, sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Poznávání lidí Řešení problémů a rozhodovací dovednosti MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní diference Lidské vztahy	

LIDÉ A ČAS

výstupy	učivo
charakterizuje společenský, politický a kulturní život českých zemí v jednotlivých dějinných etapách (doba Marie Terezie, Národní obrození, průmyslová revoluce, První republika, 1. světová válka, 2. světová válka, novodobé dějiny) porovná sociální úroveň lidí dříve a dnes a najde souvislost s dějinným vývojem	určování času dějiny jako časový sled událostí letopočet kalendář

uvede příklady osobností a událostí významně ovlivňujících historii najde sociální nesoulad mezi skupinami (nevolník - šlechta, méněcenná rasa - čistá rasa aj.) určí vliv regionu na historický vývoj země (František Josef Gerstner, oblast Sudet, aj.) objasní dopad událostí na změny v regionu odůvodní zařazení svátků a významných dnů do kalendáře (významné události novodobých dějin - vznik ČSR, aj.)	
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebepojetí Poznávání lidí Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní diference Lidské vztahy	

ROZMANITOST PŘÍRODY

výstupy	učivo
vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období, dne a noci určí k Zemi nejbližší hvězdu vyjmenuje, co Slunce Zemi poskytuje (význam) porovná velikost Země a Slunce a jejich složení vyjmenuje planety Sluneční soustavy shrne, co patří do Sluneční soustavy (planetky, měsíce, komety, meteorická tělesa) shrne poznatky o Měsíci (družice Země, velikost, tvar) vysvětlí pohyb Měsíce kolem Země (fáze) a určí vliv na měření času na Zemi	Vesmír a Země – sluneční soustava Slunce význam Slunce Země den a noc roční období rovnodennost slunovrat Sluneční soustava planety Sluneční soustavy Slunce a Země - porovnávání Měsíc pohyb Měsíce slapové jevy gravitace objevování vesmíru

objasní pojmy slapové jevy a gravitace popíše účinky gravitační síly na Měsíci vyjmenuje nejdůležitější události v objevování vesmíru stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně bránit	rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání	

ČLOVĚK A ZDRAVÍ

výstupy	učivo
vyjmenuje základní podmínky života na Zemi a určí další podmínky, které jsou pro život člověka nezbytné využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života pojmenuje orgánové soustavy a vysvětlí jejich funkce na modelu ukáže hlavní části kostry a objasní jejich funkci uvede příklady spojení kostí odůvodní význam kostní dřevě posoudí vliv výživy člověka na zdravý vývoj kostí popíše nejvýznamnější svalové skupiny uvede význam svalů pro člověka uvede příklady svalů, jež můžeme či nemůžeme ovládat svou vůlí posoudí účinky pozitivních i negativních vlivů na svalové skupiny (anabolika, nesprávná výživa aj.) vymezí význam kůže popíše péči o zdraví a čistotu kůže (otužování, opalování, osobní hygiena aj.) vyjmenuje orgány oběhového ústrojí a	základní životní podmínky lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy člověka životní potřeby člověka části kostry funkce kostry spojení kostí kostní dřevě výživa svalové skupiny význam svalů anabolika, nevhodná strava kůže význam kůže péče o zdraví

složky krve uvede životně důležité látky, které jsou rozváděny krví změří si tep a vysvětlí princip činnosti srdce objasní vliv životosprávy na oběhovou soustavu a zdraví člověka vysvětlí význam dýchacího ústrojí podle obrázku popíše části dýchacího ústrojí vysvětlí princip výměny plynů v plicích uvede nejčastější příčiny vzniku onemocnění dýchací soustavy (aktivní a pasivní kouření, znečištěné ovzduší aj.) vyjmenuje hlavní části trávicí soustavy a popíše jejich funkci objasní vliv životosprávy na trávicí soustavu na modelu popíše části močové soustavy uvede tři druhy odpadních látek, které tělo vytváří vyjmenuje 3 hlavní části nervového ústrojí uvede důsledky přerušování míchy po úrazu zdůvodní nutnost ohleduplného chování k handicapovaným lidem (modelová situace) vyjmenuje smyslové orgány a popíše jejich části a funkci pojmenuje ženské a mužské pohlavní orgány a vysvětlí jejich význam rozliší jednotlivé etapy lidského života, určí jejich specifika (plod, novorozenec, dětství, dospívání, dospělost, stáří) orientuje se ve vývoji člověka před a po jeho narození účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob sestaví vhodný režim dne s ohledem na fyzické i psychické potřeby své i druhých osob formuluje pravidla zdravého učení (osvětlení, čas, teplotní podmínky aj.) uplatňuje účelné způsoby chování	orgány oběhového ústrojí složky krve transfer krve srdce dýchací ústrojí význam dýchacího ústrojí onemocnění dýchací soustavy výměna plynů trávicí soustava části trávicí soustav funkce trávicí soustavy močová soustava části močové soustavy druhy odpadních látek nervová soustava části nervového ústrojí úrazy handicapovaní lidé smysly - ucho, oko pohlavní orgány význam reprodukční soustavy vývoj člověka režim dne pravidla zdravého učení trávení volného času - koníčky bezpečné chování v rizikovém prostředí označování nebezpečných látek

v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události předvede v modelové situaci volání na tísňové linky uvede příklady situací, jež mohou ohrožovat jeho zdraví vysvětlí důsledky nevhodného chování v situacích ohrožujících zdraví (hašení požárů elektroinstalace vodou, špatná záchrana tonoucího aj.) sestaví obsah evakuačního zavazadla objasní význam varovných signálů vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek vymezí pojem návyková látka uvede příklady účinku návykových látek na zdraví vyjmenuje některé návykové látky a zná důsledky jejich zneužívání asertivně reaguje na nabídku návykové látky odůvodní nebezpečí užívání léků bez vědomí lékaře a rodičů uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou vyjmenuje příznaky některých běžných onemocnění, změří si teplotu objasní přenos nemoci a vysvětlí a popíše způsoby prevence nákazy a uvede příklady prevence nákazy jmenuje některá smrtelná onemocnění (AIDS, rakovina) zdůvodní nutnost dodržování pitného režimu a uvede příklady nevhodných tekutin (sladké	přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví - služby odborné pomoci čísla tísňového volání správný způsob volání na tísňovou linku mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén) požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru) integrovaný záchranný systém tísňové linky situace ohrožující zdraví evakuační zavazadlo varovné signály šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích bezpečné chování v silničním provozu dopravní značky předcházení rizikovým situacím v dopravě a dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky) návyková látka účinky a důsledky návykových látek asertivní chování - odmítnutí nabídky návykové látky zneužívání léků hrací automaty a počítače, závislost nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií zdravý životní styl, správná výživa výběr a způsoby uchovávání potravin vhodná skladba stravy nemoci přenosné a nepřenosné ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV, AIDS) prevence nemoci a úrazů při drobných poraněních osobní, intimní a duševní hygiena nemoc přenos nemocí prevence nákazy smrtelná onemocnění pitný režim životospráva obezita

nápoje, nápoje s teinem a kofeinem) odůvodní škodlivost vlivů sladkých, tučných a kořeněných jídel sestaví zdravý jídelníček vysvětlí rizika plynoucí z nedostatku pohybu (obezita - cholesterol) uvede důsledky přetěžování organismu (zranění, kolaps, doživotní následky) přivolá telefonem první pomoc (modelová situace) vysvětlí nebezpečí nadměrného omezování příjmu potravy (mentální anorexie, bulimie) vyjmenuje negativa reklamních vlivů rozpozná život ohrožující zranění ošetří drobná zranění (modelová situace - odřenina, drobná popálenina, nečistota v oku aj.) ve svém okolí vyhledá zdraví nebezpečná místa a určí vhodné chování na těchto místech sdělí telefonní čísla policie, hasičů, záchranné služby sestaví improvizované nosítko pro přenos zraněného lokalizuje umístění obvazového materiálu doma i ve škole prakticky ukáže fixaci končetiny předvede uložení zraněného do stabilizované polohy uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku vysvětlí princip reprodukce shrne možnosti přenosu pohlavních chorob vyjmenuje negativní vlivy na vývoj plodu (kouření, alkohol aj.) chápe fyziologické rozdíly mezi mužem a ženou a přizpůsobuje tomu své chování nabyde právního vědomí o sexuálním	přetěžování organismu první pomoc mentální anorexie a bulimie reklama zranění a jejich ošetření zdraví nebezpečná místa v okolí důležitá telefonní čísla přeprava zraněného stabilizovaná poloha drobné úrazy a poranění partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy – rodina, vztahy v rodině partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů etická stránka sexuality reprodukce pohlavní choroby vývoj plodu rozdíly pohlaví sexualita a zákony asertivní chování

chování ve společnosti (vzhledem k věku a k rodinné příslušnosti) osvojí si dovednost říci "ne" nabídkám lidí v situacích, které jsou nepříjemné rozpozná chování se sexuálním podtextem	
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Seberegulace a sebeorganizace Psychohygienu Hodnoty, postoje, praktická etika Sebepoznání a sebepojetí Komunikace Kooperace a kompetice Poznávání lidí Mezilidské vztahy ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života	

5.5. Člověk a společnost

Vzdělávací oblast člověk a společnost v základním vzdělávání vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci poznali dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí v jejich rozmanitosti, proměnlivosti a ve vzájemných souvislostech. Seznamuje žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí přináležitosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována, včetně kolektivní obrany. Důležitou součástí vzdělávání v dané vzdělávací oblasti je prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot. Tato vzdělávací oblast přispívá také k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech.

Ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost se u žáků formují dovednosti a postoje důležité pro aktivní využívání poznatků o společnosti a mezilidských vztazích v občanském životě. Žáci se učí rozpoznávat a formulovat společenské problémy v minulosti i současnosti, zjišťovat a zpracovávat informace nutné pro jejich řešení, nacházet řešení a vyvozovat závěry, reflektovat je a aplikovat v reálných životních situacích.

Vzdělávací oblast Člověk a společnost zahrnuje vzdělávací obory Dějepis, Občanská výchova a Globální výchova. Ve svém vzdělávacím obsahu navazuje přímo na vzdělávací oblast člověk a jeho svět.

Přesahy dané vzdělávací oblasti se promítají i do jiných vzdělávacích oblastí a do celého života školy a mají přímou vazbu zejména na společenskovední část vzdělávacího oboru Zeměpis, který je v zájmu zachování jeho celistvosti umístěn ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda.

Vzdělávací obor Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů.

Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Podstatné je rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

Vzdělávací obor Výchova k občanství se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem a rozvíjí jejich orientaci ve světě financí. Přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů včetně činností armády, a ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, utváření a upevňování vědomí příslušnosti k evropské kultuře
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, promyšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- utváření pozitivního hodnotového systému opřené o historickou zkušenost
- rozlišování mýtů a skutečnosti, rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti
- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovedního charakteru
- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života; k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství

- uplatňování aktivního přístupu k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i poznávání otázek obrany státu
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU, NATO a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního (rodinného) rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci
- utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití; ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv

5.5.1. Dějepis

Vzdělávací obor Dějepis přináší základní poznatky o minulosti lidstva. Hlavním posláním předmětu je předávání historické zkušenosti, orientace hlavně v národních dějinách, charakteristika nejdůležitějších událostí a činů osobností. Důraz je kladen na dějiny 19. a 20. století, které ovlivnily současnou společnost. Prostřednictvím tohoto předmětu žáci vyvozují a zaujmají vlastní stanovisko k jednotlivým historickým epochám. K specifickým možnostem výuky dějepisu patří úcta k historickým a kulturním památkám a jejich ochrana. Výuka dějepisu vede žáky především k rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa a uvědomování si sounáležitosti s evropskou kulturou. K nejefektivnějším formám výuky patří práce s učebnicí, přístupnějšími historickými dokumenty, odbornou literaturou, návštěva muzeí, kulturních památek a výstav. Nedílnou součástí je práce s internetem.

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu Dějepis jsou začleněna průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova a Environmentální výchova.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat informace z různých zdrojů - používáme encyklopedie, ukázky z krásné literatury, internetové stránky, obrazové nástěnné materiály a videokazety s historickým obsahem
- dbáme na jasnou formulaci myšlenek a správné užívání historických termínů
- vedeme žáky k samostudiu, dáváme prostor aktivitě, motivujeme dobrovolnými úkoly
- opakováním hlavního učiva a stěžejních letopočtů dosahujeme celkové orientace žáků v dějinách

Kompetence sociální a personální

- volíme formy práce se zřetelem na různorodý kolektiv třídy, zadáváme práci ve skupinách, umožňujeme si pomáhat
- nenásilnou formou dáváme žákům šanci najít si vzor v příkladné slavné historické osobnosti

- minimalizujeme stres ze zkoušení tím, že předem oznámíme jeho obsah a zároveň tak rozvíjíme zodpovědnost žáků za své studijní výsledky

Kompetence komunikativní

- dbáme na spisovný český jazyk a správnou výslovnost cizích jmen a pojmů
- zvláště formou ústních referátů a zkoušení na příkladech dbáme na věcné a srozumitelné vyjadřování a logický sled událostí
- diskutujeme o historických událostech a osobnostech, preferujeme vyjadřování vlastními slovy před "biflováním" z paměti

Kompetence pracovní

- požadujeme dodržování dohodnuté kvality práce v úpravě sešitů a podporujeme kreativitu v jejich vedení

Kompetence k řešení problémů

- u probíraných historických událostí vedeme žáky k zamýšlení se nad jejich přínosem pro lidstvo
- pomáháme žákům kriticky myslet, vybízíme je k tomu, aby obhájili svůj názor
- zadáváme různé problémové úkoly: vyber, co do řady nepatří, porovnej události, zhodnoť význam, rozříd' pojmy, seřad' aj.

Kompetence občanské

- na příkladech záporných historických postav (diktátorů, tyranů) - pěstujeme u žáků postoj postavit se proti násilí a hrubému zacházení
- pěstujeme v žácích národní hrdost, zdůrazňujeme přínos slavných Čechů žijících v minulosti
- probouzíme u žáků lásku k historickým památkám

Vyučovací předmět dějepis je realizován v 6. - 9. ročníku v rozsahu 2 hodin týdně.

6. ROČNÍK

ČLOVĚK V DĚJINÁCH

výstupy	učivo
orientuje se na časové ose a v historické mapě na časové ose, řadí historické epochy v chronologickém sledu uvádí příklady zdrojů informací o minulosti pojmenuje instituce, kde jsou informace o poznání minulosti shromážděny uveče konkrétní příklady, důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků	význam zkoumání dějin získávání informací o dějinách historické prameny historický čas a prostor
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Komunikace	

POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI

výstupy	učivo
charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu objasní význam zemědělství, chovu dobytka a zpracování kovů pro lidskou společnost uvede příklady archeologických kultur na našem území	člověk a lidská společnost v pravěku
pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí	

NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY.

výstupy	učivo
rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem porovnává formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	starověk nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz antické Řecko antický Řím střední Evropa a její styky s antickým Středomořím
pokrytí průřezových témat MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy	

7. ROČNÍK**KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA**

výstupy	učivo
popíše podstatnou změnu situace v Evropě, která nastala příchodem nových etnik, christianizace a vzniku států porovnává základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní	nový etnický obraz Evropy utváření státu ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj Islám a islámské říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci)

oblasti orientuje se v dějinách Velkomoravské říše a českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech vymezi úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	Velká Morava a český stát, vývoj a postavení v Evropě křesťanství, křížové výpravy, papežství, císařství struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev kultura středověké společnosti - románské a gotické umění a vzdělanost
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita Mezilidské vztahy	

OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY.

výstupy	učivo
vysvětlí znovuobjevení ideálu antického člověka, nové myšlenky, požadavky na reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky vymezi význam husitské tradice pro český politický a kulturní život popíše a demonstuje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky popíše rysy renesanční architektury objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie vysvětlí příčiny stavovského povstání v Čechách a třicetileté války a posoudí její důsledky	renesance a humanismus husitství a reformace v Evropě zámořské objevy a počátky dobývání světa český stát a velmoci v 15. - 18. století
pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět	

8. ROČNÍK

OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY

výstupy	učivo

na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchii, parlamentarismus rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek	český stát a velmoci v 15. – 18. století barokní kultura a osvícenství
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace Rozvoj schopností poznávání Kreativita Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

MODERNIZACE SPOLEČNOSTI

výstupy	učivo
vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin, uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy	Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět, vznik USA industrializace a její důsledky pro společnost, sociální otázka národní hnutí velkých a malých národů, utváření novodobého českého národa revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů politické proudy (konzervatismus, liberalismus, demokratismus, socialismus), ústava, politické strany, občanská práva kulturní různorodost doby konflikty mezi velmocemi, kolonialismus
pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MÝŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá Jsme Evropané ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivita a problémy životního prostředí MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní diference Lidské vztahy	

MODERNÍ DOBA

výstupy	učivo
na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a její důsledky	1. světové válka a její politické, sociální a kulturní důsledky

pokrytí průřezových témat
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA
 Komunikace
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH
 Jsme Evropané

9. ROČNÍK

MODERNÍ DOBA

výstupy	učivo
na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a její důsledky	nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě vznik Československa, jeho hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy mezinárodně politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech, totalitní systémy-komunismus, fašismus, nacismus-důsledky pro Československo a svět druhá světová válka, holocaust, situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj, politické, mocenské a ekonomické důsledky války
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Hodnoty, postoje, praktická etika VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy	

ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SE SVĚT

výstupy	učivo
vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa, uvede příklady střetávání obou bloků prokáže základní orientaci v problémech současného světa	studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi, politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání a charakteristikou západních zemí) vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět problémy současnosti

	věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje, sport a zábava
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané	

5.5.2. Občanská výchova

Předmět orientuje žáky v sociální realitě a pomáhá při začleňování do různých společenských vztahů. Formuje žákův profil, jeho vnitřní postoje k důležitým oblastem lidského života. Učí žáka mravnímu jednání, sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí. Seznamuje se vztahy v rodině, s hospodářským životem, s činností politických institucí a orgánů, s možnostmi zapojení občana do společenského života.

Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků. Vede k odpovědnosti za životní prostředí, nastiňuje lokální i globální problémy. Motivuje žáka k zájmu o veřejné záležitosti (orientace v aktuálním dění v ČR, EU, NATO, kolektivní obrana státu atd.) Podporuje dovednost přiměřené komunikace, učí vyjadřovat vlastní myšlenky, city, názory a přiměřeně obhajovat práva svá i druhých. Uplatňuje aktivní přístup k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech.

Tato vzdělávací oblast přispívá také k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech.

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu Občanská výchova jsou začleněna všechna průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- umožňujeme žákům realizovat své vlastní nápady a tím podněcujeme jejich samostatnost a tvořivost
- vedeme žáky k samostatnému vyhledávání a třídění pojmů, slov, která jsou v učivu stěžejní
- používáme informace z internetu, z tisku (regionálního i celostátního) a dalších médií
- zařazujeme aktivační metody a projektové úkoly (např. Můj stát, Slavní Češi)
- i slabším žákům pomáháme zažít radost z učení

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky pracovat v týmech
- zadáváme práci ve skupinách, rozvíjíme jejich schopnost spolupráce
- formou dotazníků a besed odhalujeme vztahy ve třídě a tím budujeme pozitivní školní klima
- navozujeme přátelskou atmosféru při výuce

Kompetence komunikativní

- dbáme na kultivovanost v ústním i v písemném jazykovém projevu, opravujeme nespisovnou výslovnost
  - vyvoláváme diskusi k aktuálním událostem (ve světě, ve státě, ve městě, ve škole)
- Kompetence občanské
- vštěpujeme základní principy chování vycházející ze základních společenských norem
  - pěstujeme v žácích národní hrdost a vztah ke kulturnímu a historickému dědictví
  - upevňujeme mravní hodnoty
  - podporujeme poznávání a respektování odlišných kultur a náboženství
  - vedeme žáky k negativnímu postoji k hrubému zacházení, útlaku a k projevům rasismu, xenofobie, nacionalismu
  - důslednou prevencí předcházíme sociálně patologickým jevům
  - vedeme žáky k ekologickému myšlení a k ochraně životního prostředí
  - učíme žáky povinnosti postavit se proti psychickému a fyzickému násilí
  - prostřednictvím aktualit dbáme na pravidelné sledování politického a společenského dění v ČR i ve světě
  - připomínáme významná výročí a státní svátky, vysvětlujeme jejich důležitost a historický podtext

Vyučovací předmět Občanská výchova je realizován v 6. - 9. ročníku v rozsahu 1 hodiny týdně (z toho v 6. ročníku 1 hodina z disponibilní časové dotace).

6. ROČNÍK

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

výstupy	učivo
uvědomí si význam domova pro děti i dospělé vyjádří význam společných chvil v rodinném kruhu zamyslí se nad soudobým postavením mužů a žen v rodině a společnosti objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci zjistí, s jakými problémy se může obracet na obecní úřad uvede, jaké příležitosti realizovat své zájmy mají děti žijící v konkrétní obci	vztahy mezi lidmi – osobní a neosobní vztahy lidská setkání - rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen naše vlast – státní symboly, státní svátky, významné dny zásady lidského soužití – dělba práce a činností, výhody spolupráce lidí naše obec, region, kraj – důležité instituce, zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice, ochrana kulturních památek a přírodních objektů

uvede, co je typické pro region, ve kterém žije ví, kde sídlí krajský úřad a kdo je v jeho čele	
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občanská společnost a škola Občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí	

MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT

výstupy	učivo
popíše výhody sdružování evropských států vysvětlí význam OSN	evropská integrace – Evropská unie a ČR mezinárodní spolupráce – významná mezinárodní organizace (OSN)
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Mezilidské vztahy VÝCHOVA MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané	

ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO

výstupy	učivo
rozpozná projevy porušování dětských práv, šikany a násilného chování; ví, jak se zachovat a kam se obrátit se žádostí o pomoc	lidská práva – základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana; úprava práv dětí v dokumentech; poškozování lidských práv, šikana
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Mezilidské vztahy Komunikace VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občan, občanská společnost a stát	

7. ROČNÍK

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

výstupy	učivo
rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti vysvětlí přínos významných historických osobností pro rozvoj naší země popíše způsoby, jak se může dítě i dospělý podílet na ochraně kulturních památek a přírodního prostředí své obce a regionu objasní nutnost pravidel pro život ve škole a ve společnosti zdůvodní význam vzdělání pro život	naše vlast – pojem vlasti a vlastenectví, zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti kulturní život - rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice; kulturní instituce; masová kultura, prostředky masové komunikace, masmédia vztahy mezi lidmi – mezilidská komunikace, problémy lidské nesnášenlivosti zásady lidského soužití – morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování naše škola – život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy, společná pravidla a normy; vklad vzdělání pro život
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Mezilidské vztahy Komunikace VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občan, občanská společnost a stát Občanská společnost a škola MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní diference Lidské vztahy Etnický původ MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Fungování a vliv médií ve společnosti	

ČLOVĚK JAKO JEDINEC

výstupy	učivo
popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	vnitřní svět člověka – vnímání, prožívání osobní rozvoj – adaptace na životní změny, sebezměna
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygienu Kreativita Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika	

ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ

výstupy	učivo
rozdělí a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	majetek, vlastnictví – hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika	

ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO

výstupy	učivo
rozdělí a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinností občana při zajišťování obrany státu objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví	státní správa a samospráva – orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly lidská práva – základní lidská práva, úprava lidských práv v dokumentech; poškozování lidských práv, diskriminace
pokrytí průřezových témat	

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA
 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
 Hodnoty, postoje, praktická etika
 VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA
 Občanská společnost a škola
 Občan, občanská společnost a stát
 Formy participace občanů v politickém životě
 Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT

výstupy	učivo
uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu	globalizace – projevy, klady a zápory; významné globální problémy včetně válek a terorismu, možnosti jejich řešení
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Hodnoty, postoje, praktická etika VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občan, občanská společnost a stát MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení VÝCHOVA MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané	

8. ROČNÍK

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

výstupy	učivo
zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými	naše obec, region, kraj – ochrana majetku lidská setkání – lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti, přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, vztahy mezi lidmi – osobní a neosobní vztahy, konflikty v mezilidských vztazích

lidmi řeší nenásilným způsobem	
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace Mezilidské vztahy Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občan, občanská společnost a stát MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní diference Lidské vztahy Princip sociálního smíru a solidarity	

ČLOVĚK JAKO JEDINEC

výstupy	učivo
objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	podobnost a odlišnost lidí – projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter; vrozené předpoklady, osobní potenciál vnitřní svět člověka – vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení; stereotypy v posuzování druhých lidí osobní rozvoj – životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna; význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygienu Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Hodnoty, postoje, praktická etika	

ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO

výstupy	učivo
rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – manželství provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	právní základy státu – znaky státu, typy a formy státu; státní občanství ČR; Ústava ČR; složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu principy demokracie – znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu; politický pluralismus, sociální dialog a jejich význam; význam a formy voleb do zastupitelstev právní řád České republiky – význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů; právní norma, předpis, publikování právních předpisů protiprávní jednání – druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postizitelnost; porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví právo v každodenním životě – význam právních vztahů; důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; základní práva spotřebitele; styk s úřady
pokrytí průřezových témat VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občanská společnost a škola Občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	

9. ROČNÍK**ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI**

výstupy	učivo
formuluje svůj obecný názor na náboženství	kulturní život - rozmanitost kulturních

orientuje se v hlavních světových náboženstvích rozliší mezi jednotlivými náboženstvími, jejich tradicemi, zvyky, svátky a symboly	projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Hodnoty, postoje, praktická etika VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBYČANA Občanská společnost a škola Občan, občanská společnost a stát MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní diference	

ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ

výstupy	učivo
sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti dodržuje zásady hospodárnosti, a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy	majetek, vlastnictví – formy vlastnictví, hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana peníze – funkce a podoby peněz, formy placení hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing; rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků výroba, obchod, služby – jejich funkce a návaznost principy tržního hospodářství – nabídka, poptávka, trh; tvorba ceny, inflace; podstata fungování trhu; nejčastější právní formy podnikání

státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti	
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občan občanská společnost a stát	

ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO

výstupy	učivo
objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – pracovní poměr	právo v každodenním životě – význam právních vztahů; důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občan občanská společnost a stát	

MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT

výstupy	učivo
popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru	evropská integrace – podstata, význam, výhody; Evropská unie a ČR mezinárodní spolupráce – ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, její výhody; významné mezinárodní organizace (Rada Evropy, NATO, OSN aj.) globalizace – projevy, klady a zápory

pokrytí průřezových témat
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH
Objevujeme Evropu a svět
Evropa a svět nás zajímá
Jsme Evropané
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA
Lidské aktivity a problémy životního prostředí

5.5.3. Globální výchova

Vzdělávací předmět Globální výchova je realizován pouze v 7. a 8. ročníku. Skládá se ze čtyř učebních bloků, které v sobě zahrnují 5 průřezových témat: Multikulturní výchovu, Výchovu k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Environmentální výchovu, Mediální výchovu a Výchovu demokratického občana.

- V 7. ročníku jsou realizovány 2 učební bloky:
  1. blok (integrován) : Multikulturní výchova a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
  2. blok: Environmentální výchova
- V 8. ročníku jsou realizovány 2 učební bloky:
  3. blok: Mediální výchova
  4. blok: Výchova demokratického občana

Učební blok Multikulturní výchova a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Rozvíjí smysl pro toleranci a sounáležitost mezi národy. Obsah bloku vychází z aktuální situace ve škole, reflektuje aktuální dění v místě školy, současnou situaci ve společnosti. Rozvíjí v žácích vědomí evropské identity při respektování národního cítění. Nabízí žákům možnosti poznání a perspektivy života v evropském i celosvětovém měřítku. Rozvíjí v žácích smysl pro pojmy jako je humanismus, svoboda myšlení, morální a osobní zodpovědnost.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto bloku směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- prohlubujeme v žácích vědomosti potřebné k pochopení souvislostí evropských kořenů a podstaty integračního procesu
- vyhledáváme informace o významných Evropanech
- seznamujeme žáky s pojmy multikulturní terminologie

Kompetence sociální a personální

- upevňujeme mezilidské vztahy
- učíme se ovládat vlastní jednání

Kompetence komunikativní

- na modelových situacích zkusíme komunikovat a žít jako ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin

Kompetence k řešení problémů

- porovnáváme projevy kultury v evropském a globálním kontextu

- nacházíme společné i odlišné znaky jednotlivých kultur
- diskutujeme o stereotypch a předsudcích

Kompetence občanské

- respektujeme odlišnost kultur, jejich specifičnost
- dodržujeme práva svá i ostatních, respektujeme je, hovoříme o nich

Učební blok Multikulturní výchova a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech je realizován v 7. ročníku v rozsahu 0,5 hodiny týdně.

Učební blok Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka životního prostředí. Učební náplní tohoto bloku je projekt Město Chomutov a jeho okolí. Cílem projektu je utváření integrovaného pohledu žáka na již získané vědomosti a dovednosti z ostatních vzdělávacích oblastí. Všechny tematické okruhy průřezového tématu Environmentální výchova:

1. Ekosystémy,
2. Základní podmínky života,
3. Lidské aktivity a problémy životního prostředí,
4. Vztah člověka k prostředí

zde budou probírány v těsné souvztažnosti k našemu městu Chomutov a jeho přilehlému okolí.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto bloku směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat informace z různých zdrojů týkající se ekologického poznávání
- vhodnou motivací probouzíme aktivitu a zájem žáků o životní prostředí, porozumění souvislostem v biosféře, zdraví své i ostatních

Kompetence sociální a personální

- podporujeme vzájemnou pomoc a spolupráci žáků v rámci praktických prací a péči o životní prostředí na místní, regionální úrovni

Kompetence komunikativní

- učíme žáky komunikovat o problémech životního prostředí obhajovat a zdůvodňovat své názory a stanoviska

Kompetence pracovní

- podněcujeme aktivitu, tvořivost a ohleduplnost ve vztahu k přírodnímu prostředí

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky nebát se problémů spojených s biosférou, nebýt k nim lhotejní
- vedeme žáky k vhodnému způsobu řešení problémů

Kompetence občanské

- učíme žáky k vnímání života jako nejvyšší hodnoty
- vedeme k odpovědnosti ve vztahu k biosféře, ochraně přírody a přírodních zdrojů a důsledků lidských činností na prostředí
- důslednou prevencí předcházíme sociálně patologickým jevům a přispíváme k utváření zdravého životního stylu

Učební blok Environmentální výchova je realizován v 7. ročníku v rozsahu 0,5 hodiny týdně.

Učební blok Mediální výchova je zaměřen na rozvoj komunikačních schopností, zejména při veřejném vystupování a stylizaci psaného a mluveného textu. Je založen na práci v týmu,

umožňuje žákům vyjádřit své vlastní postoje. Má vybavit žáka základní úrovni mediální gramotnosti.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto bloku směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- učíme žáky vyhledávat informace o daném regionu
- seznamujeme je s texty, které žáci porovnávají, vyhodnocují jejich pravdivost a důležitost
- zařazujeme práci s mediální technikou
- poznatky a zkušenosti prezentujeme formou výstupu

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k vzájemnému naslouchání a přijímání názorů ostatních
- upevňujeme vzájemné vztahy rozvíjením komunikace ve skupině

Kompetence komunikativní

- rozvíjíme ústní projev
- diskutujeme o vhodném způsobu projevu (verbálním i neverbálním)
- pracujeme ve skupinách, prezentujeme výsledky své práce
- vybízíme žáky k obhajování a zdůvodňování výsledků své práce

Kompetence pracovní

- pracujeme s různými informačními prameny
- využíváme všech dostupných pracovních pomůcek

Kompetence k řešení problémů

- diskutujeme o odlišných názorech a postojích, o etice informačních zdrojů
- přispíváme svým názorem k objektivitě sdělení

Kompetence občanské

- komunikujeme s veřejnými institucemi
- ujasňujeme si roli médií v různých společenských situacích
- kritizujeme předsudky a zjednodušené soudy o společnosti a jednotlivci

Učební blok Mediální výchova je realizován v 8. ročníku v rozsahu 0,5 hodiny týdně.

Učební blok Výchova demokratického občana vybaví žáka základní úrovni občanské gramotnosti. Učební blok podporuje aktivitu žáků, učí je pocitu sounáležitosti, porozumění, světoobčanství a demokracii. Tu poznávají nejen teoreticky, ale prostřednictvím modelových situací se jí účastní i přímo. V hodinách se žáci zamýšlejí nad problémy lidské důstojnosti, porušování lidských práv a rozvíjejí si tak své kritické myšlení. Žák se učí diskutovat, podílet se na rozhodování celku. Problematika lidských práv dává prostor pro tvorbu vlastních pravidel. Žáci se taktéž seznamují s volebním systémem ČR a s pravomocemi obce, s Ústavou ČR a s Úmluvou o právech dítěte.

V oblasti postojů a hodnot rozvíjí disciplinovanost, toleranci. Žák poznává, jak občan může využít prostor, který mu demokratická společnost poskytuje - síť občanských sdružení a spolků, angažovanost v politických stranách, využívání volebního práva.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto bloku směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- učíme žáky vyhledávat, zpracovávat informace z různých zdrojů (masmédiá, dokumenty o lidských právech)
- připravujeme žákům modelové situace a hry, ve kterých si prakticky vyzkouší, co je čeká jako občany

Kompetence sociální a personální

- prohlubujeme empatii mezi žáky, během týmové práce podporujeme schopnost spolupracovat a realizovat vlastní nápady

Kompetence komunikativní

- podporujeme u žáků jasnou a srozumitelnou komunikaci

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k pochopení významu řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti
- zadáváme úkoly k porovnávání typů právních dokumentů
- učíme žáky porozumět demokracii, dáváme jim prostor vytvářet zákony

Kompetence občanské

- vychováváme je k úctě a k respektu před zákonem
- upřednostňujeme morální hodnoty (toleranci, spravedlnost, svobodu, solidaritu) nad materiálními

Učební blok Výchova demokratického občana je realizován v 8. ročníku v rozsahu 0,5 hodiny týdně.

Tematické okruhy průřezových témat:

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

- Občanská společnost a škola
- Občan, občanská společnost a stát
- Formy participace občanů v politickém životě
- Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

- Evropa a svět nás zajímá
- Objevujeme Evropu a svět
- Jsme Evropané

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

- Kulturní diference
- Lidské vztahy
- Etnický původ
- Multikulturalita
- Princip sociálního smíru a solidarity

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

- Ekosystémy
- Základní podmínky života
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Vztah člověka k prostředí

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- Stavba mediálních sdělení
- Vnímání autora mediálních sdělení
- Fungování a vliv médií ve společnosti
- Tvorba mediálního sdělení
- Práce v realizačním týmu

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA A VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

výstupy	učivo
ovládá 10 slov v jazyce prezentovaného státu (vytvoří si malý slovníček) na základě vlastních zkušeností (cestováním, vyprávěním, informacemi z PC, letáků) prezentuje místa, která navštívil, o kterých něco ví vyhledá na internetu, v literatuře informace o tradicích a zvycích Evropanů, pohovoří o nich vytvoří ze všech informací, dokumentů, obrazového materiálu společnou výstavu referuje o informacích získaných na internetových stránkách velvyslanectví daných států vyhledá informace o Dni Evropy připraví anketu na téma „Co víš o Evropě?“ porovnává formou referátu zvláštnosti různých etnik kritizuje předsudky týkající se cizinců ve společnosti formou diskuse, při diskusi vychází z mediálních zdrojů zdůvodní význam znalosti a používání cizích jazyků jako prostředků komunikace ve světě vytváří modelové situace na téma slušné chování zná mezinárodní organizace a jejich příspěvní k řešení problémů dětí a mládeže vysvětlí pojmy empatie, solidarita	Evropa a svět nás zajímá zážitky a zkušenosti z cest po Evropě a světě, rodinné příběhy tradice a zvyky národů v Evropě místa, události, artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu naši evropští sousedé společnost - národnostní menšiny, jejich pozice (ekonomická, právní, společenská) v daném státě běženci Objevujeme Evropu a svět ČR, Evropa a svět život Evropanů a styl života v evropských rodinách mezinárodní setkávání, evropské symboly, mladí Evropané – životní styl, vzdělávání Evropanů, Klub mladých Evropanů Den Evropy jsme Evropané – kořeny zdroje evropské civilizace, klíčové mezníky evropské historie, EU, lidské svobody, co Evropu spojuje a co ji rozděluje kulturní diference jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika poznávání vlastního kulturního zakotvení respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy) základní problémy sociokulturních rozdílů v ČR a v Evropě lidské vztahy práva lidí žít společně a podílet se na spolupráci udržování tolerantních vztahů mezi lidmi, rozvíjení vzájemné spolupráce bez ohledu na jejich kulturní, sociální a náboženskou příslušnost vztahy mezi kulturami důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích

	empatie lidská solidarita Etnický původ rovnocennost etnických skupin a kultur, informace o nich projevy rasové nesnášenlivosti Multikulturalita význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání Sociální smír a solidarita odpovědnost a příspěvek každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám zohlednění potřeb minorit nekonfliktní život v multikulturní společnosti aktivní spolupodílení dle svých možností na přetváření společnosti lidská práva
pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní diference Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita Princip sociálního smíru a solidarity	

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

výstupy	učivo
shromažďuje, třídí a zpracovává získané informace (z knih, tisku, internetu) provádí vlastní šetření k zadanému tématu - pozoruje, experimentuje, zaznamenává získané údaje prezentuje výsledky své práce ostatním žákům podílí se na instalaci výstavy jím spoluvytvářené souborné práce o městu Chomutovu a jeho okolí	Ekosystémy Chomutova a okolí ekosystémy přírodní – les, pole, vodní zdroje ekosystémy umělé – město Chomutov, přilehlé obce Základní podmínky života ve městě a v blízkém okolí voda a vodní zdroje v okolí Chomutova ovzduší, kvalita ovzduší půda, rekultivace půdy energie, místní podmínky přírodní zdroje – surovinové a energetické zdroje v okolí Lidské aktivity a problémy životního prostředí doprava v našem městě a okolních obcích,

	ekologická zátěž místní průmysl a jeho vliv na životní prostředí odpady, řešení odpadů ochrana přírody a kulturních památek v našem městě Vztah člověka k prostředí lokální ekologické problémy změny v okolní krajině – krajina Chomutovska dříve a dnes prostředí a zdraví, přístup obyvatel a obce Plnění dlouhodobých programů zaměřených k růstu ekologického vědomí žáků seznámení s akcemi na ochranu životního prostředí
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Kreativita Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občan, občanská společnost a stát ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Práce v realizačním týmu	

8. ROČNÍK

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

výstupy	učivo
prohlíží, sleduje, shromažďuje výchozí materiál vybírání vhodná x nevhodná slova, třídí je rozdělí bulvární x informativní sdělení hodnotí funkčnost a vhodnost obrazového materiálu vyvozuje podstatu sdělení vyhledává hodnotící prvky	Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných hledání rozdílů mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením podstata mediálního sdělení (cíle, pravidla) hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů) identifikování základních orientačních prvků v textu

posuzuje různé typy sdělení objasní rozdíl mezi pojmy reklama x zpráva vysvětlí pojem předsudek orientuje se v textech sestaví přehled uspořádání mediovaných sdělení ve všech oblastech vyvodí schémata vysílání prací s tiskem, sledováním televizních stanic porovnává titulní strany tiskovin a uspořádání zpráv rozlišuje příspěvky dle obsahu a funkčnosti rozlišuje pozitivní význam a užitečnost sdělení poukazuje na zezábavňující principy vedoucí k negativitě vysvětlí vliv a roli médií v celém spektru života společnosti popíše organizaci médií porovná způsoby financování médií průběžně hledá náměty pro tvořivou činnost, shrnuje informace respektuje názory jiných aktivně a podle svých schopností a dovedností se zapojuje do tvorby příspěvků formuluje a prezentuje své názory s pomocí učitele vyvozuje závěry daná skupina vytvoří jedno číslo školního časopisu Školáček	Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - různé typy sdělení, jejich funkce a rozlišení reklama x reálná zpráva (fiktivní x faktický obsah) rysy reprezentativnosti, realita x stereotypy vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzující předsudky od sdělení vycházejících ze znalostí problematiky a nezaujatého postoje) identifikace společensky významných hodnot v textu, identifikace zjednodušení mediovaných sdělení Stavba mediálních sdělení Principy sestavování zpravodajství, význam a užitečnost, zezábavňující principy Příklady stavby a uspořádání zpráv (srovnávání titulních stran různých deníků) a dalších mediálních sdělení (např. skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající) Vnímání autora mediálních sdělení sdělení názorů a postojů autora výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci hodnocení explicitní a implicitní Fungování a vliv médií ve společnosti organizace, faktory ovlivňující média - způsoby financování médií a jejich dopady vliv médií na každodenní život společnosti role médií v každodenním životě jedince vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování role médií v politickém životě, v kultuře a v politických změnách Produktivní činnost tvoření mediálního sdělení (akce školy i mimoškolní činnost) různé způsoby prezentace (PC - prezentace, videokamera, fotoaparát, příspěvky do regionálního tisku, školní časopis, webové stránky školy), práce v realizačním týmu návštěva redakce, tiskárny informace z práce členů redakční rady školního časopisu
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita Hodnoty, postoje, praktická etika	

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
Stavba mediálních sdělení
Vnímání autora mediálních sdělení
Fungování a vliv médií ve společnosti
Tvorba mediálního sdělení
Práce v realizačním týmu

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

výstupy	učivo
vybere konkrétní statě školního řádu, na nich doloží principy demokracie ve škole, doplní svými názory, připomínkuje na základě spolupráce se školním parlamentem vysvětlí význam a úlohu školního parlamentu a jeho členů připraví anketu, která by měla odkrýt atmosféru ve škole, následně ji vyhodnotí, učiní závěry uvědomí si důležitost sebe sama jako občana, co vše mu občanství přináší - práva i povinnosti vymezí rozdíl mezi demokratickou a totalitní společností uvede příklady z dějin, kdy docházelo k porušování práv českého národa, národů či jednotlivce formou skupinové práce sbírá, třídí a sestaví přehled společenských organizací, politických stran v obci, státě sestaví tabulku hlavních politických stran ČR, uvede jména předsedů a program jednotlivých politických stran vhodně argumentuje a prezentuje své názory vysvětlí pojmy demokracie, diktatura, anarchie, běžně je používá vytváří medailonky světových diktátorů s cílem varovat před hrůzností jejich konání objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	Občanská společnost a škola škola - model otevřeného partnerství a demokratického společenství demokratická atmosféra a demokratické vztahy školní parlamenty spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci formy participace žáků na životě místní komunity Občan, občanská společnost a stát občan jako odpovědný člen společnosti úloha občana v demokratické společnosti principy soužití s minoritou principy demokratického a politického systému (právo, spravedlnost) Formy participace občanů v politickém životě volební systém, demokratické volby a politika (parlamentní, krajské, komunální volby) společenské organizace a hnutí Principy demokracie demokracie jako protiváha diktatury a anarchie demokratické způsoby řešení konfliktů v osobním i školním životě demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka)
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	

Poznávání lidí
Mezilidské vztahy
Komunikace
Hodnoty, postoje, praktická etika
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA
Občanská společnost a škola
Občan, občanská společnost a stát
Formy participace občanů v politickém životě
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA
Lidské vztahy
Etnický původ
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA
Práce v realizačním týmu

5.6. *Člověk a příroda*

Vzdělávací oblast Člověk a příroda zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě.

V této vzdělávací oblasti dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav, i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody. Vzdělávací oblast také významně podporuje vytváření otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům), kritického myšlení a logického uvažování.

Vzdělávací obory vzdělávací oblasti Člověk a příroda, jimiž jsou Fyzika, Chemie, Přírodopis a Zeměpis, svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňují žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Zvláště významné je, že při studiu přírody specifickými poznávacími metodami si žáci osvojují i důležité dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky (Jak? Proč? Co se stane, jestliže ...?) a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování.

Ve výše zmíněných vzdělávacích oborech žáci postupně poznávají složitost a mnohotvárnost skutečnosti, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje. Komplexní pohled na vztah mezi člověkem a přírodou, jehož významnou součástí je i uvědomování si pozitivního vlivu přírody na citový život člověka, utváří - spolu s

fyzikálním, chemickým a přírodopisným vzděláváním - také vzdělávání zeměpisné, které navíc umožňuje žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí i jejich společenství v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Zeměpis, který má přírodovědný i společenskovední charakter, je v zájmu zachování celistvosti oboru umístěn celý v této vzdělávací oblasti. Vzdělávací oblast Člověk a příroda navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět, která na elementární úrovni přibližuje přírodovědné poznávání žákům 1. stupně základního vzdělávání, a kooperuje především se vzdělávacími oblastmi Matematika a její aplikace, Člověk a společnost, Člověk a zdraví a Člověk a svět práce a přirozeně i s dalšími vzdělávacími oblastmi.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, k vlastnímu zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

5.6.1. Fyzika

Vzdělání v předmětu Fyzika směřuje k hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí. Rozvíjí objektivně dovednost pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy. Žáci se učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi. Předmět směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie a podporuje tvorbu vlastního logického myšlení. Metody práce jsou zaměřeny dle charakteru učiva a to frontální výuka s demonstračními pomůckami, skupinová práce a samostatné pozorování. Předmět Fyzika úzce souvisí s předměty Chemie, Přírodopis, Zeměpis.

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu jsou začleněna průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana a Environmentální výchova.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- učíme žáky vyhledávat, třídit a propojovat informace, získané poznatky uvádět do souvislostí

- vedeme žáky k používání odborných termínů
  - vedeme žáky k samostatnému měření, experimentování a porovnávání získaných informací
- Kompetence k řešení problémů
- nabízíme žákům dostatek úloh a příkladů vycházejících z reálného života a vedoucí k samostatnému řešení problému
  - vytváříme u žáků dovednost obhajovat vlastní závěry a rozhodnutí
- Kompetence komunikativní
- vedeme žáky k získání k dovednosti umět efektivně diskutovat
  - vedeme žáky ke zvládnutí formování svých myšlenek v písemné i mluvené formě
- Kompetence sociální a personální
- volíme formy a metody práce se zřetelem na různorodý kolektiv třídy
  - vedeme k ohleduplnosti a uznávání druhých, k poskytnutí rady a pomoci
- Kompetence pracování
- učíme správně používat názorné pomůcky a vést žáky k dodržování a upevňování bezpečného chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními

Vyučovací předmět Fyzika je realizován v 6. - 9. ročníku v rozsahu 2 hodin týdně (z toho v 7. ročníku 1+1 disponibilní hodina).

6. ROČNÍK

STAVBA LÁTEK

výstupy	učivo
rozlišuje látku a těleso, uvede příklady látek a těles uvede společné a rozdílné vlastnosti kapalin, pevných látek a plynů včetně příkladů využití vlastností látek vysvětlí stavbu a pohyb částic u látek pevných, kapalných a plyných rozpozná, zda na těleso působí síla užívá s porozuměním vztah mezi gravitační silou působící na těleso a hmotností tělesa při řešení jednoduchých úloh	tělesa a látky skupenství látek - vlastnosti pevných, kapalných a plyných látek, částicová stavba látek, difúze síla gravitační pole a gravitační síla – přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa měření síly
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Kooperace a kompetice VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBYČANA Občan, občanská společnost a stát ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

ELEKTRICKÉ VLASTNOSTI LÁTEK

výstupy	učivo
na základě jednoduchých pokusů dokazuje elektrování těles	elektrické vlastnosti látek
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Komunikace Kooperace a kompetice	

MAGNETICKÉ VLASTNOSTI LÁTEK

výstupy	učivo
popíše části magnetu a jeho magnetické pole znázorní průběh indukčních čar magnetického pole magnetu popíše magnetické pole Země a uvede jeho využití	magnetické vlastnosti látek
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Komunikace Kooperace a kompetice	

MĚŘENÍ DÉLKY

výstupy	učivo
změří délku předmětu vhodně zvoleným měřidlem vzájemně převádí jednotky délky	měření délky fyzikální veličina délka - značka, jednotka
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Komunikace Kooperace a kompetice	

MĚŘENÍ OBJEMU

výstupy	učivo
změří objem tělesa odměrným válcem vzájemně převádí jednotky objemu	měření objemu fyzikální veličina objem - značka, jednotka

pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Komunikace Kooperace a kompetice

MĚŘENÍ HMOTNOSTI TĚLESA

výstupy	učivo
změří hmotnost tělesa na vahách vzájemně převádí jednotky hmotnosti	měření hmotnosti fyzikální veličina hmotnost - značka, jednotka
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Komunikace Kooperace a kompetice	

MĚŘENÍ ČASU

výstupy	učivo
odhadne a změří dobu trvání děje převádí údaje o čase v různých jednotkách	měření času fyzikální veličina čas - značka, jednotka
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Komunikace Kooperace a kompetice	

MĚŘENÍ TEPLOTY TĚLES

výstupy	učivo
uvede příklad změny délky nebo objemu tělesa při změně teploty vysvětlí princip měření teploty teploměrem určí rozdíl teplot z naměřených hodnot změří změny teploty a zaznamená spolu s časem do tabulky a grafu	teplotní roztažnost těles měření teploty fyzikální veličina teplota - značka, jednotka
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Komunikace Kooperace a kompetice	

POHYB TĚLES

výstupy	učivo
rozhodne, zda se těleso vzhledem k jinému tělesu pohybuje nebo je v klidu určí trajektorii konkrétního pohybu tělesa a rozhodne, zda je pohyb přímočarý nebo křivočarý rozliší, zda je pohyb rovnoměrný nebo nerovnoměrný	klid a pohyb tělesa popis pohybu (trajektorie, dráha, čas) druhy pohybu pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb přímočarý a křivočarý
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Komunikace Kooperace a kompetice	

SÍLA

výstupy	učivo
změří sílu a dokáže ji popsat v konkrétní situaci rozhodne, která dvě tělesa na sebe vzájemně působí silou, a jaký je účinek vzájemného působení změří velikost síly siloměrem znázorní sílu graficky	vzájemné působení těles síla a její měření
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Komunikace Kooperace a kompetice	

7. ROČNÍK

POHYB TĚLESA

výstupy	učivo
určí rychlost rovnoměrného pohybu odhadne velikost rychlosti běžných pohybů vypočítá dráhu rovnoměrného pohybu, průměrnou rychlost a čas pohybu určí z grafu rychlost rovnoměrného pohybu využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem	rychlost rovnoměrného pohybu dráha rovnoměrného pohybu čas rovnoměrného pohybu

u rovnoměrného pohybu těles	
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

SKLÁDÁNÍ SIL

výstupy	učivo
určí výslednici sil působící v jedné přímce rozhodne, zda dvě síly jsou v rovnováze graficky určí výslednici dvou různoběžných sil experimentem určí těžiště	znázornění síly skládání sil stejného a opačného směru rovnováha sil skládání různoběžných sil těžiště tělesa
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Komunikace Kooperace a kompetice	

POSUVNÉ ÚČINKY SÍLY, POHYBOVÉ ZÁKONY

výstupy	učivo
zdůvodní, proč je v konkrétní situaci těleso v klidu nebo v pohybu rovnoměrném přímočarém, a určí síly působící na těleso, které jsou přítom v rovnováze na konkrétním příkladu ukáže a vysvětlí zákon akce a reakce	posuvné účinky síly na těleso zákon síly – Newtonovy zákony zákon setrvačnosti zákon vzájemného působení těles (zákon akce a reakce)
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Komunikace Kooperace a kompetice	

OTÁČIVÉ ÚČINKY SÍLY

výstupy	učivo
rozhodne, zda je páka otáčivá kolem pevné osy v rovnovážné poloze pokusem nebo výpočtem určí velikost síly nebo rameno síly, aby se páka dostala do rovnovážné polohy	rovnováha sil na páce a pevné kladce moment síly užití páky

uvede příklady využití páky v praxi, objasní její účelnost uvede příklady využití kladky v praxi a objasní jejich výhody	
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Komunikace Kooperace a kompetice	

DEFORMAČNÍ ÚČINKY SÍLY

výstupy	učivo
předpoví, jak se změní deformační účinky síly při změně velikosti síly nebo obsahu plochy, na kterou působí porovná tlaky vyvolané různými silami určí tlak vyvolaný silou působící kolmo na určitou plochu navrhne, jak lze v praxi tlak zvětšit nebo zmenšit	tlaková síla a tlak – vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na niž síla působí
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Komunikace Kooperace a kompetice	

TŘENÍ

výstupy	učivo
porovná velikost třecích sil vzhledem k různé tlakové síle, drsnosti ploch nebo obsahu stykových ploch rozhodne, zda v dané situaci je tření užitečné nebo škodlivé, a navrhne vhodný způsob jeho zmenšení nebo zvětšení	třecí síla – smykové tření, ovlivňování velikosti třecí síly v praxi
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Komunikace Kooperace a kompetice	

MECHANICKÉ VLASTNOSTI KAPALIN

výstupy	učivo
popíše jev, kterým vysvětlí Pascalův zákon vysvětlí na příkladu princip hydraulického zařízení porovná tlaky v různých hloubkách kapaliny porovná tlaky u kapalin s různou hustotou prakticky předvede a vysvětlí princip sifonu určí pokusem i výpočtem velikost vztlakové síly působící na těleso v kapalině znázorní síly a jejich výslednici působící na těleso ponořené do kapaliny na pokusu předvede, která tělesa v kapalině plovou, potápí se nebo se vznáší vypočte jednu z fyzikálních veličin (hustota, objem, hmotnost) pro zadané těleso	přenos tlaku v kapalině (Pascalův zákon) hydraulická zařízení hydrostatický tlak vztlaková síla Archimédův zákon potápění, plování a vznášení se těles v kapalině výpočet hustoty, hmotnosti a objemu tělesa
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Komunikace Kooperace a kompetice	

MECHANICKÉ VLASTNOSTI PLYNŮ

výstupy	učivo
pokusem prokáže existenci atmosférického tlaku vzduchu a vysvětlí příčiny jeho existence porovná a popíše způsob měření atmosférického tlaku změří tlak plynu v uzavřené nádobě	atmosférický tlak a jeho měření vztlaková síla působící na tělesa v atmosféře Země tlak plynu v uzavřené nádobě
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Komunikace Kooperace a kompetice	

8. ROČNÍK

TEPLO, PRÁCE, VÝKON

výstupy	učivo

rozhodne, zda se koná práce, a které těleso práci koná vypočte práci vzhledem k síle a dráze porovná práci vykonanou při zvedání tělesa kladkou a jednoduchým kladkostrojem využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem při rovnoměrném pohybu tělesa určí výkon	práce práce na kladce výkon účinnost
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Komunikace Kooperace a kompetice	

POHYBOVÁ A POLOHOVÁ ENERGIE

výstupy	učivo
pokusem ukáže, že těleso má schopnost konat práci ve spojitosti s pohybovou a polohovou energií v konkrétních situacích objasní a určí změny polohové nebo pohybové energie spojené s konáním práce popíše vzájemnou přeměnu polohové a pohybové energie tělesa při jeho pohybu v gravitačním poli Země	polohová energie pohybová energie přeměna polohové a pohybové energie
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Komunikace Kooperace a kompetice	

VNITŘNÍ ENERGIE, TEPLA

výstupy	učivo
uvede příklady jevů, které dokazují, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí objasní vnitřní energii tělesa jako energii, která souvisí s energií částic vysvětlí, jak se mění vnitřní energie tělesa s jeho teplotou předvede pokusy na změnu vnitřní energie	částicové složení látek vnitřní energie změna vnitřní energie konáním práce změna vnitřní energie tepelnou výměnou teplo měrná tepelná kapacita látky určení tepla přijatého nebo odevzdaného při tepelné výměně tepelná výměna prouděním tepelné záření

tělesa konáním práce, např. třením nebo tepelnou výměnou uvede praktický příklad změny vnitřní energie tělesa konáním práce rozlišuje a správně používá pojmy teplo a teplota vyhledá v tabulkách měrnou tepelnou kapacitu některých látek a vysvětlí její význam v praxi určí teplo přijaté nebo odevzdané tělesem při tepelné výměně v jednoduchých případech pokusem určí teplo odevzdané nebo přijaté při tepelné výměně porovná látky podle jejich tepelné vodivosti, uvede příklady jejich využití	využití energie slunečního záření
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Komunikace Kooperace a kompetice	

ZMĚNY SKUPENSTVÍ LÁTEK

výstupy	učivo
uvede příklady změn skupenství (tání, tuhnutí, vypařování, varu, kondenzace, sublimace a desublimace) z praktického života a objasní, zda se při nich teplo pohlcuje nebo uvolňuje z tabulek nalezne teploty tání látek a měrné skupenské teplo dané látky a vysvětlí jeho význam pokusem ukáže změnu skupenství určité látky a prokáže uvolnění nebo pohlcení skupenského tepla vysvětlí tání a tuhnutí krystalické látky na základě změny uspořádání a rychlosti pohybu částic látky objasní jev anomálie vody a uvede příklady jeho negativních důsledků uvede praktické příklady zvětšení nebo zmenšení rychlosti vypařování kapaliny	tání a tuhnutí skupenské teplo tání vypařování a kapalnění hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny pístové spalovací motory

vysvětlí vznik mlhy, jínovatky a oblaků (kapalnění vodní páry ve vzduchu) popíše a vysvětlí základní součásti spalovacích motorů, rozdíl mezi vznětovým a zážehovým motorem	
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Komunikace Kooperace a kompetice	

ELEKTRICKÝ NÁBOJ, ELEKTRICKÉ POLE

výstupy	učivo
sestaví jednoduchý elektrický obvod podle schématu správně používá schématické značky a zakreslí schéma reálného obvodu určí a pokusem ověří podmínky vedení proudu obvodem experimentem rozhodne, zda je látka vodič nebo izolant uvede příklady spotřebičů, které využívají tepelné účinky elektrického proudu rozhodne, zda se budou dvě elektricky nabitá tělesa přitahovat, či odpuzovat vysvětlí elektronování těles vzájemným třením a princip uzemnění nabitého tělesa pokusem vysvětlí, proč se k zeлектроvanému tělesu přitahují nenabitá tělesa z izolantu i nenabitá vodivá tělesa pokusem prokáže existenci elektrického pole v okolí nabitého tělesa, znázorní siločáry elektrického pole objasní podstatu elektrického proudu v kovových vodičích a elektrolytech vysvětlí, proč izolanty prakticky nevedou elektrický proud	elektrický proud vodiče elektrického proudu elektrické izolanty tepelné účinky elektrického proudu elektrování těles třením elektrický náboj vodič a izolant v elektrickém poli siločáry elektrického pole
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Komunikace Kooperace a kompetice	

ELEKTRICKÝ PROUD

výstupy	učivo
rozhodne, zda v daném obvodu jsou splněny podmínky vzniku elektrického proudu, ověří jejich splnění pokusem změří elektrický proud ampérmetrem v daném místě elektrického obvodu změří elektrické napětí voltmetrem mezi dvěma místy obvodu určí výsledné napětí zdroje při zapojení několika článků za sebou předpoví změnu proudu v obvodu při změně napětí nebo při změně odporu rezistoru zapojeného v obvodu vypočte jednu z veličin: proud, napětí a odpor pro kovový vodič porovná odpor dvou kovových drátů, které se liší určitými znaky rozpozná, podle zapojení i podle schématu, zapojení dvou spotřebičů za sebou a vedle sebe, určí výsledné napětí, výsledný elektrický proud a výsledný odpor spotřebičů rozhodne, jak je vhodné zapojit elektrické spotřebiče v domácnosti a uvede výhody své volby použije reostat k regulaci proudu nebo jako děliče napětí v obvodu určí elektrickou práci vzhledem k proudu a napětí nebo vzhledem k příkonu a času určí výkon elektrického proudu ve vodiči, mezi jehož konci je napětí	elektrický proud v kovech měření elektrického proudu měření elektrického napětí zdroje elektrického napětí Ohmův zákon elektrický odpor závislost odporu na vlastnostech vodiče výsledný odpor rezistorů zapojených za sebou a vedle sebe regulace hodnoty proudu reostatem reostat jako dělič napětí elektrická práce elektrická energie výkon elektrického proudu bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Komunikace Kooperace a kompetice	

ZVUKOVÉ JEVY

výstupy	učivo
určí ve svém okolí, co je zdrojem zvuku	vlastnosti zvuku – látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku

vysvětlí, proč nezbytnou podmínkou šíření zvuku je látkové prostředí uvede příklady dokazující, že rychlost zvuku závisí na prostředí, v němž se zvuk šíří	rychlost šíření zvuku v různých prostředích odraz zvuku na překážce ozvěna pohlcování zvuku výška zvukového tónu
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Komunikace Kooperace a kompetice	

METEOROLOGICKÉ DĚJE

výstupy	učivo
na ukázce zprávy o počasí nalezne základní meteorologické prvky a popíše způsob jejich měření popíše základní měření na jednoduché meteorologické stanici provede sám jednoduchá meteorologická pozorování uvede hlavní látky znečišťující ovzduší a jejich základní zdroje (produkty lidské činnosti a přírodní zdroje) posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	meteorologie atmosféra Země základní meteorologické jevy a jejich měření problémy znečišťování atmosféry
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Komunikace Kooperace a kompetice ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	

9. ROČNÍK

ELEKTRICKÝ PROUD

výstupy	učivo
pokusem prokáže existenci magnetického pole kolem cívky s elektrickým proudem a na příkladech z praxe objasní jeho využití v elektromagnetech	magnetické pole elektrického proudu elektrický obvod bezpečnost při práci s elektrickými přístroji a zařízeními

zapojí spotřebiče za sebou a vedle sebe, uvede příklady obou typů zapojení v praxi dodržuje pravidla bezpečnosti práce s elektrickými zařízeními, naučí se základy poskytnutí první pomoci	elektrické spotřebiče v domácnosti ochrana před úrazem elektrickým proudem
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Komunikace Kooperace a kompetice	

ELEKTROMAGNETICKÉ JEVY

výstupy	učivo
vysvětlí princip činnosti stejnosměrného elektromotoru uvede příklady využití elektromotoru v praxi předvede pokusem vznik indukovaného proudu v cívce prokáže pokusem existenci magnetického pole kolem cívky s elektrickým proudem	magnetické pole cívky s proudem elektromagnet působení magnetického pole na cívku s proudem elektromotor elektromagnetická indukce
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Komunikace Kooperace a kompetice	

STŘÍDAVÝ PROUD

výstupy	učivo
z fyzikálního hlediska objasní možnosti a využití alternativních zdrojů energie objasní vznik střídavého proudu z grafu časového průběhu střídavého proudu (napětí) určí periodu a kmitočet střídavého proudu (napětí) objasní princip a podstatu činnosti alternátoru určí transformační poměr transformátoru, uvede příklady využití popíše a zdůvodní využití transformátoru v rozvodné elektrické síti	vznik střídavého proudu alternátor transformátory rozvodná elektrická síť elektrárny

pokrytí průřezových témat
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA
 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA
 Lidské aktivity a problémy životního prostředí
 Vztah člověka k prostředí

VEDENÍ ELEKTRICKÉHO PROUDU V KAPALINÁCH A V PLYNECH

výstupy	učivo
uvede příklady vedení elektrického proudu v pevných vodičích, kapalinách a plynech objasní mechanismus vedení elektrického proudu v kovech, elektrolytech, plynech a v polovodičích objasní podstatu jevů kolem nás (elektrování, blesku, vodivosti lidského těla aj.)	elektrické vodiče a izolanty elektrický proud v kovových vodičích elektrický proud v kapalinách elektrický proud v plynech
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Řešení problémů a rozhodovací dovednosti ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	

VEDENÍ ELEKTRICKÉHO PROUDU V POLOVODIČÍCH

výstupy	učivo
objasní a správně zapojí polovodičovou diodu uvede příklad využití usměrňujícího účinku polovodičové diody	polovodiče elektrický proud v polovodičích
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Řešení problémů a rozhodovací dovednosti ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	

ELEKTROMAGNETICKÉ ZÁŘENÍ

výstupy	učivo
popíše základní druhy elektromagnetických vln podle vlnové délky a uvede příklady objasní na příkladu, co je vlnová délka	elektromagnetické vlny a záření vlnová délka, kmitočet zdroje záření

uvede velikost rychlosti šíření světla ve vakuu a v jiných prostředích vysvětlí, jak pronikají dlouhé a krátké vlny v prostředí s překážkami objasní přínos výzkumu viditelných a neviditelných elektromagnetických vln	
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Řešení problémů a rozhodovací dovednosti ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	

SVĚTELNÉ JEVY

výstupy	učivo
rozliší zdroje světla a druhy prostředí (průhledné, průsvitné a neprůhledné) rozliší mezi zdrojem světla a tělesem, které světlo pouze odráží pokusem určí rozdíl mezi dutým a vypouklým zrcadlem a dokáže uvést příklady jejich využití v praxi uvede rychlost světla ve vakuu a porovná ji s rychlostí světla v různých prostředích demonstruje pokus s odrazem a lomem světla uvede příklad odrazu a lomu světla předpoví v zadaných příkladech, zda nastane lom od kolmice nebo ke kolmici uvede příklad úplného odrazu světla a objasní, kdy může nastat rozliší spojnou a rozptylnou čočku určí, jaký obraz vznikne při použití spojky a rozptylky vysvětlí princip a využití mikroskopu vysvětlí princip a využití dalekohledu znázorní vznik obrazu v mikroskopu a dalekohledu	zdroje světla zrcadla rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích přímočaré šíření světla zákon odrazu světla zobrazení rovinným, dutým a vypouklým zrcadlem lom světla úplný odraz světla čočky lupa mikroskopy dalekohledy
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA
Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Vztah člověka k prostředí

JADERNÁ ENERGIE

výstupy	učivo
vysvětlí, jak se štěpí atomové jádro, pojem řetězová reakce popíše, na jakém principu funguje jaderný reaktor objasní, jak je zajištěn bezpečný provoz v jaderné elektrárně popíše nepříznivý vliv radioaktivního a ultrafialového záření na lidský organismus	štěpení atomového jádra řetězová reakce jaderný reaktor
pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí	

ZEMĚ A VESMÍR

výstupy	učivo
popíše Sluneční soustavu a má představu o pohybu vesmírných těles (poznatky o gravitačních silách) odliší planetu a hvězdu popíše hlavní součásti Sluneční soustavy (planety, měsíce, planetky, komety)	Vesmír Sluneční soustava
pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života	

5.6.2. Chemie

Chemie společně s dalšími přírodovědnými předměty přispívá k porozumění zákonitostem přírodních procesů. Vede k poznávání základních chemických pojmů, učí zkoumat chemické změny, odhalovat příčiny i následky, využívat poznatky ve prospěch ochrany životního prostředí.

Předmět dává možnost osvojení dovedností spojených s pozorováním vlastností látek a chemických reakcí, s prováděním jednoduchých chemických pokusů, s dodržováním pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a s poskytnutím první pomoci při úrazech nebezpečnými chemickými látkami a přípravky.

Obsah učiva směřuje k získání základních poznatků z různých oborů chemie a její využití v oblastech lidské činnosti. Poskytuje žákům příležitosti k pochopení uplatnění chemie v budoucnu a směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o obor.

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu Chemie jsou začleněna průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Environmentální výchova.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- učíme žáky vyhledávat z různých pramenů potřebné informace týkající se chemického poznávání
- vedeme žáky k pozorování různých chemických procesů, výsledky a zjištění porovnávat, vyhodnocovat a využívat pro své další učení
- vhodnou motivací probouzíme u žáků komplexní zájem o přírodní vědy

Kompetence sociální a personální

- vyžadujeme stanovená pravidla pro samostatnou i skupinovou práci
- učíme žáky efektivní spolupráci v týmech a respektování názorů druhých při řešení přiměřeně náročných úkolů v rámci chemických pokusů, laboratorních prací

Kompetence komunikativní

- vybízíme žáky k formulování vlastních názorů na využití chemie v různých oblastech lidské činnosti
- vedeme žáky v souvislostech správně používat chemické termíny, značky a symboly

Kompetence pracovní

- učíme žáky správně pracovat s chemickým materiálem, nástroji a pomůckami, organizaci práce a pracovního prostoru
- vyžadujeme respektování a dodržování vymezených pravidel bezpečnosti a hygieny z hlediska ochrany svého zdraví, zdraví druhých a ochrany životního prostředí

Kompetence občanské

- pomáháme a vedeme žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích, podle svých možností poskytnutí účinné pomoci
- učíme žáky chápat základní ekologické souvislosti a odpovědnému vztahu k životnímu prostředí, potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi

Vyučovací předmět Chemie je realizován v 8. a 9. ročníku v rozsahu 2 hodin týdně (z toho v 9. ročníku 1+1 disponibilní hodina).

8. ROČNÍK

POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE

výstupy	učivo
určí společné a rozdílné vlastnosti látek vyjmenuje z běžného života příklady výrobků chemického průmyslu	látky a tělesa vlastnosti látek - barva, skupenství, rozpustnost, hustota, tepelná a elektrická vodivost

dbá pravidel bezpečnosti při práci s chemickými látkami jmenuje zásady chování při havárii s únikem nebezpečných látek uvede varovné značky a jejich význam	zásady bezpečné práce havárie chemických provozů hořlavost, toxicita, první pomoc
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

SMĚSI

výstupy	učivo
rozliší směsi a chemické látky vypočítá hmotnostní zlomek směsi a procento koncentrace zvolí vhodný postup k oddělování složek směsí provede filtraci, destilaci ve školních podmínkách vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek uvede příklady oddělování složek v praxi	rozdělení chemických látek na směsi různorodé, stejnorodé a látky chemicky čisté hmotnostní zlomek oddělování složek směsí - filtrace, sedimentace, destilace, krystalizace a sublimace
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

VODA

výstupy	učivo
rozliší různé druhy vod, uvede příklady jejich výskytu a použití uvede příklady znečišťování vody v pracovním prostředí a v domácnosti, navrhne preventivní opatření	voda pitná, užitková, odpadní výroba pitné vody čističky odpadních vod
pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života	

VZDUCH

výstupy	učivo
popíše složení vzduchu uvede příklady znečišťování vzduchu, navrhne opatření zamezující znečištění popíše vznik teplotní inverze a smogu	vzduch - složení čistota ovzduší, ozonová díra, inverze, smog
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Hodnoty, postoje, praktická etika VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života Vztah člověka k prostředí	

ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK

výstupy	učivo
vysvětlí pojem atom, molekula, chemický prvek, chemická sloučenina a užívá je ve správných souvislostech popíše stavbu atomu	atom - protony, neutrony, elektrony protonové číslo valenční elektrony, elektronový obal
pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života	

CHEMICKÉ PRVKY

výstupy	učivo
orientuje se v periodické soustavě prvků rozpozná vybrané kovy a nekovy a uvede způsoby jejich použití zhodnotí výhody slitin určí charakter chemické vazby podle elektronegativity	prvky - názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků periodická soustava prvků periodický zákon chemická vazba
pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života	

CHEMICKÉ REAKCE

výstupy	učivo
rozliší výchozí látky a produkty	chemické reakce - reaktanty a produkty chemické rovnice

zapiše a upraví jednoduché chemické rovnice při zadání názvů a vzorců reaktantů a produktů zná zákon zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozích látek nebo produktů v jednoduchých reakcích aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemické reakce v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	zákon o zachování hmotnosti, molární hmotnost základy bezpečnosti práce, vlastnosti látek
pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života Vztah člověka k prostředí	

ANORGANICKÉ SLOUČENINY

výstupy	učivo
zapiše z názvů vzorce oxidů, halogenidů a sulfidů (a naopak) určí oxidační číslo atomů prvku v oxidech, halogenidech a sulfidech porovná vlastnosti a použití prakticky významných oxidů, halogenidů a sulfidů uvede vliv na životní prostředí, vznik a působení skleníkového efektu zná pravidla názvosloví zapiše vzorce základních kyselin a hydroxidů uvede použití prakticky významných kyselin a hydroxidů dbá pravidel bezpečné práce s hydroxidy a kyselinami ovládá zásady první pomoci při poleptání kyselinou, hydroxidem vysvětlí vznik kyselých dešťů, vliv na životní prostředí uvede opatření, kterými lze kyselým dešťům předcházet pracuje se stupnicí pH, určí kyselost a zásaditost vodných roztoků uvede příklady využití neutralizace v praxi	oxidy, halogenidy a sulfidy oxidační číslo - definice názvosloví – binárních sloučenin skleníkový efekt kyseliny a hydroxidy – názvosloví výpočet oxidačních čísel ve sloučeninách průmyslová výroba základních kyselin využití kyselin v praktickém životě pravidla bezpečnosti pravidla první pomoci při práci s kyselinami a hydroxidy kyselé deště kyselost a zásaditost vodných roztoků, indikátory, stupnice pH

uvede příklady vybraných solí popíše použití základních stavebních poživ, průmyslových hnojiv a keramiky	
pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	

9. ROČNÍK

ANORGANICKÉ SLOUČENINY

výstupy	učivo
uvede příklady využití neutralizace v praxi uvede příklady vybraných solí popíše použití základních stavebních poživ	neutralizace, úprava pitné vody solí průmyslová hnojiva, pojiva keramika
pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí	

REDOXNÍ REAKCE

výstupy	učivo
rozezná redoxní reakce mezi ostatními chemickými reakcemi určí v zápisu nejjednodušších chemických rovnic oxidaci a redukci vysvětlí principy výroby surového železa a oceli uvede příklady praktického využití elektrolýzy uvede princip galvanického článku, jeho užití v praxi popíše činitele ovlivňující rychlost koroze uvede příklady ochrany ocelových předmětů před korozi	redoxní reakce - oxidace, redukce výroba surového železa a oceli elektrolýza, praktické využití chemická reakce jako zdroj energie - galvanický článek koroze
pokrytí průřezových témat	

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA
Lidské aktivity a problémy životního prostředí

UHLOVODÍKY

výstupy	učivo
zhodnotí užívání fosilních a vyráběných paliv jako zdrojů energie uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy vysvětlí rozdíl mezi exotermickou a endotermickou reakcí popíše rozdíl mezi obnovitelnými a neobnovitelnými zdroji energie zhodnotí z ekologického hlediska využívání paliv (včetně pohonných látek pro automobily) popíše nebezpečí a zásady bezpečného užívání topných plynů v domácnosti rozliší nejjednodušší uhlovodíky - alkany, alkeny, alkiny, areny; uvede jejich přírodní zdroje, vlastnosti a použití vysvětlí strukturní, racionální a molekulové vzorce, typ vazby a řetězce	ropa, uhlí, zemní plyn fosilní a průmyslově vyráběná paliva exotermická a endotermická reakce zdroje energie - obnovitelné a neobnovitelné automobilové katalyzátory pravidla bezpečnosti práce s topnými plyny typy chemických vzorců v organické chemii rozdělení uhlovodíků alkany, alkeny, alkiny, areny, cykloalkany
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	

DERIVÁTY UHLOVODÍKŮ

výstupy	učivo
vysvětlí pojmy charakteristická skupina, uhlovodíkový zbytek odvodí obecný vzorec derivátů uhlovodíků zařadí deriváty podle charakteristické skupiny objasní podstatu alkoholového kvašení uvede vlastnosti a využití kyseliny	deriváty uhlovodíků- rozdělení halogenderiváty, alkoholy, fenoly, aldehydy, ketony karboxylové kyseliny názvosloví derivátů chemické výroby základních derivátů esterifikace, estery

mravenčí, octové rozezná esterifikaci mezi ostatními typy reakcí (zapiše obecné schéma)	
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebepojetí Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá	

PŘÍRODNÍ LÁTKY

výstupy	učivo
uvede příklady zdroje bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů a koncové produkty jejich biochemického zpracování popíše vlastnosti a příklady funkcí v lidském organismu	sacharidy, tuky, bílkoviny, vitamíny enzymy a hormony složky potravy
pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života	

FOTOSYNTÉZA

výstupy	učivo
charakterizuje výchozí látky a produkty fotosyntézy vysvětlí podmínky pro průběh fotosyntézy	fotosyntéza - reaktanty, produkty, podmínky význam fotosyntézy pro život rostliny
pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života	

CHEMIE A SPOLEČNOST

výstupy	učivo
vysvětlí rozdíl mezi plastem a přírodním materiálem z hlediska užitných vlastností a vlivu na životní prostředí rozliší běžně používané značky plastů zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin zdůvodní význam recyklace orientuje se v přípravě a využívání různých	plasty a syntetická vlákna značky plastů recyklace surovin chemie v životě člověka otravné a jedovaté látky pesticidy, insekticidy návykové látky léčiva hořlaviny hasicí přístroje

látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka uvede významné chemické závody ČR jmenuje zásady chování při havárii s únikem nebezpečných látek ovládá pravidla bezpečnosti práce s chemickými látkami (lepidla, ředidla, barvy, laky, čisticí prostředky) uvede volně i nezákonně prodávané drogy, jejich vliv na zdraví člověka vysvětlí, co znamená bezpečné užívání léčiv uvede příklady hořlavin vysvětlí principy hašení požárů uvede příklady znečišťování vody a vzduchu, navrhne preventivní opatření zamezující znečištění zaujímá aktivní postoj k principům ochrany životního prostředí a zdraví lidí	ochrana zdraví a životního prostředí
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	

5.6.3. Přírodopis

Předmět Přírodopis je založen na integraci poznatků z přírodovědných oborů, zejména Chemie, Fyziky a Zeměpisu. Přírodopis je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda pro 6. až 9. ročník. Poskytuje ucelený pohled na přírodu a její zákonitosti. Učí žáky aktivně chápat souvislosti v základních ekosystémech přírody a důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav, včetně člověka. Zahrnuje mj. i sexuální výchovu žáků, a to nejen z hlediska biologického, ale i sociálního a psychologického.

V této vzdělávací oblasti dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součástí jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů

člověka do přírody. Vzdělávací oblast také významně podporuje vytváření otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům), kritického myšlení a logického uvažování.

Formy a metody ve výuce Přírodopisu jsou realizovány podle charakteru učiva, prioritou jsou metody poznávací.

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu Přírodopis jsou začleněna průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Environmentální výchova.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- učíme žáky vyhledávat, zpracovávat, třídít a používat informace o přírodě z odborné literatury, encyklopedií, internetu
- vedeme k aktivnímu užívání obecně známých přírodovědných termínů
- probouzíme aktivitu žáků a zájem o přírodní dění zajímavou motivací výuky
- umožňujeme a podněcujeme jejich samostatnost a tvořivost při praktických cvičeních

Kompetence sociální a personální

- dodržujeme společně dohodnutá pravidla pro práci skupiny i jednotlivce
- podporujeme vzájemnou pomoc v rámci laboratorních a praktických prací, při experimentech, skupinové výuce
- budujeme pozitivní školní a třídní klima
- formujeme osobnost žáka v otázkách rodiny a lidské sexuality

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k dovednosti formulovat své myšlenky a vlastní názory, k vyvozování závěrů a výsledků pokusů, svých pozorování, samostatných prací
- učíme pravidlům vzájemné komunikace a respektování názorů druhých při společné činnosti ve skupině, při prezentaci své činnosti

Kompetence pracovní

- dodržujeme pravidla hygieny a bezpečnosti práce při manipulaci s přírodninami
- učíme žáky organizaci práce a pracovního prostoru při praktických činnostech

Kompetence k řešení problémů

- pomáháme žákům hledat vlastní zodpovědná řešení k ochraně přírody, životního prostředí

Kompetence občanské

- vštěpujeme základní principy chování v lidské společnosti, dodržování pravidel zdravého životního stylu
- vedeme žáky k aktivnímu zapojení do činností podporujících zdraví
- pěstujeme v žácích národní hrdost se zřetelem na region a pozitivní vztah k přírodě

Vyučovací předmět Přírodopis je realizován v tomto rozsahu: 6. ročník - 1 hodina + 1 disponibilní hodina, 7. ročník - 1 hodina, 8. ročník - 2 hodiny, 9. ročník - 2 hodiny.

6. ROČNÍK

PŘÍRODNÍ VĚDY

výstupy	učivo
vysvětlí, co zkoumají biologické vědy	botanika zoologie

uvede příklady přírodnin	biologie
pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života	

METODY ZKOUMÁNÍ PŘÍRODY

výstupy	učivo
pozoruje přírodninu lupou, mikroskopem připraví jednoduchý mikroskopický preparát a jeho nákres orientuje se v rejstříku učebnice, odborné literatury	poznatelnost přírody mikroskopování
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání	

STAVBA TĚLA ORGANISMŮ

výstupy	učivo
vysvětlí rozdíl mezi rostlinnou a živočišnou buňkou vymezí základní rozdíly mezi jednobuněčným a mnohobuněčným organizmem uvede příklady jednobuněčných a mnohobuněčných organismů	buňka jednobuněčné a mnohobuněčné organizmy
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání	

ŽIVOTNÍ PODMÍNKY

výstupy	učivo
vymezí základní životní podmínky vysvětlí propojenost živé a neživé přírody	živá a neživá příroda
pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy Základní podmínky života Vztah člověka k prostředí	

PROJEVY ŽIVOTA

výstupy	učivo
vymezí základní projevy života vysvětlí fotosyntézu	projevy života
pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života	

EKOSYSTÉM LESA

výstupy	učivo
vysvětlí pojmy ekosystém, společenstvo uvede příklady ekosystémů uvede příklady lesních stromů, keřů, bylin, hub vysvětlí rozdíl mezi rostlinou nahosemennou a krytosemennou rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby uvede rozdíl mezi stélkou a tělem vyšších rostlin vysvětlí pojem symbióza popíše na vybraných typech vnější stavbu těl a způsob života určí vybrané rostliny a systematicky je zařadí uvede základní rozdíly mezi bezobratlými a obratlovci určí vybrané živočichy, systematicky je zařadí porovná stavbu těl a způsob života skupin živočichů vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců uvede příklady - producent, konzument, reducent, predátor a parazit vysvětlí význam a využití lesů pro člověka jmenuje zásady chování ve styku s živočichy lesa uvede základní způsoby ochrany lesa	ekosystém společenstvo rostliny a houby našich lesů - řasy, houby, lišejníky, mechy, kapradiny, nahosemenné a krytosemenné rostliny živočichové našich lesů - měkkýši, členovci, obojživelníci, plazi, ptáci, savci potravní vztahy lesa les jako celek význam a ochrana lesů

pokrytí průřezových témat
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA
 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
 Hodnoty, postoje, praktická etika
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA
 Ekosystémy
 Vztah člověka k prostředí

VODA A JEJÍ OKOLÍ

výstupy	učivo
vysvětlí vlastnosti vodního prostředí uvede příklady rostlin s ohledem na jejich význam v ekosystému rybníka objasní význam řas vysvětlí pojmy plankton, autotrofní a heterotrofní popíše stavbu těla jednobuněčných a mnohobuněčných živočichů zařadí živočichy do systematických skupin zdůvodní nezbytnost potravního řetězce vysvětlí přizpůsobení živočichů vodnímu prostředí určí vybrané zástupce bezobratlých a obratlovců popíše potravní vztahy rybníka zdůvodní závislost života na podmínkách prostředí uvede význam ryb v potravě člověka	voda jako životní prostředí rostliny rybníka a okolí - břehové dřeviny, byliny rostoucí u vody, ve vodě a na hladině živočichové rybníka - bezobratlí, obratlovci rybník jako celek čistota vod

pokrytí průřezových témat
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA
 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA
 Lidské aktivity a problémy životního prostředí
 Vztah člověka k prostředí

LOUKY, PASTVINY A POLE

výstupy	učivo
rozliší typy bylinných společenstev porovná přirozené společenstvo s monokulturou	louky, pastviny, pole obilniny keře strání, luční byliny živočichové luk, pastvin a polí - bezobratlí a

uvede základní obilniny, jejich význam a využití určí rozlišující znaky jednoděložných a dvouděložných rostlin uvede příklady plevelů určí vybrané druhy keřů a lučních bylin zařadí probrané živočichy do systematických skupin popíše hlavní znaky stavby těla a základní projevy chování vysvětlí pojem škůdce sestaví jednoduchý příklad potravního vztahu na louce	obratlovci
pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	

PŘÍRODA JAKO CELEK

výstupy	učivo
uvede příklady ekosystému svého okolí určí základní i některé význačné organizmy pomocí atlasů a klíčů - za pomoci učitele popíše konkrétní činnosti člověka, které mohou životní prostředí a zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	regionální zvláštnosti přírody ochrana přírody vliv lidské činnosti na životní prostředí
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá Jsme Evropané ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	

EKOSYSTÉMY UMĚLÉ A PŘIROZENÉ

výstupy	učivo
rozliší ekosystém umělý a přirozený	ekologie, umělé a přirozené ekosystémy
pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	

OKOLÍ LIDSKÝCH SÍDEL

výstupy	učivo
uvede různé typy ekosystémů utvářených člověkem uvede základní údaje o významu a pěstování významných plodin - polní plodiny, ovoce, zelenina vysvětlí kladné a záporné vlivy člověka na životní prostředí vyjmenuje základní plevely a škůdce orientuje se v atlasech rostlin a živočichů, vybrané organizmy třídí a zařazuje, stručně popíše stavbu těla a způsob života	ekosystémy utvářené člověkem - pole, sady a ovocné zahrady, zelinářské zahrady, okrasné zahrady, parky a sídlištní zeleň rumišťe a okraje cest - plevely, léčivé a jedovaté rostliny
pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života	

ORGANIZMY PROVÁZEJÍCÍ ČLOVĚKA

výstupy	učivo
uvede na příkladech z běžného života význam virů, bakterií, plísni (i škodlivost) uplatňuje zásady prevence, zdravého životního stylu jmenuje zásady bezpečného užívání léčiv	mikroorganizmy - viry, bakterie, plísně vnější a vnitřní cizopasnici
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Hodnoty, postoje, praktická etika	

ORGANIZMY ČLOVĚKEM PĚSTOVANÉ NEBO CHOVANÉ

výstupy	učivo

uvede příklady organismů z běžného života uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy	chování živočichové - péče a dodržování hygieny pokojové rostliny
pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí	

HOSPODÁŘSKY VÝZNAMNÉ ORGANIZMY

výstupy	učivo
charakterizuje stručně skupiny organismů - stavba těla, způsob života vysvětlí význam pěstování a chovu	houby - kvasinky, štetičkovec hmyz - včela, bourec morušový ryby, ptáci, savci chov domestikovaných živočichů
pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí	

CIZOKRAJNÉ EKOSYSTÉMY

výstupy	učivo
vysvětlí závislost života organismů na podmínkách prostředí uvede příklady nejznámějších organismů popíše základní strukturu ekosystémů vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců	tropické deštné lesy savany a stepi pouště a polopouště tundry a polární oblasti moře a oceány
pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	

OCHRANA ROZMANITOSTI PŘÍRODY

výstupy	učivo
uvede příklady kladných a záporných vlivů člověka - narušení rovnováhy ekosystémů vysvětlí význam zoo, botanických zahrad, chráněných území, vysvětlí jejich zastoupení	ochrana přírody a životního prostředí

v regionu	
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika	

STAVBA A ČINNOST TĚL ORGANISMŮ

výstupy	učivo
popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií objasní funkci základních organel objasní funkci základních orgánů, orgánových soustav rostlin a živočichů objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků rozliší základní systematické skupiny rostlin porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů uvede příklady funkcí orgánů rostlin vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování	buňka - rozmanitost buněk jednobuněčné organismy - prvoci, bakterie, sinice mnohobuněčné organismy - řasy, houby, lišejníky vyšší rostliny - mechy, kapradiny semenné rostliny - základní orgány (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod) rozmnožování rostlin
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání	

ŽIVOT ROSTLINY

výstupy	učivo
vysvětlí základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu rostlin vysvětlí závislost a přizpůsobení rostlin na podmínkách prostředí a ročních období	život rostliny význam a ochrana rostlin
pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života	

STAVBA A ČINNOST TĚL BEZOBRATLÝCH ŽIVOČICHŮ

výstupy	učivo
porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů, vysvětlí funkci jejich orgánů,	žahavci, ploštěnci, měkkýši, kroužkovci, členovci

zařadí je do systematických skupin, určí vybrané živočichy	
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života	

ŽIVOČICHOVÉ A PROSTŘEDÍ

výstupy	učivo
objasní na příkladech přizpůsobení životnímu prostředí uvede některé příklady ohrožených a chráněných organismů	ohrožení organismů a možnosti jejich ochrany
pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života Vztah člověka k prostředí	

8. ROČNÍK

STAVBA A ČINNOST TĚL BEZOBRATLÝCH ŽIVOČICHŮ

výstupy	učivo
porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů, vysvětlí funkci jejich orgánů, zařadí je do systematických skupin, určí vybrané živočichy	žahavci, ploštěnci, měkkýši, kroužkovci, členovci
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života	

ŽIVOČICHOVÉ A PROSTŘEDÍ

výstupy	učivo
objasní na příkladech přizpůsobení životnímu prostředí uvede některé příklady ohrožených a chráněných organismů	ohrožení organismů a možnosti jejich ochrany
pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	

Základní podmínky života
Vztah člověka k prostředí

STAVBA A FUNKCE TĚL OBRATLOVCŮ

výstupy	učivo
uvede základní třídy obratlovců a výběr typových organizmů srovná orgánové soustavy a přizpůsobení k životnímu prostředí zhodnotí význam živočichů v přírodě a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy objasní na příkladech základní stavbu těla, způsob života rozlišuje základní řády savců, určuje vybrané druhy	přehled tříd obratlovců - ryby, obojživelníci, plazi, ptáci vývoj savců, původ savců vejcorodí, živorodí přehled hlavních placentálních savců
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života	

DOMESTIKACE, ETOLOGIE, EKOLOGIE

výstupy	učivo
vysvětlí pojmy domestikace, etologie uvede některé z kriticky ohrožených druhů savců u nás i ve světě vysvětlí vztahy mezi organizmy navzájem a organizmy a prostředím, ve kterém žijí popíše vodní, suchozemské biomy uvede základní globální problémy biosféry odůvodní svůj vztah k přírodě, nezbytnost péče o životní prostředí	domestikace, etologie ochrana přírody ekologie
pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	

BIOLOGIE ČLOVĚKA

výstupy	učivo
vysvětlí postavení člověka v přírodě, jednotný základ lidstva	člověk - zařazení
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání	

DĚDIČNOST

výstupy	učivo
vysvětlí podstatu pohlavního rozmnožování z hlediska dědičnosti uvede příklady dědičnosti v praktickém životě vysvětlí pojem gen, chromozóm, genové inženýrství a genetika vymezí hlavní období lidského života	nitroděložní vývoj dědičnost růst a vývin člověka - období lidského života
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání	

ANATOMIE A FYZIOLOGIE

výstupy	učivo
určí polohu, objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla vysvětlí vztahy orgánů a orgánových soustav popíše zásady hygieny jednotlivých soustav	buňka, tkáň, orgány orgánové soustavy - opěrná, pohybová, trávicí, dýchací, oběhová, vylučovací, kožní, nervová, pohlavní a smyslové orgány
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání	

ČLOVĚK A ZDRAVÍ

výstupy	učivo
popíše prevenci chorob, její realizaci a léčbu aplikuje základní postupy 1. předlékařské pomoci vysvětlí, co znamená odpovědné chování v sexuálním životě	základy první předlékařské pomoci sexualita a odpovědnost v partnerských vztazích plánované rodičovství složky zdravého životního stylu režim dne, zdravá výživa, tělesná a duševní hygiena

uvede zdravotní rizika pohlavně přenosných chorob a sociálně-psychická rizika předčasného sexuálního chování uvede příklady antikoncepce vysvětlí pojem plánované rodičovství uvede příklady složek zdravého životního stylu uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím znalostí o lidském těle dodržuje zásady chování, aby neohrožoval své zdraví a zdraví jiných objasní význam zdravého způsobu života zdůvodní nebezpečí návykových látek předvede v modelových situacích osvojené jednoduché odmítání návykové látky dokáže adekvátně reagovat v rizikovém prostředí (modelové situace)	návykové látky nemoci, úrazy a prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí, závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie životní styl – pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Poznávání lidí Mezilidské vztahy Hodnoty, postoje, praktická etika VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá Jsme Evropané	

VLIV VNĚJŠÍHO PROSTŘEDÍ NA ZDRAVÍ ČLOVĚKA

výstupy	učivo
uvede faktory prostředí, jejich vliv na člověka zaujímá stanoviska k ekologickým problémům, přispívá podle svých možností k jejich řešení vysvětlí závislost člověka na přírodě a ostatních lidech	faktory fyzikální, chemické, biologické, společenské potravní a surovinové zdroje
pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí	

Vztah člověka k prostředí

9. ROČNÍK

ZKOUMÁNÍ PŘÍRODY

výstupy	učivo
uvede příklady geologických věd	vědy o Zemi - geologie, mineralogie, petrologie, paleontologie, geochemie, geofyzika, hydrogeologie, inženýrská geologie
pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	

ZEMĚ - NÁŠ DOMOV

výstupy	učivo
objasní význam slunečního záření jako zdroj energie pro život vysvětlí teorii vzniku Země popíše jednotlivé sféry Země a objasní jejich vliv na vznik a trvání života rozliší příčiny a důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů včetně oběhu vody uvede příčiny a příklady poruch zemské kůry rozliší druhy zvětrávání popíše vlivy erozí ve svém okolí rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané horniny a nerosty vysvětlí jejich vznik třídí horniny vyvřelé, usazené, přeměněné uvede příklady použití důležitých hornin a nerostů vysvětlí základní pojmy: nerost, krystal, hornina, geologický cyklus, zemětřesení, vrásnění	Slunce - zdroj energie Země - vznik, stavba, sféry zemského tělesa geologické děje - vnější, vnitřní tektonika zvětrávání eroze nerost - hornina vznik nerostů a hornin třídění hornin ložiska, suroviny mineralogie, petrologie, horninotvorný cyklus pedologie

uvede význam půdotvorných činitelů různých ekosystémů charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi porovná hlavní půdní typy a druhy v naší přírodě	
pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	

HISTORIE ZEMĚ

výstupy	učivo
rozliší jednotlivé geologické éry podle charakteristických znaků a typických organismů popíše teorii o vzniku a vývoji života na Zemi orientuje se v geologickém vývoji a geologické stavbě území ČR	historická geologie - geologické éry a periody
pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života	

ČLOVĚK MĚNÍ A CHRÁNÍ SVĚT

výstupy	učivo
vysvětlí princip ekologické přizpůsobivosti rozliší a uvede příklady systémů organismů - populace, společenstvo, ekosystém, biom vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech vysvětlí nebezpečí ekologických katastrof: skleníkový efekt, ozonová díra, šíření	současná biosféra ekologie člověk a životní prostředí obnovitelné a neobnovitelné zdroje surovin energie význam vody a teploty prostředí pro život ochrana a využití přírodních zdrojů význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a

pouští, likvidace tropických pralesů aj. rozlišuje obnovitelné a neobnovitelné zdroje uveče příklady kladných vlivů člověka na ochranu životního prostředí	klimatických změn na živé organismy a na člověka mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi
pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	

PRAKTICKÁ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY

výstupy	učivo
aplikuje praktické metody poznávání přírody dodržuje zásady bezpečné práce s přírodninami	práce s mikroskopem, lupou příprava herbáře práce s atlasy organismů, určovacími klíči, geologickou mapou
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika	

5.6.4. Zeměpis

V předmětu Zeměpis si žáci osvojují základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese, o krajinné sféře a jejích hlavních složkách. Orientují se v zeměpise světadílů a světových oceánů. Získávají celistvý obraz přírodních, hospodářských a sociálních poměrů v naší vlasti a v jednotlivých jejích oblastech, uvědomují si pozici naší země v Evropě. Osvojují si dovednosti samostatně pracovat s různými druhy map, grafy, dovedou vysvětlit údaje uvedené v nich. Orientují se v současném dění u nás i ve světě, poznatky z výuky spojují s informacemi z médií, populárně naučných časopisů, používají teoretické poznatky v praxi. Poznatky z praktického zeměpisu slouží žákům v běžném životě.

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu Zeměpis jsou začleněna průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova a Environmentální výchova.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k užívání termínů, znaků a symbolů při práci s mapou a s atlasem
- vyhledáváme s žáky informace z atlasu, map, internetu, tisku - informace žáci následně zpracovávají a používají
- pomáháme žákům při porovnávání a formulování závěrů žáky - kontrolujeme pochopení vzájemných souvislostí
- zprostředkováváme žákům nové informace pomocí učebnic a pracovních sešitů zeměpisu, interaktivních učebnic a tabulí, PC, data projektorů, videokazet, DVD a jiných doplňkových materiálů a zdrojů

Kompetence komunikativní

- při komunikaci dbáme na to, aby žáci používali geografické pojmy
- dodržujeme kultivovanost v ústním i písemném projevu, dbáme na spisovnou výslovnost

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky orientovat se v jízdním řádu (v tištěné i elektronické podobě)
- vytváříme modelové situace, na nichž si žáci ověřují své znalosti o pohybu a pobytu v přírodě (v krajině)
- zadáváme úlohy, na nichž si žáci procvičí určování zeměpisné polohy
- organizujeme zeměpisné olympiády (školní kolo) a pravidelně se účastníme kol okresních

Kompetence sociální a personální

- během výuky i při opakování pracujeme také ve dvojicích či skupinách a podporujeme vzájemnou spolupráci žáků

Kompetence občanské

- jdeme příkladem v ekologickém myšlení a v ochraně životního prostředí
- podporujeme poznávání a respektování odlišných kultur, minorit a náboženství
- vedeme žáky k negativnímu postoji k hrubému zacházení, útlaku a projevům rasismu, xenofobie či nacionalismu

Kompetence pracovní

- učíme žáky zacházet se zeměpisnými pomůckami
- naše instrukce a pokyny směřují žáky k bezpečnému a ohleduplnému pohybu v terénu

Vyučovací předmět Zeměpis je realizován v 6. až 9. ročníku v rozsahu 2 hodin týdně (z toho v 6. až 8. ročníku 1+1 disponibilní hodina).

6. ROČNÍK

ÚVOD DO ZEMĚPISU

Výstupy	učivo
vymezí pojem geografie (zeměpis) vymezí předmět studia zeměpisu vyjmenuje zdroje geografických informací	pojem geografie (zeměpis) obsah studia zeměpisu zdroje zeměpisných informací
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání	

Kreativita
 Komunikace
 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
 ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA
 Vztah člověka k prostředí
 MEDIÁLNÍ VÝCHOVA
 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ

výstupy	učivo
zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy vyjmenuje a charakterizuje tělesa sluneční soustavy srovná podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy prokáže na konkrétních příkladech tvar planety, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů jednoduše popíše vznik vesmíru vyjmenuje a stručně charakterizuje některé kosmické objekty (hvězdy, planety, souhvězdí, galaxie, komety, meteority atd.) pojmenuje, rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jevy a procesy v přírodní sféře a jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, jejich pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, rozeznává hranice mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu	postavení Země ve vesmíru tvar, pohyby, velikost planety Země vesmír a jeho vznik a vývoj, sluneční soustava, další kosmická tělesa střídání dne a noci, střídání ročních období krajinná sféra – přírodní, společenská a hospodářská sféra litosféra – stavba zemského tělesa, teorie kontinentálního driftu – pohyb litosférických desek, reliéf mořského dna, zemětřesení a sopečná činnost, vznik pohoří, vnitřní a vnější síly Země atmosféra – složení, funkce a vlastnosti atmosféry, počasí, podnebí, podnebné pásy na Zemi, proudění vzduchu v atmosféře hydrosféra – rozložení a zásoby vody na Zemi, koloběh vody na planetě, voda na pevnině, voda v mořích a oceánech pedosféra – složení půdy, půdní typy a půdní druhy biosféra - geografická šířková pásma (tropické deštné lesy, savany, pouště a polopouště, lesy mírného pásu, stepi a lesostepi, tundry, polární pustiny – Arktida a Severní ledový oceán, Antarktida) výškové stupně v krajině vliv člověka na krajinu, typy krajin, kulturní krajina

porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	

GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE, TOPOGRAFIE

výstupy	učivo
používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii vyhledá a hodnotí zeměpisné informace z dostupných informačních zdrojů přiměřeně hodnotí geografické objekty v krajině určí zeměpisnou polohu v zeměpisné síti přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajině sféře, rozeznává hranice mezi podstatnými složkami v krajině využívá poznatky z kartografie k vlastnímu zhodnocení terénu a orientaci v něm	komunikační geografický a kartografický jazyk – terminologie kartografie a topografie (glóbus, měřítko mapy a glóbu, plán, mapa, obsah mapy – výškopis, polohopis, symboly, smluvené značky - legenda) zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti, orientace map vzhledem ke světovým stranám, určení času na zeměkouli, časová pásma, světový čas, smluvený čas, datová hranice práce s turistickou mapou
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Kreativita Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA	

Kulturní diference
 Etnický původ
 Multikulturalita
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA
 Lidské aktivity a problémy životního prostředí
 Vztah člověka k prostředí
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA
 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

REGIONY SVĚTA – AUSTRÁLIE A OCEÁNIE, TICHÝ A INDICKÝ OCEÁN

výstupy	učivo
rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohrazení a lokalizaci regionů světa orientuje se v obecně-zeměpisných i tematických na mapách Austrálie a Oceánie, Indického a Tichého oceánu určí zeměpisnou polohu a přiměřeně hodnotí rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry Austrálie, Oceánie, Indického oceánu, Tichého oceánu hodnotí případné změny přírodní, hospodářské, či politické a jejich důsledky porovnává polohu, rozlohu, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů a oceánů uvádí na vybraných příkladech závažná rizika a důsledky přírodních a společenských vlivů na životní prostředí ochrana člověka při ohrožení zdraví a života –živelní pohromy, opatření, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích	Austrálie, Oceánie, Indický oceán, Tichý oceán - zeměpisná poloha, lokalizace, členitost přiměřená charakteristika Austrálie a Oceánie z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (povrch, podnebí, fauna a flóra, environmentální problémy a jejich možná řešení, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry)
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Mezilidské vztahy Hodnoty, postoje, praktická etika VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občan, občanská společnost a stát MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní diference Lidské vztahy Etnický původ	

Multikulturalita
 Princip sociálního smíru a solidarity
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA
 Ekosystémy
 Lidské aktivity a problémy životního prostředí
 Vztah člověka k prostředí
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA
 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE

výstupy	učivo
ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu dokáže se v přírodě pohybovat podle mapy a azimutu aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	určování hlavních a vedlejších světových stran orientační body, pomůcky a přístroje pohyb podle mapy a azimutu
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Kreativita Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	

7. ROČNÍK

REGIONY SVĚTA – ÁFRIKA, AMERIKA, ASIE, RUSKO (EVROPSKÁ I ASIJSKÁ ČÁST)

výstupy	učivo
rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa orientuje se na obecně-zeměpisných i tematických mapách Afriky, Severní a Jižní	Afrika, Severní a Jižní Amerika, Asie a Rusko - zeměpisná poloha, lokalizace, členitost přiměřená charakteristika Afriky, Severní a Jižní Ameriky, Asie a Ruska z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů

Ameriky, Asie a Ruska určí zeměpisnou polohu a přiměřeně hodnotí rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry Afriky, Severní a Jižní Ameriky, Asie a Ruska hodnotí případné změny přírodní, hospodářské, či politické a jejich důsledky porovnává polohu, rozlohu, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů a oceánů uvádí na vybraných příkladech závažná rizika a důsledky přírodních a společenských vlivů na životní prostředí ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živelní pohromy, opatření, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích	s důrazem na vazby a souvislosti (povrch, podnebí, fauna a flóra, environmentální problémy a jejich možná řešení, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry)
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Mezilidské vztahy Hodnoty, postoje, praktická etika VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občan, občanská společnost a stát VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní diference Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita Princip sociálního smíru a solidarity ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	

8. ROČNÍK

REGIONY SVĚTA - EVROPA

výstupy	učivo

rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohrazení a lokalizaci regionů světa orientuje se na obecně-zeměpisných i tematických mapách Evropy určí zeměpisnou polohu a přiměřeně hodnotí rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry Evropy hodnotí případné změny přírodní, hospodářské, či politické a jejich důsledky porovnává polohu, rozlohu, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů a oceánů uvádí na vybraných příkladech závažná rizika a důsledky přírodních a společenských vlivů na životní prostředí ochrana člověka při ohrožení zdraví a života - živelní pohromy, opatření, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích	Evropa - zeměpisná poloha, lokalizace, členitost přiměřená charakteristika Evropy z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (povrch, podnebí, fauna a flóra, environmentální problémy a jejich možná řešení, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry)
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Mezilidské vztahy Hodnoty, postoje, praktická etika VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občan, občanská společnost a stát VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní diference Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita Princip sociálního smíru a solidarity ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	

SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ

výstupy	učivo
posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	obyvatelstvo světa – základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky (rozmístění a migrace obyvatelstva na Zemi, populační exploze, rasy, národy, jazyky a náboženství světa) sídelní poměry současného světa, znaky sídel, sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace světové hospodářství- sektorová a odvětvová struktura, hlavní energetické a surovinové zdroje Země, územní dělba práce, ukazatelé hospodářského rozvoje a životní úrovně regionální společenské, politické a hospodářské útvary – národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace hlavní a periferní hospodářské oblasti světa politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států geopolitické procesy hlavní světová konfliktní ohniska
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní diference Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita Princip sociálního smíru a solidarity	

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

výstupy	učivo
vyhledá v literatuře, tiskovinách, na internetu příspěvky týkající se ekologie a světových ekologických problémů uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí, sestaví přehled těchto problémů a vysvětlí nutnost řešit zhoršující se životní prostředí uvede konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek	krajina - typy - přírodní a společenské prostředí vztah příroda - společnost - principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	

TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE

výstupy	učivo
uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě vyhledá vlakové a autobusové spoje v jízdnicích řádech (v tištěné i elektronické formě)	použití jízdnicích řádů zásady pohybu a pobytu v přírodě
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Kreativita Komunikace Kooperace a kompetice	

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
 Hodnoty, postoje, praktická etika
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA
 Lidské aktivity a problémy životního prostředí
 Vztah člověka k prostředí
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA
 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

9. ROČNÍK

TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE

výstupy	učivo
aplikuje základy praktické topografie a orientace v terénu, v místě bydliště v okolí školy s využitím azimutu prezentuje při praktické vycházce postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny pomocí nákresů s využitím topografických značek. uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	určování světových stran, topografická mapa, azimut, odhad vzdálenosti a výšek při pozorování, zobrazování a hodnocení objektů, náčrtky krajiny pomocí nákresů s využitím topografických značek ochrana člověka při ohrožení zdraví a života, zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě geografická exkurze
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Kreativita Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	

ČESKÁ REPUBLIKA

výstupy	učivo
hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu	Česká republika: poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje (povrch, vodstvo, půdy, fauna a flóra, ochrana přírody, nerostné suroviny)

lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům	obyvatelstvo- základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství (zemědělství, průmysl, doprava) transformační společenské, politické a hospodářské procesy a jejich územní projevy a dopady hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu regiony České republiky: územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, spolupráce se sousedními státy v euroregionech zeměpisná poloha, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomická charakteristika s důrazem na specifika jednotlivých regionů, jejich potenciál a bariéry důležité pro jejich další rozvoj
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občan, občanská společnost a stát VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní diference Lidské vztahy Etnický původ	

Multikulturalita
Princip sociálního smíru a solidarity
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA
Ekosystémy
Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Vztah člověka k prostředí
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

5.7. Umění a kultura

Vzdělávací oblast Umění a kultura umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence - umění a kulturu. Kulturu, jako procesy i výsledky duchovní činnosti, umožňující chápat kontinuitu proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence, i jako neoddelitelnou součást každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce). Umění, jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, které nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky.

Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu.

Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky atp.

V etapě základního vzdělávání je oblast Umění a kultura zastoupena vzdělávacími obory Hudební výchova a Výtvarná výchova. Vzdělávací oblast lze rozšířit o doplňující vzdělávací obor Dramatická výchova, který je možno na úrovni školního vzdělávacího programu realizovat formou samostatného vyučovacího předmětu, projektu, kurzu apod. (viz kapitola 5.10). Na 1. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního a výtvarného umění, ale také umění dramatického a literárního.

S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat.

S přechodem na 2. stupeň základního vzdělávání se otevírá cesta širšímu nazírání na kulturu a umění. Připomínají se historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu. Inspirací k činnostem se stávají také díla literární a dramatická (divadlo, film), tvorba multimediální i samotné znakové systémy. Nalézání vztahů mezi jednotlivými druhy umění a uplatňování různorodosti výrazových prostředků při hledání variant řešení společně zvolených

témat umožňují projekty. Ty otvírají společný prostor pro získání dovedností a poznatků překračujících rámec jednotlivých oborů a přispívají tak k osobitějšímu a originálnějšímu sebevyjádření i hlubšímu porozumění uměleckému dílu.

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. V etapě základního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině produkce, recepce a reflexe obsahovými doménami hudební výchovy. Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti - jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi - sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.

Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

Obsahem vokálních činností je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků. Obsahem instrumentálních činností je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci. Obsahem hudebně pohybových činností je ztvárnění hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest. Obsahem poslechových činností je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky. Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření (a to jak samostatně vytvořenému, tak přejetému) nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace.

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech - tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky (dále jen prostředky) nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Obsahem rozvíjení smyslové citlivosti jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření. Obsahem uplatňování subjektivity jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření. Obsahem ověřování komunikačních účinků jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součástí lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevu a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národě a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

5.7.1. Hudební výchova

Hudební výchova dává žákům příležitost, aby projevovali a uspokojovali svou přirozenou potřebu setkávání s hudbou. Tuto potřebu předmět podněcuje, rozvíjí a kultivuje v organizaci hudebně výchovných činností s širším záměrem obohacovat jejich estetické vnímání a prožívání světa.

V souladu s přirozeným fyziologickým, emocionálním a rozumovým rozvojem žáků hudební výchova směřuje zvláště k tomu, aby žáci kultivovali svou hudebnost v oblasti hudebního sluchu, zpěvního hlasu, smyslu pro rytmus, melodického a harmonického cítění, hudební paměti, představivosti a fantazie. Pomáhá žákům rozvíjet své receptivní, reprodukční a částečně i produkční schopnosti a dovednosti aktivitami vokálními, instrumentálními, poslechovými a hudebně pohybovými. Hudební výchova pomáhá porozumět hudebně vyjadřovacím prostředkům a společenským funkcím hudby jednotlivých uměleckých epoch a postupně se orientovat v jejich základním slohovém a stylovém rozvrstvení. Žáci získávají vhled do české hudební kultury i jiných národů, seznamují se s uměním minulosti i dneška.

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu Hudební výchova jsou začleněna všechna průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- podporujeme intonačně čistý a rytmicky přesný jednohlas
- vedeme žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- umožňujeme každému žákovi zažít úspěch

Kompetence k řešení problémů

– vedeme žáka k tomu, aby rozlišil jednotlivé kvality tónů, rozpoznal výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby

- podporujeme znějící hudbu a některé hudební nástroje, aby žák odlišil hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální

Kompetence komunikativní

– vedeme žáky k rytmizaci a melodizaci jednoduchých textů, improvizujeme v rámci nejjednodušších hudebních forem

- podporujeme žáky, aby reagovali pohybem na znějící hudbu
- vytváříme příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky, zajímáme se o náměty, názory, zkušenosti žáků

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke kritickému usuzování a posuzování žánrů a stylů hudby
- vedeme žáky k vzájemnému naslouchání
- učitel vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé

Kompetence občanské

- vedeme žáky ke kritickému myšlení nad obsahy hudebních děl
- umožňujeme žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků

Kompetence pracovní

- podporujeme využívání jednoduchých hudebních nástrojů k doprovodné hře, vyjádření hudební nálady tanečním pohybem
- vedeme žáky k používání obecně známých termínů, znaků a symbolů v hudbě
- vedeme žáky k užívání různých nástrojů a vybavení

Vyučovací předmět Hudební výchova je realizován v 1. - 9. ročníku v rozsahu 1 hodiny týdně.

1. ROČNÍK

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

výstupy	učivo
zaspívá nejméně deset písní zpívá v jednohlase (na základě svých dispozic) je schopen pěvecky realizovat hudební kontrasty	řeč - zpěv dýchání, výslovnost práce s nejméně deseti písněmi sjednocování hlasového rozsahu - (c1 - a1)
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace Kooperace a kompetice	

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

výstupy	učivo
využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	hra nejjednodušších doprovodů na nástroje z Orffova instrumentáře - nástroje rytmické a melodické

rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	vokální a instrumentální hry s rytmickou a melodickou ozvěnou i při rytmizaci a melodizaci slov
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace Kooperace a kompetice	

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

výstupy	učivo
pohybem vyjadřuje rytmus, tempo, dynamiku, směr melodie	pohyb podle hudby na místě vpřed i vzad ve 2/4 taktu hra na tělo ve 2/4 a 3/4 taktu pohybové vyjádření vlastností tónů, tempa jednoduchý lidový tanec - mazurka
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace	

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

výstupy	učivo
rozlišuje zvuky a tóny rozpozná jednotlivé kvality tónů rozlišuje hlasy při poslechu vokální hudby odliší hru na zobcovou flétnu, klavír, housle a kytaru orientuje se v rozdílech hudby vokální a instrumentální pozná českou státní hymnu	zvuk - tón kvality tónů, délka, síla, barva, výška tón dlouhý - krátký hluboko - vysoko silně - slabě vesele - smutně pochod, ukolébavka vokální hudba (hlas mužský, ženský, dětský) instrumentální hudba poslech české státní hymny
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Komunikace	

2. ROČNÍK

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

výstupy	učivo
zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	zpěv - rozvíjení hlasového tónu, měkké nasazení, výslovnost samohlásek na konci slov, vyrovnávání vokálů

čte a zapisuje jednoduché rytmické schéma písně zazpívá jednoduchý kánon	sjednocování hlasového rozsahu (c1 - h1) kánon lidová píseň - píseň vytvořená skladatelem vokální hry s využitím pentatoniky a kvintakordu melodie stoupavá - klesavá (sledování obrysu melodie v notovém zápisu) čtení a zápis rytmického schématu písně - 2/4 a 3/4 takt nota čtvrt'ová, půlová, osminová, celá, pomlka osminová a čtvrt'ová
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace Kooperace a kompetice	

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

výstupy	učivo
hraje jednoduché rytmické a melodické doprovody s využitím 1. a 5. stupně	hra rytmických doprovodů hra melodických doprovodů instrumentální hry s využitím pentatoniky a kvintakordu
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace	

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

výstupy	učivo
reaguje pohybem na znějící hudbu pohybem vyjádří charakter hudby	poskočný krok držení rukou při tanečním pohybu v bok, vedle sebe a proti sobě pohybové vyjádření stoupání a klesání melodie a její ukončenosti pohybové vyjádření tempa, dynamiky a emocionálního zážitku z hudby hudebně pohybové hry jednoduchý lidový tanec - kvapík dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt-pohybový doprovod
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace	

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

výstupy	učivo

při poslechu rozlišuje piano - mezzoforte - forte, zesilování, zeslabování, zpomalování rozpozná v proudu znějící hudby zrychlování, zpomalování, opakování pozná některé hudební nástroje (trubku, klarinet, velký a malý buben) pozná dětský sbor a kapelu s doprovodem	poslech dětského sboru a capella a s doprovodem rozlišování piano – mezzoforte - forte, zesilování, zeslabování, zrychlování, zpomalování
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Komunikace	

3. ROČNÍK

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

výstupy	učivo
nadechuje se v pauze, mezi frázemi udrží a zpívá jednoduchý dvojhlas a jednoduchý kánon	dýchání (v pauze, mezi frázemi) pěvecké dělení slov, sjednocování hlasového rozsahu (c1 - c2) počátky jednoduchého dvojhlasu jednoduchý kánon grafický záznam vokální hudby: noty c1,d1,e1,f1,g1,a1 notová osnova, taktová čára, půlová pomlka
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace Kooperace a kompetice	

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

výstupy	učivo
rytmizuje a melodizuje text v rozsahu sexty hraje doprovod na jednoduché nástroje s použitím souzvuku dvou tónů hraje dvoutaktové mezihry při zpěvu spolužáků	hra doprovodů s použitím souzvuku dvou tónů, rytmické doprovody ve 2/4 a 3/4 taktu s využitím hodnot čtvrtěových, osminových a půlových, hra dvoutaktových mezihry při zpěvu spolužáků instrumentální hry s doplňováním a obměňováním čtyřtaktové fráze melodizace textu v rozsahu sexty, využití durového kvintakordu při melodizaci

pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA   Komunikace   Řešení problémů a rozhodovací dovednosti   Hodnoty, postoje, praktická etika

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

výstupy	učivo
pohybuje se podle hudby ve 3/4 taktu	dvoudobá chůze a tanec v průpletu, přísunný krok pohyb podle hudby na místě, vpřed i vzad (ve 3/4 taktu) pohybové vyjádření melodie, jejího charakteru, tempa, dynamiky a emocionálního zážitku z hudby
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika	

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

výstupy	učivo
rozlišuje charakter melodie (vzestupná, sestupná, lomená) odliší hudbu určenou ke slavnostním příležitostem od hudby populární pozná violoncello, akordeon, lesní roh, trubku, činely	rozvážně - živě melodie postupující v krocích i skocích předvěti - závětí hudby ke slavnostním příležitostem orchestr - sólo rozlišování hry na violoncello, lesní roh, trubku, činely
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Komunikace	

4. ROČNÍK

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

výstupy	učivo
zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase podle notového zápisu rozpozná pohyb melodie (stoupavá, klesavá), poznává	prodlužování výdechu, vázání tónů, sjednocování hlasového rozsahu (c1 - d2) průprava dvojhlasu grafický záznam vokální hudby: repetice, osminová nota, čtvrt'ová, celá, G - klíč, noty

repetici zazpívá nejméně deset písní (v durové i mollové tónině)	h1, c2, d2 předznamenání – „bé“, „křížek“
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace Kooperace a kompetice MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy	

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

výstupy	učivo
využívá jednoduché či složitější hudební nástroje k doprovodné hře při rytmizaci a melodizaci textů tvořivě obměňuje hudební modely v dur v rozsahu sexty vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché čtyřtaktové přede hry, mezihry a dohry	hra lidových písní na Orffovy hudební nástroje doprovod dvěma tóny na nástroje melodické a dle libosti na rytmické hra čtyřtaktové přede hry, mezihry a dohry
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Psychohygienu Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy	

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

výstupy	učivo
pohybově vyjadřuje s využitím tanečních kroků (polka, valčík) hudbu a reaguje na změny v proudu znějící hudby	kroky se zhoupnutím ve 3/4 taktu předvětí a závětí a celá perioda realizovaná hrou na tělo vyjádření charakteru poslouchané hudby a emočního zážitku pohybem taktování na dvě a tři doby
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace	MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Fungování a vliv médií ve společnosti

Komunikace
 Kooperace a kompetence
 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
 Hodnoty, postoje, praktická etika
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA
 Lidské vztahy

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

výstupy	učivo
přezpívá osm poslechoových skladeb (v durové a mollové tónině) rozpozná v proudu znějící hudby užitě hudební výrazové prostředky seznamuje se se skladbami B. Smetany a A. Dvořáka rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby (a,b; a,b,a)	rozlišování melodie a doprovodu rozpoznávání dvojdílnosti a trojdílnosti v hudbě (a,b; a,b a), rondo sledování vztahu předvětí a závětí, ukončení závětí odlišování durového a mollového tónorodu pěvecký sbor (dětský, mužský, ženský, smíšený) poslech písně lyrické a žertovné pochod, polka a valčík rozlišení legata a staccata a stupňování epizody ze života skladatelů poslouchané hudby
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Komunikace MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy	

5. ROČNÍK

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

výstupy	učivo
zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase, individuálně v dvojhase pracuje nejméně s deseti písněmi (v durové i v mollové tónině)	upevňování vokálních dovedností osvojených v nižších ročnících, střídavý dech, sjednocování hlasového rozsahu (h1 - d2), počátky dvojhlasu (lidový dvojhlas) zpěv české hymny a okolnosti vzniku stupnice moll dominanta nota h1 - e2 nota osminová, čtvrt'ová mollová stupnice
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	

Komunikace
Kooperace a kompetice

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

výstupy	učivo
využívá jednoduché popř. složitější hudební nástroje k doprovodu písní i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizaci obměňuje a tvoří hudební motivy a aplikuje je při hře předvětí a závětí, pracuje přitom s notovým záznamem	hra jednoduchých lidových písní na Orffovy nástroje, melodické (v durové tónině v rozsahu oktávy, v mollové tónině v rozsahu sexty) a rytmické improvizace předvětí a závětí doprovod písní tónikou a dominantou
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika	

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

výstupy	učivo
ztvární hudbu pohybem s využitím tanečních kroků dle svých individuálních schopností tvoří pohybové improvizace	skupinové pohybové vyjádření polyfonní hudby pohybové projevy odvozené z rytmické složky hudby populární vyjádření charakteru poslouchané hudby a emocionálního zážitku z ní pohybem taktování na čtyři doby
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika	

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

výstupy	učivo
rozpozná osm poslechové skladeb	rozlišování hudby polyfonní a homofonní, hudby v chrámu, na zámku, v koncertní síni

(v durové i mollové tónině) seznámí se s tvorbou J. S. Bacha, W. A. Mozarta, L. Janáčka a V. Nováka rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebně výrazových prostředků upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelně harmonické změny vymezi základní společenské funkce hudby	a k tanci lidová kapela, symfonický orchestr, velký jazzový orchestr, rocková kapela hudební výraz, variace (princip) symfonický orchestr dirigent, sbormistr, kapelník polyfonie celý tón a půltón epizody ze života skladatelů poslechové hudby
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Komunikace	

6. ROČNÍK

NOTA

výstupy	učivo
popíše způsob zaznamenávání tónů vytvoří vlastní jednoduchý zápis do notové osnovy rozliší, vyjmenuje a popíše základní druhy not podle délky jejich trvání použije základní druhy not podle jejich délky při zápisu do notové osnovy rozliší délku základních druhů not zapsaných (popřípadě zahraných či zazpívaných) s tečkou	notová osnova notový klíč (houslový) nota základní délka not tečka u noty
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání	

PRAVĚKÁ HUDBA

výstupy	učivo
zařadí vznik hudby do určitého časového úseku v dějinách lidstva vysvětlí příčiny vzniku hudby shrne základní znaky pravěké hudby	pravěká hudba počátky hudby a její charakter vznik hudebních nástrojů a jejich dělení

uveďte příklady nejstarších hudebních nástrojů v dějinách	
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání	

PÍSNĚ

výstupy	učivo
zaspívá s doprovodem zadanou píseň	lidové písně trempské písně umělé písně vánoční koledy
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání	

POMLKA

výstupy	učivo
rozliší, vyjmenuje a popíše základní druhy pomlky podle délky jejich trvání s uplatněním znalosti o základních délkách not a významu tečky u noty použije základní druhy pomlky podle jejich délky při zápisu do notové osnovy	pomlky
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání	

TRIOLA

výstupy	učivo
vysvětlí pojem triola porovná a rozliší způsob a délku trvání základních not a not spojených v triolu zapiše správně triolu do notové osnovy	triola
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání	

TAKT

výstupy	učivo

vysvětlí pojem takt a jeho uplatnění ve skladbách a písních používá zaznamenání taktu, taktové čáry při zápisu do notové osnovy	takt druhy taktů (2/4, 3/4, 4/4)
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání	

ZÁKLADNÍ TANCE

výstupy	učivo
uvede základní tance rozlišuje základní druhy tanců podle počtu dob v taktu	základní tance (polka, valčík)
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání	

DIRIGOVÁNÍ

výstupy	učivo
předvede a rozliší dirigování 2/4, 3/4 a 4/4 taktu používá dirigování jako doprovod k zazpívané písni	základy dirigování v jednotlivých taktech
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání	

STAROVĚKÁ A ANTICKÁ HUDBA

výstupy	učivo
časově zařadí starověkou hudbu a hudbu antiky do dějin uvede a shrne základní znaky doby a hudby starověké a antiky zdůvodní vliv starověké a antické hudby na vývoj pozdější evropské hudby uvede příklady starověkých a antických hudebních nástrojů a náležitě je zařadí do skupin podle jejich druhu	starověká a antická hudba základní znaky starověké a antické doby a hudby dělení starověké a antické hudby a její význam hudební nástroje doby, starověku a antiky
pokrytí průřezových témat	

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA
 Rozvoj schopností poznávání
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH
 Objevujeme Evropu a svět

HUDEBNÍ NÁSTROJE - ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO

výstupy	učivo
vysvětlí pojem hudební nástroj a jeho užití uvede a správně zařadí hudební nástroje podle jejich druhu	hudební nástroje druhy hudebních nástrojů dělení hudebních nástrojů podle jejich druhu
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání	

7. ROČNÍK

TÓN

výstupy	učivo
vyjmenuje vlastnosti tónů a vysvětlí jejich podstatu	vlastnosti tónů (délka, barva, síla)
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání	

STŘEDOVĚKÁ HUDBA

výstupy	učivo
časově zařadí hudbu středověku do dějin uvede a shrne základní znaky doby a hudby středověku zdůvodní význam středověké hudby a její vliv na další vývoj evropské hudby uvede příklady středověkých hudebních nástrojů a zařadí správně do skupin podle jejich druhu	základní znaky středověké doby a hudby dělení středověké hudby a její význam hudební nástroje doby středověku poslech
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá Jsme Evropané	

NOTOVÉ KLÍČE

výstupy	učivo
identifikuje a pojmenuje různé druhy notových klíčů v zápisu rozliší a vysvětlí význam různých druhů notových klíčů	druhy notových klíčů (houslový, basový)
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání	

RENEŠANČNÍ HUDBA

výstupy	učivo
časově zařadí hudbu renesance do dějin uvede a shrne základní znaky doby a hudby renesance zdůvodní význam renesanční hudby a její vliv na další vývoj evropské hudby vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti renesanční doby i hudby, shrne význam jejich díla uvede příklady renesančních hudebních nástrojů a zařadí je do skupin podle jejich druhu	základní znaky renesanční doby a hudby dělení renesanční hudby a její význam významní hudební skladatelé doby renesance hudební nástroje doby renesance poslech
pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá Jsme Evropané	

STUPNICE

výstupy	učivo
definuje a vysvětlí pojem stupnice porovná stupnice exotické a evropské, najde rozdíly mezi nimi a jejich shodné znaky	stupnice stupnice exotické a evropské
pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá Jsme Evropané	

SOUZVUK A AKORD

výstupy	učivo

definuje a rozliší pojmy souzvuk a akord uplatní znalost pojmů souzvuk a akord při zápisu do notové osnovy	souzvuk akord
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání	

TRIOLA

výstupy	učivo
vysvětlí pojem triola porovná a rozliší způsob a délku trvání základních not a not spojených v triolu zapíše správně triolu do notové osnovy	triola
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání	

HUDBA VOKÁLNÍ A INSTRUMENTÁLNÍ

výstupy	učivo
rozliší a vysvětlí význam pojmů vokální a instrumentální hudba používá oba pojmy při realizaci hudebního projevu i při poslechu hudby	hudba vokální hudba instrumentální
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání	

HLASY

výstupy	učivo
vyjmenuje základní druhy lidských hlasů	základní vlastnosti lidských hlasů (tenor, soprán, aj.)
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání	

TÓN

výstupy	učivo
vyjmenuje vlastnosti tónů a vysvětlí jejich podstatu	vlastnosti tónů (délka, barva, síla)

pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání

PÍSNĚ

výstupy	učivo
zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase, individuálně v dvojhlasě zazpívá s doprovodem zadanou píseň	lidové písně trempské písně umělé písně vánoční koledy
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání	

8. ROČNÍK

POSUVKY

výstupy	učivo
definuje a porovná pojmy tón, půltón, definuje pojem posuvka vyjmenuje druhy posuvek a charakterizuje jejich funkci používá posuvky na základě znalosti pravidel pro používání posuvek v notovém zápisu	tón půltón posuvky
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání	

BAROKNÍ HUDBA

výstupy	učivo
časově zařadí hudbu baroka do dějin uveče a shrne základní znaky doba a hudby baroka zdůvodní význam barokní hudby a její vliv na další vývoj evropské hudby jmenuje nejvýznamnější osobnosti barokní hudby, shrne význam jejich díla uveče příklady barokních hudebních nástrojů a náležitě je zařadí do skupin	základní znaky barokní doby a hudby dělení barokní hudby a její význam významní hudební skladatelé doby baroka hudební nástroje doby baroka poslech

pokrytí průřezových témat
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA
 Rozvoj schopností poznávání
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH
 Evropa a svět nás zajímá
 Jsme Evropané

POSUVKY

výstupy	učivo
definuje a porovná pojmy tón, půltón, definuje pojem posuvka vyjmenuje druhy posuvek a charakterizuje jejich funkci používá posuvky na základě znalosti pravidel pro používání posuvek v notovém zápisu	tón půltón posuvky
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání	

INTERVALY

výstupy	učivo
definuje a vysvětlí pojem interval vyjmenuje a porovná základní intervaly uplatní znalosti o intervalech při zápisu do notové osnovy	intervaly
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání	

HUDBA KLASICISMU

výstupy	učivo
časově zařadí hudbu období klasicismu do dějin uvede a shrne základní znaky doby a hudby klasicismu zdůvodní význam klasicistní hudby a její vliv na další vývoj evropské hudby jmenuje nejvýznamnější osobnosti klasicistní hudby, shrne význam jejich díla	základní znaky klasicistní doby a hudby dělení klasicistní hudby a její význam významní hudební skladatelé doby klasicismu hudební nástroje doby klasicismu poslech

uveďte příklady klasicistních hudebních nástrojů a zařadí je do skupin podle jejich druhu	
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá Jsme Evropané	

DYNAMICKÁ OZNAČENÍ V HUDBĚ

výstupy	učivo
vyjmenuje a charakterizuje základní dynamická označení a uvede jejich značky rozliší a interpretuje základní dynamické značky v notovém zápisu	základní dynamická označení v hudbě
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání	

PÍSNĚ

výstupy	učivo
zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase, individuálně v dvojhase zaspívá s doprovodem zadanou píseň	lidové písně trempské písně umělé písně vánoční koledy
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání	

HUDBA 20. STOLETÍ (NONARTIFICIÁLNÍ HUDBA) - ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO

výstupy	učivo
časově zařadí hudbu nonartificiální do dějin uvede a shrne základní znaky hudby nonartificiální jmenuje nejvýznamnější osobnosti nonartificiální hudby stručně charakterizuje vývoj hudebních nástrojů nonartificiální hudby ve 20. století a zařadí je do skupin podle jejich druhu	základní znaky hudby 20. století dělení nonartificiální hudby a její význam jazzová hudba swing poslech

pokrytí průřezových témat
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA
 Rozvoj schopností poznávání
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH
 Evropa a svět nás zajímá
 Jsme Evropané

9. ROČNÍK

HUDBA ROMANTISMU

výstupy	učivo
časově zařadí hudbu romantismu do dějin uvede a shrne základní znaky doby a hudby romantismu zdůvodní význam hudby romantismu a její vliv na další vývoj evropské hudby jmenuje nejvýznamnější osobnosti hudby romantismu, shrne význam jejich díla uvede výběrem hudební nástroje používané v době romantismu a zařadí je do skupin podle jejich druhu	základní znaky doby a hudby romantismu dělení hudby a význam romantismu významní hudební skladatelé doby romantismu hudební nástroje doby romantismu poslech
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá Jsme Evropané	

HUDBA 20. STOLETÍ

výstupy	učivo
vymezí pojem hudba 20. století uvede a shrne základní znaky doby a hudby 20. století uvede základní proudy světové a české hudby 20. století a shrne a vyjádří jejich společné znaky a rozdíly (tzv. vážná hudba- expresionismus, dodekafonie a tzv. populární hudba-jazz, swing, rock'n'roll, big beat, hard rock, disco, techno a další) zdůvodní význam hudby 20. století z pohledu vzájemného ovlivňování jednotlivých hudebních proudů	základní znaky doby a hudby 20. století dělení hudby a význam 20. století významní hudební skladatelé a interpreti 20. století hudební nástroje moderní doby poslech

jmenuje výběrem významné osobnosti doby a hudby 20. století, shrne význam jejich díla stručně charakterizuje vývoj hudebních nástrojů ve 20. století a zařadí je do skupin podle jejich druhu	
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občan, občanská společnost a stát VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá Jsme Evropané MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní diference Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí	

TEMPOVÁ OZNAČENÍ V HUDBĚ

výstupy	učivo
vyjmenuje a charakterizuje základní tempová označení v hudbě rozliší a interpretuje základní tempová označení v notovém zápisu	základní tempová označení v hudbě
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání	

PÍSNĚ

výstupy	učivo
zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase, individuálně v dvojhlasu zaspívá s doprovodem zadanou píseň	lidové písně trempské písně umělé písně vánoční koledy
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	

Rozvoj schopností poznávání

HUDBA 20. A 21. STOLETÍ (NONARTIFICIÁLNÍ HUDBA) - ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO

výstupy	učivo
časově zařadí hudbu 20. a 21. století do dějin uvede a shrne základní znaky světové a české neartificiální hudby jmenuje výběrem nejvýznamnější osobnosti nonartificiální hudby 21. století a uvede hudební nástroje používané v nonartificiální hudbě a zařadí je do skupin podle jejich druhu	základní znaky nonartificiální hudby a její dělení rhythm and blues rock a rockové odnože taneční elektronická hudba poslech
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepečení Seberegulace a sebeorganizace VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občan, občanská společnost a stát VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá Jsme Evropané MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní diference Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí	

5.7.2. Výtvarná výchova

Předmět Výtvarná výchova je realizován ve vzdělávací oblasti Umění a kultura ve třech oblastech:

Rozvíjení smyslové citlivosti

Žák se učí rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality. Žák se učí sledovat a hodnotit výtvarnou tvorbu, film, tiskoviny, reklamu.

Uplatňování subjektivity

Žák na základě vlastních zkušeností si při vlastní tvorbě uvědomuje různé typy vizuálně obrazných vyjádření.

Ověřování komunikačních účinků

Žák hledá nové a neobvyklé možnosti při vlastní tvorbě. Pozoruje a hodnotí výtvarná díla.

Výtvarná výchova je činnostní předmět. Úlohou Výtvarné výchovy je zachovat přirozenou touhu dítěte tvořit. Výtvarná výchova obohacuje výtvarný projev dítěte rozmanitými způsoby a je na učiteli jakým způsobem bude v dětech přirozenou tvořivost rozvíjet. Cílem Výtvarné

výchovy je spojení umění a výrazového projevu (výtvarného, dramatického...) společně s rozhovorem o zážitcích.

Specifičnost a postavení Výtvarné výchovy spočívá v rozvíjení jedinečných možností dialogu se světem. Ten je založen na smyslovém vnímání, obrazném chápání a prožívání světa ve všech jeho měnících se strukturách a koncepcích.

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu Výtvarná výchova jsou začleněna průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova a Mediální výchova.

Výchovně vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- umožňujeme žákům realizovat své vlastní nápady a tím podněcujeme jejich samostatnost a tvořivost
- výuku vždy zajímavě motivujeme a tím probouzíme aktivitu žáků

Kompetence sociální a personální

- podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování
- volíme formy práce se zřetelem na různorodý kolektiv třídy
- podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- vedeme žáky k osvojení základů pozitivního hodnocení a přijetí druhých (podpora sebepoznání, sebedůvěry a sebeoceňování)

Kompetence komunikativní

- budujeme pravidla vzájemné komunikace

Kompetence pracovní

- vedeme žáky ke kreativě
- vedeme žáky k manuální zručnosti
- na základě získaných informací vedeme žáky k estetickému cítění

Kompetence občanské

- podporujeme poznávání a respektování odlišných kultur a náboženství
- pěstujeme v žácích národní hrdost a vztah ke kulturnímu a historickému dědictví

Vyučovací předmět Výtvarná výchova je realizován ve všech ročnících 1. i 2. stupně v tomto rozsahu: 1. ročník - 1 hodina, 2. ročník - 1 hodina, 3. ročník - 1 hodina + 1 disponibilní hodina, 4. ročník - 2 hodiny, 5. ročník - 2 hodiny, 6. ročník - 2 hodiny, 7. ročník - 2 hodiny, 8. ročník - 1 hodina, 9. ročník - 1 hodina týdně.

1. ROČNÍK

BARVA, TVAR, LINIE

výstupy	učivo
maluje temperovými a vodovými barvami	míchání barev
vytváří prostorové útvary z netradičních materiálů	čára křivá, rovná
míchá barvy	geometrické prvky
vytváří plošné kompozice	hra s barvou
zvládne tah štětcem	vlastní kresba, malba
	kolorovaná kresba
	kresba suchým, mastným pastelem a suchou křídou
	plošné kompozice

vybarvuje bez přetahování kreslí mastným pastelem a pastelkou zvládne držení štětce a pastelky kreslí jednoduché tvary	
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita Komunikace	

ILUSTRACE

výstupy	učivo
maluje temperovými a vodovými barvami míchá barvy nakreslí ilustraci k pohádce rozliší ilustrace od známých ilustrátorů vybarvuje bez přetahování kreslí mastným pastelem a pastelkou	kresba ilustrace k pohádce ukázky kreseb ilustrátorů dětské kresby (J. Čapek, O. Sekora, Z. Smetana, A. Born, J. Trnka, J. Lada aj.)
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita Komunikace	

2. ROČNÍK

KRESBA, MALBA

výstupy	učivo
kreslí rostliny a věci dle předlohy s pomocí učitele zvládne barevnou kompozici plochy namíchá temperovou barvu udržuje při práci pořádek a čistotu vybarvuje plochu štětcem vybarvuje plochu pastelem a pastelkami	kresba a malba podle předlohy malba, kresba stromu, rostliny, věci kombinované techniky vlastní tvořivá činnost řešení kompozice plochy kombinované techniky dekorativní řešení plochy
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Psychohygienu Kreativita	

Komunikace

ILUSTRACE

výstupy	učivo
pozná některé ilustrátory dětských kreseb namíchá temperovou barvu vybarvuje plochu štětcem vybarvuje plochu pastelem a pastelkami	kresba ilustrace k vybrané pohádkové knize
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Psychohygiena Kreativita Komunikace	

PLOŠNÁ KOMPOZICE

výstupy	učivo
rozliší barvu, tvar s pomocí učitele zvládne barevnou kompozici plochy namíchá temperovou barvu udržuje při práci pořádek a čistotu vybarvuje plochu štětcem vybarvuje plochu pastelem a pastelkami	malba, kresba na A3, A4 koláž kresba suchým a mastným pastelem dekorativní řešení plochy symetrie - asymetrie čára, barva, tvar
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Psychohygiena Kreativita Komunikace	

PEROKRESBA

výstupy	učivo
tuší nakreslí křivou a rovnou čáru zvládne zhuštění a křížení čar rytmicky nebo dekorativně řeší plochu pracuje se symetrií a asymetrií	čára, linie, tvar zhušťování, křížení čar vlastní kresba rytmické řešení plochy symetrie- asymetrie dekorativní kompozice
pokrytí průřezových témat	

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Rozvoj schopností poznávání

Psychohygiena

Kreativita

Komunikace

KOLÁŽ

výstupy	učivo
vytváří prostorové útvary z netradičních materiálů s pomocí učitele zvládne barevnou kompozici plochy udržuje při práci pořádek a čistotu	práce s netradičním materiálem kombinované techniky vlastní plošná kompozice na různě velké plochy a materiál práce s přírodninami
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Psychohygiena Kreativita Komunikace	

3. ROČNÍK**PEROKRESBA**

výstupy	učivo
kreslí tuší na větší plochu řeší dekorativní kompozici plochy	kombinované techniky linie, tvar, čára symetrie - asymetrie dekorativní řešení plochy bez pomoci učitele kompozice plochy s využitím geometrických prvků
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita Komunikace	

MALBA

výstupy	učivo
řeší dekorativní kompozici plochy pozoruje a popíše tvary stromů, rostlin, věcí	jednoduchá krajinomalba koláž, frotáž ilustrace

pozná různé způsoby uměleckého vyjádření (socha, malba, kresba aj.) kreslí podle předlohy využívá vlastností barev maluje a kreslí čistě	figura fantazijní tvorba rytmické řazení jednoduchých prvků na základě pozorování vytvoření vlastní malby symetrie- asymetrie, stín - světlo
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

KOLÁŽ

výstupy	učivo
řeší dekorativní kompozici plochy pozoruje a popíše tvary stromů, rostlin, věcí vytváří prostorové útvary pozná různé způsoby uměleckého vyjádření (socha, malba, kresba aj.) využívá vlastností barev	koláž z netradičního materiálu řešení plochy prostorová kompozice krajina frotáž samostatné řešení plochy
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

PRVKY VÝTVARNÉHO UMĚNÍ

výstupy	učivo
řeší dekorativní kompozici plochy pozná různé způsoby uměleckého vyjádření (socha, malba, kresba aj.) využívá vlastností barev	ilustrace v dětské literatuře známí malíři, sochaři interiér - exteriér pozorování užitkových předmětů vlastní tvořivé řešení plochy barva, tvar, materiál
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

KRESBA

výstupy	učivo

řeší dekorativní kompozici plochy pozoruje a popíše tvary stromů, rostlin, věcí pozná různé způsoby uměleckého vyjádření (socha, malba, kresba aj.) kreslí podle předlohy využívá vlastností barev maluje a kreslí čistě nakreslí postavu kreslí na větší plochu	kresba podle předlohy ilustrace vlastní plošná kompozice dekorativní řešení plochy symetrie- asymetrie, stín - světlo figura věci kolem nás (strom, rostlina, dům aj.) kresba věcí denní potřeby
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

4. ROČNÍK

KRESBA

výstupy	učivo
rozlišuje tvary užitkových předmětů z hlediska jejich funkce a materiálu pozoruje přírodní útvary, rozlišuje tvary, barvy, strukturu nakreslí postavu řeší dekorativní charakter v ploše tvořivě vyjadřuje pocit, zážitek nakreslí krajinu a zátiší nakreslí jednoduchou perokresbu experimentuje s liniemi a tvary samostatně a tvořivě vyjadřuje pocit, náladu	plošná kompozice fantazijní hry kresba krajiny, zátiší, objektů, figur kresba postavy, perokresba ilustrace kombinované techniky využití vlastností barev (světlo – stín aj.) kresba věcí kolem nás tvořivá a fantazijní kresba (nálada, pocit aj.)
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Kreativita Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

MALBA

výstupy	učivo

rozlišuje tvary užitkových předmětů z hlediska jejich funkce a materiálu pozoruje přírodní útvary, rozlišuje tvary, barvy, strukturu nakreslí postavu řeší dekorativní charakter v ploše tvořivě vyjadřuje pocit, zážitek pracuje s různými druhy papíru hodnotí estetickou úroveň předmětů denní potřeby nakreslí krajinu a zátiší experimentuje s liniemi a tvary samostatně a tvořivě vyjadřuje pocit, náladu	krajina figura plošná kompozice ilustrace dekorativní kompozice (symetrie- asymetrie, světlo - stín) kontrast jednoduchá malba podle předlohy vlastní tvořivá práce
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Kreativita Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

KOLÁŽ

výstupy	učivo
rozlišuje tvary užitkových předmětů z hlediska jejich funkce a materiálu pozoruje přírodní útvary, rozlišuje tvary, barvy, strukturu řeší dekorativní charakter v ploše tvořivě vyjadřuje pocit, zážitek pracuje s různými druhy papíru hodnotí estetickou úroveň předmětů denní potřeby pracuje s různým materiálem experimentuje s liniemi a tvary samostatně a tvořivě vyjadřuje pocit, náladu	plošná kompozice prostorová kompozice fantazijní tvorba dekorativní řešení plochy ztvárnění předmětů denní potřeby práce s různým materiálem
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Kreativita	

Kooperace a kompetice
 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
 Hodnoty, postoje, praktická etika

5. ROČNÍK

MALBA

výstupy	učivo
na základě pozorování skutečnosti vytváří svůj výtvarný projev samostatně tvořivě vyjadřuje pocit, zážitek, rozvíjí představivost řadí prvky v tvarové a barevné kompozici, řeší úlohy dekorativního charakteru v ploše zvládá malbu složitějších prostorových útvarů hravě a experimentálně tvoří	kombinované techniky malba perspektivní, profilová symetrie- asymetrie, světlo - stín, kontrast rotační tělesa (válec, koule) figurální kresba (figura, portrét) krajinomalba zátiší věci denní potřeby řešení plochy
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebepojetí Kreativita Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika	

GRAFIKA

výstupy	učivo
na základě pozorování skutečnosti vytváří svůj výtvarný projev využívá jednoduché grafické techniky samostatně tvořivě vyjadřuje pocit, zážitek, rozvíjí představivost hravě a experimentálně tvoří	základní grafické techniky (otisk, vryp aj.) plošné kompozice dekorativní řešení plochy s využitím hry s linií a tvarem
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebepojetí Kreativita Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

Hodnoty, postoje, praktická etika

KRESBA

výstupy	učivo
na základě pozorování skutečnosti vytváří svůj výtvarný projev využívá jednoduché grafické techniky samostatně tvořivě vyjadřuje pocit, zážitek, rozvíjí představivost řadí prvky v tvarové a barevné kompozici, řeší úlohy dekorativního charakteru v ploše hravě a experimentálně tvoří	kontrast kombinované techniky tvořivé řešení plošné kompozice figura- profil, portrét pozorování uměleckých děl a jejich vlastní reprodukce experimentální činnosti rotační tělesa ilustrace věci kolem nás věci denní potřeby
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebepojetí Kreativita Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika	

KOLÁŽ

výstupy	učivo
na základě pozorování skutečnosti vytváří svůj výtvarný projev samostatně tvořivě vyjadřuje pocit, zážitek, rozvíjí představivost řadí prvky v tvarové a barevné kompozici, řeší úlohy dekorativního charakteru v ploše hravě a experimentálně tvoří	prostorové kompozice textilní koláž práce s různým druhem papíru (přehýbání, ohýbání, mačkání, dekorování, vyklápění, otisk, trhání) práce s různým materiálem řešení plochy
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebepojetí Kreativita Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika	

6. ROČNÍK

SLOHY, ARCHITEKTURA A VÝTVARNÁ DÍLA

výstupy	učivo
porovná a popíše charakteristické rysy umění v pravěku a starověku a výtvarného umění té doby na vystavených exponátech rozeznává použité techniky	umění v pravěku a starověku
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Kreativita Poznávání lidí	

BARVY

výstupy	učivo
seznámí se spektrálním kruhem barev zná krycí schopnost temperových barev a průhlednost vodových barev při míchání barev používá teoretické znalosti o primárních, sekundárních a terciálních barvách	spektrální kruh barev vlastnosti barev primární, sekundární a terciální barvy
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygienu Kreativita Kooperace a kompetice	

LINIE, ČÁRA

výstupy	učivo
jednoduchou linií nakreslí tvary porovná vzájemné velikosti, objemy a poměry zaznamenává vizuální zkušenosti vyjádří své pocity barvami a liniemi snaží se zhodnotit práce své a svých spolužáků	trénink ruky, pozorování poměřování

používá kombinovaných technik hovoří o zhlédnutých výstavách	
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygienu Kreativita Kooperace a kompetice	

7. ROČNÍK

SLOHY, ARCHITEKTURA A VÝTVARNÁ DÍLA

výstupy	učivo
porovná a popíše charakteristické rysy románského, gotického a renesančního slohu a výtvarného umění té doby na vystavených exponátech rozeznává použité techniky	románský, gotický, renesanční sloh výtvarná díla
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Vnímání autora mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti	

PÍSMO

výstupy	učivo
pracuje s výtvarnou stránkou písma	písmo, znaky písma rozpal písma práce se šablonou základy estetiky
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Kreativita MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Tvorba mediálního sdělení	

KRESBA A MALBA

výstupy	učivo
kreslí jednoduché zátiší s minimem gumování vytvoří kresbu postavy, pokusí se o kresbu hlavy podle modelu (nápomoc-šachová figurka) užívá světlostní a barevné kvality k vyjádření objemu a prostoru	kresba tužkou, uhlem, suchým pastelem malba, tempery, akvarel míchání barev
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Kreativita	

PERSPEKTIVA A KOMPOZICE

výstupy	učivo
zná a užívá základní znaky kompozice použije techniku linorytu	kresba dle modelu poměry lidského těla uspořádání objektu v ploše a prostoru kompozice linoryt
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Poznávání lidí MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Etnický původ	

PROSTOROVÉ VYJÁDŘENÍ

výstupy	učivo
podílí se na výzdobě třídy, navrhuje umístění výrobků vymodeluje reliéf, předměty, postavu, šachové figurky podílí se na výzdobě školy	modelování prostorové cítění základy estetiky pozorování, porovnávání estetická výchova organizace práce
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Kreativita	

8. ROČNÍK

SLOHY, ARCHITEKTURA A VÝTVARNÁ DÍLA

výstupy	učivo
porovná, popíše a rozezná charakteristické rysy a výtvarná díla baroka, secese, empíru a romantismu jmenuje hlavní představitele výtvarného umění a architektury uvedených směrů sestaví prostorový architektonický útvar	architektura a výtvarné umění v historii
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Kreativita MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní diference	

SKICA, KRESBA, MALBA, VALÉRY, KOMPOZICE

výstupy	učivo
nakreslí a namaluje složitější zátiší a předměty denní potřeby maluje a zachycuje krajinu v plenéru	skica kresba malba valéry kompozice
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Kreativita	

LIDSKÁ POSTAVA V PERSPEKTIVĚ

výstupy	učivo
výtvarně vyjádří lidskou postavu v pohybu a zkratce, zjednodušení výtvarně zachytí vztahy mezi lidmi na základě zážitku uplatní výtvarné zjednodušení a stylizaci	lidská postava - perspektiva
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita Poznávání lidí Rozvoj schopností poznávání	

KOMBINACE VÝTVARNÝCH TECHNIK

výstupy	učivo
užívá písma a výtvarných znalostí k vytvoření plakátu, vizitky vyrobí jednoduchý šperk sestaví prostorový architektonický útvar	výtvarné techniky a jejich kombinace
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Kreativita Kooperace a kompetice	

PÍSMO A JEHO UŽITÍ

výstupy	učivo
pracuje s výtvarnou stránkou písma	písmo a jeho užití dekorativní práce
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Kreativita MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	

9. ROČNÍK**SLOHY, ARCHITEKTURA A VÝTVARNÁ DÍLA**

výstupy	učivo
určí prvky uměleckých směrů konce 19. století a 20. století kresba architektury užívá různých malířských technik a stylů- pointilismus, kubismus, abstraktní umění, naivní umění	architektura a výtvarné umění 19. a 20. století výtvarné techniky 20. století
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Kreativita	

PÍSMO VE VÝTVARNÝCH TECHNIKÁCH, PREZENTACE

výstupy	učivo

využívá svých výtvarných znalostí k vytvoření reklamy a plakátu	písmo prezentace výtvarné techniky
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Kreativita MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Tvorba mediálního sdělení Práce v realizačním týmu	

KRESBA, MALBA-SVĚTLO A STÍN

výstupy	učivo
výtvarně zobrazí obtížnější modely-drapérie, sklo, papír	kresba malba světelné kontrasty míchání barev
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Psychohygienu Kreativita	

HODNOCENÍ A ESTETIKA

výstupy	učivo
rozezná umění od kýče, vysvětlí význam výtvarného umění v běžném životě podílí se na výzdobě školy hodnotí a vyjadřuje svoje názory	hodnocení estetika prezentace vyjadřování hodnocení
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika Kreativita	

VÝTVARNÉ EXPERIMENTOVÁNÍ

výstupy	učivo
rozezná umění od kýče, vysvětlí význam výtvarného umění v běžném životě	moderní techniky a materiály

podílí se na výzdobě školy a na uskutečnění školní vernisáže	
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita Komunikace Kooperační a kompetice Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika	

FOTOGRAFOVÁNÍ, PRÁCE NA PC

výstupy	učivo
využívá fotoaparátu a práce na PC ke své výtvarné činnosti	využití moderní techniky ve výtvarné výchově
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita Rozvoj schopností poznávání MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Stavba mediálních sdělení Vnímání autora mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti Tvorba mediálního sdělení Práce v realizačním týmu	

5.8. Člověk a zdraví

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, zdravotně preventivní chování, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. Protože je zdraví základním předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, stává se poznávání a praktické ovlivňování rozvoje a ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělávání.

Vzdělávací oblast člověk a zdraví přináší základní podněty pro ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, smysl zdravotní prevence i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různým nebezpečím, které ohrožuje zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných. Jde tedy z velké části o poznávání zásadních životních hodnot, o postupné utváření postojů k nim a o aktivní jednání v souladu s nimi. Naplnění těchto záměrů je v základním vzdělávání nutné postavit na účinné motivaci a na činnostech a situacích posilujících zájem žáků o problematiku zdraví.

Při realizaci této vzdělávací oblasti je třeba klást důraz především na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích i v každodenním životě školy. Proto je velmi důležité, aby celý život školy byl ve shodě s tím, co se žáci o zdraví učí a co z pohledu zdraví potřebují. Zpočátku musí být vzdělávání silně ovlivněno kladným osobním příkladem učitele, jeho všestrannou pomocí a celkovou příznivou atmosférou ve škole. Později přistupuje důraz i na větší samostatnost a odpovědnost žáků v jednání, rozhodování a činnostech souvisejících se zdravím. Takto chápané vzdělávání je základem pro vytváření aktivních přístupů žáků k rozvoji i ochraně zdraví. Vzdělávací oblast člověk a zdraví je vymezena a realizována v souladu s věkem žáků ve vzdělávacích oborech Výchova ke zdraví a Tělesná výchova, do níž je zahrnuta i zdravotní tělesná výchova. Vzdělávací obsah oblasti člověk a zdraví prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej obohacují nebo využívají (aplikují), a do života školy. Vzdělávací obor Výchova ke zdraví přináší základní poznání o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jeho zdraví. Učí žáky aktivně rozvíjet a chránit zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem bezprostředně navazuje na obsah vzdělávací oblasti člověk a jeho svět. Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky, rozvíjejí dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v každodenních i mimořádných situacích. Rozšiřují

a prohlubují si poznatky o rodině, škole a společenství vrstevníků, o přírodě, člověku i vztazích mezi lidmi a učí se tak dívat se na vlastní činnosti z hlediska zdravotních potřeb a životních perspektiv dospívajícího jedince a rozhodovat se ve prospěch zdraví. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví je vzdělávací obor Výchova ke zdraví velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova.

Vzdělávací obor Tělesná výchova jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu.

Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje.

Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení -

v povinné tělesné výchově, případně ve zdravotní tělesné výchově. Proto se nedílnou součástí tělesné výchovy stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách tělesné výchovy pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení.

Škola má současně povinnost nabízet veškerý obsah Zdravotní tělesné výchovy žákům III. (příp. II.) zdravotní skupiny v samostatných vyučovacích hodinách (jako adekvátní náhradu povinné tělesné výchovy nebo jako rozšíření pohybové nabídky v dalším vyučovacím předmětu dotovaném z disponibilní časové dotace). Tato nabídka vychází ze situace v moderní společnosti, která v mnohém život usnadňuje, ale paradoxně tím vyvolává už v dětském věku četná zdravotní oslabení, která je nutné napravovat a korigovat (z nedostatku intenzivního a vhodně zaměřeného pohybu z dlouhodobého setrvávání ve statických polohách, z nadměrného příjmu potravy v nevhodné skladbě,

z nekvalitního ovzduší, z četných stresových situací, nepříznivých sociálních vztahů atd.). Základní vzdělávání tak reaguje na poznatky lékařů, že zdravotních oslabení v celé populaci přibývá a zdravotně oslabené dítě potřebuje větší množství spontánních i cíleně zaměřených pohybových

aktivit než dítě zdravé. Účast ve zdravotní tělesné výchově vede žáky k poznání charakteru jejich zdravotního oslabení i míry a rozsahu omezení některých činností. Současně předkládá konkrétní způsoby ovlivňování zdravotních oslabení (speciální cvičení, všestranně zaměřené pohybové činnosti, relaxační techniky, plavání atd.) a jejich zařazování do denního režimu žáků.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevnování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování zdraví a zdravých mezilidských vztahů se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu pro výběr partnera i profesní dráhy, pro uplatnění ve společnosti atd.
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

5.8.1. Tělesná výchova

Tělesná výchova představuje nejdůležitější formu pohybového učení a pohybové kultivace žáků. Je hlavním zdrojem pro zdravotní, rekreační i sportovní využití pohybu v režimu školy i mimo školu. Žáci si osvojují nové pohybové dovednosti, ovládnutí i využití různého sportovního náčiní a náradí. Tělesná výchova umožňuje žákům poznat vlastní pohybové možnosti i zdravotní a pohybová omezení. Tělesná výchova vede žáky do pozitivního vztahu k pohybovým aktivitám. Vzdělávací obsah je rozdělen na tři tematické okruhy. Činnosti ovládající zdraví - význam pohybu pro zdraví, příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu, hygiena při Tělesné výchově, bezpečnost při pohybových činnostech. Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností - pohybové hry, základy gymnastiky, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti, průpravné úpoly, základy atletiky, základy sportovních her, turistika a pobyt v přírodě, plavání, lyžování a bruslení, další pohybové činnosti. Činnosti podporující pohybové učení - komunikace v Tělesné výchově, organizace při Tělesné výchově, zásady jednání a chování, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností, měření a posuzování pohybových dovedností, zdroje informací o pohybových činnostech. Organizace - žáci s přihlédnutím k určité sportovní aktivitě cvičí v tělocvičně, na hřišti, na stadionu, ve volné přírodě nebo v plaveckém bazénu. V úvodu hodiny všichni absolvují nástup, rozcvičku

a dále se věnují v hlavní části hodiny danému typu sportování. Ke konci dochází ke závěrečnému zklidnění - relaxaci. Žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obuvi. Učitel v hodinách využívá různé metody a formy práce. Spolu s dětmi používá veškeré dostupné náčiní a nářadí.

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu Tělesná výchova jsou začleněna průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k osvojení si základního tělocvičného názvosloví
- učíme žáky cvičit podle jednoduchého nákresu nebo popisu cvičení, změřit základní pohybové výkony a porovnávat je s předchozími
- informujeme žáky o aktivitách a sportovních akcích
- umožňujeme žákům, aby se naučili na základě jasných kritérií hodnotit své činnosti a výsledky

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky v duchu fair play (dodržují pravidla, učí se pracovat v týmech, respektují opačné pohlaví)
- učíme žáky odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky, mezi žáky a učiteli
- zadáváme úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- umožňujeme každému žákovi zažít úspěch

Kompetence komunikativní

- spolupracujeme v týmech při pohybových činnostech a soutěžích
- učíme žáky reagovat na základní povely a pohyby
- vedeme je k tomu, aby sami zorganizovali pohybové soutěže
- učíme děti k vzájemnému naslouchání

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k manuální zručnosti, uplatňování zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech, ke správnému používání pomůcek

Kompetence k řešení problémů

- hledáme více způsobů řešení
- všichni řešíme situaci vzniklou během vyučování
- vyslechneme názor druhého, dodáváme žákům sebedůvěru

Kompetence občanské

- podílíme se na realizaci pravidelného pohybového režimu, přiměřené samostatnosti a vůli pro zlepšení své zdatnosti, pohybovou činnost spojujeme se zdravím
- vedeme žáky ke kritickému myšlení, hodnocení cvičení
- učíme žáky být ohleduplní a taktní

Vyučovací předmět Tělesná výchova je realizován v 1. - 9. ročníku v rozsahu 2 hodin týdně.

1. ROČNÍK

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

výstupy	učivo
uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	pohybový režim žáků: uklidnění po zátěži správné držení těla, správné zvedání zátěže průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umyvárnách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace Komunikace Kooperace a kompetice	

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

výstupy	učivo
reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace	

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

výstupy	učivo
zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	vyjádření melodie a rytmu pohybem přetahy a přetlaky motivovaný vytrvalý běh manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů hry na sněhu a na ledě
pokrytí průřezových témat	

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Rozvoj schopností poznávání
 Seberegulace a sebeorganizace
 Poznávání lidí
 Mezilidské vztahy
 Komunikace
 Kooperace a kompetice

2. ROČNÍK**ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ**

výstupy	učivo
uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	pohybový režim žáků uklidnění po zátěži správné držení těla, správné zvedání zátěže průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umyvárnách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání lidí Komunikace	

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

výstupy	učivo
reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání lidí Komunikace	

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

výstupy	učivo

zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	plavání – (<i>základní plavecká výuka</i>) hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucímu kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance přetahy a přetlaky motivovaný vytrvalý běh manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů hry na sněhu a na ledě
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice	

3. ROČNÍK

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

výstupy	učivo
uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	pohybový režim žáků uklidnění po zátěži správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umyvárnách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV

pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA   Sebepoznání a sebepojetí   Komunikace   Řešení problémů a rozhodovací dovednosti   Hodnoty, postoje, praktická etika

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

výstupy	učivo
reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí olympijské ideály a symboly
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika	

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

výstupy	učivo
zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	plavání – (<i>základní plavecká výuka</i>) hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucímu kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance přetahy a přetlaky motivovaný vytrvalý běh manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů hry na sněhu a na ledě
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	

Rozvoj schopností poznávání
 Sebepoznání a sebepojetí
 Seberegulace a sebeorganizace
 Mezilidské vztahy
 Komunikace
 Kooperace a kompetice
 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
 Hodnoty, postoje, praktická etika

4. ROČNÍK

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

Výstupy	učivo
uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	uklidnění po zátěži průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umyvárnách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika	

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

výstupy	učivo
zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí olympijské ideály a symboly měření a posuzování pohybových dovedností – měření výkonů, základní pohybové testy

	zdroje informací o pohybových činnostech
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

výstupy	učivo
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance přetahy a přetlaky motivovaný vytrvalý běh manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů hry na sněhu a na ledě
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Psychohygienu Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika	

5. ROČNÍK

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

výstupy	učivo
uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	

Sebepoznání a sebepojetí

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

výstupy	učivo
zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí olympijské ideály a symboly měření a posuzování pohybových dovedností – měření výkonů, základní pohybové testy zdroje informací o pohybových činnostech
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebepojetí Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika	

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

výstupy	učivo
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance přetahy a přetlaky motivovaný vytrvalý běh manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů hry na sněhu a na ledě
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

Hodnoty, postoje, praktická etika

6. ROČNÍK

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

výstupy	učivo
vstupuje do organizace svého pohybového režimu usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky-čestné soupeření, pomoc handicapovaným posoudí provedené osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich příčiny poskytne dopomoc při cvičení	prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových disbalancí - průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a i jiná zdravotně zaměřená cvičení zdravotně orientovaná zdatnost kondiční programy hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - v nestandardním prostředí první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Mezilidské vztahy Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

výstupy	učivo
naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky-čestné soupeření, pomoc handicapovaným snaží se přiměřeně ke svému somatotypu o přesné provádění cviků uplatňuje pravidla osvojovaných pohybových činností, her, závodů a soutěží	komunikace v Tv - tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech historie a současnost sportu - významné soutěže a sportovci zásady jednání a chování v různém prostředí a různých činnostech
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Mezilidské vztahy Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

výstupy	učivo
usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti podle svých předpokladů zlepšuje úroveň výkonů běžecké rychlosti a běžecké vytrvalosti, odrazové schopnosti v běžích a skocích zvládá podle svých předpokladů techniku i taktiku rychlého běhu, vytrvalého běhu podle svých předpokladů zvládá techniku hodů míčkem z rozběhu ovládá podle svých předpokladů techniku skoku do dálky, do výšky z individuálního rozběhu zvládá kotoul vpřed, vzad, stoj na rukou s dopomocí zvládá roznožku a skrčku přes náradí odpovídající výšky zvládá kombinace osvojených cviků zvládá kombinace osvojených cviků zvládá základní cvičební prvky na kladině zvládá herní činnosti jednotlivce - vrchní odbíjení, spodní podání, přihrávka jednoruč, obouruč, driblink, střelba obouruč	Atletika průpravná běžecká cvičení, běžecká abeceda, speciální běžecká cvičení běh na 60m běh v terénu základy překážkového běhu skok do dálky skok do výšky z plného rozběhu hod míčkem Gymnastika 1. akrobacie kotoul vpřed a jeho modifikace průpravná cvičení pro zvládnutí stoje na rukou stoj na rukou s dopomocí 2. přeskok průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu u můstku roznožka přes kozu našíř 3. kladina (dívky) chůze bez dopomoci, různé druhy chůze a obraty rovnovážné polohy jednoduché vazby a sestavy z osvojených prvků Rytmická gymnastika, tance (dívky) Volejbal pohyb, postoj, průpravná cvičení pro odbití obouruč vrchem odbití obouruč vrchem nad sebe, v přímém směru ve dvojici nácvik spodního podání základní pravidla odbíjené Basketbal přihrávka jednoruč obouruč v přímém směru spodem, zastavení a chytání míče vedení míče, driblink střelba obouruč na koš Netradiční pohybové hry a činnosti
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace	

Mezilidské vztahy
 Komunikace
 Kooperace a kompetice
 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

7. ROČNÍK

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

výstupy	učivo
aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně s konkrétním účelem samostatně se připraví před pohybovou činností uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť v přírodě, předvídá možná nebezpečí úrazů a přizpůsobí jim svou činnost sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí uskutečňuje ve školních podmínkách olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	prevence a korekce jednostranného zatížení svalových disbalancí průpravná kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení zdravotně orientovaná zdatnost a její rozvoj kondiční programy manipulace se zatížením význam pohybu pro zdraví
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

výstupy	učivo
aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně s konkrétním účelem samostatně se připraví před pohybovou činností	komunikace v tělesné výchově tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech pravidla osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží

uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť v přírodě, předvídá možná nebezpečí úrazů a přizpůsobí jim svou činnost užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva posoudí provedené osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich příčiny	měření výkonů a posuzování pohybových dovedností evidence, vyhodnocování historie a současnost sportu zásady jednání a chování v různém prostředí a různých činnostech organizace prostoru a pohybových činností v nestandardních podmínkách, sportovní výstroj a výzbroj - výběr, ošetřování.
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Mezilidské vztahy Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

výstupy	učivo
ovládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje ve hře, v soutěži, v činnosti při rekreačních činnostech podle svých předpokladů zvyšuje svoji úroveň výkonů běžecké rychlosti a běžecké vytrvalosti, odrazové schopnosti v bězích a skocích zvládá podle svých předpokladů techniku i taktiku rychlého běhu, vytrvalého běhu v terénu i na dráze podle svých předpokladů zvládá techniku hodů míčkem z rozběhu ovládá podle svých předpokladů techniku skoku do dálky, do výšky z individuálního rozběhu zvládá jednoduché akrobatické sestavy z osvojených prvků, roznožku, skrčku přes nářadí odpovídající výšky i s oddáleným odrazem, náskok do vzporu, výmyk odrazem jednonož zvládá základní herní činnosti jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře - basketbal,	Atletika průpravná běžecká cvičení, běžecká abeceda, speciální běžecká cvičení běh na 60m běh v terénu vytrvalostní běh štafetová předávka, štafetový běh skok do dálky skok do výšky hod míčkem z rozběhu Gymnastika 1. akrobacie kotoul vpřed a jeho modifikace průpravná cvičení pro zvládnutí stoje na ruce stoj na ruce s dopomocí akrobatická kombinace osvojených prvků 2. přeskok průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu u můstku roznožka přes kozu našší skrčka přes kozu našší 3. kladina (dívký) chůze bez dopomoci, různé druhy chůze a obraty rovnovážné polohy

volejbal, volí taktiku hry a dodržuje ji za pomoci učitele uvědomuje si význam pohybu v zimní krajině zná nejdůležitější pravidla pohybu v zimní krajině a chování na vlecích, sjezdovkách, běžeckých tratích zvládá základní dovednosti na sjezdových lyžích zvládá jízdu na vleku respektuje význam ochrany krajiny při zimních sportech	jednoduché vazby a sestavy z osvojených prvků 4. kruhy houpání odrazem střídnož komíhání svis vznesmo Rytmická gymnastika, tance (dívky) Úpoly úpolové hry Volejbal odbití obouruč vrchem nad sebe, v přímém směru ve dvojici, v přímém směru po pohybu vpřed, vzad, stranou herní činnost jednotlivce: nahrávka, přihrávka průpravná cvičení pro vrchní podání nácvik odbití obouruč spodem pravidla volejbalu, počítání skóre, zápis 6. Basketbal zdokonalování herní činnosti jednotlivce uvolňování bez míče a s míčem přihrávka jednoruč a obouruč na místě i za pohybu, zastavení, pivotová noha střelba obouruč z místa, z dvojkroku základy herních systémů, osobní obrana, zónová obrana pravidla basketbalu Netradiční pohybové hry a činnosti Lyžování základní dovednosti na lyžích, jízda na vleku. bezpečnost pohybu na horách Pobyt v přírodě turistická akce chůze v terénu se zátěží táboření, ochrana přírody přežití, ukrytí (nouzový přístřešek), orientace v přírodě - zajištění vody, jídla, tepla orientační běh pravidla bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Mezilidské vztahy Komunikace	

8. ROČNÍK

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

výstupy	učivo
samostatně vstupuje do organizace svého plného pohybového režimu usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření	prevence a korekce jednostranného zatížení svalových disbalancí průpravná kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení zdravotně orientovaná zdatnost a její rozvoj kondiční programy manipulace se zatížením první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách improvizované ošetření poranění a odsun raněného význam pohybu pro zdraví, rekreační a výkonnostní sport dívek a chlapců
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

výstupy	učivo
užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva, dodržuje ji posoudí provedení osvojované pohybové činnosti samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí jí ve shodě s hlavní činností	komunikace v Tv - tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech měření výkonů a posuzování pohybových dovedností - evidence, vyhodnocování historie a současnost sportu - významné soutěže a sportovci, olympionismus pravidla osvojovaných pohybových činností - her, soutěží zásady jednání a chování v různém prostředí a různých činnostech

pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Mezilidské vztahy Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

výstupy	učivo
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti podle svých předpokladů zlepšuje úroveň výkonů běžecké rychlosti a běžecké vytrvalosti, odrazové schopnosti v běžích a skocích zvládá podle svých předpokladů techniku i taktiku rychlého běhu v terénu i na dráze podle svých předpokladů zvládá techniku vrhu koulí zvládá podle svých předpokladů techniku skoku do dálky, do výšky z individuálního rozběhu podle svých předpokladů zlepšuje přesnost prováděných pohybů - kotoulů a jejich variací, zvládá stoj na rukou, přemet stranou a zacvičit sestavu ze zvládnutých prvků, dovede roznožku, skrčku, přes náradí, výmyk a přešvihy ve vzporu na hrazdě zvládá základní herní činnosti jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře, umí zvolit taktiku hry, zná pravidla her	Atletika průpravná běžecká cvičení, běžecká abeceda, speciální běžecká cvičení běh na 60m běh v terénu vytrvalostní běh štafetová předávka, štafetový běh skok do dálky skok do výšky z plného rozběhu, technika flopu vrh koulí z místa, sunem Gymnastika 1. akrobacie kombinace cviků - kotoul vpřed, stoj na rukou i s výdrží přemet stranou. jednoduché sestavy z osvojených prvků 2. přeskoky roznožka přes kozu našir skrčka přes kozu našir 3. kruhy houpání odrazem střídnož komíhání svis vznesmo 4. hrazda náskok do vzporu - zákmihem seskok výmyk odrazem jednonož, obounož 5. Kladina /dívky/ různé druhy chůze s doprovodnými pohyby paží obraty poskoky rovnovážné polohy náskok, seskok jednoduché vazby a sestavy Kondiční formy cvičení s hudbou i

	s náčiním (dívky) Úpoly základy sebeobrany, judo, karate úpolové hry Volejbal odbití obouruč vrchem nad sebe, v přímém směru ve dvojici, v přímém směru po pohybu vpřed, vzad, stranou odbití obouruč spodem, příjem podání průpravná cvičení pro útočný úder podání vrchem herní formy nácviku - turnaj 4 - 4, 6 - 6 herní systémy pravidla volejbalu, počítání, skóre, zápis, funkce rozhodčího Basketbal zdokonalování herní činnosti jednotlivce nácvik střelby jednoruč, z třibodového pokusu nácvik doskakování míče zónové obraně utkání, soutěže pravidla basketbalu, zápis utkání, funkce rozhodčího Netradiční pohybové hry a činnosti
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

9. ROČNÍK

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

výstupy	učivo
aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně s konkrétním účelem rozvívá zlepšení své tělesné zdatnosti v plné míře	prevence a korekce jednostranného zatížení svalových disbalancí průpravná kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení zdravotně orientovaná zdatnost a její rozvoj kondiční programy manipulace se zatížením

samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí jí ve shodě s hlavní činností samostatně sleduje prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách improvizované ošetření poranění a odsun raněného význam pohybu pro zdraví, rekreační a výkonnostní sport dívek a chlapců.
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygienu Mezilidské vztahy Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

výstupy	učivo
odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím, upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ŽP používá plně osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin, časopisů, uživatele internetu naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu spolupracuje na jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva, dodržuje ji zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy, spolurozhoduje osvojované hry a soutěže posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	komunikace v Tv - tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech měření výkonů a posuzování pohybových dovedností - evidence, vyhodnocování historie a současnost sportu - významné soutěže a sportovci, olympionismus pravidla osvojovaných pohybových činností - her, soutěží zásady jednání a chování v různém prostředí a různých činnostech činností v nestandardních podmínkách, sportovní výstroj a výzbroj - výběr, ošetřování.
pokrytí průřezových témat	

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Rozvoj schopností poznávání

Seberegulace a sebeorganizace

Mezilidské vztahy

Komunikace

Kooperace a kompetice

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

výstupy	učivo
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech pravidelně a samostatně usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti samostatně zlepšuje úroveň výkonů běžecké rychlosti a běžecké vytrvalosti, odrazové schopnosti v běžích a skocích zvládá podle svých předpokladů techniku i taktiku rychlého běhu v terénu i na dráze zvládá techniku vrhu koulí zvládá správnou techniku skoku do dálky, do výšky z individuálního rozběhu podle svých předpokladů umí cvičit podle slovních pokynů, zdokonaluje přesnost prováděných akrobatických prvků, přeskoků, dovede zacvičit krátké sestavy - akrobacie, kladina/dívky/, záchranu a dopomoc při osvojovaných cvicích podle svých předpokladů zvládá herní činnosti jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře, umí zvolit taktiku hry a dodržovat ji ve hře, chápe role v družstvu, dovede udělat zápis, spočítat skore, plnit funkci rozhodčího	Atletika průpravná běžecká cvičení, běžecká abeceda, speciální běžecká cvičení běh na 60m běh v terénu vytrvalostní běh štafetová předávka, štafetový běh skok do dálky skok do výšky z plného rozběhu, technika flopu vrh koulí z místa, sun Gymnastika 1. akrobacie kombinace cviků - kotoul vpřed stoj na rukou i s výdrží přemet stranou rondát jednoduché sestavy z osvojených prvků 2. přeskoky roznožka přes kozu našíř skrčka přes kozu našíř i s oddáleným odrazem 3. hrazda náskok do vzporu - zákmihem seskok výmyk odrazem jedno nož, obou nož 4. kruhy houpání odrazem střídnonož komíhání svis vznesmo 5. Kladina /dívky/ různé druhy chůze s doprovodnými pohyby paží obraty poskoky rovnovážné polohy náskok, seskok jednoduché vazby a sestavy Kondiční formy cvičení s hudbou i s

	náčiním (dívky) Úpoly základy sebeobrany, judo, karate úpolové hry Volejbal odbití obouruč vrchem nad sebe, v přímém směru ve dvojici, v přímém směru po pohybu vpřed, vzad, stranou odbití obouruč spodem, příjem podání vrchní podání útočný úder jednoblok obránné kombinace proti útočnému úderu turnaj 6 - 6 pravidla volejbalu, počítání skóre, zápis Basketbal zdokonalování herní činnosti jednotlivce /viz 8. ročník/ střelba jednoruč z tříbodového pokusu doskakování míče územní obranný systém osobní obranný systém útočné kombinace utkáni, pravidla, zápis, rozhodčí Netradiční pohybové hry a činnosti
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepečení Seberegulace a sebeorganizace Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

5.8.2. Výchova ke zdraví

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví přináší žákům základní povědomí o zdravém způsobu života. Žáci poznávají sami sebe, seznamují se s různým nebezpečím, které ohrožuje jejich zdraví, osvojují si způsoby chování a rozhodování, získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných. Žáci se seznamují s nebezpečím návykových látek, učí se odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v mimořádných situacích. Žáci si upevňují hygienické, stravovací i jiné návyky. Rozšiřují si poznatky o

rodině, škole a společenství vrstevníků a vztazích mezi lidmi. Zahrnuje mj. i sexuální výchovu žáků, a to nejen z hlediska biologického, ale i sociálního a psychologického.

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu jsou začleněna průřezová témata Osobnostní a sociální výchova a Výchova demokratického občana.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat informace z různých zdrojů

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k spolupráci ve skupinách, k vytváření příjemné atmosféry v týmu
- diskusí ve třídě vedeme žáky k upevnění dobrých mezilidských vztahů, ohleduplnosti a úcty

- formujeme osobnost žáka v otázkách rodiny a lidské sexuality

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k získání dovednosti efektivně diskutovat

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k estetickému cítění (v péči o sebe, v péči o prostředí, kde se pohybují)
- na základě modelových situací si žáci prakticky osvojují správné postupy první pomoci

Kompetence k řešení problémů

- hledáme více způsobů řešení daného problému
- učíme žáky odmítnout škodlivou látku
- seznamujeme žáky s mimořádnými a krizovými situacemi formou diskuse, vyvozujeme příklady odpovědného jednání

Kompetence občanské

- vštěpujeme základní principy chování vycházející ze základních společenských norem
- učíme žáky povinnosti postavit se proti psychickému a fyzickému násilí
- vedeme žáky k ekologickému chování

Vyučovací předmět Výchova ke zdraví je realizován v 6. a 9. ročníku v rozsahu 1 hodiny týdně.

6. ROČNÍK

VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ

výstupy	učivo
respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	vztahy ve dvojici - kamarádství, přátelství, láska vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity - rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek
pokrytí průřezových témat	

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA
 Poznávání lidí
 Mezilidské vztahy
 Komunikace
 Kooperace a kompetice
 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
 Hodnoty, postoje, praktická etika
 VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA
 Občanská společnost a škola

ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE

výstupy	učivo
respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygienu Poznávání lidí	

ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ

výstupy	učivo
dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy tělesná a duševní hygiena, denní režim – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim ochrana před přenosnými chorobami, základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné

	krví, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty ochrana před chronickými nepřenosinými chorobami a před úrazy – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní a léčebná péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebepečení Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiéna Hodnoty, postoje, praktická etika	

RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE

výstupy	učivo
samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresii projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví; a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	stres a jeho vztah ke zdraví – kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita – šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže; komunikace se službami odborné pomoci bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě ochrana člověka za mimořádných událostí – klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí

pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA   Sebepoznání a sebepojetí   Seberegulace a sebeorganizace   Psychohygienu   Komunikace   Mezilidské vztahy ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA   Vztah člověka k prostředí MEDIÁLNÍ VÝCHOVA   Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

HODNOTA A PODPORA ZDRAVÍ

výstupy	učivo
vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci – základní lidské potřeby a jejich hierarchie podpora zdraví a její formy – prevence a intervence, odpovědnost jedince za zdraví
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace Psychohygienu Hodnoty, postoje, praktická etika	

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ

výstupy	učivo
popíše své kladné a záporné vlastnosti a zdůvodní, jak ovlivňují jeho chování zhodnotí, jak jeho chování ovlivnilo chod události řeší problémové situace asertivně ale s empatií	sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování
pokrytí průřezových témat	

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Rozvoj schopností poznávání

Sebepoznání a sebepojetí

Seberegulace a sebeorganizace

Psychohygiena

Poznávání lidí

Mezilidské vztahy

Komunikace

Kooperační a kompetice

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Hodnoty, postoje, praktická etika

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Kulturní diference

Lidské vztahy

9. ROČNÍK**VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ**

výstupy	učivo
respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	vztahy ve dvojici – láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Poznávání lidí Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy Princip sociálního smíru a solidarity ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí	

ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE

výstupy	učivo

respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	dospívání – tělesné, duševní a společenské změny sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost; promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygienu Poznávání lidí Komunikace Mezilidské vztahy Hodnoty, postoje, praktická etika	

ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ

výstupy	učivo
usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota tělesná a duševní hygiena, denní režim – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim ochrana před přenosnými chorobami, základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty ochrana před chronickými nepřenosiými chorobami a před úrazy – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní a léčebná péče; odpovědné chování v situacích úrazu a

	život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace Psychohygienu Hodnoty, postoje, praktická etika	

RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE

výstupy	učivo
vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresii projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví; a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	auto-destruktivní závislosti – psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládnání, trestná činnost, dopink ve sportu bezpečné chování a komunikace – bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení dodržování pravidel bezpečnosti v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládnání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti) manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy, působení sekt ochrana člověka za mimořádných událostí – klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
Fungování a vliv médií ve společnosti

HODNOTA A PODPORA ZDRAVÍ

výstupy	učivo
vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí	celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci – složky zdraví a jejich interakce podpora zdraví a její formy – působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Psychohygienu Seberegulace a sebeorganizace Hodnoty, postoje, praktická etika	

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ

výstupy	učivo
věnuje se rozboru vlastní osobnosti zhodnotí, jak jeho chování může kladně nebo záporně ovlivnit následný chod události	seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení; zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování psychohygienu v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání	

Sebepoznání a sebepojetí
Seberegulace a sebeorganizace
Psychohygienu
Poznávání lidí
Mezilidské vztahy
Komunikace
Kooperace a kompetice
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Hodnoty, postoje, praktická etika
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA
Lidské vztahy

5.9. Člověk a svět práce

Oblast člověk a svět práce postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Koncepce vzdělávací oblasti člověk a svět práce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Vzdělávací oblast člověk a svět práce se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků. Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru člověk a svět práce je rozdělen na 1. stupni na čtyři tematické okruhy: Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů, které jsou pro školu povinné. Na 2. stupni je rozdělen na šest tematických okruhů: Práce s technickými materiály, Design a konstruování, Pěstitelské práce a chovatelství, Provoz a údržba domácnosti, Příprava pokrmů, Svět práce. Tematické okruhy na 2. stupni tvoří nabídku, z níž školy vybírají podle svých podmínek a pedagogických záměrů, kromě povinného tematického okruhu Svět práce, minimálně další dva tematické okruhy. Vybrané tematické okruhy je nutné realizovat v plném rozsahu.

Tematický okruh Svět práce je určen pro 8. a 9. ročník i odpovídající ročníky víceletých středních škol. Je povinný pro všechny žáky v plném rozsahu a lze jej zařadit již od 7. ročníku. Vzdělávací obsah je realizován v průběhu celého základního vzdělávání a je určen všem žákům (tedy chlapcům i dívkám bez rozdílu). Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. V závislosti na věku žáků se postupně buduje systém, který žákům poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření. Proto je vhodné zařazovat do vzdělávání žáků co největší počet tematických okruhů.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce

- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

5.9.1. Pracovní činnosti

Předmět Pracovní činnosti vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za výsledky své práce. Žák si osvojí základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí. Naučí se zorganizovat a naplánovat si svoji práci a využívat k tomu vhodných pracovních nástrojů, nářadí a pomůcek.

Pracovní činnost vede žáky k tvořivosti a kooperaci při objevování a poznávání okolního světa. Pracovní činnost vede žáky k orientaci v různých oborech lidské činnosti a připravuje ho pro další životní a profesní orientaci.

Vzdělávací obor Člověk a svět práce je na 1. stupni rozčleněn na čtyři tematické okruhy:

Práce s drobným materiálem

Žák při jednoduchých činnostech vytváří výrobky z tradičních i netradičních materiálů a zkoumá jejich vlastnosti.

Konstrukční činnosti

Žák zvládne při práci s různými typy stavebnic jejich montáž a demontáž. Pracuje sám podle návodu nebo náčrtu.

Pěstitelské práce

Žák pozoruje přírodu, naučí se pečovat o nenáročnou pokojovou rostlinu. Pod vedením učitele provádí sám jednoduché pěstitelské činnosti. Žák dodržuje zásady bezpečnosti.

Příprava pokrmů

Žák se naučí připravit jednoduché pokrmy studené kuchyně. Dodržuje zásady správného stolování a společenského chování.

Do obsahu vzdělávacího předmětu Pracovní činnosti je začleněno průřezové téma Osobnostní a sociální výchova.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- umožňujeme žákům realizovat své vlastní nápady a tím podněcujeme jejich samostatnost a tvořivost
- výuku vždy zajímavě motivujeme a tím probouzíme aktivitu žáků

Kompetence sociální a personální

- podporujeme skupinovou výuku

- volíme různorodé formy práce
- podporujeme vzájemnou pomoc žáků

Kompetence pracovní

- vedeme žáky ke kreativitě
- vedeme žáky k manuální zručnosti

Kompetence občanské

- podporujeme poznávání a respektování odlišných kultur a náboženství

Vyučovací předmět Pracovní činnosti je realizován v 1.-5. ročníku v rozsahu 1 hodiny týdně.

1. ROČNÍK

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

výstupy	učivo
vytváří plošné a prostorové kompozice z přírodnin, textilu aj.) jednoduchými skutky realizuje tvořivost v mezilidských vztazích (v rodině a v kolektivu třídy) rozlišuje různé materiály (dřevo, plast, kov, kámen, papír aj.) udržuje pořádek na pracovišti	koláže jednoduchý dárek (jeřabiny, korálek, list aj.) tvořivost v mezilidských vztazích - vytváření prožitků radosti pro druhé plošná kompozice a prostorová kompozice navlečení nitě do jehly
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA • Rozvoj schopností poznávání • Kreativita • Komunikace	

MODELOVÁNÍ

výstupy	učivo
pojmenuje pracovní nástroje udržuje pořádek na pracovišti zpracuje modelínu (mačká, válí, hněte) vymodeluje jednoduché věci	zpracování modelíny (válec, koule) hnětení, mačkání modelíny modelování (věc, postava, zvíře, ovoce, zelenina aj.)
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita Komunikace	

MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ PRÁCE

výstupy	učivo
podle návodu sestaví jednoduchý model ze stavebnice	sestavení jednoduchého modelu ze stavebnice podle předlohy
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace	

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

výstupy	učivo
ošetřuje pokojové květiny pozoruje podmínky života rostlin vypěstuje jednoduchou rostlinu za daných podmínek provádí pozorování a pokusy s rostlinami	zalévání, hnojení, přesazování, klíčení pokojových rostlin pozorování podmínek života rostlin a zapisování výsledků
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace	

PŘÍPRAVA POKRMŮ

výstupy	učivo
pojmenuje základní vybavení kuchyně udržuje pořádek na pracovišti	vybavení kuchyně
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Komunikace	

PRÁCE S PAPIREM A KARTONEM

výstupy	učivo
rozlišuje různé materiály (dřevo, plast, kov, kámen, papír aj.) pojmenuje pracovní nástroje udržuje pořádek na pracovišti vytvoří jednoduchý výrobek z papíru, kartonu podle šablony stříhá papír	plošné kompozice prostorové kompozice stříhání, překládání, lepení jednoduché výrobky z papíru podle šablony práce s nůžkami čistota lepení
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	

Kreativita
Komunikace

2. ROČNÍK

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

výstupy	učivo
pracuje s různým materiálem (špejle, dřívka, korek, provázek aj.) udržuje pořádek na pracovišti zvládá práci s drobným materiálem (korálky, koření, kamínky aj.) navleče nit, přišíje knoflík s pomocí učitele dodržuje bezpečnost práce při šití a střihání jednoduchými skutky realizuje tvořivost v mezilidských vztazích (v rodině a v kolektivu třídy)	práce s přírodninami práce s textilem práce s papírem navlékání korálek, přírodnin aj. šití stehem, přišíjí knoflíku koláže plošné a prostorové kompozice jednoduchý dárek - tvořivost v mezilidských vztazích - vytváření prožitků radosti pro druhé
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Kreativita Komunikace	

MODELOVÁNÍ

výstupy	učivo
udržuje pořádek na pracovišti modeluje samostatně na dané téma zvládá práci s drobným materiálem (korálky, koření, kamínky aj.) odliší vlastnosti materiálů (měkký, tvrdý, pružný aj.)	samostatná práce s modelínou věc, rostlina, postava věci denní potřeby kombinované techniky
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita Komunikace	

MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ PRÁCE

výstupy	učivo
pracuje s různým materiálem (špejle, dřívka,	jednoduchý pohyblivý model podle představy i předlohy

korek, provázek aj.) udržuje pořádek na pracovišti sestaví ze stavebnice jednoduchý pohyblivý model podle předlohy	
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita Komunikace	

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

výstupy	učivo
udržuje pořádek na pracovišti ošetří pokojové květiny vypěstuje jednoduchou rostlinu s pomocí učitele	zalévání, přesazování, hnojení, sázení, rozmnožování pokojových rostlin pěstování jednoduché nenáročné rostliny
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace Kooperace a kompetice	

PŘÍPRAVA POKRMŮ

výstupy	učivo
udržuje pořádek na pracovišti připraví jednoduchý pokrm studené kuchyně prostře stůl	příprava jednoduchého pokrmu studené kuchyně základy stolování
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Mezilidské vztahy Komunikace	

PRÁCE S PAPIREM A KARTONEM

výstupy	učivo
zvládá jednoduché kompozice plošné a prostorové odliší vlastnosti materiálů (měkký, tvrdý, pružný aj.) vytvoří jednoduchý výrobek z papíru a kartonu	výrobky z různých druhů papíru správné stříhání čistota lepení jednoduché výrobky podle šablony překládání, ohýbání, stříhání papíru,
pokrytí průřezových témat	

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Kreativita

Komunikace

3. ROČNÍK**PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM**

výstupy	učivo
pracuje s drobným materiálem (kamínky, provázky, korálky, knoflíky, nit, vlna aj.) udržuje pořádek na pracovišti využívá při práci různých textilních materiálů jednoduchými skutky realizuje tvořivost v mezilidských vztazích (v rodině a v kolektivu třídy) vytváří prostorové i plošné kompozice z různých materiálů přišije knoflík sešívá předním a zadním stehem v jednoduchý šev šije předním stehem	práce s přírodninami práce s netradičním materiálem (mušle, kamínky, korálky, plast, kov, sklo aj.) jednoduché dárky tvořivost v mezilidských vztazích - vytváření prožitků radosti pro druhé šití předním stehem jednoduchý ušitý výrobek koláže dekorativní řešení plochy
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Kreativita Komunikace	

MODELOVÁNÍ

výstupy	učivo
udržuje pořádek na pracovišti vytváří prostorové útvary z modelovací hmoty vytváří prostorové i plošné kompozice z různých materiálů	prostorové útvary plošná kompozice figura, ovoce, věc, rostlina, strom symetrie - asymetrie
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita Komunikace	

Hodnoty, postoje, praktická etika

MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ PRÁCE

výstupy	učivo
udržuje pořádek na pracovišti sestaví ze stavebnice jednoduché pohyblivé modely podle předlohy i představy	jednoduché pohyblivé modely
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita Komunikace Kooperace a kompetice	

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

výstupy	učivo
ošetří pokojovou rostlinu pozoruje základní podmínky života pojmenuje základní druhy pokojových i venkovních rostlin zapiše výsledky na základě pozorování podmínek života rostlin	zalévání, přesazování, hnojení, sázení, rozmnožování pokojových rostlin pozorování podmínek života pokojové, venkovní rostliny pokusy s rostlinami na ověření podmínek života
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace Kooperace a kompetice	

PŘÍPRAVA POKRMŮ

výstupy	učivo
připraví jednoduchý pokrm studené kuchyně, připraví stůl	příprava jednoduchého pokrmu studené kuchyně prostření stolu kultura stolování
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Mezilidské vztahy Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

PRÁCE S PAPIREM A KARTONEM

výstupy	učivo

pracuje s drobným materiálem (kamínky, provázky, korálky, knoflíky, nit, vlna aj.) udržuje pořádek na pracovišti využívá při práci různých textilních materiálů vytváří prostorové i plošné kompozice z různých materiálů vytvoří výrobek z kartonu a papíru rozlišuje tvary a formáty papíru vystřihuje jednoduché symetrické tvary z přeloženého papíru	plošné a prostorové kompozice techniky práce s papírem (muchlání, ohýbání, překlápění, stříhání aj.) stříhání podle šablon práce s různým druhem a tvarem papíru symetrie- asymetrie
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita Komunikace	

4. ROČNÍK

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

výstupy	učivo
využívá při práci prvky lidových tradic jednoduchými skutky realizuje tvořivost v mezilidských vztazích (v rodině a v kolektivu třídy) udržuje pořádek na pracovišti a dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla vytváří prostorové a plošné kompozice z různých materiálů	šití jednoduchého dárku tvořivost v mezilidských vztazích - vytváření prožitků radosti pro druhé koláže prostorové a plošné kompozice prvky lidových tradic (výšivka, ornament aj.)
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita Komunikace	

MODELOVÁNÍ

výstupy	učivo
využívá při práci prvky lidových tradic vytváří prostorové a plošné kompozice z různých materiálů	samostatná práce složitější plošné a prostorové práce využití drobného materiálu (korálky, provázky, těsto, drátky aj.)
pokrytí průřezových témat	

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Kreativita

Komunikace

MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ PRÁCE

výstupy	učivo
pracuje samostatně se stavebnicemi podle návodu, předlohy sestaví ze stavebnice složitější model	složitější modely ze stavebnic podle předlohy i fantazie samostatná tvořivá práce s konstrukčními stavebnicemi
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita Komunikace Kooperace a kompetice	

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

výstupy	učivo
provádí jednoduché pěstitelské činnosti ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i venkovní rostliny pozoruje základní podmínky života poskytne první pomoc při jednoduchém úrazu	zalévání, přesazování, hnojení, sázení, rozmnožování pokojových rostlin pozorování podmínek života pokojové, venkovní rostliny pokusy na ověřování podmínek života rostlin (vzduch, světlo, voda aj.) první pomoc při jednoduchém úrazu
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika	

PŘÍPRAVA POKRMŮ

výstupy	učivo
zvládne přípravu pokrmu podle receptu	příprava pokrmu studené kuchyně podle receptu kultura stolování
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

PRÁCE S PAPIREM A KARTONEM

výstupy	učivo
pracuje samostatně s různým druhem papíru a využívá ho při různých tvořivých činnostech využívá při práci prvky lidových tradic udržuje pořádek na pracovišti a dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla vytváří prostorové a plošné kompozice z různých materiálů	plošné a prostorové kompozice techniky práce s papírem (muchlání, ohýbání, překlápění aj.) stříhání a prostříhávání malých ploch kombinované techniky prvky lidových tradic
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita Komunikace Kooperace a kompetice	

5. ROČNÍK**PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM**

výstupy	učivo
vytváří výrobky z papíru a kartonu na základě představitosti přišije poutko, pracuje s jednoduchým stříhem stříhá podle náročnějších pracovních postupů jednoduchými skutky realizuje tvořivost v mezilidských vztazích (v rodině a v kolektivu třídy)	koláže plošné práce prostorové práce kombinované techniky leporela práce s textilem práce s netradičním materiálem šití drobných dáreků tvořivost v mezilidských vztazích - vytváření prožitků radosti pro druhé přišití poutka ozdobné stehy šití podle jednoduchého stříhu
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita Komunikace Kooperace a kompetice	

MODELOVÁNÍ

výstupy	učivo
	plošné a prostorové kompozice kombinované techniky

	postava
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita Komunikace	

MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ PRÁCE

výstupy	učivo
sestaví ze stavebnice náročnější pohyblivé modely podle předlohy i představy	složitější modely ze stavebnic
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita Komunikace Kooperace a kompetice	

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

výstupy	učivo
provádí jednoduché pěstitelské činnosti pozoruje základní podmínky života a na základě pozorování zapíše výsledky	sázení, přesazování, množení , pěstování rostlin pokusy na ověření základních životních podmínek
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

PŘÍPRAVA POKRMŮ

výstupy	učivo
připraví pokrm podle receptu jiných národů dodržuje pravidla správného stolování	příprava jednoduchého pokrmu studené kuchyně jiného národa základy stolování
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

PRÁCE S PAPIREM A KARTONEM

výstupy	učivo

vytváří výrobky z papíru a kartonu na základě představivosti zvládá různé techniky práce s papírem (vyklápění, zdobení, skládání, vystřihování aj.) složí jednoduché origami stříhá podle náročnějších pracovních postupů	tvořivé práce plošné a prostorové kompozice různé techniky práce s papírem koláže stříhání podle šablony výroba šablony origami
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita Komunikace Kooperace a kompetice	

5.9.2. Člověk a svět práce

Předmět Člověk a svět práce obsahuje pět tematických okruhů RVP ZV - Práce s technickými materiály, Svět práce, Příprava pokrmů, Provoz a údržba domácnosti a Využití digitálních technologií.

Tematický okruh Práce s technickými materiály je obsahem učebního bloku Technické práce.

Tematický okruh Provoz a údržba domácnosti je obsahem učebního bloku Provoz a údržba domácnosti.

Tematický okruh Využití digitálních technologií je obsahem učebního bloku Digitální technologie.

Tematický okruh Svět práce je obsahem učebního bloku Volba povolání.

Tematický okruh Příprava pokrmů je obsahem učebního bloku Domácnost.

TECHNICKÉ PRÁCE, PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI, DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si manuální a praktické dovednosti. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit svou práci samostatně i v týmu. Užívají technickou dokumentaci, řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálu, pracovních nástrojů a nářadí. Osvojují a dodržují obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci. Technické práce vedou žáky k orientaci v různých oborech lidské činnosti a připravují je na další životní a profesní orientace.

Do vzdělávacího obsahu učebního bloku Technické práce jsou začleněna průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Multikulturní výchova a Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto učebním bloku směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- umožňujeme žákům rozvíjet jejich představivost, technické a tvořivé myšlení, řešit jednoduché technické úkoly, zhotovovat výrobky, makety, modely.

- seznamujeme žáky s materiály, nářadím, nástroji a pomůckami

- žáci si vytváří přehled o dostupných moderních technologiích a vývoji digitální techniky

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k hygieně práce, bezpečnosti práce a ochraně zdraví

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k přesnému vyjadřování s jasně vymezenými pojmy technických názvosloví

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k manuální zručnosti, učíme žáky používat při práci vhodné nástroje, nářadí, pomůcky a technologické kázně

Kompetence řešení problémů
- vedeme žáky k hledání více způsobů řešení daného úkolu při práci s technickými materiály a výběru pomůcek a nástrojů

Kompetence řešení problémů

- žák umí rozpoznat a vyřešit problém s digitální technikou, umí ovládat elektrotechnická zařízení v domácnosti

- je schopen analyzovat problémy s vedením rozpočtu domácnosti

Učební blok Technické práce je realizován v 7. ročníku v rozsahu 0,5 hodiny týdně.

Učební blok Digitální technologie je realizován v 8. ročníku v rozsahu 0,5 hodiny týdně.

Učební blok Provoz a údržba domácnosti je realizován v 9. ročníku v rozsahu 0,5 hodiny týdně.

VOLBA POVOLÁNÍ

Žák se učí dovednosti nezastupitelné při jeho rozhodování o důležitých životních krocích a při plánování své budoucnosti. Učební blok připravuje žáky na přechod ze základní školy na střední školy a do zaměstnání, učí je přebírat osobní odpovědnost za vlastní rozhodování. Rozšiřuje poznatky o světě práce - žák se orientuje v pracovních činnostech vybraných profesí, dokáže posoudit své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání, využívá profesní informace a poradenské služby. Vedeme žáky, aby se naučili poznávat vlastní přednosti, možnosti i omezení ve vztahu k vybraným povoláním.

Do vzdělávacího obsahu učebního bloku Volba povolání je začleněno průřezové téma Osobnostní a sociální výchova.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto učebním bloku směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k tomu, aby byli zodpovědní za své učení a vzdělávání
- učíme žáky, aby si dle svých zájmů, představ, ale i hranic (intelektových, povahových, zdravotních) dokázali vybrat správné povolání
- žáci se učí získat informace k volbě povolání, např. konzultace s výchovným poradcem, při exkurzích, v informačních a poradenských službách na úřadu práce a v pedagogicko-psychologické poradně

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky kriticky hodnotit svoji práci i práci týmu
- podporujeme vzájemnou pomoc žáků v různých situačních hrách, prostřednictvím diskusí, dialogu

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k získání dovedností efektivně diskutovat, např. besedy s pracovníky úřadu práce, zástupci středních škol

- učíme žáky reálně hodnotit své znalosti, dovednosti a schopnosti (týmová cvičení, hry, scénky)

Kompetence pracovní

- žáci rozlišují požadavky pro jednotlivá povolání, umí je využívat při vlastním výběru své budoucí profese
- žáci samostatně vyhledávají samostatně vyhledávat informace- tisk, internet apod.
- vytváříme takové modelové situace (hrou, diskusí, testem), ve kterých žáci odhalují své pozitivní i negativní vlastnosti, schopnosti, dovednosti a na základě těchto zkušeností se rozhodují o své budoucí profesní orientaci

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky odhadnout své možnosti a síly při řešení různě obtížných úkolů, uvědomit si následky řešení a převzít zodpovědnost za svá rozhodnutí
- žáci si zdokonalují práci s informacemi ze všech zdrojů (ústní, tištěné, elektronické), aby je uměli jak vyhledávat a využívat, tak také třídít
- vedeme žáky k aktivnímu přístupu při řešení problému, k vyslechnutí názoru druhých

Kompetence občanské

- vštěpujeme žákům základní principy chování vycházející ze základních společenských norem
- nabízíme žákům dostatek příležitostí k pochopení práv a povinností žáka, studenta, zaměstnance, zaměstnavatele

Učební blok Volba povolání je realizován v 8. ročníku a 9. ročníku v rozsahu 0,5 hodin týdně.

DOMÁCNOST

Žáci se učí pracovat a osvojovat si základní pracovní dovednosti a návyky spojené s provozem domácnosti. Osvojují si pracovní postupy při různých činnostech v domácnosti. Učební blok má výrazným způsobem formovat přípravu žáků na rodinný život a životní role, podílet se na vyjádření žádoucích postojů ke zdravému způsobu života a pozitivně ovlivnit jejich vztah k práci. Žáci jsou soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Do vzdělávacího obsahu učebního bloku Domácnost jsou zařazena průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto učebním bloku směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- naučíme žáky ovládat jednoduché pracovní postupy při činnostech v domácnosti, bezpečně obsluhovat základní spotřebiče, bezpečně zacházet se základními čistícími prostředky, ovládat základní postupy při přípravě pokrmů

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke kulturnímu a společenskému chování při stolování a umět poskytnout první pomoc při úrazech v kuchyni

Kompetence komunikativní

- budujeme pravidla vzájemné komunikace

Kompetence pracovní

- učíme žáky organizaci práce a pracovního prostoru
- vedeme žáky k zásadám zdravé výživy
- připravujeme pokrmy studené i teplé kuchyně

Kompetence k řešení problémů

- hledáme více způsobů řešení při výběru a zpracování potravin
- Kompetence občanské
- vedeme žáky k ekologickému myšlení
  - třídíme domácí odpad

Učební blok Domácnost je realizován v 7. ročníku v rozsahu 0,5 hodiny týdně.

7. ROČNÍK

DOMÁCNOST

výstupy	učivo
používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče roztřídí jednotlivé druhy potravin a popíše způsob skladování připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce navrhne organizaci jednotlivých pracovních činností a odpovídající technologie poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni	KUCHYNĚ zásady vybavení, udržování pořádku a čistoty bezpečnost a hygiena provozu první pomoc při úrazech v domácnosti elektrické spotřebiče ÚPRAVA STOLU A STOLOVÁNÍ prostírání, obsluha a chování u stolu stolování v rodině zdobné prvky a květiny na stole POTRAVINY výběr, kvalita, záruční lhůty skupiny potravin živočišného a rostlinného původu pochutiny bílkoviny, tuky, cukry, vitamíny zdravá výživa PŘÍPRAVA POKRMŮ za studena základní způsoby tepelné úpravy pokrmů vaření, dušení, pečení, smažení polévky, hlavní pokrmy, přílohy, saláty, moučníky, nápoje
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí	

7. ROČNÍK

TECHNICKÉ PRÁCE

Výstupy	učivo
provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí organizuje a plánuje svoji pracovní činnost užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity) pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování jednoduché pracovní operace a postupy organizace práce, důležité technologické postupy technické náčrty a výkresy, technické informace, návody úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Kreativita Seberegulace a sebeorganizace	

8. ROČNÍK**VOLBA POVOLÁNÍ**

výstupy	učivo
posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělání u vybraných profesí popíše pracovní činnosti při dosahování zvolených životních cílů využívá znalostí svých silných i slabých stránek plánuje důležité životní kroky a přehodnocuje dosažené cíle, stanovuje si realistické cíle, hledá účinné strategie k dosahování cílů a odstraňování překážek pracuje s informacemi na internetových stránkách podle pokynů učitele i samostatně	sebezpoznání, sebehodnocení, cíle, zájmy (osobní vlastnosti a schopnosti, jejich vliv na volbu povolání) hodnocení znaků povolání (druhy, druh pracovišť, pracovních prostředků), charakter a druhy pracovních činností, požadavky kvalifikační a zdravotní trh práce - rovnost příležitostí na trhu práce úřad práce volba profesní orientace - osobní zájmy, cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti akční plánování

pokrytí průřezových témat
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA
 Rozvoj schopností poznávání
 Sebepoznání a sebepojetí
 Poznávání lidí
 Mezilidské vztahy
 Komunikace
 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
 Hodnoty, postoje, praktická etika

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

výstupy	učivo
ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu	digitální technika – počítač a periferní zařízení, digitální fotoaparát, videokamera, PDA, CD a DVD přehrávače, e-Kniha, mobilní telefony digitální technologie – bezdrátové technologie (USB, Bluetooth, WIFI, GPRS, GMS, norma IEEE 802.11b), navigační technologie, konvergence technologií, multiplexování počítačové programy pro zpracovávání hlasových a grafických informací – úpravy, archivace, střih; operační systémy, vzájemná komunikace zařízení (synchronizace PDA s PC) mobilní služby – operátoři, tarify

pokrytí průřezových témat
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA
 Komunikace
 Psychohygiena
 Mezilidské vztahy
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA
 Občan, občanská společnost a stát
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA
 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

9. ROČNÍK

VOLBA POVOLÁNÍ

výstupy	učivo
uvědomí si svou roli v procesu rozhodování, posoudí faktory, které mohou rozhodování ovlivňovat	rozhodování, plánování, možnosti vzdělávání (náplň učebních a studijních oborů), přijímací řízení, informace a

plánuje důležité životní kroky a přehodnocuje dosažené cíle, stanovuje si realistické cíle posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy - předpoklady, možnosti, omezení využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělání prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce pracuje s informacemi na internetových stránkách podle pokynů učitele i samostatně	poradenské služby sebezpoznání, sebehodnocení - osobní cíle a zájmy, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti hodnocení znaků povolání - druhy pracovišť, pracovních prostředků, objektů úřad práce - rovnost příležitostí na trhu práce možnosti absolventa ZŠ životopis, pohovor, sebeprezentace, pracovní příležitosti v regionu, problémy nezaměstnanosti podnikání - nejčastější formy, soukromé podnikání
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebezpoznání a sebezpojetí Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika	

PROVOZ ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI

výstupy	učivo
provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem	finance, provoz a údržba domácnosti – rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory; hotovostní a bezhotovostní platební styk, ekonomika domácnosti; údržba oděvů a textilií, úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace; spotřebiče v domácnosti elektrotechnika v domácnosti – elektrická instalace, elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika, funkce, ovládání a užití, ochrana, údržba, bezpečnost a ekonomika provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebezpoznání a sebezpojetí	

5.10. Volitelné předměty

5.10.1. Seminář z českého jazyka

Předmět Seminář z českého jazyka směřuje k získání hlubšího vztahu žáka k českému jazyku, též k dokonalejšímu osvojení již probraného učiva. Žák pracuje se všemi dosavadními znalostmi a poznatky z českého jazyka, kultivuje je a směřuje k jejich vědomému používání v praxi. Žák rozvíjí své vyjadřovací, komunikační i písemné dovednosti a schopnosti, učí se úzce spolupracovat se spolužáky na společných praktických úkolech. Má si osvojit větší samostatnost v užívání znalostí a dovedností. Zajímavé, problémové a praktické úkoly rozvíjejí žákův úsudek, zároveň prohlubují jeho zájem a znalosti, které umí využít v praxi. V 9. ročníku předmět umožňuje žákům přípravu ke studiu na střední škole. V případě potřeby jsou žáci děleni na pracovní skupiny.

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu Seminář z českého jazyka jsou začleněna průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana a Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- umožňujeme žákům vyhledávat, zpracovávat a používat informace z různých zdrojů
- poskytujeme využívání dané dovednosti i v jiných oblastech

Kompetence k řešení problému

- snažíme se žáky přimět k hledání různých způsobů řešení
- vedeme je k aktivnímu přístupu při řešení problémů a ke snaze vyslechnout názory druhých

Kompetence komunikativní

- ukazujeme žákům zásady diskuse a učíme je přijímat argumenty všech zúčastněných v diskusi
- vedeme je k uvědomování si i nonverbální komunikace a k jejímu používání

Kompetence sociální a personální

- formy práce volíme se zřetelem na různorodost kolektivu, žák si uvědomuje jeho různost, učí se umění respektovat odlišné názory, naslouchat druhým
- volíme často práci ve skupině

Kompetence občanské

- informujeme žáky o historickém a kulturním vývoji, o jejich začlenění do občanské společnosti
- odkrýváme jim poznávání a respektování odlišných politických a náboženských názorů, pomáháme jim v orientaci jejich nazírání na svět, na odlišné kultury

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k rozlišení estetické a kvalitativní hodnoty své hotové práce
- snažíme se je přimět ke koncentraci na pracovní výkon a jeho dokončení, k řešení praktických cvičení v navozených situacích

Vyučovací předmět Seminář z českého jazyka je realizován v 7. - 9. ročníku v rozsahu 1 hodiny týdně z disponibilní časové dotace.

7. ROČNÍK

HRA NA POLITIKU, DOTAZNÍK, KOMIKS, AGITAČNÍ LETÁK PRO BUDOUCÍ PRVNÁČKY, JEDNOSLABIČNÝ TEXT, VYUČOVACÍ HODINA V 1. ČI 2. TŘÍDĚ

výstupy	učivo
rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních a nonverbálních i paralingválních prostředků řeči zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu využívá základy studijního čtení - vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát. uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	dvě politické strany (např. SŠ - Strana štěstí, SR - Strana rozumu), předvolební agitace (plakáty, prezentace stran ve školním rozhlase, fotografování představitelů strany, prezentace videonahrávky před žáky a zaměstnanci školy), volební slogan, heslo, logo strany vyhodnocení voleb, volební úspěch interaktivní hra slohová a mluvní (různé typy dotazníků) seznámení s komiksem pravidla zpracování komiksu výroba vlastního komiksu (individuální či skupinová) agitační leták pro rodiče budoucích prvňáků (priority, zajímavosti a jedinečnost školy, výroba drobných propagačních letáčků či plakátů propagujících školu s cílem přilákat pozornost rodičů a jejich dětí) experimentální tvorba, okamžitá inspirace (inspirace J. Werichem) jednoslabičná pohádka přestřižena v půli, tvorba její druhé poloviny - skupinová práce (1. skupina tvoří 1. polovinu, 2. skupina tvoří 2. polovinu), porovnání textů vytvořených skupinami s původním přestřiženým textem příprava vyučovací hodiny v 1. či 2. třídě uvědomění si dosavadních znalostí a dovedností takto malých žáků a přizpůsobení se jim v požadavcích prezentace takto připravené hodiny v konkrétní třídě
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

Hodnoty, postoje, praktická etika
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA
 Občan, občanská společnost a stát
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA
 Tvorba mediálního sdělení
 Práce v realizačním týmu

8. ROČNÍK

KONKURZ, VÝROBA VLASTNÍCH WEBOVÝCH STRÁNEK, DISKUSE, NOVINÁŘ, TVORBA REKLAMY

výstupy	učivo
odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních i nonverbálních i paralingválních prostředků řeči zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	konkurz na místo - aktuální v dnešní době, nesnadné hledání práce příprava a provedení regulérního konkurzu žák či skupina žáků si vyrobí vlastní webové stránky (inspirace vlastní minulostí, přítomností, představami o budoucnosti), zapojení historického vědomí, výtvarné výchovy, pc zásady diskuse, její vedení (řízení) výběr témat k diskusi tolerance názoru druhého moderátor diskuse regulérní diskuse získávání a ověřování informací (investigativní žurnalistik) zpráva - sepsání zprávy (např. o naší škole, významné akci) rozhovor - vytvoření záznamu z rozhovoru s někým zajímavým ve škole (např. s paní ředitelkou, s učitelem, s žákem) spolupráce s tiskem, snaha o otištění článku v tisku (regionálním) zkreslující vliv reklamy jazyk reklamy výtvarné zpracování reklamy cílová skupina celkové vizuální působení reklamy úspěšnost reklamy vtip
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání lidí Komunikace Hodnoty, postoje, praktická etika	

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Občan, občanská společnost a stát

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Stavba mediálních sdělení

Vnímání autora mediálních sdělení

Fungování a vliv médií ve společnosti

Tvorba mediálního sdělení

Práce v realizačním týmu

9. ROČNÍK**SKLADBA**

výstupy	učivo
využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí	stavba věty, základní větné členy, rozvíjející větné členy, souvětí (souřadné, podřadné) grafický rozbor věty a souvětí přímá a nepřímá řeč vsuvka věta neúplná samostatný větný člen oslovení citoslovce slovní druhy, jejich mluvnické významy, tvary slov
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Komunikace	

TVAROSLOVÍ

výstupy	učivo
samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	slovní druhy, jejich mluvnické významy, tvary slov
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání	

SLOVNÍ ZÁSoba, TVOŘENÍ SLOV

výstupy	učivo
rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	jednotky slovní zásoby význam slova homonyma synonyma antonyma obohacování slovní zásoby způsoby tvoření slov
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace	

PRAVOPIS

výstupy	učivo
v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí	lexikální morfologický syntaktický
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání	

ZVUKOVÁ STRÁNKA JAZYKA

výstupy	učivo
spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	hláskosloví fonetický přepis slova rytmus pauza větná melodie
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Komunikace	

OBEČNÉ POUČENÍ O JAZYCE

výstupy	učivo
rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	vývoj češtiny útvary českého jazyka slovanské jazyky
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Komunikace	

5.10.2. Seminář z matematiky

Předmět Seminář z matematiky směřuje k získání vztahu žáků k matematice a k dokonalejšímu osvojení již probraného učiva v předmětu Matematika. Žáci mají získat větší samostatnost a jistotu v užívání již známých postupů, vzájemných vztahů a pojmů.

Vzdělání je zaměřeno na zajímavé úlohy rozvíjející úsudek, na úlohy náročnější a problémové, které slouží k procvičování a prohlubování učiva. Na žáky jsou kladeny větší nároky z hlediska probíraného učiva a očekávaných výstupů. Podle podmínek je do učiva zařazováno rozšiřující učivo. V 9. ročníku umožňuje žákům přípravu ke studiu na střední školy.

Žáci jsou děleni na menší skupiny a výuka probíhá v učebnách nebo počítačové učebně.

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu je začleněno průřezové téma Osobnostní a sociální výchova.

Výchovně a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- podporujeme u žáka rozvoj abstraktního a logického myšlení při řešení matematických problémů
- zadáváme úlohy, při kterých žák může volit různé postupy, porovnávat a hodnotit výsledky své práce

Kompetence k řešení problémů

- nabízíme žákům dostatek úkolů vycházejících z reálného života, k řešení problému a samostatnému uvažování
- vytváříme u žáků dovednost hledat více způsobů řešení
- učíme žáky nebát se problému (hledat pomoc v učebnicích, ve vzájemné spolupráci se spolužáky, učitelem)
- vedeme žáky k rozboru problému a plánu řešení, aplikovat známé postupy řešení

Kompetence komunikativní

- rozvíjíme komunikační dovednosti žáka v matematickém jazyce
- vedeme žáky k vyjadřování myšlenek, postupů a názorů v logickém sledu
- vedeme žáky k zvládnutí argumentovat a obhajovat své způsoby řešení, poučit se od druhých a naslouchat učitelů

Kompetence pracovní

- podporujeme zvládnutí základních pracovních činností (modely těles, sítě těles)

Kompetence sociální a personální

- volíme formy a metody práce se zřetelem na různorodý kolektiv třídy
- umožňujeme diskusi při řešení úkolů ve skupinách i v kolektivu třídy
- vedeme k ohleduplnosti a uznávání druhých, k poskytnutí rady a pomoci při společné práci

Vyučovací předmět Seminář z matematika je realizován v 7. - 9. ročníku v rozsahu 1 hodiny týdně z disponibilní časové dotace.

---

7. ROČNÍK

ÚHLY

výstupy	učivo
rozezná střídavé a souhlasné úhly sestrojí úhly pomocí kružítka	střídavé a souhlasné úhly sestrojení úhlů velikosti 60°, 30°, 15°
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

TROJÚHELNÍKY

výstupy	učivo
provede rozbor, zápis, postup konstrukce pomocí matematické symboliky a konstrukci trojúhelníků znázorní těžiště a jeho vlastnosti využívá při konstrukčních úlohách	těžiště a jeho vlastnosti náročnější konstrukční úlohy
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

TĚLESA - KVÁDR, KRYCHLE

výstupy	učivo
vypočítá povrchu a objemu krychle a kvádrů, pracuje s kalkulátorem a tabulkami	složitější úlohy na výpočet objemu a povrchu krychle a kvádrů
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Kreativita Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

RACIONÁLNÍ ČÍSLA

výstupy	učivo
provádí náročnější výpočty s racionálními čísly	pořadí matematických výkonů složitější příklady s racionálními čísly
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

ČTYŘÚHELNÍKY

výstupy	učivo
provede rozbor, zápis, postup konstrukce pomocí matematické symboliky a konstrukci čtyřúhelníků aplikuje známé postupy řešení na slovní úlohy z reálného života	konstrukční úlohy rovnoběžníky - obvod a obsah
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

SLOVNÍ ÚLOHY

výstupy	učivo
řeší složitější slovní úlohy s racionálními čísly	slovní úlohy z praxe rébusy číselné řady
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

8. ROČNÍK

MOCNINY

výstupy	učivo
řeší náročnější příklady s mocninami a mocninami se záporným mocnitelem	mocniny mocniny se záporným mocnitelem
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

VÝRAZY

výstupy	učivo
užívá vzorců třetí mocniny součtu a rozdílu mocniny a rozdílu a součtu třetích mocnin	výrazy vzorce $(a+b)^3$, $(a-b)^3$, $(a^3 + b^3)$, $(a^3 - b^3)$
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání	

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

LINEÁRNÍ ROVNICE

výstupy	učivo
aplikuje známé postupy řešení na náročnější lineární rovnice	lineární rovnice
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

KONSTRUKČNÍ ÚLOHY

výstupy	učivo
zapisuje postup řešení konstrukční úlohy pomocí symboliky nalézá různá řešení konstrukčních úloh - užití poloměru opsaných a vepsaných kružnic, těžnic, úhlopříček	trojúhelníky, čtyřúhelníky zápis postupu řešení konstrukčních úloh složitější konstrukční úlohy
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebepojetí Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

SLOVNÍ ÚLOHY

výstupy	učivo
hledá možnosti řešení slovních úloh řeší více způsoby slovní úlohy	slovní úlohy řešené trojčlenkou, logickou úvahou a rovnicí o jedné neznámé
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika	

9. ROČNÍK

LOMENÉ VÝRAZY

výstupy	učivo
určuje podmínky, kdy má lomený výraz smysl	podmínky, kdy má výraz smysl početní operace s lomenými výrazy - sčítá,

provádí početní operace s lomenými výrazy - vytýká a využívá vzorců	odčítá, násobí, dělí složené lomené výrazy
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

LINEÁRNÍ ROVNICE S NEZNÁMOU VE JMENOVATELI

výstupy	učivo
řeší lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli využívá lineárních rovnic s neznámou ve jmenovateli při řešení slovních úloh	lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli slovní úlohy
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

GONIOMETRICKÉ FUNKCE

výstupy	učivo
užívá poznatky goniometrických funkcí při řešení úloh z praxe včetně výpočtů objemů a povrchů těles	úlohy z praxe výpočty objemů a povrchů těles s využitím goniometrických funkcí
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

PODOBNOST

výstupy	učivo
graficky dělí a zvětšuje úsečku v daném poměru	dělení a zvětšení úsečky v daném poměru
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

ABSOLUTNÍ HODNOTA ČÍSLA

výstupy	učivo

řeší početní operace s čísly v absolutní hodnotě	početní operace s čísly v absolutní hodnotě
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

PŘIJÍMACÍ TESTY

výstupy	učivo
procvičí přijímací testy na střední školy	matematické testy
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

5.10.3. Dramatická výchova

Předmět Dramatická výchova pracuje se základními výrazovými prostředky divadelního sdělení, kterými jsou lidské tělo a hlas, kultivuje je a směřuje k jejich vědomému používání v procesu dramatické tvorby i v běžné komunikaci. Tento předmět rozvíjí herní, komunikační, empatické dovednosti a schopnosti za pomoci tvůrčích aktivit jednotlivce, ale i kolektivní dramatické tvorby. Osobnostní a sociální výchova je průřezové téma, s kterým spolupracuje nejvíce, žákům umožňuje vyjadřovat a prezentovat své postoje, přijímat role a zkoumat témata a situace na základě vlastního jednání. Dále se snaží v žácích potlačit stud, překonat jej a projevit " herecké " nadání, též podporuje správné vyjadřování, mluvení, artikulování, umění uvolnit se a být přirozený i v hraném projevu.

Metody a formy práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání - práce v týmu, kolektivní práce, skupinové vyučování, individuální práce.

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu Dramatická výchova jsou začleněna průřezová témata Osobnostní a sociální výchova a Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- dopřáváme každému žákovi zažít úspěch
- hodnotíme žáky tak, aby byli schopni vnímat svůj vlastní pokrok
- často hodnotíme kladně, abychom podpořili motivaci žáka pro další spolupráci s ostatními
- umožňujeme žákovi poznávat vlastní pokroky a uvědomovat si překážky, které mu brání v učení

Kompetence k řešení problémů

- motivujeme žáka k samostatnému řešení běžných životních situací a překonávání překážek přiměřeně k svým možnostem
- vedeme žáka k tomu, že dokáže popsat problém a svěřit se s ním, svede požádat o radu a řídit se jí

- přivádíme žáka k samostatnosti a k dovednosti zorganizovat si vlastní činnost

Kompetence komunikativní

- směřujeme žáka k srozumitelnému vyjadřování v ústním projevu, k vedení dialogu, správnému vyslovování, artikulování, k správné dikci a užívání řádné větné melodie
- podněcujeme žáka k vyjadřování svých názorů a postojů a k jejich obhajování vhodnou formou

Kompetence sociální a personální

- přivádíme žáka k respektování práce v týmu, k účinnému ovlivňování kvality společné práce
- snažíme se u žáka upevňovat dobré mezilidské vztahy, udržovat a navazovat vztahy s vrstevníky, respektovat jiné lidi
- srovnáme žáka s jeho zodpovědností za výsledky společné práce

Kompetence občanské

- vedeme žáka k respektování společenské normy a pravidel soužití, k znalosti základních práv a povinností občanů
- prezentujeme spolu se žáky výsledky naší společné práce formou divadelních představení ve škole pro spolužáky, eventuálně pro rodiče

Kompetence pracovní

- navozujeme schopnost koncentrovat se na pracovní výkon a jeho dokončení
- podněcujeme žáka k řešení praktických cvičení v navozených situacích

Vyučovací předmět Dramatická výchova je realizován v 7., 8. a 9. ročníku v rozsahu 1 hodiny týdně z disponibilní časové dotace.

7. ROČNÍK

ZÁKLADNÍ PŘEDPOKLADY DRAMATICKÉHO JEDNÁNÍ

výstupy	učivo
uplatňuje kultivovaný mluvený a pohybový projev, dodržuje základy hlasové hygieny a správného držení těla	psychosomatické dovednosti - práce s dechem správné tvoření hlasu, držení těla, verbální a neverbální komunikace
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita Komunikace	

ZÁKLADNÍ PŘEDPOKLADY DRAMATICKÉHO JEDNÁNÍ

výstupy	učivo
rozvíjí, variuje a opakuje herní situace (samostatně, s partnerem, ve skupině), přijímá herní pravidla a tvořivě je rozvíjí	herní dovednosti - vstup do role, jevištní postava, struktura herní a jevištní situace
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	

Poznávání lidí
 Mezilidské vztahy
 Komunikace
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA
 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
 Vnímání autora mediálních sdělení
 Tvorba mediálního sdělení
 Práce v realizačním týmu

8. ROČNÍK

ZÁKLADNÍ PŘEDPOKLADY DRAMATICKÉHO JEDNÁNÍ

PROCES DRAMATICKÉ A INSCENAČNÍ TVORBY

výstupy	učivo
prozkoumává témata z více úhlů pohledu a pojmenovává hlavní téma a konflikt, uvědomuje si analogie mezi fiktivní situací a realitou přistupuje k dramatické a inscenační tvorbě jako ke společnému tvůrčímu procesu, ve kterém přijímá a plní své úkoly, přijímá zodpovědnost za společnou tvorbu a prezentaci jejího výsledku	sociálně komunikační dovednosti - komunikace v běžných životních situacích, v herních situacích a v situacích skupinové inscenační tvorby, prezentace, reflexe a hodnocení, spolupráce, organizace tvůrčí skupinové práce náměty a témata v dramatických situacích - jejich nalézání a vyjadřování práce na postavě - charakter, motivace, vztahy konflikt jako základ dramatické situace – řešení konfliktu jednáním postav dramatická situace, příběh - řazení situací v časové a příčinné následnosti, dramatizace literární předlohy inscenační tvorba - dramaturgie, režie, herecká práce, scénografie, scénická hudba a zvuk komunikace s divákem - prezentace, sebereflexe
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Hodnoty, postoje, praktická etika MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Práce v realizačním týmu	

RECEPCE A REFLEXE DRAMATICKÉHO UMĚNÍ

výstupy	učivo
rozpozná ve vlastní dramatické práci i v dramatickém díle základní prvky dramatu, pozná základní divadelní druhy a dramatické žánry a jejich hlavní znaky, kriticky hodnotí dramatická díla i současnou mediální tvorbu propojuje somatické dovednosti při verbálním i neverbálním vyjádření, na příkladech doloží souvislosti mezi prožitkem a jednáním u sebe i druhých	základní stavební prvky dramatu – situace, postava, konflikt, téma, vrchol, gradace základní dramatické žánry – komedie, tragédie, drama základní divadelní druhy – činohra, loutkové divadlo, opera, opereta, muzikál, balet, pantomima současná dramatická umění a média - divadelní, filmová, televizní, rozhlasová a multimediální tvorba vybrané etapy a typy světového a českého divadla výrazné osobnosti české a světové dramatické tvorby
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Hodnoty, postoje, praktická etika MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Práce v realizačním týmu	

5.10.4. Přírodovědné praktikum

Předmět Přírodovědné praktikum úzce souvisí se všemi předměty vzdělávacího oboru Člověk a příroda. Svými formami a vymezeným obsahem učiva využívá znalostí a zkušeností získaných v oblastech vzdělávání a nabytých v běžném životě. Umožňuje žákům získat soubor vědomostí, tvořivých schopností a dovedností potřebných pro aktivní vztah k ochraně a tvorbě životního prostředí, k řešení ekologických problémů, ochraně zdraví i profesní orientaci. Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu Přírodovědné praktikum jsou začleněna průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Environmentální výchova.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí: Kompetence k učení

- učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a využívat informace z odborných přírodovědných zdrojů přiměřené náročnosti

- vedeme žáky k užívání odborné přírodovědné terminologie
- umožňujeme žákům realizovat vlastní tvořivé nápady týkající se zlepšení svého životního prostředí, ochrany zdraví

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky efektivní spolupráci v týmech v rámci experimentů, krátkodobých projektů a her

Kompetence komunikativní

- rozvíjíme komunikativní dovednosti při vyvozování závěrů a výsledků svých pozorování, pokusů, při prezentaci své práce
- budujeme pravidla vzájemné komunikace při plnění úkolů ve skupině
- vedeme žáky k formulování vlastních názorů na problematiku zdraví, životního stylu

Kompetence pracovní

- dodržujeme dohodnutá pravidla bezpečnosti a hygieny
- učíme žáky organizaci práce a pracovního prostoru v rámci pokusů, praktických cvičení

Kompetence k řešení problémů

- učíme a vedeme žáky k řešení problémových situací v rámci situačních her v oblasti protidrogové prevence, ochrany zdraví, zdravého životního stylu

Kompetence občanské

- vedeme žáky k pozitivním postojům k řešení ekologických problémů
- pěstujeme vztah ke svému regionu
- učíme žáky aktivnímu vztahu, ochraně a tvorbě zdravého životního prostředí

Vyučovací předmět Přírodovědné praktikum je realizován v 7., 8. a 9. ročníku v rozsahu 1 hodiny týdně z disponibilní časové dotace.

7. ROČNÍK

ORGANIZMY A PROSTŘEDÍ

výstupy	učivo
porovná různé typy buněk, jejich stavbu a funkce uvede základní rozdíly mezi jednobuněčným a mnohobuněčným organizmem vysvětlí pojmy autotrofní, heterotrofní organizmy vyvodí základní znaky života a rozmanitost organismu uvede příklady různých organismů třídí a zařadí vybrané organizmy do systematických skupin vyhledává v odborné literatuře, přírodovědných atlasech, v určovacích klíčích aplikuje praktické metody poznávání	buňky - rostlinná, živočišná, bakteriální jednobuněčné, mnohobuněčné organizmy rozmanitost života organizmy a systém zatřídění organismů práce s odbornou literaturou praktické poznávání přírody - lupou, dalekohledem, mikroskopem předlékařská první pomoc

přírody dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody ovládá základní předlékařskou první pomoc při poranění a jiném poškození těla	
pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života	

ZÁKLADY EKOLOGIE

výstupy	učivo
vysvětlí základní ekologické pojmy rozliší a uvede příklady populací, společenstev a ekosystémů uvede vztahy mezi organizmem a prostředím vysvětlí ekologickou přizpůsobivost organismů, její rozmezí uvede příklady propojenosti živé a neživé přírody vysvětlí podstatu potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	základy ekologie populace, společenstvo, ekosystém vztahy organismu a prostředí vzájemné vztahy mezi organismy podmínky abiotické a biotické
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Hodnoty, postoje, praktická etika ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	

8. ROČNÍK

ČLOVĚK A PROSTŘEDÍ

výstupy	učivo
uvede příklady ekosystémů naší a světové přírody uvede druhy a typy půd ČR a regionu vysvětlí pojem půdní reakce, dává do	biosféra, biomy praktické zjišťování skutečností v terénu - ekosystémy regionu- přirozené a umělé půdy regionu rozbor půd krajina přírodní a kulturní

souvislosti pH a rostlinné druhy uvede příklady zásahů člověka do krajiny - kladné i záporné zhodnotí důsledky narušení ekosystémů - zaměření na region uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	narušování souvislostí v biosféře ochrana zdraví člověka
pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	

OCHRANA BIOSFÉRY

výstupy	učivo
uvede současné hlavní úkoly ochrany biosféry a opatření k ochraně složek životního prostředí	ochrana biosféry a péče o životní prostředí
pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy Lidské aktivity a problémy životního prostředí	

9. ROČNÍK

CHRÁNĚNÁ ÚZEMÍ

výstupy	učivo
vysvětlí význam a podstatu chráněných území uvede příklady chráněných území orientuje se v Červené knize, určí vybrané druhy chráněných druhů rostlin a živočichů v regionu ČR	chráněná území ČR Červená kniha - ochrana genofondu ohrožené a vzácné druhy rostlin a živočichů
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané	

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Ekosystémy

Vztah člověka k prostředí

VYUŽÍVÁNÍ PŘÍRODY ČLOVĚKEM

výstupy	učivo
uvede využití hospodářsky významných zástupců rostlin vysvětlí hydroponické pěstování rostlin uvede příklady léčivých a jedovatých rostlin a jejich použití - zaměření na region uvede postup založení herbáře - založí herbář zná využití hospodářsky významných zástupců živočichů vysvětlí pojem ekologické zemědělství, biopotraviny	pěstování užitkových, ovocných a okrasných rostlin hydroponie léčivé a jedovaté rostliny založení herbáře hospodářská zvířata a jejich chov
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá Jsme Evropané ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	

5.10.5. Sportovní hry

V předmětu Sportovní hry žáci prohlubují znalosti a dovednosti získané v hodinách tělesné výchovy.

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu Sportovní hry je začleněno průřezové téma Osobnostní a sociální výchova.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k užívání osvojeného základního tělocvičného názvosloví
- učíme žáky cvičit podle jednoduchého nákresu nebo popisu cvičení, změřit základní pohybové výkony a porovnávat je s předchozími

- orientujeme žáky v informačních zdrojích o aktivitách a sportovních akcích
- učíme žáky kriticky hodnotit své činnosti a výsledky

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky v duchu fair play (dodržují pravidla, učí se pracovat v týmech, respektují opačné pohlaví)
- učíme žáky odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky, mezi žáky a učiteli
- zadáváme úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- umožňujeme každému žákovi zažít úspěch

Kompetence komunikativní

- spolupracujeme v týmech při pohybových činnostech a soutěžích
- učíme žáky reagovat na základní povely a pohyby
- vedeme je k tomu, aby sami zorganizovali pohybové soutěže

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k manuální zručnosti, uplatňování zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech, ke správnému používání pomůcek

Kompetence k řešení problémů

- hledáme více způsobů řešení
- společně řešíme situaci vzniklou během vyučování
- učíme žáky vyslechnout názor druhého, dodáváme žákům sebedůvěru

Kompetence občanské

- podílíme se na realizaci pravidelného pohybového režimu žáků, na přiměřené samostatnosti a vůli pro zlepšení jejich zdatnosti
- vedeme žáky ke kritickému myšlení při hodnocení cvičení
- učíme žáky být ohleduplní a taktní

Vyučovací předmět Sportovní hry je realizován v 7., 8. a 9. ročníku v rozsahu 1 hodiny týdně z disponibilní časové dotace.

7. ROČNÍK

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

výstupy	učivo
pomocí jednoduchých posilovacích cvičení usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky-čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví zvyšuje úroveň běžecké rychlosti, vytrvalosti a odrazových schopností v bězích a skocích	kondiční programy, posilování hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - v nestandardním prostředí první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	

Rozvoj schopností poznávání
 Mezilidské vztahy
 Komunikace
 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

výstupy	učivo
	Atletika průpravná běžecká cvičení, běžecká abeceda, speciální běžecká cvičení běh na 60m štafetová předávka, štafetový běh skok do dálky skok do výšky hod míčkem z rozběhu Míčové hry Kopaná - základní herní činnosti jednotlivce, hra Házená - základní herní činnosti jednotlivce, hra Basketbal - základní herní činnosti jednotlivce, hra Florbal - základní herní činnosti jednotlivce, hra
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Mezilidské vztahy Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

8. ROČNÍK

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

výstupy	učivo
vstupuje do organizace svého pohybového režimu usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	prevence a korekce jednostranného zatížení svalových disbalancí kondiční programy manipulace se zatížením
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Mezilidské vztahy Komunikace	

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

výstupy	učivo
dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva, dodržuje ji zvládá podle svých předpokladů techniku i taktiku rychlého běhu v terénu i na dráze rozvíjí základní herní činnosti jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře	Atletika průpravná běžecká cvičení, běžecká abeceda, speciální běžecká cvičení běh na 60m štafetová předávka, štafetový běh skok do dálky skok do výšky vrh koulí Míčové hry Kopaná - osvojování a zdokonalování základních herních činnosti jednotlivce, herní kombinace, průpravné hry cvičení, hra Házená - osvojování a zdokonalování základních herních činnosti jednotlivce, herní kombinace, průpravné hry cvičení, hra Basketbal - osvojování a zdokonalování základních herních činnosti jednotlivce, herní kombinace, průpravné hry cvičení, hra Florbal - osvojování a zdokonalování základních herních činnosti jednotlivce, herní kombinace, průpravné hry cvičení, hra Florbal - základní herní činnosti jednotlivce, hra
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Mezilidské vztahy Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

9. ROČNÍK

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

výstupy	učivo
	prevence a korekce jednostranného zatížení svalových disbalancí kondiční programy manipulace se zatížením význam pohybu pro zdraví, rekreační a

	výkonnostní sport dívek a chlapců
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Mezilidské vztahy Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

výstupy	učivo
	Atletika průpravná běžecká cvičení, běžecká abeceda, speciální běžecká cvičení běh na 60m štafetová předávka, štafetový běh skok do dálky skok do výšky vrh koulí Míčové hry Kopaná - osvojování a zdokonalování základních herních činnosti jednotlivce, herní kombinace, průpravné hry cvičení, hra Házená - osvojování a zdokonalování základních herních činnosti jednotlivce, herní kombinace, průpravné hry cvičení, hra Basketbal - osvojování a zdokonalování základních herních činnosti jednotlivce, herní kombinace, průpravné hry cvičení, hra Florbal - osvojování a zdokonalování základních herních činnosti jednotlivce, herní kombinace, průpravné hry cvičení, hra
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Mezilidské vztahy Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

5.10.6. Domácnost

Žáci se učí pracovat a osvojovat si základní pracovní dovednosti a návyky, získávají další praktické a uživatelské dovednosti spojené s provozem domácnosti. Osvojují si pracovní postupy při různých činnostech v domácnosti. Předmět má ve své komplexnosti formovat přípravu žáků na rodinný život a životní role, podílet se na vyjádření žádoucích postojů ke zdravému způsobu života, pozitivně ovlivnit jejich vztah k práci. Žáci jsou soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieně při práci.

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu Domácnost je zařazeno průřezové téma Osobnostní a sociální výchova.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- naučíme žáky ovládat jednoduché pracovní postupy při činnostech v domácnosti, bezpečně obsluhovat základní spotřebiče, bezpečně zacházet se základními čistícími prostředky, ovládat základní postupy při přípravě pokrmů

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke kulturnímu a společenskému chování při stolování a umět poskytnout první pomoc při úrazech v kuchyni

Kompetence komunikativní

- budujeme pravidla vzájemné komunikace

Kompetence pracovní

- učíme žáky organizaci práce a pracovního prostoru
- vedeme žáky k zásadám zdravé výživy
- připravujeme pokrmy studené i teplé kuchyně, tepelné úpravy pokrmů, zelenina a ovoce

Kompetence k řešení problémů

- hledáme více způsobů řešení při výběru a zpracování potravin

Kompetence občanské

- vedeme žáky k ochraně životního prostředí
- k třídění domácího odpadu

Vyučovací předmět Domácnost je realizován v 7., 8. a 9. ročníku v rozsahu 1 hodiny týdně z disponibilní časové dotace.

7. ROČNÍK

PŘÍPRAVA POKRMŮ

výstupy	učivo
používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče za pomoci učitele dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce dává do souvislosti složení stravy v souladu se zásadami zdravé výživy provádí jednoduché činnosti při přípravě pokrmů připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy za pomoci učitele dodržuje základní principy stolování a společenského chování vyhledává předpisy, návody a informace o	KUCHYNĚ základní vybavení udržování pořádku a čistoty bezpečnost a hygiena provozu POTRAVINY výběr, nákup, skladování, skupiny potravin sestavování jídelníčku s ohledem na zásady zdravé výživy PŘÍPRAVA POKRMŮ úprava pokrmů za studena: saláty, rychlé občerstvení, chlebíčky úprava pokrmů za tepla: způsoby tepelné úpravy- dušení, vaření, smažení polévky, pokrmy z masa a zeleniny, přílohy, nápoje (káva, čaj) ÚPRAVA STOLU A STOLOVÁNÍ

potravinách uplatňuje získané poznatky o úpravě pokrmů	způsoby prostírání obsluha u stolu, chování u stolu slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole ÚRAZY V DOMÁCNOSTI první pomoc při popáleninách, opaření, řezné rány
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí	

8. ROČNÍK

PŘÍPRAVA POKRMŮ

výstupy	učivo
používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce ovládá základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti vybere základní potravin a sestaví jídelníček používá při práci kuchařské knihy připraví pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy vybere správnou technologii poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni vyjmenuje principy skladování jednotlivých skupin potravin rozlišuje vhodnost použití potravin živočišného a rostlinného původu	KUCHYNĚ zásady vybavení, udržování pořádku a čistoty bezpečnost a hygiena provozu první pomoc při úrazech v domácnosti ÚPRAVA STOLU A STOLOVÁNÍ prostírání, obsluha a chování u stolu podávání základních druhů pokrmů a nápojů zdobné prvky a květiny na stole POTRAVINY nákup, skladování, skupiny potravin zásady pro sestavování jídelníčku stravovací režim alternativní způsoby výživy předběžná úprava základních potravin PŘÍPRAVA POKRMŮ tepelná úprava pokrmů vaření, dušení, pečení, smažení, mikrovlnný ohřev potraviny živočišného původu potraviny rostlinného původu, pochutiny polévky, hlavní pokrmy, přílohy, saláty, moučníky
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	

Kreativita
 Mezilidské vztahy
 Komunikace
 Kooperace a kompetice
 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
 ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA
 Vztah člověka k prostředí

9. ROČNÍK

PŘÍPRAVA POKRMŮ

výstupy	učivo
používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce uplatňuje znalosti o možnostech tepelného zpracování pokrmů připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy, organizuje a plánuje samostatně pracovní činnosti volí správnou odpovídající technologii využívá profesní informace poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni pracuje s poznatky o racionální výživě	KUCHYNĚ bezpečná obsluha základních spotřebičů bezpečnost a hygiena provozu první pomoc při úrazech v domácnosti ÚPRAVA STOLU A STOLOVÁNÍ prostírání, obsluha u stolu společenské chování podávání základních druhů pokrmů a nápojů POTRAVINY nákup, skladování, cena potravin sestavování jídelníčku výrobky racionální výživy pochutiny PŘÍPRAVA POKRMŮ tepelná úprava pokrmů úprava pokrmů zasyrova potraviny živočišného původu potraviny rostlinného původu předkrmy, polévky, hlavní pokrmy, přílohy, saláty, moučníky, nápoje
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí	

6. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

- Při hodnocení žáka klasifikací jsou výsledky jeho vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka.
- Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné a respektuje individuální vzdělávací potřeby žáků a doporučení školského poradenského zařízení.
- Klasifikace zahrnuje ohodnocení přístupu žáka ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.
- Chování neovlivňuje klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech.
- Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný klasifikační stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě.
- Při hodnocení a při průběžné i celkové klasifikaci pedagogický pracovník uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.
- Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení; za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení.
- Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm, slovně nebo kombinací obou způsobů. Klasifikaci výsledků vzdělávání žáka v jednotlivých předmětech a chování žáka lze doplnit slovním hodnocením, které bude obsahovat i hodnocení klíčových kompetencí vymezených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.
- Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.
- Klasifikace je jednou z forem hodnocení, její výsledky se vyjadřují stanovenou stupnicí.
- Ve výchovně vzdělávacím procesu se uskutečňuje klasifikace průběžná a celková.
- Průběžná klasifikace se uplatňuje při hodnocení dílčích výsledků a projevů žáka.
- Klasifikace souhrnného prospěchu se provádí na konci každého pololetí a není aritmetickým průměrem běžné klasifikace.
- Ředitelka školy je povinna působit na sjednocování klasifikačních měřítek všech učitelů.

Zásady pro hodnocení chování ve škole a na akcích pořádaných školou

- Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, i s ostatními učiteli, rozhoduje o ní ředitel po projednání v pedagogické radě.
- Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel slušného chování a dodržování školního řádu během klasifikačního období.
- Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka; k uděleným opatřením k posílení kázně se přihlíží pouze tehdy, jestliže tato opatření byla neúčinná.
- Škola hodnotí a klasifikuje žáky za jejich chování ve škole a při akcích organizovaných školou.
- Nedostatky v chování žáků se projednávají v pedagogické radě.
- Za prohřešek v chování žáka je považováno také soustavné zapomínání školních pomůcek (učebnice, sešity, školní potřeby, žakovská knížka, domácí úkoly). To je klasifikováno jako neplnění školních povinností žáka, na které se také vztahuje udělování výchovných opatření.

- Za vzorné chování nebo mimořádný počin může žák získat pochvalu třídního učitele nebo ředitele školy, žáci 6. – 9. ročníku navíc mimořádného Žolíka. V rámci projektu Zdravá škola dává Žolík možnost žákovi 1krát měsíčně se vyvázat ze zkoušení, nebo si na konci měsíce nechat smazat nejhorší známku měsíce. Za nevhodné chování lze Žolíka pro daný měsíc odebrat.

Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

- Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků.
- Sebehodnocením se posiluje sebeúcta a sebevědomí žáků.
- Chybu je potřeba chápat jako přirozenou věc v procesu učení.
- Práce s chybou je každodenní součástí výuky.
- Žáci mohou některé práce sami opravovat.
- Při školní práci vedeme žáka k tomu, aby komentoval svoje výkony a dokázal zhodnotit výsledky své práce.
- Při sebehodnocení se žák snaží popsat: co se mu daří, co mu ještě nejde a jak bude pokračovat dál.
- Znamky nejsou jediným zdrojem motivace.

Stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace a jejich charakteristika, včetně předem stanovených kritérií

Stupně hodnocení prospěchu

- Při použití klasifikace se výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:
  - a) 1 - výborný,
  - b) 2 - chvalitebný,
  - c) 3 - dobrý,
  - d) 4 - dostatečný,
  - e) 5 - nedostatečný.
- Při použití slovního hodnocení se výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem hodnotí tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a věku. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení přístupu žáka ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka; obsahuje také zdůvodnění a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat. Výsledky vzdělávání žáka na konci prvního pololetí lze hodnotit souhrnně za všechny předměty. Slovní hodnocení lze použít i pro hodnocení chování žáka.
- Jestliže je žák z výuky některého předmětu v prvním nebo ve druhém pololetí uvolněn, uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo „uvolněn(a)”.

- Nelze-li žáka z některého nebo ze všech předmětů v prvním nebo ve druhém pololetí hodnotit ani v náhradním termínu, uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo „nehodnocen(a)“.
- Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:
  - a) prospěl(a) s vyznamenáním,
  - b) prospěl(a),
  - c) neprospěl(a),
  - d) nehodnocen(a).
- Žák je hodnocen stupněm
  - a) prospěl(a) s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 - chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré; v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace postupuje škola podle pravidel hodnocení žáků podle § 14 odst. 2 vyhlášky č.48/2005 Sb., v platném znění,
  - b) prospěl(a), není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením,
  - c) neprospěl(a), je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením nebo není-li z něho hodnocen na konci druhého pololetí,
  - d) nehodnocen(a), není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.
- Hodnocení výsledků vzdělávání žáků vychází z posouzení míry dosažení výstupů pro jednotlivé předměty školního vzdělávacího programu. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné a respektuje individuální vzdělávací potřeby žáků a doporučení školského poradenského zařízení.
- Kritéria pro jednotlivé klasifikační stupně jsou formulována především pro celkovou klasifikaci. Učitel však nepřeceňuje žádné z uvedených kritérií, posuzuje žákovy výkony komplexně, v souladu se specifikou předmětu.
- Pro potřeby klasifikace se předměty dělí do tří skupin:
  - předměty s převahou teoretického zaměření
  - předměty s převahou praktických činností
  - předměty s převahou výchovného a uměleckého odborného zaměření

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

Převahu teoretického zaměření mají jazykové, společenskovední, přírodovědné předměty a matematika.

Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření se ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivého předmětu školního vzdělávacího programu hodnotí:

- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů, kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí
- kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost
- aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim
- přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu
- kvalita výsledků činností
- osvojení účinných metod samostatného studia

Výchovně vzdělávací výsledky se v předmětech s převahou teoretického zaměření klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)
Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)
Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev má menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)
Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)
Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)
Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření

Převahu praktické činnosti mají v základní škole pracovní činnosti (práce s technickými materiály, domácnost).

Při klasifikaci v předmětech s převahou praktického zaměření se ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivého předmětu školního vzdělávacího programu hodnotí:

- v souladu s požadavky učebních osnov se hodnotí:
- vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem
  - osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce
  - využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech
  - aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa v praktických činnostech
  - kvalita výsledků činností
  - organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti
  - dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí
  - hospodárné využívání surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci
  - obsluha a údržba laboratorních zařízení a pomůcek, nástrojů, náradí a měřidel

Výchovně vzdělávací výsledky se v předmětech s převahou praktického zaměření klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)
Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce; dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci

a aktivně se stará o životní prostředí. Hospodárně využívá suroviny, materiál, energii. Vzorně obsluhuje a udržuje laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

Stupeň 2 (chvalitebný)
Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle udržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí. Při hospodárném využívání surovin, materiálů a energie se dopouští malých chyb. Laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla obsluhuje a udržuje s drobnými nedostatky. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.

Stupeň 3 (dobrý)
Žák projevuje vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. Za pomoci učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. Na podněty učitele je schopen hospodárně využívat suroviny, materiály a energii. K údržbě laboratorních zařízení, přístrojů, nářadí a měřidel musí být částečně podněcován. Překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)
Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá o pořádek na pracovišti. Méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o životní prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů, nářadí a měřidel se dopouští závažných nedostatků. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

Stupeň 5 (nedostatečný)
Žák neprojevuje zájem o práci a vztah k ní, ani k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele. Práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti. Neovládá předpisy o ochraně zdraví při práci a nedbá na ochranu životního prostředí. Nevyužívá hospodárně suroviny, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů a nářadí, nástrojů a měřidel se dopouští závažných nedostatků.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Převahu výchovného zaměření mají: výtvarná výchova, hudební výchova a tělesná výchova.

Při klasifikaci v předmětech s převahou výchovného zaměření se ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivého předmětu školního vzdělávacího programu hodnotí:

- stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu
- osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace
- poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti
- kvalita projevu
- vztah žáka k činnostem a zájem o ně
- estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti
- v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná, tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví

Výchovně vzdělávací výsledky se v předmětech s převahou výchovného zaměření klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně podle požadavků osnov je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní zájem o umění, o estetiku a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus, brannost a tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupně hodnocení chování

Při použití klasifikace se chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnotí na vysvědčení stupni:

- a) 1 - velmi dobré,
- b) 2 - uspokojivé,
- c) 3 - neuspokojivé.

Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování jsou následující:

Stupeň 1 (velmi dobré)
Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení školního řádu. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé)
Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními školního řádu. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo školnímu řádu; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

Stupeň 3 (neuspokojivé)
Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

Pro hodnocení chování žáka lze použít i slovní hodnocení.

Výchovná opatření

Výchovnými opatřeními jsou pochvaly a jiná ocenění a opatření k posílení kázně.

Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za mimořádně úspěšnou práci.

Třídní učitel na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy může udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.

Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:

- a) napomenutí třídního učitele,
- b) důtku třídního učitele,
- c) důtku ředitele školy.

Napomenutí třídního učitele ukládá třídní učitel bezprostředně po přestupku (-cích), kterého se žák dopustí.

Důtku třídního učitele udělí třídní učitel za závažnější či opakované porušení školního řádu. Důtku ředitele školy uděluje ředitel školy po projednání v pedagogické radě za hrubý přestupek či opakovaná vážná provinění proti školnímu řádu.

Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci.

Udělení pochvaly a jiného ocenění a uložení napomenutí nebo důtky se zaznamená do dokumentace školy - do školní matriky elektronicky vedené v programu Bakaláři.

Udělení pochvaly ředitele školy se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

Zásady pro používání slovního hodnocení

Při použití slovního hodnocení se výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem hodnotí tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a věku.

Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jeho vývoji, ohodnocení přístupu žáka ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka; obsahuje také zdůvodnění a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

Výsledky vzdělávání žáka na konci prvního pololetí lze hodnotit souhrnně za všechny předměty.

Slovní hodnocení lze použít i pro hodnocení chování žáka.

O slovním hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady a po projednání v pedagogické radě.

Třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.

Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.

U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.

Zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace:

Zásady pro převedení slovního hodnocení do klasifikace nebo klasifikace do slovního hodnocení pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení:

Prospěch

Ovládnutí učiva předepsaného osnovami	
1 – výborný	ovládá bezpečně
2 – chvalitebný	ovládá
3 – dobrý	v podstatě ovládá
4 – dostatečný	ovládá se značnými mezerami
5 - nedostatečný	neovládá
Úroveň myšlení	
1 – výborný	pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti
2 – chvalitebný	uvažuje celkem samostatně
3 – dobrý	menší samostatnost v myšlení
4 – dostatečný	nesamostatné myšlení
5 - nedostatečný	odpovídá nesprávně i na návodné otázky
Úroveň vyjadřování	
1 – výborný	výstižné a poměrně přesné
2 – chvalitebný	celkem výstižné
3 – dobrý	myšlenky vyjadřuje ne dost přesně
4 – dostatečný	myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
5 - nedostatečný	i na návodné otázky odpovídá nesprávně

Celková aplikace vědomostí, řešení úkolů, chyby, jichž se žák dopouští	
1 – výborný	užívá vědomostí a spolehlivě a uvědoměle dovedností, pracuje samostatně, přesně a s jistotou
2 – chvalitebný	dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb
3 – dobrý	řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby
4 – dostatečný	dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
5 - nedostatečný	praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí
Píle a zájem o učení	
1 – výborný	aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2 – chvalitebný	učí se svědomitě
3 – dobrý	k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4 – dostatečný	malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
5 - nedostatečný	pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné

Chování

1 – velmi dobré	Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení školního řádu. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

2 - uspokojivé	Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními školního řádu. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo školnímu řádu; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.
3 - neuspokojivé	Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.